

REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE
UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Brod: 02-09/26
Datum: 6. 5. 05. god.

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU**

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

školska 2005/2006.

Sarajevo, maj 2005.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost

TROGODIŠNJI JEDNOPREDMETNI STUDIJ

I GODINA

I SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik I	FIL ORI 111	2	1	11	24
2. ✓	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2			2
3. ✓	Bosanski, hrvatski, srpski jezik	FIL BHS 101	1		1	2
*	Izborni predmeti		2			2
	UKUPNO		7	1	12	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz grafije, morfologije, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

II SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1. ✓	Arapski jezik I	FIL ORI 112	2	1	11	24
2. ✓	Teorija književnosti	FIL ORI 102	2			2
3. ✓	Bosanski, hrvatski, srpski jezik	FIL BHS 102	1		1	2
*	Izborni predmeti		2			2
	UKUPNO		7	1	12	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz morfologije, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom I godine studija:

- Arapski jezik I: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra
- Bosanski, hrvatski, srpski jezik: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra
- Uvod u lingvistiku: pismeni i usmeni ispit poslije I semestra
- Teorija književnosti: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra

* Izborni predmeti se polažu poslije I, odnosno II semestra u skladu sa ponuđenom listom izbornih predmeta za svaku školsku godinu.

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: **Arapski jezik I.**

II GODINA

III SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik II	FIL ORI 213	2		6	14
2. ✓	Stara arapska književnost ✓	FIL ORI 223	2	2	2	10
3. ✓	Uvod u orijentalnu filologiju ✓	FIL ORI 203	2			2
4. ✓	Pedagogija I ✓	FIL PED 201	1		1	2
*	Izborni predmeti ✓		2			2
	UKUPNO		9	2	9	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz morfosintakse, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

IV SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1. ✓	Arapski jezik II ✓	FIL ORI 214	2		8	16
2. ✓	Klasična arapska književnost ✓	FIL ORI 224	2	2	2	10 ✓
3. ✓	Pedagogija II ✓	FIL PED 202	1		1	2
*	Izborni predmet ✓		2			2
	UKUPNO		7	2	11	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz morfosintakse, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom II godine studija:

- Arapski jezik II: pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra
- Stara arapska književnost: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Klasična arapska književnost: pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra
- Uvod u orijentalnu filologiju: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Pedagogija I: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Pedagogija II: pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra

* Izborni predmeti se polažu poslije III, odnosno IV semestra u skladu sa ponudenom listom izbornih predmeta za svaku školsku godinu.

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Arapski jezik II.

Student je dužan da u toku II godine studija uradi seminarski rad iz arapskog jezika ili arapske književnosti.

III GODINA

V SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik III	FIL ORI 315	2		8	16
2.	Moderna arapska književnost	FIL ORI 325	2	2	1	8
3.	Metodika nastave arapskog jezika I	FIL ORI 335	2		2	4
*	Izborni predmeti		2			2
	UKUPNO		8	2	11	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz sintakse glagola, vježbe prevodenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

VI SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik III	FIL ORI 316	2		8	12
2.	Moderna arapska književnost	FIL ORI 326	2	2	1	6
3.	Metodika nastave arapskog jezika I	FIL ORI 336	2		2	4
*	Izborni predmet		2			2
	Završni dodiplomski rad	FIL ORI 399				6
	UKUPNO		8	2	11	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz sintakse rečenice, vježbe prevodenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom III godine studija:

- Arapski jezik III: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra
- Moderna arapska književnost: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra
- Metodika nastave arapskog jezika: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra

* Izborni predmeti se polažu poslije V, odnosno VI semestra u skladu sa ponuđenom listom izbornih predmeta za svaku školsku godinu.

Student je dužan da u toku III godine studija izabere završni dodiplomski rad i prezentira ga prije početka nove akademske godine.

Nakon završene III godine studija i ispunjenja svih obaveza predviđenih u planu i programu studija, student stiče naziv **bakalaureus/bakalaurea, arapski jezik i književnost.**

Student koji je poslije završenog trogodišnjeg studija stekao naziv bakalaureus/bakalaurea, arapski jezik i književnost može raditi na svim radnim mjestima gdje se traži viša stručna sprema, odnosno bakalaureat iz humanističkih nauka, to jest na poslovima prevođenja te drugim odgovarajućim poslovima u:

- institucijama kulture,
- bibliotekama,
- arhivima,
- muzejima,
- novinarstvu,
- državnim institucijama,
- diplomatskoj službi,
- međunarodnim institucijama,

te u nevladinom, privrednom i drugim sektorima u kojima je potreban navedeni profil radnika.

Studenti i studentice koji su ispunili sve svoje obaveze iz trogodišnjeg studija, te posebne uslove koje utvrđuje Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta, mogu nastaviti studij na drugom visokoškolskom stepenu, koji vodi do stručnog stepena magistra arapskog jezika i književnosti, ili akademskog stepena magistra arapskog jezika ili magistra arapske književnosti.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost

TROGODIŠNJI DVOPREDMETNI STUDIJ

I GODINA

I SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik I	FIL ORI 111	2		11	13
2.	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2			1 (2)*
3.	Druga izborna grupa - predmet 1					15
4.	Druga izborna grupa - predmet 2					
5.	Druga izborna grupa - predmet 3					
6.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik	FIL BHS 101	1		1	1 (2)*
	UKUPNO		5		12	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz grafije, morfologije, vježbe prevodenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

II SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik I	FIL ORI 112	2		11	13
2.	Teorija književnosti	FIL ORI 102	2			1 (2)*
3.	Druga izborna grupa - predmet 1					15
4.	Druga izborna grupa - predmet 2					
5.	Druga izborna grupa - predmet 3					
6.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik	FIL BHS 102	1		1	1 (2)*
	UKUPNO		5		12	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz morfologije, vježbe prevodenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom I godine studija:

- Arapski jezik I: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra
- Bosanski, hrvatski, srpski jezik: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra
- Uvod u lingvistiku: pismeni i usmeni ispit poslije I semestra

- Teorija književnosti: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra

* Zajednički predmeti za koje studenti dobijaju po jedan bod na svakoj studijskoj grupi

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Arapski jezik I.

II GODINA

III SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik II	FIL ORI 213	2		6	8
2. ✓	Stara arapska književnost	FIL ORI 223	2	1	2	5
3. ✓	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2			1 (2)*
4.	Druga izborna grupa – predmet 1					15
5.	Druga izborna grupa – predmet 2					
6.	Druga izborna grupa – predmet 3					
7. ✓	Pedagogija I	FIL PED 201	1		1	1 (2)*
	UKUPNO		7	1	9	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz morfosintakse, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

IV SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik II	FIL ORI 214	2		8	10
2. ✓	Klasična arapska književnost	FIL ORI 224	2	1	1	4
3.	Druga izborna grupa – predmet 1					15
4.	Druga izborna grupa – predmet 2					
5.	Druga izborna grupa – predmet 3					
6.	Pedagogija II	FIL PED 202	1		1	1 (2)*
	UKUPNO		5	1	10	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz morfosintakse, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Student je dužan da u toku II godine studija uradi seminarski rad iz arapskog jezika ili arapske književnosti.

Ispiti tokom II godine studija:

- Arapski jezik II: pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra

- Stara arapska književnost: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Klasična arapska književnost: pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra
- Uvod u orijentalnu filologiju: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Pedagogija I: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Pedagogija II: pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra

* Zajednički predmeti za koje studenti dobijaju po jedan bod na svakoj studijskoj grupi

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Arapski jezik II.

III GODINA

V SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik III	FIL ORI 315	2		6	8
2.	Moderna arapska književnost	FIL ORI 325	2		1	3
3.	Metodika nastave arapskog jezika I	FIL ORI 335	2		2	4
4.	Druga izborna grupa predmet 1					15
5.	Druga izborna grupa predmet 2					
6.	Druga izborna grupa predmet 3					
	UKUPNO		6		9	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz sintakse glagola, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

VI SEMESTAR

R. br.	Naziv predmeta	Šifra	P	S	V	Broj bodova
1.	Arapski jezik III	FIL ORI 316	2		4	6
2.	Moderna arapska književnost	FIL ORI 326	2		1	3
3.	Metodika nastave arapskog jezika I	FIL ORI 336	2		1	3
4.	Druga izborna grupa predmet 1					15
5.	Druga izborna grupa predmet 2					
6.	Druga izborna grupa predmet 3					
	Završni dodiplomski rad	FIL ORI 399				3
	UKUPNO		6		6	30

Vježbe iz arapskog jezika obuhvataju vježbe iz sintakse rečenice, vježbe prevođenja (A-BHS, BHS-A), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom III godine studija:

- Arapski jezik III: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra
- Moderna arapska književnost: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra
- Metodika nastave arapskog jezika: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra

Student je dužan da u toku III godine studija izabere završni dodiplomski rad na jednoj od studijskih grupa i da ga prezentira prije početka nove akademske godine.

Nakon završene III godine studija i ispunjenja svih obaveza predviđenih u planu i programu studija, student stiče naziv **bakalaureus/bakalaurea, arapski jezik i književnost.**

Student koji je poslije završenog trogodišnjeg studija stekao naziv bakalaureus/bakalaurea, arapski jezik i književnost može raditi na svim radnim mjestima gdje se traži viša stručna sprema, odnosno bakalaureat iz humanističkih nauka, to jest na poslovima prevođenja te drugim odgovarajućim poslovima u:

- institucijama kulture,
- bibliotekama,
- arhivima,
- muzejima,
- novinarstvu,
- državnim institucijama,
- diplomatskoj službi,
- međunarodnim institucijama,

te u nevladinom, privrednom i drugim sektorima u kojima je potreban navedeni profil radnika.

Studenti i studentice koji su ispunili sve svoje obaveze iz trogodišnjeg studija, te posebne uslove koje utvrđuje Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta, mogu nastaviti studij na drugom visokoškolskom stepenu, koji vodi do stručnog stepena magistra arapskog jezika i književnosti, ili akademskog stepena magistra arapskog jezika ili magistra arapske književnosti.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost

JEDNOPREDMETNI STUDIJ

SEMESTAR I

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik I	FIL ORI 161	2	6		18
KULTUROLOŠKE STUDIJE	Uvod u studij turkologije I	FIL ORI 1101	2			6 ✓
JEZIK	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2			2
OPĆI PREDMET	B/h/s jezik I	FIL BHS 101	1	1		2
*	Izborni predmet - Strani jezik		2			2
	UKUPNO		9	7		30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

SEMESTAR II

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik I	FIL ORI 162	2	6		18
KULTUROLOŠKE STUDIJE	Uvod u studij turkologije II	FIL ORI 1102	2			6 ✓
KNJIŽEVNOST	Teorija književnosti	FIL ORI 102	2			2
OPĆI PREDMET	B/h/s jezik II	FIL BHS 102	1	1		2
*	Izborni predmet - Strani jezik		2			2
	UKUPNO		9	7		30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

Ispiti tokom prve godine studija:

- Turski jezik I : provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije II semestra.
- Uvod u studij turkologije I: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim ispitom poslije I semestra.

- Uvod u studij turkologije II: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim ispitom poslije II semestra.
- Bosanski, hrvatski, srpski : pismeni i usmeni ispi poslije II semestra
- Uvod u lingvistiku: pismeni i usmeni ispit poslije I semestra.
- Teorija književnosti: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra.
- Izborni predmet sa Odsjeka ili Fakulteta polaže se nakon II semestra.

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Turski jezik: fonetika, fonologija, morfonologija i Turski jezik: osnove morfologije.

SEMESTAR III

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik II	FIL ORI 263	2	6	2	22
KULTUROLOŠKE STUDIJE	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2			2
OPĆI PREDMET	Pedagogija I	FIL PED 201	1	1		2
OPĆI PREDMET	Izborni predmet		2			2
OPĆI PREDMET	Izborni predmet		2			2
UKUPNO			7	7	2	30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

SEMESTAR IV

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik II	FIL ORI 264	2	6	2	18
KNJIŽEVNOST	Uvod u tursku književnost	FIL ORI 284	2			6
OPĆI PREDMET	Pedagogija II	FIL PED 202	1	1		2
OPĆI PREDMET	Izborni predmet		2			2
OPĆI PREDMET	Izborni predmet		2			2
UKUPNO			9	7	2	30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

Ispiti tokom druge godine studija:

- Turski jezik II: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije IV semestra.
- Uvod u orijentalnu filologiju: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije III semestra.

- Uvod tursku književnost: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije IV semestra.
- Pedagogija: pismeni i usmeni ispit poslije III i IV semestra
- Izborni predmeti sa Odsjeka ili Fakulteta, polažu se nakon III i IV semestra

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Turski jezik II (morfologija i uvod u sintaksu).

SEMESTAR V

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik III	FIL ORI 365	2	6	2	12
JEZIK	Turski jezik (pragmatika)	FIL ORI 375	1	1		4
KNJIŽEVNOST	Moderna turska književnost	FIL ORI 385	2	2		8
METODIKA	Metodika	FIL ORI 395	1	1		4
OPĆI PREDMET	Izborni predmet		2			2
UKUPNO			8	10	2	30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

SEMESTAR VI

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik III	FIL ORI 366	2	6	2	10
JEZIK	Turski jezik (pragmatika)	FIL ORI 376	1	1		~~4~~
KNJIŽEVNOST	Moderna turska književnost	FIL ORI 386	2	2		8
METODIKA	Metodika	FIL ORI 396	1	1		4
OPĆI PREDMET	Izborni predmet		2			2
	Završni dodiplomski rad	FIL ORI 399				~~4~~
UKUPNO			8	10	2	30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

Ispiti tokom treće godine studija:

- Turski jezik III: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije VI semestra.
- Turski jezik (pragmatika): provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim ispitom poslije VI semestra.
- Moderna turska književnost: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije VI semestra.
- Metodika: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra.
- Student je dužan da u toku treće godine studija izabere završni dodiplomski rad iz turskog jezika ili turske književnosti. Rad treba biti napisan, završen i

prihvaćen do 01.05. Student je dužan prezentirati rad prije početka nove akademske godine.

- Izborni predmet sa Fakulteta ili Odsjeka polaže se nakon V i Vi semestra

Nakon završene treće godine studija i ispunjenja svih obaveza predviđenih u planu i programu studija, student stiče **naziv bakalaureus/ bakalaurea (turski jezik i književnost)**. Može raditi na svim radnim mjestima gdje se traži VSS – BC iz humanističkih nauka (prevođenje, rad u bibliotekama, arhivima, državnim institucijama, diplomatskim službama, muzejima, institucijama kulture, međunarodnim institucijama, novinarstvo, turizam).

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost

DVOPREDMETNI STUDIJ

SEMESTAR I

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik I	FIL ORI 161	2	6		10
KULTUROLOŠKE STUDIJE	Uvod u studij turkologije I	FIL ORI 1101	2			3
JEZIK	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2			1(2)*
OPĆI PREDMET	B/h/s jezik	FIL BHS 101	1	1		1(2)*
	Izborni blok- predmet 1					
	Izborni blok- predmet 2					
	Izborni blok- predmet 3					
	UKUPNO		7	7		30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

SEMESTAR II

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik I	FIL ORI 162	2	6		10
KULTUROLOŠKE STUDIJE	Uvod u studij turkologije II	FIL ORI 1102	2			3
KNJIŽEVNOST	Teorija književnosti	FIL ORI 102	2			1 (2)*
	Izborni blok- predmet 1					
	Izborni blok- predmet 2					
	Izborni blok- predmet 3					
OPĆI PREDMET	B/h/s jezik	FIL BHS 102	1	1		1 (2)*
	UKUPNO		7	7		30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

Ispiti tokom prve godine studija:

- Turski jezik I: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije II semestra.

- Uvod u studij turkologije I: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim ispitom poslije I semestra.
- Uvod u studij turkologije II: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim ispitom poslije II semestra.
- Bosanski, hrvatski, srpski : pismeni i usmeni ispi poslije II semestra
- Uvod u lingvistiku: pismeni i usmeni ispit poslije I semestra.
- Teorija književnosti: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra.

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Turski jezik: fonetika, fonologija, morfonologija i Turski jezik: osnove morfologije.

* Zajednički predmeti za koje studenti dobijaju po jedan bod na svakoj studijskoj grupi

SEMESTAR III

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik II	FIL ORI 263	2	6	2	13
	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2			1 (2)*
	Pedagogija I	FIL PED 201	1	1		1 (2)*
	Izborni blok- predmet 1					
	Izborni blok- predmet 2					
	Izborni blok- predmet 3					
UKUPNO			5	7	2	30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

SEMESTAR IV

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik II	FIL ORI 264	2	6	2	12
KNJIŽEVNOST	Uvod u tursku književnost	FIL ORI 284	2			2
OPĆI PREDMET	Pedagogija II	FIL PED 202	1	1		1 (2)*
	Izborni blok- predmet 1					
	Izborni blok- predmet 2					
	Izborni blok- predmet 3					
UKUPNO			5	7	2	30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

Ispiti tokom druge godine studija:

- Turski jezik II: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije IV semestra.
- Uvod u orijentalnu filologiju: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije III semestra.
- Uvod tursku književnost: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije IV semestra.
- Pedagogija : pismeni i usmeni ispit poslije III i IV semestra.

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Turski jezik: morfologija i Turski jezik: uvod u sintaksu.

* Zajednički predmeti za koje studenti dobijaju po jedan bod na svakoj studijskoj grupi

SEMESTAR V

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik III	FIL ORI 365	2	5		7
JEZIK	Turski jezik (pragmatika)	FIL ORI 375	1	1		2
KNJIŽEVNOST	Moderna turska književnost	FIL ORI 385	2	2		4
	Izborni blok- predmet 1					
	Izborni blok- predmet 2					
	Izborni blok- predmet 3					
METODIKA	Metodika	FIL ORI 395	1	1		2
UKUPNO			6	9		30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

SEMESTAR VI

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
JEZIK	Turski jezik III	FIL ORI 366	2	5		4
JEZIK	Turski jezik (pragmatika)	FIL ORI 376	1	1		2
KNJIŽEVNOST	Moderna turska književnost	FIL ORI 386	2	2		4
METODIKA	Metodika	FIL ORI 396	1	1		2
	Izborni blok - predmet 1					
	Izborni blok - predmet 1					
	Izborni blok - predmet 1					
	Završni dodiplomski rad	FIL ORI 399				(3)6
UKUPNO			6	9		30

Vježbe iz turskog jezika obuhvataju časove sa asistentom i lektorom, i prate predavanja.

Ispiti tokom treće godine studija:

- Turski jezik III: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije VI semestra.
- Turski jezik (pragmatika): provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim ispitom poslije VI semestra.
- Moderna turska književnost: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra, polusemestralnim testom, te završnim pismenim i usmenim ispitom poslije VI semestra.
- Metodika: pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra.
- Student je dužan da u toku treće godine studija izabere završni dodiplomski rad iz turskog jezika ili turske književnosti. Rad treba biti napisan, završen i prihvaćen do 01.05. Student je dužan prezentirati rad prije početka nove akademske godine.

Nakon završene treće godine studija i ispunjenja svih obaveza predviđenih u planu i programu studija, student stiče naziv **bakalaureus/ bakalaurea (turski jezik i književnost)**. Može raditi na svim radnim mjestima gdje se traži VSS – BC iz humanističkih nauka (prevođenje, rad u bibliotekama, arhivima, državnim institucijama, diplomatskim službama, muzejima, institucijama kulture, međunarodnim institucijama, novinarstvo, turizam).

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za perzijski jezik i književnost

TROGODIŠNJI DVOPREDMETNI STUDIJ (A2)

I SEMESTAR

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
LINGVISTIKA	Perzijski jezik I	FIL ORI 141	2	10		13 ✓
	Izborni blok – predmet 1					15
	Izborni blok – predmet 2					
	Izborni blok – predmet 3					
JEZIK	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2			1 (2)*
OPĆI PREDMET	Bosanski, hrvatski, srpski jezik I	FIL BHS 101	1	1		1 (2)*
UKUPNO		16				30

* Ako je zajednički predmet, student dobija po 1 ECTS. Ako nema predmeta na drugoj grupi, student dobija 2 ECTS.

Vježbe iz perzijskog jezika obuhvataju vježbe iz vježbe iz grafije, morfologije, vježbe prevodenja (P-BHS, BHS-P), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

II SEMESTAR

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
LINGVISTIKA	Perzijski jezik I	FIL ORI 142	2	10		13
KNJIŽEVNOST	Teorija književnosti	FIL ORI 102	2			1 (2)*
	Izborni blok – predmet 1					15
	Izborni blok – predmet 2					
	Izborni blok – predmet 3					
OPĆI PREDMET	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II	FIL BHS 102	1	1		1 (2)*
UKUPNO				16		30

* Ako je zajednički predmet, student dobija po 1 ECTS. Ako nema predmeta na drugoj grupi, student dobija 2 ECTS.

Vježbe iz perzijskog jezika obuhvataju vježbe iz vježbe iz morfologije, vježbe prevodenja (P-BHS, BHS-P), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom I godine studija:

- Perzijski jezik I: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom godine parcijalnim testovima; pismeni i usmeni ispit poslije II semestra
- Bosanski, hrvatski, srpski jezik: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra
- Uvod u lingvistiku: pismeni i usmeni ispit poslije I semestra
- Teorija književnosti: pismeni i usmeni ispit poslije II semestra

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Perzijski jezik I.

II GODINA

III SEMESTAR

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
LINGVISTIKA	Perzijski jezik II	FIL ORI 243	2	8		10
KNJIŽEVNOST	Perzijska književnost I	FIL ORI 253	2	2		3
KULTUROLOŠKE STUDIJE	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2			1 (2)*
	Izborni blok – predmet 1					15
	Izborni blok – predmet 2					
	Izborni blok – predmet 3					
OPĆI PREDMET	Pedagogija I	FIL PED 201	1	1		1 (2)*
UKUPNO				18		30

* Ako je zajednički predmet, student dobija po 1 ECTS. Ako nema predmeta na drugoj grupi, student dobija 2 ECTS.

Vježbe iz perzijskog jezika obuhvataju vježbe iz vježbe iz morfosintakse, vježbe prevođenja (P-BHS, BHS-P), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

IV SEMESTAR

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
LINGVISTIKA	Perzijski jezik II	FIL ORI 244	2	8		10
KNJIŽEVNOST	Perzijska književnost I	FIL ORI 254	2	2		4
	Izborni blok – predmet 1					15
	Izborni blok – predmet 2					
	Izborni blok – predmet 3					
OPĆI PREDMET	Pedagogija II	FIL PED 202	1	1		1 (2)*
UKUPNO			16			30

* Ako je zajednički predmet, student dobija po 1 ECTS. Ako nema predmeta na drugoj grupi, student dobija 2 ECTS.

Vježbe iz perzijskog jezika obuhvataju vježbe iz vježbe iz morfosintakse, vježbe prevođenja (P-BHS, BHS-P), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom II godine studija:

- Perzijski jezik II: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom godine parcijalnim testovima; pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra
- Perzijska književnost I: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom godine parcijalnim testovima; pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra
- Uvod u orijentalnu filologiju: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Pedagogija I: pismeni i usmeni ispit poslije III semestra
- Pedagogija II: pismeni i usmeni ispit poslije IV semestra

Obaveze koje se ne mogu prenositi u narednu godinu: Perzijski jezik II

III GODINA

V SEMESTAR

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
LINGVISTIKA	Perzijski jezik III ✓	FIL ORI 345	2	8		10
KNJIŽEVNOST	Perzijska književnost II ✓	FIL ORI 355	2	2		5
	Izborni blok – predmet 1					15
	Izborni blok – predmet 2					
	Izborni blok – predmet 3					
UKUPNO				14		30

Vježbe iz perzijskog jezika obuhvataju vježbe iz vježbe iz morfosintakse, vježbe prevođenja (P-BHS, BHS-P), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

VI SEMESTAR

MODUL	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	Broj bodova
LINGVISTIKA	Perzijski jezik III ✓	FIL ORI 346	2	8		10
KNJIŽEVNOST	Perzijska književnost II ✓	FIL ORI 356	2	2		5
	Izborni blok – predmet 1					15
	Izborni blok – predmet 2					
	Izborni blok – predmet 3					
UKUPNO				14		30

Vježbe iz perzijskog jezika obuhvataju vježbe iz vježbe iz sintakse rečenice, vježbe prevođenja (P-BHS, BHS-P), lektorske vježbe i vježbe konverzacije.

Ispiti tokom III godine studija:

- Perzijski jezik III: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom godine parcijalnim testovima; pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra
- Perzijska književnost II: provjera znanja vrši se kontinuirano tokom godine parcijalnim testovima; pismeni i usmeni ispit poslije VI semestra

Student je dužan da u toku III godine studija izabere završni dodiplomski rad na studijskoj grupi A1 i da ga prezentira prije početka nove akademske godine.

Nakon završene III godine studija i ispunjenja svih obaveza predviđenih Nastavnim planom i programom, student stječe **naziv bakalaureus/bakalaurea (perzijski jezik i književnost)**.

Student koji je poslije završenog trogodišnjeg studija stekao naziv **bakalaureus/bakalaurea (perzijski jezik i književnost)** može raditi na svim radnim mjestima gdje se traži viša stručna sprema, odnosno bakalaureat iz humanističkih nauka, to jest na poslovima:

- prevođenja s bosanskog na perzijski i s perzijskog na bosanski jezik,
- institucijama kulture,
- bibliotekama,
- arhivima,
- muzejima,
- novinarstvu,
- državnim institucijama,
- diplomatskoj službi,
- međunarodnim institucijama,

te u nevladinom, privrednom i drugim sektorima u kojima je potreban navedeni profil radnika.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Arapski jezik I, FIL ORI 111/FIL ORI 112
Semestar (semestri) i broj bodova: I i II semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 11 sati vježbi; ECTS 24;
Trajanje: I i II semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste usvajanje arapske grafije i pravilnog izgovora fonema u arapskom jeziku, te upoznavanje sa temeljnim elementima morfologije arapskog jezika uz naglasak na oblicima glagolskih vremena i načina, tipovima nepravilnih glagola, proširenim glagolskim vrstama i nekim imenskim paradigmama.
Sadržaj predmeta: Arapsko pismo i glasovni sistem sa osnovama morfologije arapskog jezika; poseban naglasak na morfologiji imena, elementarnoj imenskoj rečenici, upitnoj rečenici, morfologiji glagola prve i proširenih (II – X) glagolskih vrsta, nepravilnim glagolima: geminiranim, hamziranim, glagolima sa nekim od poluvokala kao I, II, III radikalom, dvostruko nepravilnim glagolima, te na pregledu grafije hamzata.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja obavlja se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja studenata. Završna provjera znanja obavlja se pismeno i usmeno poslije II semestra.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura: 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 3. Dervišević Amir, <i>Praktikum arapskog jezika</i> , Sarajevo, 2001. 4. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 5. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i> , Sarajevo, 1987. 6. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogorodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u lingvistiku, FIL ORI 101
Semestar (semestri) i broj bodova: 1 semestar; 2 sata predavanja, ECTS 2 jednopredmetni studij;
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da studentima omogući upoznavanje s glavnim pojmovima i terminima nauke o jeziku. Svrha kolegija je da studentima pomogne u razumijevanju nauke o jeziku kako bi znanje stečeno na ovome kolegiju valjano mogli primjenjivati na studij stranoga jezika te domaćih i stranih književnosti. Osim toga, kolegij ima za cilj da kod studenata potakne interesovanje za jezične pojave, zatim sposobnost da ih zapažaju, da ih posmatraju iz ugla osnova nauke o jeziku, kao i spremnost da izgrade valjane stavove prema njima.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija teme će se fokusirati na nauku o jeziku i njen predmet, tj. na mjesto jezika u ljudskom životu, na bitna svojstva jezika, na jezik i govor te na funkcije jezika. Potrebno je osvrnuti se na evoluciju jezika i tipove jezika. Drugi dio kolegija bit će posvećen općoj strukturi jezika. U ovome dijelu polazi se od jezičnog znaka i jezika kao sistema znakova. Potom se prelazi na oblasti nauke o jeziku: fonetiku i fonologiju, morfologiju, sintaksu, leksikologiju i semantiku. Kolegij teži da studentima pruži cjelovit pogled na jezik u duhu savremene nauke o jeziku. Budući da postavljeni ciljevi čine veoma široko polje, u okviru kolegija ne može se zalaziti duboko u obradu pojedinih pitanja. Stoga se kolegij realizira tako da ono što se studentima podastre bude dovoljno poticajno za dalja razmatranja u maternjem jeziku, odnosno u stranom jeziku u kontrastiranju s maternjim.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja sastoji se iz polaganja testova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u nastavi (25 %), te srednje ocjene testova (75%). U vrijeme konsultacija, predmetni nastavnik će obavljati individualne razgovore sa studentima o rezultatima njihovih testova ili o pitanjima jezične strukture koja ih posebno zanimaju.
Lista obavezne literature: 1. Ranko Bugarski, <i>Uvod u opštu lingvistiku</i> . 2. Dubravko Škiljan, <i>Pogled u lingvistiku</i> . 3. Midhat Riđanović, <i>Jezik i njegova struktura</i> .
Lista preporučene literature: 4. Ferdinand de Saussure, <i>Kurs opšte lingvistike</i> . 5. Džonatan Kaler, <i>Sosir – osnivač moderne lingvistike</i> . 6. Ranko Bugarski, <i>Lingvistika o čoveku</i> . 7. Dubravko Škilja, <i>Lingvistička svakodnevnica</i> . 8. P. P. Trifonas, <i>Barthes i carstvo znakova</i> .

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik I, Hrvatski jezik I, Srpski jezik I FIL BHS 101
Semestar i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 2
Trajanje: I. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Nastava bosanskog jezika ima svoje posebne ciljeve. Oni se zajedno sa svrham ostalih općeobrazovnih i stručnih predmeta uklapaju u opću nastavnu cjelishodnost. Za uspješno učenje stranih jezika, solidno znanje maternjeg jezika ne može se zaobići. Zato kolegij ima cilj da unaprijedi praksu i teoriju govorne kulture i pismenosti studenata kako bi se oni pouzdano jezički ispoljavali. Dakle, nastava je usmjerena prema upotrebnim vrijednostima jezika i sračunata na razvijanje jezičkog senzibiliteta i iskazne moći studenata.
Sadržina predmeta: Nastava je podređena savladavanju pravopisne problematike. Obavještenja o pravopisnoj normi daju se u kombinaciji s nastavom gramatike, upravo uz upoznavanje pojedinih jezičkih kategorija i postupaka za koje su vezane pravopisne intervencije. Od upoznavanja pravopisnih pravila do ispravnog postupanja mogu dovesti samo pogodne i sistematične pravopisne vježbe. I one podjednako pripadaju nastavi gramatike i nastavi pismenosti, s tim što posebno obavezuju da se nastava gramatike usmjeri prema praksi pisanja. Kada se ima u vidu da se obuka u pismenom i usmenom izražavanju obavlja tokom čitavog života, a ne samo tokom školovanja, onda svi oblici vježbanja mogu dobiti valjanu primjenu.
Preduvjeti za upis predmeta: bezuvjetno
Način provjere znanja Provjera znanja se sastoji iz više dijelova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra, ili integralni test. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave, aktivnosti u nastavi i srednje ocjene testova.
Udžbenici: 1. S. Halilović, <i>Pravopis bosanskoga jezika</i> , Sarajevo, Preporod, 1996 (ili <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> , Zenica, Dom štampe, 1999); ili: S. Babić – B. Finka – M. Moguš, <i>Hrvatski pravopis</i> , 6. izdanje, Zagreb, Školska knjiga, 2002; ili: M. Pešikan – J. Jerković – M. Pižurica, <i>Pravopis srpskoga jezika</i> , Novi Sad, Matica srpska, 1993. 2. H. Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi (sličnosti i razlike)</i> , Sarajevo, Bosansko filološko društvo; 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Teorija književnosti, FIL ORI 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 časa predavanja; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Predmet <i>Teorija književnosti</i> namijenjen je studentima prve godine studija i ima za cilj upoznavanje sa osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.
Sadržaj predmeta: Upoznati studente sa osnovnim zadacima znanosti o književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, književne kritike i teorije književnosti. Obraditi osnovne teme iz područja stilistike, versifikacije, klasifikacije književnosti u pogledu vrsta i rodova i osnovne odlike pojedinih vrsta i rodova. Pored ovoga studenti će biti upoznati i sa osnovnim metodološkim smjerovima u proučavanju književnosti.
Uvjeti za upis predmeta: Nema uvjeta.
Način provjere znanja: Pismeni test sredinom semestra i završni pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici: 1. Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i> , Zagreb, 1984.
Literatura: 1. Aristotel, <i>O pesničkoj umetnosti</i> , Beograd, 2000. 2. Aristotel, <i>Retorika</i> , Beograd, 2000. 3. Katnić – Bakaršić, Marina, <i>Stilistika</i> , Sarajevo, 2001. 4. Lešić, Zdenko, <i>Teorija književnosti</i> , Sarajevo, 2005. 5. Škreb, Zdenko / Stamać, Ante, <i>Uvod u književnost</i> , Zagreb, 1997.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik II, Hrvatski jezik II, Srpski jezik II
FIL BHS 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 2
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Smatra se da je dobro poznavanje maternjeg jezika važan preduvjet za učenje stranih jezika. Zato će se studenti na ovom kolegiju upoznati s osnovnim pojmovima iz morfologije i sintakse savremenog bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, što ima za cilj da lakše savladavaju problema stranih jezika koje studiraju.
Sadržina predmeta: Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičkom odnosu među riječima, bogaćenju leksičkog fonda, općoj i posebnoj lekciji. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Sve ove oblasti bit će praćene i iz ugla lingvističke stilistike. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija
Preduvjeti za upis predmeta: položen Bosanski jezik I
Način provjere znanja: pismeno (jedan test nakon prvih sedam sedmica nastave, jedan test na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u šesnaestoj sedmici nastave.ispita.
Udžbenici: 1. Dž. Jahić – S. Halilović – I. Palić; <i>Gramatika bosanskog jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. 2. Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , Školska knjiga, Zafreb, 1997. 3. M Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i> , Naučna knjiga, Beograd, 1970 (više izdanja).

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Arapski jezik II, FIL ORI 213/FIL ORI 214
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 sata predavanja i 6 sati vježbi; ECTS 14; IV semestar; 2 sata predavanja i 8 sati vježbi; ECTS 16
Trajanje: III i IV semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa elementima morfosintakse arapskog jezika, uz naglasak na osnovnim tipovima veza na nivou arapske sintagme, kako imeničke tako i glagolske, preoblikama gramatičkog ustrojstva rečenice, te osnovnim sintaktičkim funkcijama elemenata u akuzativu.
Sadržaj predmeta: Pregled morfosintakse arapskog jezika s posebnim naglaskom na prostoj imenskoj i glagolskoj rečenici, kongruenciji, redu riječi, funkciji određenosti i neodređenosti, tipovima negacije, imenskim konstrukcijama (atributivna sintagma, genitivna veza, apozitivne veze: koroborativ, permutativ, apozicija), sintaksi akuzativa, uvodnim rečeničnim partikulama, rečenici sa dva početka, te tipovima iskaza po funkciji
Preduvjeti za upis predmeta: Arapski jezik I
Način provjere znanja: Provjera znanja obavlja se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja studenata. Završna provjera znanja obavlja se pismeno i usmeno poslije IV semestra.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura: 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 3. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 4. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 5. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Stara arapska književnost, FIL ORI 223
Semestar (semestri) i broj bodova: III. semestar; 2 časa predavanja, 2 časa seminara i 2 časa vježbi; ECTS 10
Trajanje: III. semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jest da studenti steknu što bolje znanje o antičkoj arapskoj književnosti (prijeislamski period) koja je utjecala i na kasnije književne epohe u arapskoj tradiciji.
Sadržina predmeta: Pregled arapske književnosti od najranijeg perioda do pada dinastije Omajada. Obraduje se prijeislamska arabljanska poezija, poezija pjesnika al-ša'ālīk, arabljanski dani, Kur'an, poezija prijelaznog perioda, poezija omajadske epohe i osnovni oblici proze.
Uvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja studenata vrši se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja, a završna provjera znanja vrši se pismeno i usmeno na kraju III semestra.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Esad Duraković, <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i>, Sarajevo, 2007.
2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1985.
3. <i>Mu'allage...</i>, prev. Esad Duraković, Sarajevo, 2004.
4. Sulejman Grozdanić, <i>Stara arapska poezija</i>, Sarajevo, 1971.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1975.
2. <i>Arapska poezija</i>, priredio D. Tanasković, Beograd, 1977.
3. Esad Duraković, <i>Prolegomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.
4. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i>, London, 1907.
5. Vojislav Simić, „Kulturno-istorijska uslovljenost nastanka arapske gradske ljubane lirike – gazela“, <i>Anali filološkog fakulteta</i>, I-II, Beograd, 1972.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u orijentalnu filologiju, FIL ORI 203
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 časa predavanja; 2 ECTS
Trajanje: II semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: <p>Cilj predmeta je upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (studente arapskog jezika i književnosti; turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) sa osnovnim karakteristikama i rezultatima svjetskih, evropskih i domaćih studija orijentalne filologije i prevodilaštva sa ovih jezika. Savladavanjem programskog sadržaja, studenti će se lakše kretati kroz studij navedenih jezika i književnosti i biti upućeni na kvalitetnu literaturu i prvorazredne izvore. Osim toga, cilj ovog predmeta je da studenti – u ranoj fazi studija – prepoznaju i moguća područja svog budućeg radnog angažmana.</p>
Sadržaj predmeta: <p>Studentima se, u kratkim crtama (hronološkim redom), prezentiraju ciljevi, karakteristike i rezultati evropskih škola, univerziteta, akademija i instituta iz oblasti orijentalne filologije (arabistika, turkologija, iranistika, osmanistika). Posebna pažnja je usmjerena na karakteristike i rezultate ovih studija na području Bosne i Hercegovine i bivše Jugoslavije; na najznačajnije institucije (Orijentalni institut u Sarajevu, Odsjek za orijentalnu filologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu i dr.), te na najznačajnije istraživače, njihova djela i rezultate njihovih istraživanja.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: I parcijalni (test) u osmoj sedmici nastave; drugi parcijalni (test) na kraju semestra i usmeni razgovor.
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Esad Duraković i Fehim Nametak, "Književnost na orijentalnim jezicima" u: <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici. Starija književnost</i>. Priredili Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, "Alef", Sarajevo, 1998, str. 117 - 852.
- <i>Orijentalni institut u Sarajevu 1950-2000</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2000.
- <i>Spomenica (1950-1980)</i>, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1980, str. 135 - 143.
- I. J. Kračkovski, „Nad arapskim rukopisima“, <i>Treći program Radio Sarajeva</i>“, Sarajevo, 1983.
- Edward W. Said, <i>Orijentalizam</i>, „Svjetlost“, Sarajevo, 1999.
- Norman Cigar, <i>Uloga srpskih orijentalista u opravdavanju genocida nad muslimanima Balkana</i>, Sarajevo, 2000.
- Amir Ljubović, "Doprinos akademika Nedima Filipovića razvoju Odsjeka za orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu", <i>Okrugli sto: Naučno djelo Nedima Filipovića</i>, ANUBiH, Posebna izdanja – Knjiga CXII, Odjeljenje društvenih nauka – Knjiga 32, Sarajevo, 2000, str. 45 – 52. <p>Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.</p>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 1P + 1V, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja). Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...) . Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 2. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 3. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 4. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 5. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Klasična arapska književnost, FIL ORI 224
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2 časa predavanja, 2 časa seminara i 2 časa vježbi; ECTS 10
Trajanje: IV semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: U okviru ovog predmeta studenti stiču znanje o književnosti „zlatnog doba“ arapsko-islamskog halifata. To je najznačajniji period u povijesti arapsko-islamske kulture, književnosti posebno, te se imenuje kao klasični u vremenskom i vrijednosnom značenju.
Sadržina predmeta: Pregled arapske književnosti u periodu od dolaska dinastije Abasida do vremena preporoda u 18. st. Obrađuje se “pokret unovljenja”, umjetnička proza klasičnog perioda, razvoj filologije i filološke kritike, Hiljadu i jedna noć, najznačajniji pjesnici iz ovoga perioda, maqama i arapska književnost u Španiji.
Uvjeti za upis predmeta: Stara arapska književnost
Način provjere znanja: Provjera znanja studenata vrši se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja, a završna provjera znanja vrši se pismeno i usmeno na kraju IV semestra.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Esad Duraković, <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i>, Sarajevo, 2007.
2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1985.
3. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1975.
4. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i>, London, 1907.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Ibn al-Muqaffa, <i>Kelila i Dimna. Stare indijske pripovijetke</i>, preveo Besim Korkut, Sarajevo, 1997.
2. Ibn Hazm, <i>Golubičina ogrlica</i>, prev. Teufik Muftić, Zagreb, 1987.
3. <i>Hiljadu i jedna noć</i>, prev. Esad Duraković, Sarajevo, 1999.
4. <i>Klasična arapska poezija</i>, prev. Vojislav Simić, Kruševac, 1979.
5. al-Ma`arri, <i>Obvezivanje neobveznim</i>, prev. Daniel Bučan, Banja Luka 1984.
6. Ibn Kaldun, <i>Muqaddima</i>, izbor, prijevod i pogovor Hasan Sušić, Sarajevo, 1982.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, FIL PED 202
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 1P + 1V 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb, 1993. 4. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 5. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 6. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predstava -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 7. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 8. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Arapski jezik III, FIL ORI 315/FIL ORI 316
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2 sata predavanja i 8 sati vježbi; ECTS 16; VI semestar; 2 sata predavanja i 8 sati vježbi; ECTS 12
Trajanje: V i VI semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima sintakse glagola, te sintakse arapskog jezika na nivou proste rečenice i osnovnim karakteristikama koordinacije i subordinacije u strukturi arapske složene rečenice.
Sadržaj predmeta: Osnove sintakse glagola i rečenice u arapskom jeziku s posebnim naglaskom na pasivu, tranzitivnosti/intranzitivnosti, kauzativnim i faznim glagolima, pomoćnim glagolima, te na značenjima glagolskih vremena i načina u arapskom jeziku, koordinaciji i subordinaciji u složenoj rečenici, i obradi zavisnosloženih rečenica.
Preduvjeti za upis predmeta: Arapski jezik II
Način provjere znanja: Provjera znanja obavlja se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja studenata. Završna provjera znanja obavlja se pismeno i usmeno poslije VI semestra.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura: 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose I-III</i> , Bloomington, 1974. 3. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 4. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Moderna arapska književnost, FIL ORI 325/FIL ORI 326
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2 časa predavanja, 2 časa seminara i 1 čas vježbi; ECTS 8; VI semestar; 2 časa predavanja, 2 časa seminara i 1 čas vježbi; ECTS 6
Trajanje: V i VI semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ponuditi pregled najznačajnijih tokova moderne arapske književnosti od perioda renesanse u XVIII. stoljeću do danas.
Sadržina predmeta: Pregled najznačajnijih tokova unutar moderne arapske književnosti od perioda renesanse u 18. st. do današnjih dana. Obrađuju se začeci i razvoj moderne arapske poezije, proze i drame, kako u arapskom svijetu tako i u emigraciji, najznačajnije književnostilske formacije, djela i autori.
Uvjeti za upis predmeta: Klasična arapska književnost
Način provjere znanja: Provjera znanja studenata vrši se kontinuirano tokom V i VI semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja, a završna provjera znanja vrši se pismeno i usmeno na kraju VI semestra.
Udžbenici:
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Duraković, Esad, <i>Poetika arapske književnosti u SAD</i>, Sarajevo, 1997.
2. Duraković, Esad, <i>Prologomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.
3. <i>Poezija arapskog istoka XX vijeka</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Sarajevo, 1994.
4. R. C. Ostle, <i>Studies in Modern Arabic Literature</i>, London, 1974.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogorodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Metodika nastave arapskog jezika I, FIL ORI 335/FIL ORI 336
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 4;
Trajanje: V i VI semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ciljevi i zadaci kursa sastoje se u upoznavanju studenata sa savremenim dostignućima primijenjene lingvistike, i novim teorijama podučavanja stranog jezika, pedagoškim i psihološkim faktorima koji su vezani za ovaj problem. Potrebno je da se student osposobi za praktično rukovođenje nastavnim procesom u osnovnoj i srednjoj školi. Posebno se stavlja akcenat na efikasno savladavanje četiri osnovne jezičke vještine: slušanje, čitanje, govor i pisanje. Tokom VI semestra studenti treba da se osposobe da rukovode nastavnim procesom u osnovnoj i srednjoj školi što podrazumijeva prisustvovanje nastavi arapskog jezika u osnovnim, odnosno srednjim školama, održavanje časova i konsultacije o održanim časovima.
Sadržaj predmeta: Studenti dobivaju osnovne informacije iz metodike jezičkih područja nastave; upoznaju se sa osnovama primijenjene lingvistike; teorijama podučavanja stranog jezika. Posebno se obrađuju četiri osnovne jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje) i njihovo uspješno savladavanje na nivou osnovnih i srednjih škola.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja se obavlja kontinuirano tokom V i VI semestra putem testova, aktivnosti na vježbama, eseja. Završna provjera znanja je pismeni (koji je eliminatoran) i usmeni ispit na kraju VI semestra. Student je dužan da odsluša 10 časova arapskog jezika u nekoj od srednjih škola, a potom održi jedan čas.
Udžbenici:
Literatura: 1. Madkur Ali Ahmad, <i>Tadr is fun un al-luga al-`arabiyya</i> , Kairo, 1991. 2. Ostojić Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 3. Tanović Mustafav, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Arapski jezik I, FIL ORI 111/FIL ORI 112
Semestar (semestri) i broj bodova: I i II semestar; 2 sata predavanja, i 11 sati vježbi; ECTS 13
Trajanje: I i II semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste usvajanje arapske grafije i pravilnog izgovora fonema u arapskom jeziku, te upoznavanje sa temeljnim elementima morfologije arapskog jezika uz naglasak na oblicima glagolskih vremena i načina, tipovima nepravilnih glagola, proširenim glagolskim vrstama i nekim imenskim paradigmama.
Sadržaj predmeta: Arapsko pismo i glasovni sistem sa osnovama morfologije arapskog jezika; poseban naglasak na morfologiji imena, elementarnoj imenskoj rečenici, upitnoj rečenici, morfologiji glagola prve i proširenih (II – X) glagolskih vrsta, nepravilnim glagolima: geminiranim, hamziranim, glagolima sa nekim od poluvokala kao I, II, III radikalom, dvostruko nepravilnim glagolima, te na pregledu grafije hamzata.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja obavlja se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja studenata. Završna provjera znanja obavlja se pismeno i usmeno poslije II semestra.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura: 2. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 3. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 4. Dervišević Amir, <i>Praktikum arapskog jezika</i> , Sarajevo, 2001. 5. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 6. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i> , Sarajevo, 1987. 7. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u lingvistiku, FIL ORI 101
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 sata predavanja, ECTS 1 (2)*
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da studentima omogući upoznavanje s glavnim pojmovima i terminima nauke o jeziku. Svrha kolegija je da studentima pomogne u razumijevanju nauke o jeziku kako bi znanje stečeno na ovome kolegiju valjano mogli primjenjivati na studij stranoga jezika te domaćih i stranih književnosti. Osim toga, kolegij ima za cilj da kod studenata potakne interesovanje za jezične pojave, zatim sposobnost da ih zapažaju, da ih posmatraju iz ugla osnova nauke o jeziku, kao i spremnost da izgrade valjane stavove prema njima.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija teme će se fokusirati na nauku o jeziku i njen predmet, tj. na mjesto jezika u ljudskom životu, na bitna svojstva jezika, na jezik i govor te na funkcije jezika. Potrebno je osvrnuti se na evoluciju jezika i tipove jezika. Drugi dio kolegija bit će posvećen općoj strukturi jezika. U ovome dijelu polazi se od jezičnog znaka i jezika kao sistema znakova. Potom se prelazi na oblasti nauke o jeziku: fonetiku i fonologiju, morfologiju, sintaksu, leksikologiju i semantiku. Kolegij teži da studentima pruži cjelovit pogled na jezik u duhu savremene nauke o jeziku. Budući da postavljeni ciljevi čine veoma široko polje, u okviru kolegija ne može se zalaziti duboko u obradu pojedinih pitanja. Stoga se kolegij realizira tako da ono što se studentima podastre bude dovoljno poticajno za dalja razmatranja u maternjem jeziku, odnosno u stranom jeziku u kontrastiranju s maternjim.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja sastoji se iz polaganja testova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u nastavi (25 %), te srednje ocjene testova (75%). U vrijeme konsultacija, predmetni nastavnik će obavljati individualne razgovore sa studentima o rezultatima njihovih testova ili o pitanjima jezične strukture koja ih posebno zanimaju.
Lista obavezne literature: <ol style="list-style-type: none">
1. Ranko Bugarski, Uvod u opštu lingvistiku.
2. Dubravko Škiljan, Pogled u lingvistiku.
3. Midhat Ridanović, Jezik i njegova struktura.
Lista preporučene literature: <ol style="list-style-type: none">
4. Ferdinand de Sosir, Kurs opšte lingvistike.
5. Džonatan Kaler, Sosir – osnivač moderne lingvistike.
6. Ranko Bugarski, Lingvistika o čoveku.
7. Dubravko Škilja, Lingvistička svakodnevnica.
8. P. P. Trifonas, Barthes i carstvo znakova.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik I, Hrvatski jezik I, Srpski jezik I FIL BHS 101
Semestar i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 1 (2)*
Trajanje: I. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Nastava bosanskog jezika ima svoje posebne ciljeve. Oni se zajedno sa svrhama ostalih općeobrazovnih i stručnih predmeta uklapaju u opću nastavnu cjelishodnost. Za uspješno učenje stranih jezika, solidno znanje maternjeg jezika ne može se zaobići. Zato kolegij ima cilj da unaprijedi praksu i teoriju govorne kulture i pismenosti studenata kako bi se oni pouzdano jezički ispoljavali. Dakle, nastava je usmjerena prema upotrebnim vrijednostima jezika i sračunata na razvijanje jezičkog senzibiliteta i iskazne moći studenata.
Sadržina predmeta: Nastava je podređena savladavanju pravopisne problematike. Obavještenja o pravopisnoj normi daju se u kombinaciji s nastavom gramatike, upravo uz upoznavanje pojedinih jezičkih kategorija i postupaka za koje su vezane pravopisne intervencije. Od upoznavanja pravopisnih pravila do ispravnog postupanja mogu dovesti samo pogodne i sistematične pravopisne vježbe. I one podjednako pripadaju nastavi gramatike i nastavi pismenosti, s tim što posebno obavezuju da se nastava gramatike usmjeri prema praksi pisanja. Kada se ima u vidu da se obuka u pismenom i usmenom izražavanju obavlja tokom čitavog života, a ne samo tokom školovanja, onda svi oblici vježbanja mogu dobiti valjanu primjenu.
Preduvjeti za upis predmeta: bezuvjetno
Način provjere znanja Provjera znanja se sastoji iz više dijelova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra, ili integralni test. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave, aktivnosti u nastavi i srednje ocjene testova.
Udžbenici: 1. S. Halilović, <i>Pravopis bosanskoga jezika</i> , Sarajevo, Preporod, 1996 (ili <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> , Zenica, Dom štampe, 1999); ili: S. Babić – B. Finka – M. Moguš, <i>Hrvatski pravopis</i> , 6. izdanje, Zagreb, Školska knjiga, 2002; ili: M. Pešikan – J. Jerković – M. Pižurica, <i>Pravopis srpskoga jezika</i> , Novi Sad, Matica srpska, 1993. 2. H. Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi (sličnosti i razlike)</i> , Sarajevo, Bosansko filološko društvo; 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Teorija književnosti, FIL ORI 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 časa predavanja; ECTS 1 (2)*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Predmet <i>Teorija i metodologija proučavanja književnosti</i> namijenjen je studentima prve godine studija i ima za cilj upoznavanje sa osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.
Sadržaj predmeta: Upoznati studente sa osnovnim zadacima znanosti o književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, književne kritike i teorije književnosti. Obraditi osnovne teme iz područja stilistike, versifikacije, klasifikacije književnosti u pogledu vrsta i rodova i osnovne odlike pojedinih vrsta i rodova. Pored ovoga studenti će biti upoznati i sa osnovnim metodološkim smjerovima u proučavanju književnosti.
Uvjeti za upis predmeta: Nema uvjeta.
Način provjere znanja: Pismeni test sredinom semestra i završni pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici: 1. Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i> , Zagreb, 1984.
Literatura: 1. Aristotel, <i>O pesničkoj umetnosti</i> , Beograd, 2000. 2. Aristotel, <i>Retorika</i> , Beograd, 2000. 3. Katnić – Bakaršić, Marina, <i>Stilistika</i> , Sarajevo, 2001. 4. Lešić, Zdenko, <i>Teorija književnosti</i> , Sarajevo, 2005. 5. Škreb, Zdenko / Stamać, Ante, <i>Uvod u književnost</i> , Zagreb, 1997.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik II, Hrvatski jezik II, Srpski jezik II
FIL BHS 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 1 (2)*
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Smatra se da je dobro poznavanje maternjeg jezika važan preduvjet za učenje stranih jezika. Zato će se studenti na ovom kolegiju upoznati s osnovnim pojmovima iz morfologije i sintakse savremenog bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, što ima za cilj da lakše savladavaju problema stranih jezika koje studiraju.
Sadržina predmeta: Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičkom odnosu među riječima, bogaćenju leksičkog fonda, općoj i posebnoj lekciji. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Sve ove oblasti bit će proračunate i iz ugla lingvističke stilistike. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija
Preduvjeti za upis predmeta: položen Bosanski jezik I
Način provjere znanja: pismeno (jedan test nakon prvih sedam sedmica nastave, jedan test na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u šesnaestoj sedmici nastave.ispita.
Udžbenici: 1.Dž. Jahić – S. Halilović – I. Palić; <i>Gramatika bosanskog jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. 2.Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , Školska knjiga, Zafreb, 1997. 3.M Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i> , Naučna knjiga, Beograd, 1970 (više izdanja).

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Arapski jezik II, FIL ORI 213/FIL ORI 214
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 sata predavanja i 6 sati vježbi; ECTS 8; IV semestar; 2 sata predavanja i 8 sati vježbi; ECTS 10;
Trajanje: III i IV semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa elementima morfosintakse arapskog jezika, uz naglasak na osnovnim tipovima veza na nivou arapske sintagme, kako imeničke tako i glagolske, preoblikama gramatičkog ustrojstva rečenice, te osnovnim sintaktičkim funkcijama elemenata u akuzativu.
Sadržaj predmeta: Pregled morfosintakse arapskog jezika s posebnim naglaskom na prosto imenskoj i glagolskoj rečenici, kongruenciji, redu riječi, funkciji određenosti i neodređenosti, tipovima negacije, imenskim konstrukcijama (atributivna sintagma, genitivna veza, apozitivne veze: koroborativ, permutativ, apozicija), sintaksi akuzativa, uvodnim rečeničnim partikulama, rečenici sa dva početka, te tipovima iskaza po funkciji
Preduvjeti za upis predmeta: Arapski jezik I
Način provjere znanja: Provjera znanja obavlja se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja studenata. Završna provjera znanja obavlja se pismeno i usmeno poslije IV semestra.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura: 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 3. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 4. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 5. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Stara arapska književnost, FIL ORI 223
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 časa predavanja, 1 čas seminara i 2 časa vježbi; ECTS 5
Trajanje: III semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jest da studenti steknu što bolje znanje o antičkoj arapskoj književnosti (prijeislamski period) koja je utjecala i na kasnije književne epohe u arapskoj tradiciji.
Sadržina predmeta: Pregled arapske književnosti od najranijeg perioda do pada dinastije Omajada. Obraduje se prijeislamska arabljanska poezija, poezija pjesnika al-ša'ālik, arabljanski dani, Kur'an, poezija prijelaznog perioda, poezija omajadske epohe i osnovni oblici proze.
Uvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja studenata vrši se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja, a završna provjera znanja vrši se pismeno i usmeno na kraju III semestra.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Esad Duraković, <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i>, Sarajevo, 2007.
2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1985.
3. <i>Mu'allage ...</i>, prev. Esad Duraković, Sarajevo, 2004.
4. Sulejman Grozdanić, <i>Stara arapska poezija</i>, Sarajevo, 1971.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
5. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1975.
6. <i>Arapska poezija</i>, priredio D. Tanasković, Beograd, 1977.
7. Esad Duraković, <i>Prolegomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.
8. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i>, London, 1907.
9. Vojislav Simić, „Kulturno-istorijska uslovljenost nastanka arapske gradske ljubane lirike – gazela“, <i>Anali filološkog fakulteta</i>, I-II, Beograd, 1972.

ODSJJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u orijentalnu filologiju, FIL ORI 203
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 časa predavanja; ECTS 1 (2)*
Trajanje: II semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: <p>Cilj predmeta je upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (studente arapskog jezika i književnosti; turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) sa osnovnim karakteristikama i rezultatima svjetskih, evropskih i domaćih studija orijentalne filologije i prevodilaštva sa ovih jezika. Savladavanjem programskog sadržaja, studenti će se lakše kretati kroz studij navedenih jezika i književnosti i biti upućeni na kvalitetnu literaturu i prvorazredne izvore. Osim toga, cilj ovog predmeta je da studenti – u ranoj fazi studija – prepoznaju i moguća područja svog budućeg radnog angažmana.</p>
Sadržaj predmeta: <p>Studentima se, u kratkim crtama (hronološkim redom), prezentiraju ciljevi, karakteristike i rezultati evropskih škola, univerziteta, akademija i instituta iz oblasti orijentalne filologije (arabistika, turkologija, iranistika, osmanistika). Posebna pažnja je usmjerena na karakteristike i rezultate ovih studija na području Bosne i Hercegovine i bivše Jugoslavije; na najznačajnije institucije (Orijentalni institut u Sarajevu, Odsjek za orijentalnu filologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu i dr.), te na najznačajnije istraživače, njihova djela i rezultate njihovih istraživanja.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: I parcijalni (test) u osmoj sedmici nastave; drugi parcijalni (test) na kraju semestra i usmeni razgovor.
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Esad Duraković i Fehim Nametak, "Književnost na orijentalnim jezicima" u: <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici. Starija književnost</i>. Priredili Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, "Alef", Sarajevo, 1998, str. 117 - 852.
- <i>Orijentalni institut u Sarajevu 1950-2000</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2000.
- <i>Spomenica (1950-1980)</i>, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1980, str. 135 - 143.
- I. J. Kračkovski, „Nad arapskim rukopisima“, <i>Treći program Radio Sarajeva</i>“, Sarajevo, 1983.
- Edward W. Said, <i>Orijentalizam</i>, „Svjetlost“, Sarajevo, 1999.
- Norman Cigar, <i>Uloga srpskih orijentalista u opravdavanju genocida nad muslimanima Balkana</i>, Sarajevo, 2000.
- Amir Ljubović, "Doprinos akademika Nedima Filipovića razvoju Odsjeka za orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu", <i>Okrugli sto: Naučno djelo Nedima Filipovića</i>, ANUBiH, Posebna izdanja – Knjiga CXII, Odjeljenje društvenih nauka – Knjiga 32, Sarajevo, 2000, str. 45 – 52. <p>Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.</p>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 1P + 1V, ECTS 1 (2)*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja). Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...) . Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: 4. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 5. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 6. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 7. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 8. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Klasična arapska književnost, FIL ORI 224
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2 časa predavanja, 1 čas seminara i 1 čas vježbi; ECTS 4
Trajanje: IV semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: U okviru ovog predmeta studenti stiču znanje o književnosti „zlatnog doba“ arapsko-islamskog halifata. To je najznačajniji period u povijesti arapsko-islamske kulture, književnosti posebno, te se imenuje kao klasični u vremenskom i vrijednosnom značenju.
Sadržina predmeta: Pregled arapske književnosti u periodu od dolaska dinastije Abasida do vremena preporoda u 18. st. Obrađuje se “pokret unovljenja”, umjetnička proza klasičnog perioda, razvoj filologije i filološke kritike, Hiljadu i jedna noć, najznačajniji pjesnici iz ovoga perioda, maqama i arapska književnost u Španiji.
Uvjeti za upis predmeta: Stara arapska književnost
Način provjere znanja: Provjera znanja studenata vrši se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja, a završna provjera znanja vrši se pismeno i usmeno na kraju IV semestra.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Esad Duraković, <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i>, Sarajevo, 2007.
2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1985.
3. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i>, Sarajevo, 1975.
4. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i>, London, 1907.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
5. Ibn al-Muqaffa, <i>Kelila i Dimna. Stare indijske pripovijetke</i>, preveo Besim Korkut, Sarajevo, 1997.
6. Ibn Hazm, <i>Golubičina ogrlica</i>, prev. Teufik Muftić, Zagreb, 1987.
7. <i>Hiljadu i jedna noć</i>, prev. Esad Duraković, Sarajevo, 1999.
8. <i>Klasična arapska poezija</i>, prev. Vojislav Simić, Kruševac, 1979.
9. al-Ma`arri, <i>Obvezivanje neobveznim</i>, prev. Daniel Bučan, Banja Luka 1984.
10. Ibn Kaldun, <i>Muqaddima</i>, izbor, prijevod i pogovor Hasan Sušić, Sarajevo, 1982.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, FIL PED 202
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 1P + 1V, ECTS 1 (2)*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: 4. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb, 1993. 5. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 6. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 7. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predstava -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 8. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 9. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Arapski jezik III, FIL ORI 315/FIL ORI 316
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2 sata predavanja i 6 sati vježbi; ECTS 8; VI semestar; 2 sata predavanja i 4 sata vježbi; ECTS 6;
Trajanje: V i VI semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima sintakse glagola, te sintakse arapskog jezika na nivou proste rečenice i osnovnim karakteristikama koordinacije i subordinacije u strukturi arapske složene rečenice.
Sadržaj predmeta: Osnove sintakse glagola i rečenice u arapskom jeziku s posebnim naglaskom na pasivu, tranzitivnosti/intranzitivnosti, kauzativnim i faznim glagolima, pomoćnim glagolima, te na značenjima glagolskih vremena i načina u arapskom jeziku, koordinaciji i subordinaciji u složenoj rečenici, i obradi zavisnosloženih rečenica.
Preduvjeti za upis predmeta: Arapski jezik II
Način provjere znanja: Provjera znanja obavlja se kontinuirano tokom semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja studenata. Završna provjera znanja obavlja se pismeno i usmeno poslije VI semestra.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura: 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose I-III</i> , Bloomington, 1974. 3. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 4. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za arapski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Moderna arapska književnost, FIL ORI 325/FILORI 326
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 2 časa predavanja i 1 čas vježbi; ECTS 3
Trajanje: V i VI semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ponuditi pregled najznačajnijih tokova moderne arapske književnosti od perioda renesanse u XVIII. stoljeću do danas.
Sadržina predmeta: Pregled najznačajnijih tokova unutar moderne arapske književnosti od perioda renesanse u 18. st. do današnjih dana. Obrađuju se začeci i razvoj moderne arapske poezije, proze i drame, kako u arapskom svijetu tako i u emigraciji, najznačajnije književnostilske formacije, djela i autori.
Uvjeti za upis predmeta: Klasična arapska književnost
Način provjere znanja: Provjera znanja studenata vrši se kontinuirano tokom V i VI semestra kroz domaće zadatke, kolokvije, testove i druge oblike aktivnog angažiranja, a završna provjera znanja vrši se pismeno i usmeno na kraju VI semestra.
Udžbenici:
Literatura: 1. Duraković, Esad, <i>Poetika arapske književnosti u SAD</i> , Sarajevo, 1997. 2. Duraković, Esad, <i>Prologomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i> , Sarajevo, 2005. 3. <i>Poezija arapskog istoka XX vijeka</i> , izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Sarajevo, 1994. 4. R. C. Ostle, <i>Studies in Modern Arabic Literature</i> , London, 1974.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za arapski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Metodika nastave arapskog jezika I, FIL ORI 335/FIL ORI 336
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 4; VI semestar; 2 sata predavanja i 1 sat vježbi; ECTS 3;
Trajanje: V i VI semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ciljevi i zadaci kursa sastoje se u upoznavanju studenata sa savremenim dostignućima primijenjene lingvistike, i novim teorijama podučavanja stranog jezika, pedagoškim i psihološkim faktorima koji su vezani za ovaj problem. Potrebno je da se student osposobi za praktično rukovođenje nastavnim procesom u osnovnoj i srednjoj školi. Posebno se stavlja akcenat na efikasno savladavanje četiri osnovne jezičke vještine: slušanje, čitanje, govor i pisanje. Tokom VI semestra studenti treba da se osposobe da rukovode nastavnim procesom u osnovnoj i srednjoj školi što podrazumijeva prisustvovanje nastavi arapskog jezika u osnovnim, odnosno srednjim školama, održavanje časova i konsultacije o održanim časovima.
Sadržaj predmeta: Studenti dobivaju osnovne informacije iz metodike jezičkih područja nastave; upoznaju se sa osnovama primijenjene lingvistike; teorijama podučavanja stranog jezika. Posebno se obrađuju četiri osnovne jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje) i njihovo uspješno savladavanje na nivou osnovnih i srednjih škola.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja se obavlja kontinuirano tokom V i VI semestra putem testova, aktivnosti na vježbama, eseja. Završna provjera znanja je pismeni (koji je eliminatoran) i usmeni ispit na kraju VI semestra. Student je dužan da odsluša 10 časova arapskog jezika u nekoj od srednjih škola, a potom održi jedan čas.
Udžbenici:
Literatura: 1. Madkur Ali Ahmad, <i>Tadr is funun al-luga al-`arabiyya</i> , Kairo, 1991. 2. Ostojić Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 3. Tanović Mustafa, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik I, FIL ORI 161, FIL ORI 162
Semestar (semestri) i broj bodova: I i II semestar; 2 P + 6V ; 18 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni +osnovni
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovog predmeta i osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama na prvom nivou
Sadržaj predmeta: -Klasifikacija turskih samoglasnika i suglasnika;fonološki opis turskog jezika -Promjena na morfonološkom nivou; zakoni asimilacije; -Aglutinacija (vokalna harmonija) na gramatičkom i leksičkom (tvorbenom)nivou -Aglutinacija i morfotaktička pravila turskog jezika -Vrste riječi -Kategorija broja; kategorija padeža; kategorija roda; izražavanje posvojnosti -Reduplikacija -Osnovna glagolska vremena -Klasifikacija i značenje sufiksaOdstupanja od vokalne harmonije;akcenat;osnovna pravila ortoepije
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra;završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici: Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenog turskog jezika</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford
Literatura: Kononov, A.N. 81956), <i>Gramatika suvremenoga tureckoga literaturnoga jazyka</i> , Moskva Kissling, H.J. (1960), <i>Osmanisch-Türkische Grammatik</i> , Wiesbaden Jansky, H. 81986), <i>Lehrbuch der türkischen Sprache</i> , Wiesbaden

ODSJER ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u studij turkologije I, FIL ORI 1101
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 P ; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovog predmeta
Sadržaj predmeta: -Povijest turkoloških studija -«Altajski jezici»-pristalice i protivnici altaističke teorije; tipološka bliskost «altajskih» jezika -Turkijski jezici -Dostignuća, zadaci, ciljevi i naučne metode turkoloških studija
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno
Udžbenici: Rona-Tas, A. (1991), <i>An Introduction to Turkology</i> , Szeged Mali pojmovnik za kolegij Uvod u turkologiju (Skripta za internu upotrebu na studiju turkologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu)
Literatura: Rona-Tas, A. (1998), <i>The Reconstruction of Proto-Turkic and the Genetic Questions</i> , u: <i>The Turkic Languages</i> (ed. by Lars Johanson and Eva A.Csato), London, New York. (str.67-80) Baskakov, N.A. (1969), <i>Vvedenie v izučenie tjurkskih yazykov</i> , Moskva Eren, H. (1998), <i>Turkluk Bilimi Sozlugu</i> , Ankara

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u lingvistiku, FIL ORI 101
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 sata predavanja, ECTS 2
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da studentima omogući upoznavanje s glavnim pojmovima i terminima nauke o jeziku. Svrha kolegija je da studentima pomogne u razumijevanju nauke o jeziku kako bi znanje stečeno na ovome kolegiju valjano mogli primjenjivati na studij stranoga jezika te domaćih i stranih književnosti. Osim toga, kolegij ima za cilj da kod studenata potakne interesovanje za jezične pojave, zatim sposobnost da ih zapažaju, da ih posmatraju iz ugla osnova nauke o jeziku, kao i spremnost da izgrade valjane stavove prema njima.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija teme će se fokusirati na nauku o jeziku i njen predmet, tj. na mjesto jezika u ljudskom životu, na bitna svojstva jezika, na jezik i govor te na funkcije jezika. Potrebno je osvrnuti se na evoluciju jezika i tipove jezika. Drugi dio kolegija bit će posvećen općoj strukturi jezika. U ovome dijelu polazi se od jezičnog znaka i jezika kao sistema znakova. Potom se prelazi na oblasti nauke o jeziku: fonetiku i fonologiju, morfologiju, sintaksu, leksikologiju i semantiku. Kolegij teži da studentima pruži cjelovit pogled na jezik u duhu savremene nauke o jeziku. Budući da postavljeni ciljevi čine veoma široko polje, u okviru kolegija ne može se zalaziti duboko u obradu pojedinih pitanja. Stoga se kolegij realizira tako da ono što se studentima podastre bude dovoljno poticajno za dalja razmatranja u maternjem jeziku, odnosno u stranom jeziku u kontrastiranju s maternjim.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja sastoji se iz polaganja testova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u nastavi (25 %), te srednje ocjene testova (75%). U vrijeme konsultacija, predmetni nastavnik će obavljati individualne razgovore sa studentima o rezultatima njihovih testova ili o pitanjima jezične strukture koja ih posebno zanimaju.
Lista obavezne literature: <ol style="list-style-type: none">
1. Ranko Bugarski, Uvod u opštu lingvistiku.
2. Dubravko Škiljan, Pogled u lingvistiku.
3. Midhat Riđanović, Jezik i njegova struktura.
Lista preporučene literature: <ol style="list-style-type: none">
4. Ferdinand de Sosir, Kurs opšte lingvistike.
5. Džonatan Kaler, Sosir – osnivač moderne lingvistike.
6. Ranko Bugarski, Lingvistika o čoveku.
7. Dubravko Škilja, Lingvistička svakodnevnica.
8. P. P. Trifonas, Barthes i carstvo znakova.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za turski jezik i književnost

Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik I, Hrvatski jezik I, Srpski jezik I FIL BHS 101
Semestar i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 2
Trajanje: I. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Nastava bosanskog jezika ima svoje posebne ciljeve. Oni se zajedno sa svrhama ostalih općeobrazovnih i stručnih predmeta uklapaju u opću nastavnu cjelishodnost. Za uspješno učenje stranih jezika, solidno znanje maternjeg jezika ne može se zaobići. Zato kolegij ima cilj da unaprijedi praksu i teoriju govorne kulture i pismenosti studenata kako bi se oni pouzdano jezički ispoljavali. Dakle, nastava je usmjerena prema upotrebnim vrijednostima jezika i sračunata na razvijanje jezičkog senzibiliteta i iskazne moći studenata.
Sadržina predmeta: Nastava je podređena savladavanju pravopisne problematike. Obavještenja o pravopisnoj normi daju se u kombinaciji s nastavom gramatike, upravo uz upoznavanje pojedinih jezičkih kategorija i postupaka za koje su vezane pravopisne intervencije. Od upoznavanja pravopisnih pravila do ispravnog postupanja mogu dovesti samo pogodne i sistematične pravopisne vježbe. I one podjednako pripadaju nastavi gramatike i nastavi pismenosti, s tim što posebno obavezuju da se nastava gramatike usmjeri prema praksi pisanja. Kada se ima u vidu da se obuka u pismenom i usmenom izražavanju obavlja tokom čitavog života, a ne samo tokom školovanja, onda svi oblici vježbanja mogu dobiti valjanu primjenu.
Preduvjeti za upis predmeta: bezuvjetno
Način provjere znanja Provjera znanja se sastoji iz više dijelova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra, ili integralni test. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave, aktivnosti u nastavi i srednje ocjene testova.
Udžbenici: 1.S. Halilović, <i>Pravopis bosanskoga jezika</i> , Sarajevo, Preporod, 1996 (ili <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> , Zenica, Dom štampe, 1999); ili: S. Babić – B. Finka – M. Moguš, <i>Hrvatski pravopis</i> , 6. izdanje, Zagreb, Školska knjiga, 2002; ili: M. Pešikan – J. Jerković – M. Pižurica, <i>Pravopis srpskoga jezika</i> , Novi Sad, Matica srpska, 1993. 2.H. Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi (sličnosti i razlike)</i> , Sarajevo, Bosansko filološko društvo, 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za turski jezik i književnost

Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u studij turkologije II, FIL ORI 1102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2P ; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovoga predmeta
Sadržaj predmeta: -Najstarije evropske škole, diplomatske akademije i katedre turskog jezika -Razvoj evropskih turkoloških studija -Turkologija danas u Evropi i Turskoj -Postignuća i perspektive savremenih turkoloških studija
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prvog semestra
Način provjere znanja: pismeno
Udžbenici: Izbor enciklopedijskih natuknica: Eren, H. (1998), <i>Turkculuk Bilimi Sozlugu</i> , Ankara
Literatura: Todorova, M. (1997), <i>Imaginarni Balkan</i> , Beograd Putopisi evropskih putopisaca (po izboru i dogovoru s nastavnikom)

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Teorija književnosti, FIL ORI 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 časa predavanja; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Predmet <i>Teorija književnosti</i> namijenjen je studentima prve godine studija i ima za cilj upoznavanje sa osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.
Sadržaj predmeta: Upoznati studente sa osnovnim zadacima znanosti o književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, književne kritike i teorije književnosti. Obraditi osnovne teme iz područja stilistike, versifikacije, klasifikacije književnosti u pogledu vrsta i rodova i osnovne odlike pojedinih vrsta i rodova. Pored ovoga studenti će biti upoznati i sa osnovnim metodološkim smjerovima u proučavanju književnosti.
Uvjeti za upis predmeta: Nema uvjeta.
Način provjere znanja: Pismeni test sredinom semestra i završni pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici: 1. Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i> , Zagreb, 1984.
Literatura: 1. Aristotel, <i>O pesničkoj umetnosti</i> , Beograd, 2000. 2. Aristotel, <i>Retorika</i> , Beograd, 2000. 3. Katnić – Bakaršić, Marina, <i>Stilistika</i> , Sarajevo, 2001. 4. Lešić, Zdenko, <i>Teorija književnosti</i> , Sarajevo, 2005. 5. Škreb, Zdenko / Stamać, Ante, <i>Uvod u književnost</i> , Zagreb, 1997.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik II, Hrvatski jezik II, Srpski jezik II
FIL BHS 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 2
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Smatra se da je dobro poznavanje maternjeg jezika važan preduvjet za učenje stranih jezika. Zato će se studenti na ovom kolegiju upoznati s osnovnim pojmovima iz morfologije i sintakse savremenog bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, što ima za cilj da lakše savladavaju problema stranih jezika koje studiraju.
Sadržina predmeta: Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičkom odnosu među riječima, bogaćenju leksičkog fonda, općoj i posebnoj lekciji. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Sve ove oblasti bit će praćene i iz ugla lingvističke stilistike. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija
Preduvjeti za upis predmeta: položen Bosanski jezik I
Način provjere znanja: pismeno (jedan test nakon prvih sedam sedmica nastave, jedan test na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u šesnaestoj sedmici nastave.ispita.
Udžbenici: 1.Dž. Jahić – S. Halilović – I. Palić; <i>Gramatika bosanskog jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. 2.Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , Školska knjiga, Zafreb, 1997. 3.M Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i> , Naučna knjiga, Beograd, 1970 (više izdanja).

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik II, FIL ORI 263, FIL ORI 264
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar 2P + 6V+ 2S; 22 ECTS IV semestar 2P + 6V+ 2S; 18 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe + seminara
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovog predmeta i osposobljavanje studenata za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao i za pismeno izražavanje kroz pisanje kraćih eseja na turskom jeziku
Sadržaj predmeta: -Turski glagol; finitne forma glagola (morfološka analiza: kategorija vremena, načina, lica i broja) -Sistem glagolskih vremena; sistem glagolskih načina -Analitičke forme glagola -Sintetičke forma glagola -Glagolski vid; vrste konjugacije -Infinitne forme glagola Vrste sintagmi; -Turska sintaksa kao sintaksa atribucije i kvalifikacije -Parataksne i hipotaksne strukture -Osnovni modeli rečenica
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze u prethodnim semestrima
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici: Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb Kissling, H.J. (1960), <i>Osmanisch-Türkische Grammatik</i> , Wiesbaden Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge Kononov, A.N. (1956), <i>Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> , Moskva, Leningrad,
Literatura: Atabay, N. & Kutluk, I. & Qzel, S. (1983), <i>Sozcuk Turleri</i> , Ankara Zëlfikar, H (1991), <i>Terim Sorunlari ve Terim Yapma Yollari</i> , Ankara Filan, K. (1991), «Turski pluskvamperfekt kao prevodni ekvivalent nekih srpskohrvatskih glagolskih vremena» u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> , Vol.40, Sarajevo Filan, K. (1995), «O nekim modalnim značenjima forme –miş u finitnim glagolskim oblicima u savremenom turskom jeziku (u poređenju s bosanskim jezikom)» u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> , 42-43/1992-93, Sarajevo

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za turski jezik i književnost

Trogorodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u orijentalnu filologiju, FIL ORI 203
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 časa predavanja; 2 ECTS
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: <p>Cilj predmeta je upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (studente arapskog jezika i književnosti; turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) sa osnovnim karakteristikama i rezultatima svjetskih, evropskih i domaćih studija orijentalne filologije i prevodilaštva sa ovih jezika. Savladavanjem programskog sadržaja, studenti će se lakše kretati kroz studij navedenih jezika i književnosti i biti upućeni na kvalitetnu literaturu i prvorazredne izvore. Osim toga, cilj ovog predmeta je da studenti – u ranoj fazi studija – prepoznaju i moguća područja svog budućeg radnog angažmana.</p>
Sadržaj predmeta: Studentima se, u kratkim crtama (hronološkim redom), prezentiraju ciljevi, karakteristike i rezultati evropskih škola, univerziteta, akademija i instituta iz oblasti orijentalne filologije (arabistika, turkologija, iranistika, osmanistika). Posebna pažnja je usmjerena na karakteristike i rezultate ovih studija na području Bosne i Hercegovine i bivše Jugoslavije; na najznačajnije institucije (Orijentalni institut u Sarajevu, Odsjek za orijentalnu filologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu i dr.), te na najznačajnije istraživače, njihova djela i rezultate njihovih istraživanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: I parcijalni (test) u osmoj sedmici nastave; drugi parcijalni (test) na kraju semestra i usmeni razgovor.
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Esad Duraković i Fehim Nametak, "Književnost na orijentalnim jezicima" u: <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici. Starija književnost</i>. Priredili Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, "AleF", Sarajevo, 1998, str. 117 - 852.
- <i>Orijentalni institut u Sarajevu 1950-2000</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2000.
- <i>Spomenica (1950-1980)</i>, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1980, str. 135 - 143.
- I. J. Kračkovski, „Nad arapskim rukopisima“, <i>Treći program Radio Sarajeva</i>“, Sarajevo, 1983.
- Edward W. Said, <i>Orijentalizam</i>, „Svjetlost“, Sarajevo, 1999.
- Norman Cigar, <i>Uloga srpskih orijentalista u opravdavanju genocida nad muslimanima Balkana</i>, Sarajevo, 2000.
- Amir Ljubović, "Doprinos akademika Nedima Filipovića razvoju Odsjeka za orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu", <i>Okrugli sto: Naučno djelo Nedima Filipovića</i>, ANUBiH, Posebna izdanja – Knjiga CXII, Odjeljenje društvenih nauka – Knjiga 32, Sarajevo, 2000, str. 45 – 52. <p>Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.</p>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 1P + 1V, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja). Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...) . Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preuvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: 1. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 2. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 3. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 4. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 5. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u tursku književnost, FIL ORI 284
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2 časa; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente turkologije Odsjeka za orijentalnu filologiju sa osnovnim karakteristikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti od prvih početaka pismenosti kod turkijskih naroda pa sve do modernih stremljenja i razvoja moderne književnosti kakvu poznajemo danas. Savladavanje programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati određene periode i osobenosti u razvoju turske književnosti.
Sadržaj predmeta: Turska književnost od početaka do moderne književnosti (najstarija usmena poezija turkijskih naroda, prvi pisani spomenici- Orhonski, Jenisejski, Ujgurski i dr.natpisi, Kutadgu Bilig, Divan-i Lugati-t-Turk, narodna književnost- priče Dede Korkuta, Nasrudin Hodža, tekijska književnost- Hadži Bektaš Veli, Junus Emre i dr., kratak pregled divanske književnosti- Fuzuli, Baki, Nedim, Galib, period modernizacije književnosti- Tanzimat).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici: Kabakli, Ahmed. <i>Turk Edebiyat Tarihi</i> (IV i V tom)
Literatura: F. Koprulu. (1966), <i>Turk Edebiyati Tarihi</i> , Istanbul. M. Đukanović. (1982), "Turska književnost" <i>Povjest svjetske književnosti</i>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za turski jezik i književnost

Trogođišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, FIL PED 202
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 1 P + 1V, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: 4. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb, 1993. 5. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 6. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 7. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predstava -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 8. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 9. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik III, FIL ORI 365/FIL ORI 366
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar 2 P + 6 V + 2 S; 12 ECTS i VI semestar; 2 P + 6 V + 2 S; 10 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe + seminar
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovoga predmeta i osposobljavanje studenata za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao za pismeno izražavanje kroz pisanje eseja na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: -B/h/s nezavisne i zavisnosložene rečenice i njihovi prijevodni ekvivalenti u turskom jeziku Vrste rečenica s finitnim predikatom i njihova struktura -Promjene finitnih glagolskih formi u infinitne
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeno
Udžbenici: Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyika</i> , Moskva, Leningrad
Literatura: Erguvanlž, E. (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i> , Los Angeles Atabay, N. & Kutluk, I. & Qzel, S. (1981), <i>Turkiye Türkçesininin Sozdizimi</i> , Ankara

ODSJER ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za turski jezik i književnost

Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik (pragmatika), FIL ORI 375/FIL ORI 376
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 1P+1V; 4 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Usavršavanje komunikacijske kompetencije u turskom jeziku i postizanje svijesti o važnosti poznavanja sociokulturnog konteksta prilikom učenja turskog jezika
Sadržaj predmeta: -Jezik kao sredstvo komunikacije -Realizacija govornih činova u turskom jeziku -Strategije i modeli učtivosti u turskom jeziku unutar različitih okvira odvijanja dijaloga i s obzirom na sociokulturne okolnosti (govorni i pisani jezik)
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Udžbenici: Levinson, S.C. (2000), <i>Pragmatics</i> , Cambridge University Press Brown, P. and S.C. Levinson (1987), <i>Some Universals in Language Usage</i> , Cambridge Leech, G. (1988), <i>The Principles of Pragmatics</i> , London, New York
Literatura: Mišćević, N. & Matjaž Potrč, (1987), <i>Kontekst i značenje</i> , Rijeka Ivanetić, N. (1995), <i>Govorni činovi</i> , Zagreb Bayraktaroglu, A. and M. Sifianou (2001), <i>Linguistic Politeness Across Boundaries: The Case of Greek and Turkish</i> , Amsterdam

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Moderna turska književnost, FIL ORI 385/FIL ORI 386
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 2 P + 2 V ; 8 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni + osnovni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente turkologije sa osnovnim karakteristikama i naučnim saznanjima o razvoju moderne turske književnosti, od početka modernizacije u periodu Tanzimata pa sve do nastanka nacionalne književnosti i osnivanja Republike . Savladavanje programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati određene osobenosti ovog prelaznog perioda i utjecaj tradicije u procesu modernizacije turske književnosti.
Sadržaj predmeta: Najznačajnija imena turske književnosti kraja 19. i 20. stoljeća : Halit Ziya Uşaklıgil, Y. K. Karaosmanoglu, H. E. Adivar, R. N. Guntekin, F. H. Dağlarca, N. H. Ran, A. H. Tanpınar, S. Ali, A. Nesin, O. Pamuk, E. İsinu i dr. Praveći i stremljenja u modernoj turskoj književnosti: neoislamistička, feministička, marksistička, nacionalistička, postmodernistička, tradicionalistička i sl.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; student je obavezan uraditi seminarski rad iz moderne turske književnosti; završna provjera : pismeno i usmeno
Udžbenici: Kabaklı, Ahmed. Turk Edebiyatı Tarihi (IV i V tom)
Literatura: Tuncer, H. (1996), Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II. Izmir. Banarlı, N. Sami (1998), Resimli Turk Edebiyatı Tarihi I, II, Istanbul. Gocgun, O. (1991), Turk Edebiyatı Arastirmalari, I, II, Konya.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Metodika, FIL ORI 395/FIL ORI 396
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 1P+1V; 4 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja+vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa zadacima nastave, oblicima nastavnog rada, nastavnim metodama i osnovnim didaktičkim principima.
Sadržaj predmeta: -Pitanja metodike nastave stranoga jezika, s posebnim naglaskom na metodiku nastave turskoga jezika. -Historijski pregled razvitka metoda u nastavi stranih jezika i teorija učenja stranih jezika -Ciljevi nastave stranih jezika i ciljevi i zadaci nastave turskog jezika -Nastavni plan i program u osnovnoj i srednjoj školi -Planiranje u nastavi stranih jezika za godinu, mjesec i dnevne pripreme -Planiranje časa kao osnovne jedinice nastavnog procesa, posebno časa turskog jezika kao stranog jezika -Nastava turske književnosti -Analiza postojećih udžbenika i pripremanje časa na osnovu njih
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeno
Udžbenici: Šamić, M. (1959), <i>Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika</i> , Sarajevo Petrović, E. (1988), <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb
Literatura: Muminović, H. (2000), <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i> , Sarajevo

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za turski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik I, FIL ORI 161/FIL ORI 162
Semestar (semestri) i broj bodova: I i II semestar; 2 P + 6V ; 10 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni + osnovni
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovog predmeta i osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama na prvom nivou
Sadržaj predmeta: -Klasifikacija turskih samoglasnika i suglasnika; fonološki opis turskog jezika -Promjena na morfonološkom nivou; zakoni asimilacije; -Aglutinacija (vokalna harmonija) na gramatičkom i leksičkom (tvorbenom) nivou -Aglutinacija i morfotaktička pravila turskog jezika -Vrste riječi -Kategorija broja; kategorija padeža; kategorija roda; izražavanje posvojnosti -Reduplikacija -Osnovna glagolska vremena -Klasifikacija i značenje sufiksa Odstupanja od vokalne harmonije; akcenat; osnovna pravila ortoepije
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici: Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenog turskog jezika</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford
Literatura: Kononov, A.N. (1956), <i>Gramatika suvremenoga tureckoga literaturnoga jazyka</i> , Moskva Kissling, H.J. (1960), <i>Osmanisch-Türkische Grammatik</i> , Wiesbaden Jansky, H. (1986), <i>Lehrbuch der türkischen Sprache</i> , Wiesbaden

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u studij turkologije I, FIL ORI 1101
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 P ; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovog predmeta
Sadržaj predmeta: -Povijest turkoloških studija -«Altajski jezici»-pristalice i protivnici altaističke teorije; tipološka bliskost «altajskih» jezika -Turkijski jezici -Dostignuća, zadaci, ciljevi i naučne metode turkoloških studija
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno
Udžbenici: Rona-Tas, A. (1991), <i>An Introduction to Turkology</i> , Szeged Mali pojmovnik za kolegij Uvod u turkologiju (Skripta za internu upotrebu na studiju turkologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu)
Literatura: Rona-Tas, A. (1998), <i>The Reconstruction of Proto-Turkic and the Genetic Questions</i> , u: <i>The Turkic Languages</i> (ed. by Lars Johanson and Eva A.Csato), London, New York. (str.67-80) Baskakov, N.A. (1969), <i>Vvedenie v izučenie tjurkskih yazykov</i> , Moskva Eren, H. (1998), <i>Turkluk Bilimi Sozlugu</i> , Ankara

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Katedra za turski jezik i književnost

Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u lingvistiku, FIL ORI 101
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 sata predavanja, ECTS 1 (2)*
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da studentima omogući upoznavanje s glavnim pojmovima i terminima nauke o jeziku. Svrha kolegija je da studentima pomogne u razumijevanju nauke o jeziku kako bi znanje stečeno na ovome kolegiju valjano mogli primjenjivati na studij stranoga jezika te domaćih i stranih književnosti. Osim toga, kolegij ima za cilj da kod studenata potakne interesovanje za jezične pojave, zatim sposobnost da ih zapažaju, da ih posmatraju iz ugla osnova nauke o jeziku, kao i spremnost da izgrade valjane stavove prema njima.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija teme će se fokusirati na nauku o jeziku i njen predmet, tj. na mjesto jezika u ljudskom životu, na bitna svojstva jezika, na jezik i govor te na funkcije jezika. Potrebno je osvrnuti se na evoluciju jezika i tipove jezika. Drugi dio kolegija bit će posvećen općoj strukturi jezika. U ovome dijelu polazi se od jezičnog znaka i jezika kao sistema znakova. Potom se prelazi na oblasti nauke o jeziku: fonetiku i fonologiju, morfologiju, sintaksu, leksikologiju i semantiku. Kolegij teži da studentima pruži cjelovit pogled na jezik u duhu savremene nauke o jeziku. Budući da postavljeni ciljevi čine veoma široko polje, u okviru kolegija ne može se zalaziti duboko u obradu pojedinih pitanja. Stoga se kolegij realizira tako da ono što se studentima podastre bude dovoljno poticajno za dalja razmatranja u maternjem jeziku, odnosno u stranom jeziku u kontrastiranju s maternjim.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja sastoji se iz polaganja testova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u nastavi (25 %), te srednje ocjene testova (75%). U vrijeme konsultacija, predmetni nastavnik će obavljati individualne razgovore sa studentima o rezultatima njihovih testova ili o pitanjima jezične strukture koja ih posebno zanimaju.
Lista obavezne literature: <ol style="list-style-type: none">
1. Ranko Bugarski, <i>Uvod u opštu lingvistiku.</i>
2. Dubravko Škiljan, <i>Pogled u lingvistiku.</i>
3. Midhat Ridanović, <i>Jezik i njegova struktura.</i>
Lista preporučene literature: <ol style="list-style-type: none">
4. Ferdinand de Saussure, <i>Kurs opšte lingvistike.</i>
5. Džonatan Kaler, <i>Saussure – osnivač moderne lingvistike.</i>
6. Ranko Bugarski, <i>Lingvistika o čoveku.</i>
7. Dubravko Škilja, <i>Lingvistička svakodnevnica.</i>
8. P. P. Trifonas, <i>Barthes i carstvo znakova.</i>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik I, Hrvatski jezik I, Srpski jezik I FIL BHS 101
Semestar i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 1 (2)*
Trajanje: I. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Nastava bosanskog jezika ima svoje posebne ciljeve. Oni se zajedno sa svrhamu ostalih općeobrazovnih i stručnih predmeta uklapaju u opću nastavnu cjelishodnost. Za uspješno učenje stranih jezika, solidno znanje maternjeg jezika ne može se zaobići. Zato kolegij ima cilj da unaprijedi praksu i teoriju govorne kulture i pismenosti studenata kako bi se oni pouzdano jezički ispoljavali. Dakle, nastava je usmjerena prema upotrebnim vrijednostima jezika i sračunata na razvijanje jezičkog senzibiliteta i iskazne moći studenata.
Sadržina predmeta: Nastava je podređena savladavanju pravopisne problematike. Obavještenja o pravopisnoj normi daju se u kombinaciji s nastavom gramatike, upravo uz upoznavanje pojedinih jezičkih kategorija i postupaka za koje su vezane pravopisne intervencije. Od upoznavanja pravopisnih pravila do ispravnog postupanja mogu dovesti samo pogodne i sistematične pravopisne vježbe. I one podjednako pripadaju nastavi gramatike i nastavi pismenosti, s tim što posebno obavezuju da se nastava gramatike usmjeri prema praksi pisanja. Kada se ima u vidu da se obuka u pismenom i usmenom izražavanju obavlja tokom čitavog života, a ne samo tokom školovanja, onda svi oblici vježbanja mogu dobiti valjanu primjenu.
Preduvjeti za upis predmeta: bezuvjetno
Način provjere znanja Provjera znanja se sastoji iz više dijelova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra, ili integralni test. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave, aktivnosti u nastavi i srednje ocjene testova.
Udžbenici: 1.S. Halilović, <i>Pravopis bosanskoga jezika</i> , Sarajevo, Preporod, 1996 (ili <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> , Zenica, Dom štampe, 1999); ili: S. Babić – B. Finka – M. Moguš, <i>Hrvatski pravopis</i> , 6. izdanje, Zagreb, Školska knjiga, 2002; ili: M. Pešikan – J. Jerković – M. Pižurica, <i>Pravopis srpskoga jezika</i> , Novi Sad, Matica srpska, 1993. 2.H. Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi (sličnosti i razlike)</i> , Sarajevo, Bosansko filološko društvo; 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u studij turkologije II, FIL ORI 1102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2P ; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovoga predmeta
Sadržaj predmeta: -Najstarije evropske škole, diplomatske akademije i katedre turskog jezika -Razvoj evropskih turkoloških studija -Turkologija danas u Evropi i Turskoj -Postignuća i perspektive savremenih turkoloških studija
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prvog semestra
Način provjere znanja: pismeno
Udžbenici: Izbor enciklopedijskih natuknica: Eren, H. (1998), <i>Turkculuk Bilimi Sozlugu</i> , Ankara
Literatura: Todorova, M. (1997), <i>Imaginarni Balkan</i> , Beograd Putopisi evropskih putopisaca (po izboru i dogovoru s nastavnikom)

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Teorija književnosti, FIL ORI 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 časa predavanja; ECTS 1 (2)*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Predmet <i>Teorija književnosti</i> namijenjen je studentima prve godine studija i ima za cilj upoznavanje sa osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.
Sadržaj predmeta: Upoznati studente sa osnovnim zadacima znanosti o književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, književne kritike i teorije književnosti. Obraditi osnovne teme iz područja stilistike, versifikacije, klasifikacije književnosti u pogledu vrsta i rodova i osnovne odlike pojedinih vrsta i rodova. Pored ovoga studenti će biti upoznati i sa osnovnim metodološkim smjerovima u proučavanju književnosti.
Uvjeti za upis predmeta: Nema uvjeta.
Način provjere znanja: Pismeni test sredinom semestra i završni pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici: 1. Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i> , Zagreb, 1984.
Literatura: 1. Aristotel, <i>O pesničkoj umetnosti</i> , Beograd, 2000. 2. Aristotel, <i>Retorika</i> , Beograd, 2000. 3. Katnić – Bakaršić, Marina, <i>Stilistika</i> , Sarajevo, 2001. 4. Lešić, Zdenko, <i>Teorija književnosti</i> , Sarajevo, 2005. 5. Škreb, Zdenko / Stamać, Ante, <i>Uvod u književnost</i> , Zagreb, 1997.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
TroGodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik II, Hrvatski jezik II, Srpski jezik II
FIL BHS 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 1 (2)*
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Smatra se da je dobro poznavanje maternjeg jezika važan preduvjet za učenje stranih jezika. Zato će se studenti na ovom kolegiju upoznati s osnovnim pojmovima iz morfologije i sintakse savremenog bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, što ima za cilj da lakše savladavaju problema stranih jezika koje studiraju.
Sadržina predmeta: Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičkom odnosu među riječima, bogaćenju leksičkog fonda, općoj i posebnoj lekciji. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Sve ove oblasti bit će praćene i iz ugla lingvističke stilistike. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija
Preduvjeti za upis predmeta: položen Bosanski jezik I
Način provjere znanja: pismeno (jedan test nakon prvih sedam sedmica nastave, jedan test na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u šesnaestoj sedmici nastave. ispita.
Udžbenici: 1. Dž. Jahić – S. Halilović – I. Palić; <i>Gramatika bosanskog jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. 2. Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , Školska knjiga, Zafreb, 1997. 3. M. Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i> , Naučna knjiga, Beograd, 1970 (više izdanja).

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik II, FIL ORI 263/FIL ORI 264
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2P + 6V+ 2S; 13 ECTS
Trajanje: 2 semestra IV semestar 2P + 6V+ 2S; 12 ECTS
Tip kolegija: predavanja+vježbe + seminara
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovog predmeta i osposobljavanje studenata za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao i za pismeno izražavanje kroz pisanje kraćih eseja na turskom jeziku
Sadržaj predmeta: -Turski glagol; finitne forma glagola (morfološka analiza: kategorija vremena, načina, lica i broja) -Sistem glagolskih vremena; sistem glagolskih načina -Analitičke forme glagola -Sintetičke forma glagola -Glagolski vid; vrste konjugacije -Infinitne forme glagola Vrste sintagmi; -Turska sintaksa kao sintaksa atribucije i kvalifikacije -Parataksne i hipotaksne strukture -Osnovni modeli rečenica
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze u prethodnim semestrima
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici: Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb Kissling, H.J. (1960), <i>Osmanisch-Turkische Grammatik</i> , Wiesbaden Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge Kononov, A.N. (1956), <i>Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> , Moskva, Leningrad,
Literatura: Atabay, N. & Kutluk, I. & Qzel, S. (1983), <i>Sozcuk Turleri</i> , Ankara Zel'fekar, H (1991), <i>Terim Sorunlari ve Terim Yapma Yollari</i> , Ankara Filan, K. (1991), «Turski pluskvamperfekt kao prevodni ekvivalent nekih srpskohrvatskih glagolskih vremena» u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> , Vol.40, Sarajevo Filan, K. (1995), «O nekim modalnim značenjima forme –miš u finitnim glagolskim oblicima u savremenom turskom jeziku (u poređenju s bosanskim jezikom)» u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> , 42-43/1992-93, Sarajevo

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u orijentalnu filologiju, FIL ORI 203
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 časa predavanja; ECTS 1 (2)*
Trajanje: II semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: <p>Cilj predmeta je upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (studente arapskog jezika i književnosti; turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) sa osnovnim karakteristikama i rezultatima svjetskih, evropskih i domaćih studija orijentalne filologije i prevodilaštva sa ovih jezika. Savladavanjem programskog sadržaja, studenti će se lakše kretati kroz studij navedenih jezika i književnosti i biti upućeni na kvalitetnu literaturu i prvorazredne izvore. Osim toga, cilj ovog predmeta je da studenti – u ranoj fazi studija – prepoznaju i moguća područja svog budućeg radnog angažmana.</p>
Sadržaj predmeta: <p>Studentima se, u kratkim crtama (hronološkim redom), prezentiraju ciljevi, karakteristike i rezultati evropskih škola, univerziteta, akademija i instituta iz oblasti orijentalne filologije (arabistika, turkologija, iranistika, osmanistika). Posebna pažnja je usmjerena na karakteristike i rezultate ovih studija na području Bosne i Hercegovine i bivše Jugoslavije; na najznačajnije institucije (Orijentalni institut u Sarajevu, Odsjek za orijentalnu filologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu i dr.), te na najznačajnije istraživače, njihova djela i rezultate njihovih istraživanja.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: I parcijalni (test) u osmoj sedmici nastave; drugi parcijalni (test) na kraju semestra i usmeni razgovor.
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Esad Duraković i Fehim Nametak, "Književnost na orijentalnim jezicima" u: <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici. Starija književnost</i>. Priredili Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, "Alef", Sarajevo, 1998, str. 117 - 852.
- <i>Orijentalni institut u Sarajevu 1950-2000</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2000.
- <i>Spomenica (1950-1980)</i>, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1980, str. 135 - 143.
- I. J. Kračkovski, „Nad arapskim rukopisima“, <i>Treći program Radio Sarajeva</i>“, Sarajevo, 1983.
- Edward W. Said, <i>Orijentalizam</i>, „Svjetlost“, Sarajevo, 1999.
- Norman Cigar, <i>Uloga srpskih orijentalista u opravdavanju genocida nad muslimanima Balkana</i>, Sarajevo, 2000.
- Amir Ljubović, "Doprinos akademika Nedima Filipovića razvoju Odsjeka za orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu", <i>Okrugli sto: Naučno djelo Nedima Filipovića</i>, ANUBiH, Posebna izdanja – Knjiga CXII, Odjeljenje društvenih nauka – Knjiga 32, Sarajevo, 2000, str. 45 – 52. <p>Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.</p>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
TroGodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 1P + 1V, ECTS 1 (2)*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikulumu, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja). Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...). Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija - temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: 4. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 5. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 6. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 7. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 8. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u tursku književnost, FIL ORI 284
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2 časa predavanja; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente turkologije Odsjeka za orijentalnu filologiju sa osnovnim karakteristikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti od prvih početaka pismenosti kod turkijskih naroda pa sve do modernih stremljenja i razvoja moderne književnosti kakvu poznajemo danas. Savladavanje programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati određene periode i osobenosti u razvoju turske književnosti.
Sadržaj predmeta: Turska književnost od početaka do moderne književnosti (najstarija usmena poezija turkijskih naroda, prvi pisani spomenici- Orhonski, Jenisejski, Ujgurski i dr.natpisi, Kutadgu Bilig, Divan-i Lugati-t-Turk, narodna književnost- priče Dede Korkuta, Nasrudin Hodža, tekijaska književnost- Hadži Bektaš Veli, Junus Emre i dr., kratak pregled divanske književnosti- Fuzuli, Baki, Nedim, Galib, period modernizacije književnosti- Tanzimat).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici: Kabakli, Ahmed. <i>Turk Edebiyat Tarihi</i> (IV i V tom)
Literatura: F. Koprulu. (1966), <i>Turk Edebiyati Tarihi</i> , Istanbul. M. Đukanović. (1982), "Turska književnost" <i>Povjest svjetske književnosti</i>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, FIL PED 202
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 1 P + 1V, 1 (2)*ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: 4. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb, 1993. 5. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 6. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 7. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predrasuda -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 8. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 9. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
TroGodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik III, FIL ORI 365/FIL ORI 366
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2 P+5 V ; 7 ECTS
Trajanje: 2 semestara VI semestar 2 P+5 V ; 4 ECTS
Tip kolegija: predavanja + vježbe + seminar
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Usvojiti znanje naznačeno u opisu sadržaja ovoga predmeta i osposobljavanje studenata za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao za pismeno izražavanje kroz pisanje eseja na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: -B/h/s nezavisne i zavisnosložene rečenice i njihovi prijevodni ekvivalenti u turskom jeziku Vrste rečenica s finitnim predikatom i njihova struktura -Promjene finitnih glagolskih formi u infinitne
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeno
Udžbenici: Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyika</i> , Moskva, Leningrad
Literatura: Erguvanlž, E. (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i> , Los Angeles Atabay, N. & Kutluk, I. & Qzel, S. (1981), <i>Turkiye Türkçesinininini Sozdizimi</i> , Ankara

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Turski jezik (pragmatika), FIL ORI 375/FIL ORI 376
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 1P+1V; 2 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja+vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Usavršavanje komunikacijske kompetencije u turskom jeziku i postizanje svijesti o važnosti poznavanja sociokulturnog konteksta prilikom učenja turskog jezika
Sadržaj predmeta: -Jezik kao sredstvo komunikacije -Realizacija govornih činova u turskom jeziku -Strategije i modeli učivosti u turskom jeziku unutar različitih okvira odvijanja dijaloga i s obzirom na sociokulturne okolnosti (govorni i pisani jezik)
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Udžbenici: Levinson, S.C. (2000), <i>Pragmatics</i> , Cambridge University Press Brown, P. and S.C. Levinson (1987), <i>Some Universals in Language Usage</i> , Cambridge Leech, G. (1988), <i>The Principles of Pragmatics</i> , London, New York
Literatura: Mišćević, N. & Matjaž Potrč, (1987), <i>Kontekst i značenje</i> , Rijeka Ivanetić, N. (1995), <i>Govorni činovi</i> , Zagreb Bayraktaroglu, A. and M. Sifianou (2001), <i>Linguistic Politeness Across Boundaries: The Case of Greek and Turkish</i> , Amsterdam

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Moderna turska književnost, FIL ORI 385/FIL ORI 386
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 2 P + 2 V ; 4 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni + osnovni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente turkologije sa osnovnim karakteristikama i naučnim saznanjima o razvoju moderne turske književnosti, od početka modernizacije u periodu Tanzimata pa sve do nastanka nacionalne književnosti i osnivanja Republike . Savladavanje programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati određene osobenosti ovog prelaznog perioda i utjecaj tradicije u procesu modernizacije turske književnosti.
Sadržaj predmeta: Najznačajnija imena turske književnosti kraja 19. i 20. stoljeća : Halit Ziya Uşaklıgil, Y. K. Karaosmanoglu, H. E. Adivar, R. N. Guntekin, F. H. Dıglarca, N. H. Ran, A. H. Tanpınar, S. Ali, A. Nesin, O. Pamuk, E. İsinu i dr. Pravci i stremljenja u modernoj turskoj književnosti: neoislamistička, feministička, marksistička, nacionalistička, postmodernistička, tradicionalistička i sl.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; student je obavezan uraditi seminarski rad iz moderne turske književnosti; završna provjera : pismeno i usmeno
Udžbenici: Kabaklı, Ahmed. Turk Edebiyatı Tarihi (IV i V tom)
Literatura: Tuncer, H. (1996), Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II. İzmir. Banarlı, N. Sami (1998), Resimli Turk Edebizati Tarihi I, II, Istanbul Gocgun, O. (1991), Turk Edebiyatı Arastirmalari, I, II, Konya.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za turski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Metodika , FIL ORI 395/FIL ORI 396
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar; 1P+1V; 2 ECTS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa zadacima nastave, oblicima nastavnog rada, nastavnim metodama i osnovnim didaktičkim principima.
Sadržaj predmeta: -Pitanja metodike nastave stranoga jezika, s posebnim naglaskom na metodiku nastave turskoga jezika. -Historijski pregled razvitka metoda u nastavi stranih jezika i teorija učenja stranih jezika -Ciljevi nastave stranih jezika i ciljevi i zadaci nastave turskog jezika -Nastavni plan i program u osnovnoj i srednjoj školi -Planiranje u nastavi stranih jezika za godinu, mjesec i dnevne pripreme -Planiranje časa kao osnovne jedinice nastavnog procesa, posebno časa turskog jezika kao stranog jezika -Nastava turske književnosti -Analiza postojećih udžbenika i pripremanje časa na osnovu njih
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeno
Udžbenici: Šamić, M. (1959), <i>Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika</i> , Sarajevo Petrović, E. (1988), <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb
Literatura: Muminović, H. (2000), <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i> , Sarajevo

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
Trogorodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Perzijski jezik I, FIL ORI 141/ FIL ORI 142
Semestar (semestri) i broj bodova: I. i II. semestar, 2 sata predavanja i 10 sati vježbi; ECTS 13
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste upoznati studente sa osnovnim karakteristikama perzijskog jezika, osposobiti ih za pravilno pisanje i čitanje perzijskog alfabeta, te vladanje osnovnim gramatičkim pravilima.
Sadržaj predmeta: I semestar: historija perzijskog jezika, fonetika i fonologija Perzijski jezik u porodici svjetskih i iranskih jezika; stara pisma perzijskog jezika: klinasto, pahlevi, avestinsko i današnji arapsko-perzijski alfabet; vokali, diftonzi, konsonanti; posebna pravila čitanja i pisanja arapskih slova u arapsko-perzijskom alfabetu; znaci arapske grafije; II semestar: morfologija sa elementima sintakse Elementarna imenska rečenica; pokazne zamjenice; upitne zamjenice; lične zamjenice; konjugacija pomoćnog glagola biti; kraći i duži oblici; izafet konstrukcije: genitivna veza, atributni sastav; vrste genitivne veze; glagoli, infinitivi, prezentska i preteritska osnova; glagolska vremena (pravi prezent, imperativ, preterit, imperfekt, konjunktiv, perfekt, pluskvamperfekt); red riječi; rod i broj imenica; slaganje subjekta i predikata; padeži; pridjevi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom godine, pismeni i usmeni ispit nakon II semestra.
Udžbenici: 1. Taqi Purnamdarijan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i> , prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.; 2. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i> , Vol. 1, Teheran, 1999.; 3. I. K. Ovčnikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i> , Moskva, 1996.
Literatura: 1. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i> , Sarajevo, 1952.; 2. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i> , Knjiga 1, Teheran, 1998.; 3. A. Saffar Moghaddam, <i>A general course in Persian</i> , Teheran, 1999. 4. Namir Karahalilović, Prilog rješenju problema transkripcije za perzijski jezik, POF, Sarajevo, 2005.; 5. Đenita Imamović - Haverić, Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik, Beharistan, Sarajevo, 2004.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
TroGodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik I, Hrvatski jezik I, Srpski jezik I FIL BHS 101
Semestar i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 1 (2)*
Trajanje: I. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Nastava bosanskog jezika ima svoje posebne ciljeve. Oni se zajedno sa svrham ostalih općeobrazovnih i stručnih predmeta uklapaju u opću nastavnu cjelishodnost. Za uspješno učenje stranih jezika, solidno znanje maternjeg jezika ne može se zaobići. Zato kolegij ima cilj da unaprijedi praksu i teoriju govorne kulture i pismenosti studenata kako bi se oni pouzdano jezički ispoljavali. Dakle, nastava je usmjerena prema upotrebnim vrijednostima jezika i sračunata na razvijanje jezičkog senzibiliteta i iskazne moći studenata.
Sadržina predmeta: Nastava je podređena savladavanju pravopisne problematike. Obavještenja o pravopisnoj normi daju se u kombinaciji s nastavom gramatike, upravo uz upoznavanje pojedinih jezičkih kategorija i postupaka za koje su vezane pravopisne intervencije. Od upoznavanja pravopisnih pravila do ispravnog postupanja mogu dovesti samo pogodne i sistematične pravopisne vježbe. I one podjednako pripadaju nastavi gramatike i nastavi pismenosti, s tim što posebno obavezuju da se nastava gramatike usmjeri prema praksi pisanja. Kada se ima u vidu da se obuka u pismenom i usmenom izražavanju obavlja tokom čitavog života, a ne samo tokom školovanja, onda svi oblici vježbanja mogu dobiti valjanu primjenu.
Preduvjeti za upis predmeta: bezuvjetno
Način provjere znanja Provjera znanja se sastoji iz više dijelova. Studenti su dužni položiti dva pismena testa, jedan na sredini i jedan na kraju semestra, ili integralni test. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave, aktivnosti u nastavi i srednje ocjene testova.
Udžbenici: 1.S. Halilović, <i>Pravopis bosanskoga jezika</i> , Sarajevo, Preporod, 1996 (ili <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> , Zenica, Dom štampe, 1999); ili: S. Babić – B. Finka – M. Moguš, <i>Hrvatski pravopis</i> , 6. izdanje, Zagreb, Školska knjiga, 2002; ili: M. Pešikan – J. Jerković – M. Pižurica, <i>Pravopis srpskoga jezika</i> , Novi Sad, Matica srpska, 1993. 2.H. Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi (sličnosti i razlike)</i> , Sarajevo, Bosansko filološko društvo; 2005.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Teorija književnosti, FIL ORI 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 časa predavanja; ECTS 1 (2)*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Predmet <i>Teorija književnosti</i> namijenjen je studentima prve godine studija i ima za cilj upoznavanje sa osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.
Sadržaj predmeta: Upoznati studente sa osnovnim zadacima znanosti o književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, književne kritike i teorije književnosti. Obraditi osnovne teme iz područja stilistike, versifikacije, klasifikacije književnosti u pogledu vrsta i rodova i osnovne odlike pojedinih vrsta i rodova. Pored ovoga studenti će biti upoznati i sa osnovnim metodološkim smjerovima u proučavanju književnosti.
Uvjeti za upis predmeta: Nema uvjeta.
Način provjere znanja: Pismeni test sredinom semestra i završni pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici: 1. Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i> , Zagreb, 1984.
Literatura: 1. Aristotel, <i>O pesničkoj umetnosti</i> , Beograd, 2000. 2. Aristotel, <i>Retorika</i> , Beograd, 2000. 3. Katnić – Bakaršić, Marina, <i>Stilistika</i> , Sarajevo, 2001. 4. Lešić, Zdenko, <i>Teorija književnosti</i> , Sarajevo, 2005. 5. Škreb, Zdenko / Stamać, Ante, <i>Uvod u književnost</i> , Zagreb, 1997.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Bosanski jezik II, Hrvatski jezik II, Srpski jezik II
FIL BHS 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja i 1 sati vježbi ECTS 1 (2)*
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći predmet
Cilj predmeta: Smatra se da je dobro poznavanje maternjeg jezika važan preduvjet za učenje stranih jezika. Zato će se studenti na ovom kolegiju upoznati s osnovnim pojmovima iz morfologije i sintakse savremenog bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, što ima za cilj da lakše savladavaju problema stranih jezika koje studiraju.
Sadržina predmeta: Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičkom odnosu među riječima, bogaćenju leksičkog fonda, općoj i posebnoj lekciji. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Sve ove oblasti bit će proračunate i iz ugla lingvističke stilistike. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija
Preduvjeti za upis predmeta: položen Bosanski jezik I
Način provjere znanja: pismeno (jedan test nakon prvih sedam sedmica nastave, jedan test na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u šesnaestoj sedmici nastave. ispita.
Udžbenici: 1. Dž. Jahić – S. Halilović – I. Palić; <i>Gramatika bosanskog jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. 2. Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , Školska knjiga, Zafreb, 1997. 3. M. Stevanović, <i>Savremeni srpskohrvatski jezik I</i> , Naučna knjiga, Beograd, 1970 (više izdanja).

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Perzijski jezik II, FIL ORI 243/ FIL ORI 244
Semestar (semestri) i broj bodova: III. i IV. semestar, 2 sata predavanja i 8 sati vježbi; ECTS 10
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa osnovnim morfološkim gramatičkim kategorijama. Važno je da student savlada osnovna gramatička pravila i tvorbu glagolskih vremena, o kojima se govori na predavanju, da bi mogao pravilno čitati i razumijevati perzijske tekstove, te prevoditi tekstove sa perzijskog jezika, i s bosanskog na perzijski jezik. Postepeno se student osposobljava za komunikaciju na perzijskom jeziku.
Sadržaj predmeta: III semestar: morfologija I Futur I; okvirni infinitivi; recipročni i povratni glagoli, brojevi: glavni, redni, razlomački, dijelni, procenti; numerativi, neodređeni brojevi; oblici participa prezenta i njihova značenja; particip futura i mogućnost iskazivanja optativnog značenja; upotreba infinitiva u rečenici. IV semestar: morfologija II Pasiv ili trpno stanje glagola; najčešće upotrebljavani pomoćni glagoli u složenim infinitivima; futur II; kauzativ; prekativ; odnosne zamjenice; neodređene zamjenice; prilozni, uzvici, onomatopeje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom godine, pismeni i usmeni ispit nakon IV semestra.
Udžbenici: 1. Taqi Purnamdarijan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i> , prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.; 2. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i> , Vol. 1, Teheran, 1999.; 3. I. K. Ovčinkova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i> , Moskva, 1996.
Literatura: 1. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i> , Sarajevo, 1952.; 2. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i> , Knjiga 1, Teheran, 1998.; 3. A. Saffar Moghaddam, <i>A general course in Persian</i> , Teheran, 1999. 4. Namir Karahalilović, Prilog rješenju problema transkripcije za perzijski jezik, POF, Sarajevo, 2005.; 5. Đenita Imamović - Haverić, Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik, Beharistan, Sarajevo, 2004.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Perzijska književnost I, FIL ORI 253/FIL ORI 254
Semestar (semestri) i broj bodova: III. 2 sata predavanja i 2 sati vježbi; ECTS 3 IV. semestar, 2 sata predavanja i 2 sati vježbi; ECTS 4
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Upoznati studente sa starom i pretklasičnom perzijskom književnošću: s najeminentnijim spomenicima od početka historije te s najistaknutijim autorima.
Sadržaj predmeta: Problem periodizacije perzijske književnosti, književnost drevnog Irana i pretklasična perzijska književnost. Pažnja će biti obraćena na prve spomenike na staroperzijskom jeziku, sačuvane dijelove Aveste i glavna vjerska učenja u prijeislamskom Iranu. Dalje, detaljnije se diskutuje problem perzijskog jezika i književnosti i utjecaja arapskih elemenata od dolaska islama i arapske vlasti do pojave prvih nacionalnih pokreta i dolaska na vlast dinastija iranskog porijekla u IX i X stoljeću.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom godine, pismeni i usmeni ispit nakon VI semestra.
Literatura: 9. 1. Andre Godard, <i>Umetnost Irana</i> 10. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i> 11. Mohsen Abol'Qasemi, <i>Rahnema-ye zabanha-ye bastani-ye Iran</i> 12. Ahmad Tafazzoli, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran piš az eslam</i> 13. Philippe Gignoux, <i>Ardawirafname</i>

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
Trogorišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Perzijski jezik III, FIL ORI 345/FIL ORI 346
Semestar (semestri) i broj bodova: V. i VI. semestar, 2 sata predavanja i 8 sati vježbi; ECTS 10
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa ostalim morfološkim gramatičkim kategorijama. Važno je osposobiti studente za pravilno čitanje i razumijevanje perzijskih tekstova, za prevodenje tekstova sa perzijskog jezika, te tekstova s bosanskog na perzijski jezik i osposobiti studente za komunikaciju na perzijskom jeziku.
Sadržaj predmeta: V semestar: morfosintaksa i semantika Značenja prijedloga u perzijskom jeziku s posebnim naglaskom na značenja pravih prijedloga; veznici; prefiksna i sufiksna tvorba riječi; složenice; osobine govornog jezika; strane riječi u perzijskom jeziku; VI semestar: sintaksa Funkcija subjekta, predikata, objekta; sintaksa rečenice; nezavisno-složene rečenice; sastavne, rastavne i suprotne rečenice, zavisno-složene rečenice; namjerne rečenice, objekatske zavisno-složene rečenice; upravni i neupravni govor; pogodbene rečenice; koncesivne ili dopusne rečenice; vremenske rečenice; odnosne ili relativne rečenice.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom godine, pismeni i usmeni ispit nakon VI semestra.
Udžbenici: 1. Taqi Purnamdarijan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i> , prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.; 2. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i> , Vol. 1, Teheran, 1999.; 3. I. K. Ovčinkova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i> , Moskva, 1996.
Literatura: 1. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i> , Sarajevo, 1952.; 2. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i> , Knjiga 1, Teheran, 1998.; 3. A. Saffar Moghaddam, <i>A general course in Persian</i> , Teheran, 1999. 4. Namir Karahalilović, Prilog rješenju problema transkripcije za perzijski jezik, POF, Sarajevo, 2005.; 5. Đenita Imamović - Haverić, Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik, Beharistan, Sarajevo, 2004.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
Katedra za perzijski jezik i književnost
Trogodišnji dvopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Perzijska književnost II, FIL ORI 355/FIL ORI 356
Semestar (semestri) i broj bodova: V. i VI. semestar, 2 sata predavanja i 2 sati vježbi; ECTS 5
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan + osnovni
Cilj predmeta: Upoznati studente sa zlatnim periodom u perzijskoj književnosti. Horasanskim i iračkim stilom.
Sadržaj predmeta: Horasanski književni krug. Početak ovog perioda označava pojava Rudakija, prvog važnijeg pjesnika klasične perzijske književnosti. Više će govora biti o prvim velikanima klasičnog perioda, kao što su spomenuti Rudaki, Ferdusi, Dakiki i dr. Ovo je, također, vrijeme nastanka prvih proznih djela, pa će biti govora o najvažnijim djelima koja odlikuje jednostavna i nekićena proza. Irački književni krug, sufizam i sufijska književnost. U ovom semestru bit će obrađeno «zlatno doba» perzijske poezije i proze, utjecaj sufijskog učenja na nastanak poetskih i proznih djela i pojava najvećih imena perzijske književnosti. S ovim periodom završava se i period klasične perzijske književnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom godine, pismeni i usmeni ispit nakon VI semestra.
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Bećir Džaka, <i>Histroija Perzijske književnosti</i>
- Ahmed Tamimdari, <i>Istorija perzijske književnosti.</i>
- Zabiho'llah Safa, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>
- Parwiz Natel Xanlari, <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i>
- Abdolhosein Zarrinkub, <i>Az gozašte-ye adabi-ye Iran</i>
- Edvard Brown, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>
- Širus Šamisa, <i>Sabkšenasi-ye še'r</i>
- Širus Šamisa, <i>Sabkšenasi-ye nasr</i>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
Broj: 02-01/86
Sarajevo, 6. 5. 2008. godien

Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta u Sarajevu Odlukom broj: 02-01/177 od 27. 9. 2005. godine usvojilo je Nastavne planove i programe svih studijskih grupa na svim Nastavno-naučnim odsjecima i katedrama Fakulteta, a u skladu sa principima Bolonjskog procesa.

Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na usvojene Nastavne planove i programe (Saglasnost Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 7. 2005. godine).

U toku primjene usvojenih Nastavnih planova i programa uočene su greške tehničke prirode pa je Nastavno-naučno vijeće na sjednici od 18. 4. 2008. godine (Odluka broj: 02-01/86 od 6. 5. 2008. godine) prihvatilo tehničke ispravke u Nastavnim planovima i programima školske 2005/2006. godine – (I ciklus studija).

The seal is circular with the text 'FILOZOFSKI FAKULTET' at the top, 'UNIVERZITET U SARAJEVU' around the perimeter, and a central emblem. To the right of the seal, the text 'SEKRETABLE FAKULTETA' is printed, followed by a handwritten signature and the name 'Azra Kreso'.

SEKRETABLE FAKULTETA
Azra Kreso

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA PEDAGOGIJU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

školska 2005/2006.

Sarajevo, maj 2005.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA PEDAGOGIJU

Opis studija:

Odsjek za pedagogiju organiziran je kao jedinstven odsjek bez podjele na katedre. U okviru Odsjeka za pedagogiju razvija se naučno-istraživački, nastavni i obrazovni rad u oblasti: Opće pedagogije, Predškolske, Školske, Obiteljske, Specijalne, Komparativne, te Historije pedagogije; zatim Didaktike, Metodike, Andragogije, Sociologije odgoja, te posebno Metodologije pedagoških istraživanja, Statistike i Informatika u pedagogiji. Uz veliki broj pedagoških disciplina na Odsjeku za pedagogiju izučavaju se i odgovarajuće psihološke discipline.

Uz osnovni studij, odvija i obavezni nastavni proces iz predmeta: Bosanski, hrvatski, srpski jezik, Strani jezik (engleski, njemački, francuski, ruski), te predmeta koje Senat Univerziteta u Sarajevu i Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta u Sarajevu utvrde kao zajedničke ili opće predmete.

Cilj studija:

Upoznati i osposobiti studente da razumiju savremena kretanja, probleme, pitanja i tendencije, kako teorijske tako i praktične naravi, u oblasti odgoja i obrazovanja, kod nas i u svijetu, ukazujući na univerzalnost i globalnost određenih pitanja i na zajedničke, ali i specifične puteve njihovog razrješavanja. Studenti će tokom studija na Odsjeku za pedagogiju biti osposobljeni da djeluju u više pravaca:

- Da kritičkim i analitičkim uočavanjem i sagledavanjem problema odgoja i obrazovanja u društvu, školi, obitelji, kao i na individualnom planu stvaraju vlastite sinteze i stavove za praktično djelovanje;
- Da teorijski i metodološki osposobljeni za istraživanja u oblasti odgoja i obrazovanja uspješno organiziraju aplikativna istraživanja i da rješavaju praktična pitanja pedagogije;
- Da uočavaju i razumiju pedagoške probleme s kojima se susreće naša odgojna stvarnost i da je promatraju u širem, evropskom ili globalnom kontekstu.

Uz pomoćne discipline i izborne predmete stiče se odgovarajuća titula i stručno zvanje.

Organizacija studija:

Nastavnim planom i programom predviđeno je da se Odsjek za pedagogiju može studirati kao jednopredmetni i dvopredmetni studij. Kao dvopredmetni studij Odsjek za pedagogiju se može studirati u kombinaciji sa svim «filološkim» odsjecima, kao što su: Odsjek za anglistiku, Odsjek za germanistiku, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnost, Odsjek za orijentalnu filologiju, Odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i «nefilološkim» odsjecima koji svojim nastavnim planovima nude mogućnost dvopredmetnog studija, kao što su: filozofija i sociologija, historija, historija umjetnosti, književnost naroda BiH, komparativna književnost i bibliotekarstvo.

Stepenovanje nastave:

Nastava na Odsjeku za pedagogiju je stepenovana u tri nivoa: 3+2+3 godine, odnosno 6+4+6 semestara. Opterećenje studenata se izražava tokom nastavnog procesa u ECTS bodovima.

Prve stepen traje tri (3) godine ili šest (6) semestara. Student je dužan da završi sve nastavne obaveze, položi sve ispite, odbrani diplomski rad i ostvari 180 bodova. Nakon toga stiže zvanje prvog akademskog stepena – **baccalaurea/ baccalaureus (Pedagogija)**.

Student, nakon završenog prvog ciklusa studija može raditi:

- kao pomoćnik pedagoga u školi;
- na poslovima školske administracije i statistike;
- na vođenju učeničkih dosjea (portfolio);
- na poslovima organiziranja vannastavnog rada učenika;
- na poslovima organiziranja specifičnih aktivnosti sa roditeljima, nastavnicima, lokalnom zajednicom;
- kao pomoćnik/asistent učitelja i nastavnika u radu s djecom s posebnim potrebama;
- na organiziranju i administriranju rada stručnih timova;
- u medijima na organiziranju i administriranju poslova vezanih za obrazovnu djelatnost;
- u izdavačkoj kući na organiziranju i administriranju poslova vezanih za obrazovnu djelatnost;
- u muzeju na poslovima edukacije posjetitelja;
- u ustanovama kulture i obrazovanja na poslovima vezanim za saradnju sa školama i drugim odgojno-obrazovnim organizacijama koje se bave mladima i odraslima.

U dvopredmetnom studiju dobiva i zvanje drugog studija/odsjeka.

Drugi stepen traje četiri semestra ili dvije godine. Student je dužan da izvrši sve nastavne obaveze, položi sve ispite, odbrani magistarski rad i ostvari 120 bodova. Time stiže diplomu drugog akademskog stepena – magisterij (M.A.) i naziv magistar pedagogije. U dvopredmetnom studiju se kombiniraju nazivi.

Treći stepen traje tri godine ili šest semestara. Nakon prethodno ispunjenih svih nastavnih obaveza, student koji ostvari 180 ECTS bodova i odbrani doktorsku disertaciju stiže diplomu trećeg stepena i naziv doktora pedagoških znanosti.

Izborni predmeti:

Odsjek za pedagogiju smatra da svaki nastavni predmet može biti izborni predmet za studente ostalih odsjeka Filozofskog fakulteta u Sarajevu, a isto tako da studenti Odsjeka za pedagogiju mogu da biraju predmete ostalih odsjeka sa slobodne liste koje, na prijedlog Vijeća Odsjeka, utvrdi Nastavno-naučno vijeće Fakulteta.

Način provjere znanja:

Provjera znanja će se vršiti kontinuirano u toku nastavnog procesa (prisustvo nastavi, aktivnost u nastavi, pisanje eseja, saopštenja, izrada portfolija, grupni istraživački rad i sl.) Završna provjera se obavlja pismeno i usmeno.

Režim studija

Predmeti su dvosemestralni. Studenti mogu prenijeti dva ispita u narednu godinu, a broj izlazaka na ispit i ispitni rokovi se utvrđuju na osnovu Zakona o visokom obrazovanju i Statuta Univerziteta u Sarajevu.

PEDAGOGIJA

NASTAVNI PLAN JEDNOPREDMETNOG STUDIJA (20 sati)

PRVA GODINA STUDIJA

PRVI (I) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Uvod u pedagogiju	FILPED111	2	1	1	4	6
2.	Obiteljska pedagogija	FILPED116	2	1	1	4	6
3.	Predškolska pedagogija	FILPED121	2	1	1	4	6
4.	Informatika u pedagogiji	FILPED126	1	0	1	2	2
5.	Opća psihologija	FILPSI 131	1		1	2	4
6.	Bosanski/hrvatski/srpski jezik		1	0	1	2	3
7.	Strani jezik		1	0	1	2	3
UKUPNO:						20	30

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

DRUGI (II) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Uvod u pedagogiju	FILPED111	2	1	1	4	6
2.	Obiteljska pedagogija	FILPED116	2	1	1	4	6
3.	Predškolska pedagogija	FILPED121	2	1	1	4	6
4.	Informatika u pedagogiji	FILPED126	1	0	1	2	2
5.	Opća psihologija	FILPSI 132	1		1	2	4
6.	Bosanski/hrvatski/srpski jezik		1	0	1	2	3
7.	Strani jezik		1	0	1	2	3
UKUPNO:						20	30

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

DRUGA GODINA

TREĆI (III) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Opća pedagogija	FILPED 211	2	1	1	4	6
2.	Povijest pedagogije i školstva	FILPED 216	2	1	1	4	6
3.	Pedagoška psihologija	FILPED 221	2	1	1	4	6
4.	Osnovi statistike u pedagogiji	FILPED 226	1	0	2	3	4
5.	Osnovi metodologije	FILPED 231	2	1	2	4	5
6.	Razvojna psihologija I	FILPSI 236	2	0	0	2	2
7.	Izborni predmet			1		1	1
UKUPNO:						22	30

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

ČETVRTI (IV) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
8.	Opća pedagogija	FILPED 211	2	1	1	4	6
9.	Povijest pedagogije i školstva	FILPED 216	2	1	1	4	6
10.	Pedagoška psihologija	FILPED 221	2	1	1	4	6
11.	Osnovi statistike u pedagogiji	FILPED 226	1	0	2	3	4
12.	Osnovi metodologije	FILPED 231	2	1	2	4	5
13.	Razvojna psihologija II	FILPSI 237	2	0	0	2	2
14.	Izborni predmet			1		1	1
UKUPNO:						22	30

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

TREĆA GODINA

PETI (V) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Didaktika	FILPED 311	2	1	1	4	4
2.	Sociologija odgoja	FILPED 316	2	1	0	3	4
3.	Komparativna pedagogija	FILPED 321	2	1	0	3	4
4.	Školska pedagogija	FILPED 326	2	0	1	3	4
5.	Specijalna pedagogija	FILPED 331	2	1	0	3	4
6.	Andragogija	FILPED 336	2	1	0	3	4
7.	Metodika odgojnog rada	FILPED 341	2	1	0	3	4
8.	Završni rad (dipl.)	FILPED 399					2
UKUPNO:						22	30

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

SEMESTAR ŠESTI (VI)

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Didaktika	FILPED 311	2	1	1	4	4
2.	Sociologija odgoja	FILPED 316	2	1	0	3	4
3.	Komparativna pedagogija	FILPED 321	2	1	0	3	4
4.	Školska pedagogija	FILPED 326	2	0	1	3	4
5.	Specijalna pedagogija	FILPED 331	2	1	0	3	4
6.	Andragogija	FILPED 336	2	1	0	3	4
7.	Metodika odgojnog rada	FILPED 341	2	1	0	3	4
8.	Završni rad (dipl.)	FILPED 399					2
UKUPNO:						22	30

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

Tokom četvrtog i šestog semestra za sve studente je obavezna praksa u trajanju od dvije sedmice.

PEDAGOGIJA

NASTAVNI PLAN DVOPREDMETNOG STUDIJA (15 sati)

PRVA GODINA STUDIJA

PRVI (I) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Uvod u pedagogiju	FILPED111	2	1	1	4	4
2.	Obiteljska pedagogija	FILPED116	2	1	1	4	4
3.	Predškolska pedagogija	FILPED121	2	1	1	4	4
4.	Opća psihologija	FILPSI 131	1	-	1	2	3
UKUPNO:						14	15

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

DRUGI (II) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Uvod u pedagogiju	FILPED111	2	1	1	4	4
2.	Obiteljska pedagogija	FILPED116	2	1	1	4	4
3.	Predškolska pedagogija	FILPED121	2	1	1	4	4
4.	Opća psihologija	FILPSI 131	1	-	1	2	3
UKUPNO:						14	15

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

DRUGA GODINA

TREĆI (III) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Opća pedagogija	FILPED 211	2	-	1	3	3
2.	Povijest pedagogije i školstva	FILPED 216	2	-	1	3	3
3.	Pedagoška psihologija	FILPED 221	2	-	1	3	3
4.	Osnovi statistike u pedagogiji	FILPED 226	1	-	1	2	2
5.	Osnovi metodologije	FILPED 231	2	-	-	2	2
6.	Razvojna psihologija I	FILPSI 236	2	-	-	2	2
UKUPNO:						15	15

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

ČETVRTI (IV) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Opća pedagogija	FILPED 211	2	-	1	3	3
2.	Povijest pedagogije i školstva	FILPED 216	2	-	1	3	3
3.	Pedagoška psihologija	FILPED 221	2	-	1	3	3
4.	Osnovi statistike u pedagogiji	FILPED 226	1	-	1	2	2
5.	Osnovi metodologije	FILPED 231	2	-	-	2	2
6.	Razvojna psihologija II	FILPSI 237	2	-	-	2	2
UKUPNO:						15	15

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

TREĆA GODINA
PETI (V) SEMESTAR

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Didaktika	FILPED 311	2	-	1	3	2
2.	Sociologija odgoja	FILPED 316	2	-	-	2	2
3.	Komparativna pedagogija	FILPED 321	1	-	-	1	2
4.	Školska pedagogija	FILPED 326	2	-	1	3	2
5.	Specijalna pedagogija	FILPED 331	2	-	-	2	2
6.	Andragogija	FILPED 336	1	-	-	1	1
7.	Metodika odgojnog rada	FILPED 341	2	-	-	2	2
8.	Završni rad (dipl.)	FILPED 399					2
UKUPNO:						14	15

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije

SEMESTAR ŠESTI (VI)

r.br.	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	U	Br. Bodova
1.	Didaktika	FILPED 311	2	-	1	3	2
2.	Sociologija odgoja	FILPED 316	2	-	-	2	2
3.	Komparativna pedagogija	FILPED 321	1	-	-	1	1
4.	Školska pedagogija	FILPED 326	2	-	1	3	2
5.	Specijalna pedagogija	FILPED 331	2	-	-	2	2
6.	Andragogija	FILPED 336	1	-	-	1	2
7.	Metodika odgojnog rada	FILPED 341	2	-	-	2	2
8.	Završni rad (dipl.)	FILPED 399					2
UKUPNO:						14	15

Nakon svakog semestra student verificira svoj rad u okviru pojedinog nastavnog predmeta. Nastavni program precizno definira sadržaje, aktivnosti i oblike verifikacije.

Tokom četvrtog i šestog semestra za sve studente je obavezna praksa u trajanju od dvije sedmice.

Naziv predmeta i kod:	UVOD U PEDAGOGIJU, FILPED 111
Semestar (semestri) i broj bodova:	I i II semestar, 2P, 1S, 1V; 6 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar, vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	kolegija je studente upoznati s temeljnim spoznajama pedagoškijske znanosti. Srediti i kritički promisliti pojedinačna znanja. Stečeno znanje, vlastite stavove, vlastitu svijest i pretpostavke u svezi s odgojem, na organiziran način, sučeliti sa širinom pedagoškijske teorije i time studente uvesti u sustav pedagoškijske znanosti.
Sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogija – znanost o odgoju <ul style="list-style-type: none"> o Temeljne odrednice i nejasnoće; o Prve refleksije i povijesni razvitak; o Jedinstvo i raznolikost znanosti o odgoju; o Odnos prema drugim znanostima; o Znanost o odgoju kao normativna disciplina; o Znanost o odgoju kao empirijska znanost o ponašanju; o Znanost o odgoju kao hermeneutička disciplina; o Znanost o odgoju na osnovi teorije sustava; o Metode znanosti o odgoju; - Odgoj i obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> o Što je odgoj; o Zašto je čovjek upućen na odgoj; o Moć i granice odgoja; o Odgoj-ciljevi, norme, vrijednosti; o Odgojna područja; o Područja realizacije; o Teorije o odgojnom procesu; o Što je obrazovanje; o Obrazovanje i učenje; o Obrazovanje i škola; - Suvremeni zahtjevi znanosti o odgoju <ul style="list-style-type: none"> o Aktualni zahtjevi teorije i prakse; o Znanstveno-teorijske rasprave; o Obris modernog odgoja i obrazovanja; o Pluralizam i interkulturalizam; o Suvremeni pravci i pokreti; o Reforme odgojnog i školskog sustava; o Alternativne škole; o Odgojno-obrazovni sustav budućnosti;
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	Ispit se polaže nakon drugog semestra, pismeno i usmeno. Pismeni dio ispita je eliminatoran Student je dužan pročitati i konceptirati najmanje pet knjiga iz proširene literature i najmanje pet članaka iz stručnih

časopisa i koncepte prije ispita obraniti.

Student je također dužan, prije izlaska na ispit, obaviti u okviru vježbi pedagošku praksu i ako se opredijeli, izraditi i obraniti seminarski rad.

Literatura:

Giesecke, H., Uvod u pedagogiju, Educa , Zagreb, 1993.

Gudjons, H., Pedagogija, Educa, Zagreb, 1994.

Konig, E. – Zedler, P.: Teorije znanosti o odgoju, Educa, Zagreb, 2000.

Mialaret, G., Uvod u edukacijske znanosti, Školske novine, Zagreb, 1989.

Vukasović, A., Pedagogija, Alfa d.d. i Hrvatski katolički zbor «MI», Zagreb,

Naziv predmeta i kod:	OBITELJSKA PEDAGOGIJA, FILPED 116
Semestar (semestri) i broj bodova:	I i II semestar, 2P, 1S, 1V; 6 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	<p>Upoznavanjem studenata s najnovijim naučnim saznanjima i stavovima u oblasti obiteljske/porodične pedagogije, osposobiti ih da djeluju u više pravaca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da kroz različite aktivnosti sa mladima prate i procjenjuju njihove obiteljske situacije, i da u skladu s tim organiziraju vlastiti odgojno-obrazovni rad; - da kao stručnjaci pomažu roditeljima svojih učenika u kvalitetnijem organiziranju i prakticiranju obiteljskog odgoja; - da uspješno organiziraju savjetodavni rad s roditeljima, djecom, kao i sa obiteljima u cjelini, posebno kod određenih poremećaja u obiteljskom odgoju; - da uspješno primjenjuju metodologiju istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja te da daju svoj doprinos u obogaćivanju ove znanstvene pedagoške discipline.
Sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj obitelji i njene osnovne faze transformiranja; 2. Sistemski pristup i razumijevanje obitelji; 3. Brak, roditeljstvo, obitelj; životni ciklus obitelji; morfostaze i morfogeneze obitelji; 4. Obitelj u eko-okruženju; 5. Psihodi namika obitelji i odgoj; obitelj prokreacije i obitelj orijentacije; 6. Značaj ranog iskustva i zadovoljavanja potreba u razvoju ličnosti; 7. Uloga majke u odgoju (rani attachment); 8. Uloga oca u odgoju; 9. Uticaj braće i sestara u odgoju u obitelji; 10. Intraobiteljska odgojna atmosfera, komunikacija i odgojni stilovi; 11. Sociopatologija i psihopatologija obitelji; funkcionalne i disfunkcionalne obitelji; 12. Savjetodavni rad namjenjen unapređivanju obiteljskih odnosa i odgoja djece; 13. Uključivanje obitelji u aktivnosti odgojne ustanove ili škole; 14. Mogućnosti razvoja partnerstva obitelji i škole; 15. Modeli Joyce Epstein u građenju partnerstva obitelji i škole 16. Obiteljska pedagogija kao pedagoška naučna disciplina, njeni ciljevi, zadaci i značaj 17. Metodologija istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	učešće u nastavi, parcijalne provjere znanja, prisustvo nastavi, formiranja stručnog PORTFOLIJ-a, saopštenje o nekoj od tema koje su obuhvaćene programom, završni ispit. Nakon prvog semestra studenti su obavezni pristupiti završni ispit.
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pašalić-Kreso, A: KOORDINATE OBITELJSKOG ODGOJA, Sarajevo, Jež, 2004. 2. Stevanović, M.: OBITELJSKA PEDAGOGIJA, Tonimir, Varaždinske Toplice, 2000. 3. Covey, S.R.: 7 NAVIKA USPJEŠNIH OBITELJI, Mozaik knjiga, Zagreb 1998. 4. Gordon, Tomas: UMEĆE RODITELJSTVA, Kako podizati odgovornu decu, Kreativni centar, Beograd 1997. 5. Ekermen, N.: PSIHODINAMIKA PORODIČNOG ŽIVOTA, Grafički zavod, Titograd, 1966.

Naziv predmeta i kod:	PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA, FILPED 121
Semestar (semestri) i broj bodova:	I i II semestar, 2P, 1S, 1V; 6 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	Upoznati studente sa predmetom izučavanja predškolske pedagogije, problemima koji se javljaju u ovom području i tendencijama za poboljšanje kvalitete života djece predškolske dobi, te osposobiti studente da kompetentno istražuju, raspravljaju i rješavaju probleme unutar područja predškolske pedagogije.
Sadržaj predmeta:	<p>18. Evolucija ideje predškolskog odgoja</p> <p>19. Predškolska pedagogija kao znanost</p> <p>20. Organizacija života i rada predškolskih institucija</p> <p>21. Odgajatelj u predškolskim institucijama</p> <p>22. Tjelesni razvoj djeteta predškolskog uzrasta</p> <p>23. Emocionalni razvoj djeteta predškolskog uzrasta</p> <p>24. Socijalni razvoj djeteta predškolskog uzrasta</p> <p>25. Mozak – čudesni organ</p> <p>26. Intelektualni razvoj djeteta predškolskog uzrasta</p> <p>27. Razvoj govora djeteta predškolskog uzrasta</p> <p>28. Razvoj mašte i kreativnost kod djece</p> <p>29. Dječji crtež</p> <p>30. Igra i igračke</p> <p>31. Razvojni problemi predškolske djece</p> <p>32. Reforma osnovnog obrazovanja</p>
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	Rad studenata će biti kontinuirano praćen putem eseja i pismene provjere znanja. Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni dio je eliminatoran.
Literatura:	<p>6. Pehar-Zvačko, L: "ODUZETO DJETINJSTVO"; Zenica; 2000.god.</p> <p>7. Mitrović, D: "PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA"; Sarajevo, 1980.god.</p> <p>8. Kamenov E: "PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA"<i>knjiga druga</i>; Beograd, 1999.god.</p> <p>9. Philips, S: "MONTESSORI PRIPREMA ZA ŽIVOT, ODGOJ NEOVISNOSTI i ODGOVORNOSTI"; Zagreb, 1999.god.</p> <p>10. Reforma obrazovanja</p>

Naziv predmeta i kod:	INFORMATIKA U PEDAGOGIJI, FILPED 126
Semestar (semestri) i broj bodova:	I i II semestar, 1P, 1V; 2 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	Cilj predmeta informatika u pedagogiji je prezentiranje temeljnih informatičkih znanja vezanih za računare, softver (sistemski i aplikativni), informacione sisteme, komunikacije, baze podataka, te primjena računara u nastavi, učenju i drugim obrazovnim aktivnostima. Studenti treba da prihvate i razumiju važnosti informacija i informacijskih tehnologija za uspješno funkcioniranje obrazovnog sistema, kao i da se osposobe za samostalan rad u osnovnim programskim paketima (Microsoft Office) i WEB tehnologijama. Krajnji cilj je ohrabrivanje studenata da daju vlastiti doprinos u istraživanju novih mogućnosti i primjeni informatike u obrazovanju.
Sadržaj predmeta:	Definicija informatike; Pojam računarskih i informacionih sistema; Osnovni pojmovi u informatici; Pojam informacije, podatka, komunikacionog procesa; Pojam algoritma; Osnovne komponente savremenog računara - opšti pristup; Pojam hardware i software; Razvoj savremenih računara (generacije računara); Primjene računara sa posebnim osvrtom na primjene u oblasti pedagogiji; Pojam računarske pismenosti; Principi rada savremenog računara (Von-Neumanov-og tipa); Ulazne jedinice; Izlazne jedinice; Centralna jedinica: Procesor, Memorija; Podjela računara po raznim osnovama; Mikroračunari; Miniračunari; Analogni i digitalni računari; Tehničke i matematičko-logičke osnove hardware-a; Načini predstavljanja podataka u računaru; Brojni sistemi; Pojam software; Sistemski i aplikativni software; Pregled programskih jezika kroz generacije; Rješavanje problema uz pomoć računara; Definisane problema; Algoritam; Organigram - dijagram toka; Program; Područja primjene računara u pedagogiji; Mjesto računara medju savremenim nastavnim medijima; Kompjuter u svim etapama nastave; Kompjuter u nekim etapama nastave; Računari u obrazovanju; Pregled etapa u primjeni računara u obrazovanju; Pojam i definicija obrazovnog računarskog softvera; Klasifikacija ORS-a; Mjesto računara medju savremenim nastavnim medijima; Internet i obrazovanje; Pojam interneta; Internet u obrazovanju; Učenje na daljinu; Virtuelna realnost.
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	Predavanja i vježbe su obavezni. Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni dio ispita polaže se u vidu testa a usmeni dio ispita uključuje praktični rad na računaru.
Literatura:	Informatika za korisnike personalnih kompjutera - Zlatko Lagumdžija, 1999. Priručnik za korisnike personalnih kompjutera - Zlatko Lagumdžija, 1999. Informatika u pedagogiji - Amila Sarić, interna skripta, 2001

Naziv predmeta i kod: PSI 132	OPĆA PSIHOLOGIJA I I II , FILPSI 131, FIL
Semestar (semestri) i broj bodova:	I i II semestar, 1P, 1V; 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta: Sticanje znanja o psihologiji kao znanosti, njenom predmetu i području izučavanja, metodama, kao i ostalim zahtjevima temeljnih znanja i problema kojima se bavi.	
Sadržaj predmeta: Kraći historijski osvrt. Historijski izvori razvoja psihologije kao nauke (predhistorijski period, stari vijek, srednji vijek). Prva sistematska shvatanja o čovjeku i psihološkom životu čovjeka od značaja za razvoj psihologije. Preteče naučne psihologije. Mjerenje u psihologiji. Prve psihološke laboratorije. Wilhem Vundt-osnivač prve psihološke laboratorije na svijetu (Lajpcig, 1879). Psihologija kao nauka o pojavama i procesima svijesti. Psihologija kao nauka o ponašanju. Sintetičko shvatanje predmeta psihologije. Teorijski i praktični zadaci psihologije. Zakoni u psihologiji. Varijable u psihologiji. Teorijske psihološke discipline. Primjenjene psihološke discipline. Zadaci psihologije, principi dijalektičkog materijalizma. Odnos psihologije i drugih nauka. Introspektivne metode. Fenomenološka metoda u psihologiji. Egzistencijalistička psihologija. Objektivne metode. Faktori razvoja psihičkog života i ličnosti uopšte. Organske osnove psihičkog života. Savremene tendencije u opštoj psihologiji.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: Kontinuirano praćenje rada studenata. Samostalni izvještaji. Završni ispit.	
Literatura: 1. V. Pečjak, "Psihologija saznavanja", 1981., Svjetlost, Sarajevo 2. D. Krech & R. Cruchfield, "Elementi psihologije", 1976., Naučna knjiga, Beograd. 3. H. Ueckert, R. Kakuska, I. Nagorny, "Psihologija u službi čovjeka", 1978., Meadvil, Zagreb. 4. A. G. Loewy, "Struktura i funkcija stanice", 1979., 5. I. Blundell, "Fiziološka psihologija", 1979., Nolit, Beograd. 6. R. Zazzo, "Poreklo čovjekove osjećajnosti", Zavod za udžbenike i nastavna sredsta, Beograd	

Naziv predmeta i kod: Bosanski/hrvatski/srpski jezik I, FIL BHS 101
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 1 P, 1V; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan, opći
Cilj predmeta: Student treba da ovlada pravopisnim pravilima i vještinom pravilnog pisanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Upisan studij Pedagogije/ Psihologije
Načini provjere znanja: pismeno (1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave)
Udžbenici: Aktuelni pravopisi – prema izboru standardnog jezika.
Literatura: >Jahić – Halilović – Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> , 2000. >Barić – Lončarić – Malić – Pavešić – Peti – Zečević – Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , 1997. >Stanojčić – Popović, <i>Srpska gramatika</i> >Dževad Jahić, <i>Trilogija o bosanskome jeziku</i> , 1999.

Studentske obaveze i način polaganja ispita sastoje se iz nekoliko dijelova.

Studenti su (1) dužni redovno prisustvovati svim oblicima nastave (predavanja i vježbe), uredno se pripremati za nastavu i aktivno učestvovati u svim za to predviđenim oblicima nastavnog rada, (2) pristupiti polaganju dvaju ispitnih testova u toku nastave (polusemestralni / parcijalni – nakon 7 sedmica nastave, te drugi parcijalni ispit na kraju semestra). U slučaju nezadovoljenja ovih ispitnih obaveza, studenti su dužni pristupiti (3) kumulativnom ispitu – pismenom i usmenom, odnosno (4) dodatnim konsultacijama i polaganju popravnog kumulativnog ispita (u za to predviđenom terminu, ako nije položen kumulativni ispit).

Konačna ocjena određuje se na osnovu (1) urednog pohađanja nastave, priprema za nastavu i učešća na nastavi (max. 20%), (2) polusemestralnog parcijalnog ispita (max. 40%) i drugog parcijalnog ispita na kraju semestra (max. 40%), u slučaju nezadovoljenja definiranih ispitnih obaveza, (3) kumulativnog ispita ili popravnog kumulativnog ispita (max. 50%).

Naziv predmeta i kod: Bosanski/hrvatski/srpski jezik II, FIL BHS 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 sata predavanja, ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan, opći
Cilj predmeta: Upoznavanje sa savremenim standardnim jezikom i njegovim stilovima.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Bosanskog/ hrvatskog/ srpskog jezika I
Načini provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ nakon sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru + 1 usmeni razgovor
Udžbenici: Aktuelni pravopisi – prema izboru standardnog jezika.
Literatura: 1. Dževad Jahić, <i>Trilogija o bosanskome jeziku</i> , 1999. 2. Jahić – Halilović – Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> , 2000. 3. Barić – Lončarić – Malić – Pavešić – Peti – Zečević – Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , 1997. 4. Stanojčić – Popović, <i>Srpska gramatika</i> 5. Hasnija Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski, aktuelni pravopisi</i> .

Studentske obaveze i način polaganja ispita sastoje se iz nekoliko dijelova.

Studenti su (1) dužni redovno prisustvovati svim oblicima nastave (predavanja i vježbe), uredno se pripremati za nastavu i aktivno učestvovati u svim za to predviđenim oblicima nastavnog rada, (2) pristupiti polaganju dvaju pismenih ispita u toku nastave (polusemestralni / parcijalni – nakon 7 sedmica nastave, te drugi parcijalni ispit na kraju semestra) te (3) polagati usmeni ispit, nakon položena oba parcijalna pismena ispita. U slučaju nezadovoljenja ovih ispitnih obaveza, studenti su dužni pristupiti (4) kumulativnom ispitu – pismenom i usmenom, odnosno (5) dodatnim konsultacijama i polaganju popravnog kumulativnog ispita (u za to predviđenom terminu, ako nije položen kumulativni ispit).

Konačna ocjena određuje se na osnovu (1) urednog pohađanja nastave, priprema za nastavu i učešća u nastavnom radu (max. 10%), (2) polusemestralnog parcijalnog ispita (max. 25%) i drugog parcijalnog ispita na kraju semestra (max. 25%), te (3) završnog usmenog ispita (max. 40%), a, u slučaju nezadovoljenja definiranih ispitnih obaveza, (4) kumulativnog ispita ili popravnog kumulativnog ispita (max. 40%).

Naziv predmeta i kod: Engleski jezik 1 – strani jezik, FIL ANG 103
Semestar i broj bodova: I. semestar; 1 sata predavanja, 1 sat vježbi; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar, dva sata sedmično
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: opći
<p>Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Ovim bi se studenti pripremili i za nastavu Stranog jezika 2 čiji je osnovni cilj produbljanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanja tekstova. Nastava za pregled gramatike iz prve dvije podoblasti je zamišljena u vidu predavanja i popratnih vježbi na sljedeće tematske podcjeline: 1. glagoli 2. imenice, 3. pridjevi 4. prilozi 5. zamjenice ; 6. član 7. brojevi 8. rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treću podoblast se vrši isključivo na satovima vježbi. Težište vježbi je usmjereno ka pronalaženju glavne potke teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta te aktivnom prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura. Od studenata se očekuje i sposobnost smislene diskusije na engleskom na tematske cjeline koje dati tekstovi obrađuju.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
<p>Način provjere znanja: Kontinuirano tokom nastave (učešće na časovima vježbi-20%, dva kolokvija/ testa – 50%, i jednog eseja na zadatu temu- 30% = 100%) ili završnom provjerom znanja (pismeno).</p>
<p>Udžbenik: 1. Grgić, Berislav, i Brihta, Jolanda, Engleska gramatika za svakoga, Školska knjiga, Zagreb, 1986.; 2. Murphy, Raymond, English Grammar in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.</p>
<p>Literatura: 1. Alexander, L. G., New Concept English: Developing Skills (An Integrated Course For Intermediate Students), Longman Group Ltd, London, 1971.: Units One and Two (stranice 8- 98).</p>

Naziv predmeta i kod: Strani jezik 2 (engleski) FIL ANG 104
Semestar i broj bodova: II. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar, dva sata sedmično
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: opći
<p>Cilj predmeta: Revizija i produbljanje već postojećeg znanja studenata iz osnovnih gramatičkih struktura (vrste riječi, te rečenične strukture), osposobljavanje studenata da vladaju neophodnom općom i stručnom leksikom u svrhu pripreme studenata za daljni samostalni rad na tekstovima iz struke.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: revizija gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), revizija gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanja tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja i dostignuća, sa posebnim akcentom na tekstovima iz struke. Nastava za pregled gramatike iz prve dvije podoblasti je zamišljena u vidu vježbi na sljedeće tematske podcjeline: 1. glagoli; 2. imenice; 3. pridjevi; 4. prilog; 5. zamjenice; 6. član; 7. brojevi; 8. rečenica. Nastava za treću podoblast se vrši isključivo na satovima vježbi a njihovo težište je na pronalaženju glavne potke teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta te aktivnom prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura prilikom analiziranja i razumijevanja tekstova općeg i stručnog karaktera. Od studenata se očekuje upoznavanje sa i usvajanje osnovnih stručnih termina te sposobnost smislene diskusije na engleskom na date tematske cjeline.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: upisan II semestar tekuće godine, položen <i>Engleski jezik 1</i> -- opći.
Način provjere znanja: Kontinuirano tokom nastave (učešće na časovima vježbi – 20%; dva kolokvija/testa – 50% i jednog eseja na zadatu temu 30% = 100%) ili završnom provjerom znanja (pismeno).
<p>Udžbenici:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grgić, Berislav, i Brihta, Jolanda, Engleska gramatika za svakoga, Školska knjiga, Zagreb, 1986. 2. Azar, Betty Schramphfer, Fundamentals of English Grammar, Prentice Hall Regents, New Jersey, 1992. 3. Hewings, Martin, Advanced Grammar in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alexander, L. G., New Concept English: Fluency in English (An Integrated Course for Advanced Students), Longman Publications Ltd, 1971.: Unit 2, pages: 35-66. 2. Odabir tekstova iz struke: Meeting a Class for the First Time, pp. 21-25; What to Do About Cheating, pp. 95-102; Problem Students (There's Almost Always at Least One), pp. 148-159; Nature and Nurture: A Fundamental Developmental Issue, pp. 397-401.

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik I - opći	FIL ROM 103
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
<p>Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.</p>	
<p>Sadržaj predmeta: U toku prvog i drugog semestra studenti se upoznaju sa slijedećim morfološkim kategorijama gramatike francuskog jezika: les classes des mots ou parties du discours; le nom: les sous-classes et catégories; les déterminants: les classes de déterminants; les pronoms: les classes de pronoms; l'adjectif qualificatif; le verbe: les sous-classes de verbes; la conjugaison des verbes; les adverbes: les classes d'adverbes; les prépositions: les classes de prépositions; les conjonctions: les conjonctions de coordination et de subordinations; les propositions coordonnées et les propositions subordonnées.</p> <p>Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevođenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.</p> <p>Prevođenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevođenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.</p> <p>Preduvjeti za upis predmeta: osnovno predznanje iz francuskog jezika stečeno kroz osnovno i srednje obrazovanje</p> <p>Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.</p> <p>Udžbenici: Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 1</i>, Paris, Hatier/ Didier, 1995 Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i>, Beograd, 1982.</p> <p>Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine.</p>	

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik II – opći	FIL ROM 104
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
<p>Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.</p>	
<p>Sadržaj predmeta: U toku prvog i drugog semestra studenti se upoznaju sa slijedećim morfološkim kategorijama gramatike francuskog jezika: les classes des mots ou parties du discours; le nom: les sous-classes et catégories; les déterminants: les classes de déterminants; les pronoms: les classes de pronoms; l'adjectif qualificatif; le verbe: les sous-classes de verbes; la conjugaison des verbes; les adverbes: les classes d'adverbes; les prépositions: les classes de prépositions; les conjonctions: les conjonctions de coordination et de subordinations; les propositions coordonnées et les propositions subordonnées.</p> <p>Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevodenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.</p> <p>Prevodenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevodenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.</p>	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit <i>Francuski jezik I - opći</i>	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici:	
<p>Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 1</i>, Paris, Hatier/ Didier, 1995 Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i>, Beograd, 1982.</p> <p>Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine</p>	

Naziv predmeta i kod: Ruski jezik – opći kurs FIL SLA 103, FIL SLA 104
Semestar (semestri) i broj bodova: I. i II. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat vježbi; (I. semestar ECTS 3; II. semestar ECTS 3)
Trajanje: I. i II. Semester
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći/izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj nastave ruskog jezika, kao općeg predmeta, je ovladavanje ruskim jezikom kao sredstvom komuniciranja u okviru tematike, leksike, gramatike, predviđene programom. Cilj je također i sticanje jezičke kompetencije u smislu služenja stručnom literaturom na ruskom jeziku iz date oblasti. Da bi se to postiglo, potrebno je da studenti nauče osnove fonetskog sistema ruskog jezika, da ovladaju ruskom grafijom i ortografijom, da ovladaju govornim modelima u okviru programom predviđene tematike i usvojenog gramatičkog gradiva, da usvoje leksički i gramatički minimum predviđen programom.
Sadržina predmeta:
Preuvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Tošović. Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom. Sarajevo, Svjetlost 1990. 2. Vera Hruš. Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike. Zagreb. 1997. 3. 26 urokov po razvityju reči. Moskva, «Russkij jazyk». 2000.

Naziv modula: Opći predmet			
Naziv predmeta: NJEMAČKI JEZIK KAO OPĆI PREDMET			
Status predmeta: opći predmet	Semestar:	Časova: 1P, 1V;	ECTS: 3
Ciljevi kolegija: Osposobljavanje studenata za razumijevanje ključnih informacija iz tekstova koji tematiziraju stvari koje su im poznate i kojima su neposredno okruženi: studij, slobodno vrijeme, putovanja, te za usmenu i pismenu komunikaciju iz navedenih oblasti. Osposobljavanje studenata za razumijevanje lakših tekstova koji se tiču predmeta njihovog studija. Nakon odslušanog kolegija studenti bi trebali vladati njemačkim jezikom na nivou B2 Evropskog referentnog okvira.			
Aktivnosti tokom semestra:			
Prva sedmica	Lek. 1: Junge Leute von heute – Wie junge Leute wohnen Gr: weil i obwohl; Präteritum von <i>haben</i> i <i>sein</i>		
Druga sedmica	Lek. 2: Urlaub und Reisen Gr: Perfekt mit <i>haben</i> / <i>sein</i> , Perfekt der trennbaren und nicht trennbaren Verben; Fragen mit <i>welch-</i>		
Treća sedmica	Lek. 3 Gesundheit Gr: Ratschläge mit <i>sollt-</i> ; Komparativ i Superlativ; wenn und dass-Sätze		
Četvrta sedmica	Lek.4: Farben und Typen Gr: Adjektivdeklinatation		
Peta sedmica	Lek 5 Leben im Ausland Gr: Nebensätze mit <i>damit</i> und <i>ohne...zu</i> + Infinitiv Konjunktiv II		
Šesta sedmica	Lek 6 Berufe Nebensätze mit <i>so dass</i> , Genitiv nach Nomen und Präpositionen, <i>brauchen</i> als Verb und Modalverb		
Sedma sedmica	Lek 7 Konflikte und Lösungen Gr: Pronominaladverbien und Fragepronomen, HS mit <i>denn</i>		
Osma sedmica	Polusemestralni ispit		
Deveta sedmica	Lek 8 Gemeinsinn statt Egoismus Gr: n-Deklination, Nebensätze mit <i>statt</i> , <i>zu</i> + Infinitiv, <i>anstatt dass</i> , <i>statt</i> + Genitiv		
Deseta sedmica	Lek 9: Medien Gr: Passiv, Verben als Nomen, NS mit <i>seit</i> , <i>während</i> , <i>bevor</i>		
Jedanaesta sedmica	Lek 10: Hochschulen und Universitäten		
Dvanaesta sedmica	Lek 11: Internationale Studiengänge		
Trinaesta sedmica	Lek 12: Integrationsprozess Europa – die Organe der EU		
Četrnaesta sedmica	Završni semestralni ispit		
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da redovno pohađaju nastavu. Svaki rad i zalaganje tokom izvođenja nastave bit će vrednovan. U četrnaestoj nastavnoj sedmici organizira se završni ispit. On se polaže pismeno uz mogućnost i usmenog razgovora. Konačna			

ocjena se izvodi iz ocjene praćenja rada studenta u nastavi i ocjene koju je student dobio prilikom završne provjere.
Za vanredne studente ocjena se utvrđuje isključivo putem ispita.

Naziv predmeta i kod:	OPĆA PEDAGOGIJA, FILPED 211
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 2P, 1S, 1V časa, 6 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar, vježbe
Status predmeta:	obavezni
<p>Cilj predmeta: Sticanje znanja o pedagogiji kao znanosti, njetinom predmetu i području izučavanja, metodama, kao i ostalim zahtjevima općepedagogijskih temeljnih znanja i problema kojima se bavi.</p> <p>U okviru nastavnih sadržaja studenti će se osposobiti za kritičku provjeru u racionalnom diskursu, te poticanje na rješavanje otvorenih i/ili kontraverznih pitanja opće pedagogije.</p>	
<p>Sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temeljno znanje pedagogije 2. Podjela znanosti o odgoju 3. Pravci znanosti o odgoju 4. Potreba za odgojem 5. Metode znanosti o odgoju 6. Teorijska polazišta u odgojnom procesu 7. Strukturni modeli odgoja i aktualna pitanja 8. Odgoj i socijalizacija 9. Suvremeni zahtjevi odgoju 	
<p>Preduvjeti za upis predmeta: nema</p>	
<p>Studenti se vrednuju u toku godine i samoprocjenjuju svoj rad zajedno sa nastavnikom. Student je dužan položiti kolokvij prije izlaska na ispit. Ispit se polaže pismeno i usmeno na kraju semestra.</p>	
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove suvremene pedagogije, HKPZ, Zagreb, 1999. 2. Slatina, Mujo: Nastavni metod, Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998. 3. Konig, E. i Zedler, P.: Teorije znanosti o odgoju, Educa, Zagreb, 2001. 4. Pranjić, M.: Religijska pedagogija, KSC, Zagreb, 1996. 	

Naziv predmeta i kod: POVIJEST PEDAGOGIJE I ŠKOLSTVA, FILPED 216	
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 2P, 1S, 1V, 6 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar, vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente s razvitkom starih civilizacija, antike, srednjeg vijeka do naših dana:	
<ul style="list-style-type: none"> - cilj je upoznati ih s istaknutim pedagozima, znanstvenicima na polju školstva, odoja i obrazovanja - prikazat će se brojna stajališta, ideje, smjerovi, škole, reformski pokreti, kao i društveni, socijalni, kulturni uvjeti u kojima su stvarana pedagoška djela, ideje, uvjeti u kojima su djelovali pojedini istaknuti pedagozi. - studenti će upoznati i pedagošku, školsku, odgojno-obrazovnu stvarnost u Bosni i Hercegovini u svim razdobljima njene povijesti; - upoznat će pedagošku baštinu i glavne zaslužnike na polju prosvjete i kulture, odgoja i obrazovanja. - jedan od ciljeva je i osposobljavanje studenata za uspješnu primjenu metodologije u istraživanju povijesti pedagogije i školstva. 	
Sadržaj predmeta:	
<ul style="list-style-type: none"> - predmet i zadaci pedagogije, vrste izvora za njeno istraživanje, proučavanje - odgoj i obrazovanje u najstarijim civilizacijama - odnos prema odgoju i obrazovanju u antici, srednjem vijeku, tijekom humanizma i renesanse, prosvjetiteljstva, u 19. i 20. stoljeću - glavne pedagoške ideje i najzaslužniji predstavnici u pojedinim razdobljima - židovstvo, kršćanstvo, islam i doprinos razvitku odgoja i obrazovanja, stvaranju školske infrastrukture - pojava gradskih škola i fakulteta u Europi, te školstvo u svijetu - školstvo i pismenost u srednjovjekovnoj Bosni - Školstvo u Osmanskom razdoblju, tijekom Austro-Ugarske, Kraljevini Jugoslavije nakon 1945 god. Do danas - Konfesionalne i javne škole u Bosni i Hercegovini - Pedagoški listovi, časopisi, zakoni o školstvu u BiH - Glavni zaslužnici na polju odgoja i obrazovanja u BiH u svim razdobljima njene povijesti - Školski zavodi, reforme školstva, glavne pedagoške ideje i značajke pedagogije i školstva tijekom povijesti u BiH - Otvaranje viših, visokih škola i fakulteta u BiH, kao i univerziteta i drugih znanstvenih ustanova - Istaknuti pedagoški pisci u BiH - Otvaranje Odsjeka za pedagogiju 	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: ispit se polaže pismeno i usmeno, a pismeni je eliminatoran student je dužan pročitati najmanje pet knjiga sa spiska proširene literature i napraviti	

koncept o pročitanim knjigama

svaki je student dužan pripremiti saopćenje o nekoj od tema iz programa što će onda usmeno predočiti-izložiti na vježbama, odnosno seminarskoj nastavi.

Literatura:

1. Pisana riječ u Bosni i Hercegovini od najstarijih vremena do 1918.god. «Veselin Masleša», Sarajevo, 1982
2. Kulturna historija Bosne i Hercegovine, «Veselin Masleša», 1984, drugo prerađeno i dopunjeno izdanje
3. Dr.Leon Žlebnik: «Opća historija školstva i pedagoških ideja», Naučna knjiga, Beograd, 1970
4. Mladen Bevanda: «Pedagoška misao u Bosni i Hercegovini od 1918-1941.god.», Dom štampe d.d. Zenica, 2001.
5. Mate Zaninović: Opća povijest pedagogije, Školska knjiga, Zagreb, 1988.
6. Eduard Kale: Povijest civilizacija, Školska knjiga, Zagreb, 1990.

Naziv predmeta i kod:	PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA, FILPED 221
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 2P, 1S, 1V, 6 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar, vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje i razumijevanje dostignuća pedagoške psihologije i njenog značaja za odgojno – obrazovnu teoriju i praksu, osposobljavanje za samostalan i timski stručni i naučno – istraživački rad i apliciranje stečenih znanja iz oblasti pedagoške psihologije na konkretne zadatke i situacije u skolskom okruženju.	
Sadržaj predmeta: Pedagoska psihologija u sistemu naucnih disciplina; Priroda i geneza ljudskih sposobnosti; Učenje, pamćenje i licnost; Vrednovanje odgojno-obrazovnih dostignuca.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: 1. Prisustvovanje nastavi – min 80 %, 2. Procitana literatura - koncepti, anotacije, kritičke rasprava ili osvrti - po izboru 3 Esej, prezentacija, opservacija ili projekat – grupno ili pojedinačno na jednu od cetiri tematske cjeline iz programa - po izboru 4. Elektronski portfolio: pedagoska psihologija u skoli, porodici, internetu.	
Završni ispit: Pismeni (ZOT) ili usmeni – po izboru	
Studenti mogu po ličnom izboru uraditi seminarski rad, a temu odabrati najkasnije do kraja III semestra.	
Literatura: 1. Grgin, T. (1997.) <i>Edukacijska psihologija</i> . Jastebarsko: Naklada Slap; 2. Andrilović, V. – Čudina – Obradović, M. (1996.) <i>Psihologija učenja i nastave</i> . Jastebarsko: Naklada Slap; 3. Furlan, I. (1984.) <i>Primijenjena psihologija učenja</i> . Zagreb: Školska knjiga; 4. Zarevski, P. (1995.) <i>Psihologija pamćenja i učenja</i> . Jastebarsko: Naklada Slap 5. Andrilović, V (1991.) <i>Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja</i> . Zagreb: Školska knjiga;	

Naziv predmeta i kod:	OSNOVI STATISTIKE U PEDAGOGIJI, FILPED 226
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 1P, 2V, 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje studenata sa osnovnim metodama deskriptivne statistike i statistike zaključivanja - osposobljavanje studenata za izbor i primjenu tih metoda u pedagoškoj praksi i znanstvenom radu - aktivno usvajanje programskih sadržaja, razumijevanje statističkih postupaka i usvajanje statističkih načina mišljenja.
Sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povijesni razvoj specijalne pedagogije 2. Karakteristike specijalnog odgoja 3. Osnovni pojmovi u specijalnoj pedagogiji 4. Mozak – najznačajniji organ u ljudskom tijelu 5. Djeca s posebnim potrebama 6. Upoznavanje specifičnosti pojedinih teškoća i iznatprosječnih sposobnosti 7. Opservacija djece s teškoćama u razvoju 8. Odgoj i obrazovanje učenika s posebnim potrebama 9. Inkluzija u obrazovanju 10. Rad pojedinih specijalnih ustanova («Vladimir Nazor», «Mjedenica» i sl.)
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	Završni ispit – pismeni i usmeni.
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Petz, B. Osnovne statističke metode za nematematičare, Naklada „Slap“, Jasrebarsko, 1997. 2. Mužić, V. Metodologija pedagoških istraživanja, Svjetlost, Sarajevo, 1982. 3. Guilford, J.P. Osnove psihološke i pedagoške statistike, Savremena administracija, Beograd, 1968. 4. Dragičević, Č. Tenjović, L. Statistika za psihologe sa priručnikom za vježbe; Savez društava psihologa Srbije, Beograd, 1997. 5. Brkić, M. Kundačina, M. Statistika u istraživanju odgoja i obrazovanja, Jela educa, Mostar-Sarajevo, 2003.

Naziv predmeta i kod:	OSNOVI METODOLOGIJE, FILPED 231
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 2P, 1S, 2V; 5 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar, vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	Cilj ovog nastavnog predmeta je da se studenti osposobe za samostalno proučavanje pedagoških pojava. Zato je neophodno uvođenje studenata u razumijevanje kvantitativnih i kvalitativnih pristupa istraživanju pedagoških pojava i razvoj njihove kritičnosti prema odgojno-obrazovnoj datosti kao ishodištu za promišljanje akcija i kontinuiranog traganja za novim, kvalitetnijim rješenjima te ih osposobiti za korištenje metoda pedagoškog istraživanja, postupaka prikupljanja, sređivanja, obrade i interpretacije znanstvenih podataka, činjenica i informacija o odgoju i obrazovanju. Također je neophodno osposobiti studenta za sudjelovanje u istraživačkim timovima te za samostalno istraživanje složenih odgojnih fenomena u radu s djecom i odraslima. Da bi diplomirani pedagozi kompetentno propitivali aktualna postignuća putem korištenja suvremenih spoznaja iz pedagoške metodologije, neophodno je razviti njihove sposobnosti i vještine konstruiranja različitih mjernih instrumenata.
Sadržaj predmeta:	Epistemološke osnove pedagoških istraživanja (sistematičnost, objektivnost, preciznost, provjerljivost, teorija, zakon, objašnjenje, razumijevanje); Paradigme pedagoških istraživanja; Vrste pedagoškog istraživanja (kvantitativna, kvalitativna, primijenjena, razvojna, akcijska); Sličnosti i razlike eksperimentalnih i neeksperimentalnih istraživanja u odgoju i obrazovanju; Pojam varijabli, indikatori i problemi operacionalizacije u pedagoškim istraživanjima; Transverzalni i longitudinalni, nomotetički i idiografski pristup istraživanju odgoja i obrazovanja; Etape pedagoškog istraživanja; Značaj i smisao mjerenja i vrednovanja u odgoju, obrazovanju i nastavi; Principi i opseg ispitivanja, istraživanja i mjerenja; Metode u pedagoškim istraživanjima; Postupci, tehnike i instrumenti prikupljanja podataka; Primjena statističkih postupaka u pedagoškom istraživanju; Konstrukcija mjernih instrumenata (test postignuća, skala, skaler, ček-lista, upitnik); Uzoreci i postupci uzorkovanja; Metod prezentiranja naučnih rezultata (središnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja); Izrada idejnog projekta; Svojstva istraživača (principi etičnosti, dobrovoljnosti i komplementarnosti u pedagoškom istraživanju); Određivanje pedagoške metodologije i njenog odnosa prema srodnim disciplinama.
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	U toku procesa nastave kontinuirano se prati rad i napredovanje studenata i to kroz konsultacije, mentorski rad, problemska pitanja, samostalna izlaganja, vježbanja, kolokvij i pismene i usmene oblike provjeravanja i ispitivanja. Studenti, uz sudjelovanje na predavanjima i vježbama, provode mini akcijsko istraživanje. Izrada idejnog projekta. Izrada jednog mjernog instrumenta.
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdan, R., Biklen, S.K. (1992), <i>Qualitative Research for Education</i>, Allyn an Bacon, Boston. 2. Filipović, M. (2004), <i>Metodologija znanosti i znanstvenog rada</i>, Sarajevo, »Svjetlost«. 3. Gačić, M. (2001), <i>Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova</i>, Zagreb. 4. Mejovšek, M. (2003), <i>Uvod u metode znanstvenog istraživanja</i>, Zagreb, Jastrebarsko: Naklada Slap 5. Mužić, V. (2004), <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb, »Educa«.

Naziv predmeta i kod: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA I, FIL-PSI-236
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2P ; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje (razumijevanje) tradicionalnih i savremenih načela, koncepata, teorija i metoda istraživanja različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni).
Sadržaj predmeta: Ciljevi i problemi razvojne psihologije. Osnovni pojmovi razvojne psihologije. Povijest i filozofski korijeni razvojne psihologije. Periodizacija razvoja i temeljne zakonitosti razvoja. Biološki i okolinski faktori razvoja. Metodologija istraživanja razvoja (nacrti istraživanja: longitudinalni, transverzalni i sekvencijalni). Etička načela istraživanja u razvojnoj psihologiji. Razvojne teorije - Freud, Erikson, Bandura, Piaget, Vigotski, Kohlberg, Bronfenbrenner. Usporedba razvojnih teorija.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none"> - Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Naklada Slap, Jastrebarsko. - Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Filozofski fakultet, Sarajevo. - Berk, L. (2005). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Školska knjiga, Zagreb. - Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Školska knjiga, Zagreb. - Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill.

Naziv predmeta i kod: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA II, FIL-PSI-237
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Usvajanje spoznaja o specifičnostima razvoja od začeca do razdoblje adolescencije kroz pojedine aspekte razvoja. Poznavanje optimalnih uvjeta razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.
Sadržaj predmeta: Faze prenatalnog razvoja. Utjecaj okolinskih faktora na razvoj. Prenatalna skrb. Porod i perinatalno razdoblje. Tjelesni, motorički, perceptivni, kognitivni, govorni, moralni, emocionalni i socijalni razvoj tokom dojenačke dobi, ranog djetinjstva, srednjeg djetinjstva i adolescencije.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Razvojne psihologije I.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none"> - Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Naklada Slap, Jastrebarsko. - Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Filozofski fakultet, Sarajevo. - Berk, L. (2005). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Školska knjiga, Zagreb. - Gajanović, N. (1982). <i>Psihički razvoj djeteta i vaspitanje</i>. Svjetlost, Sarajevo. - Piaget, J. I Inhelder, B. (1986). <i>Intelektualni razvoj djeteta</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. - Čuturić, N. (2000). <i>Psihomotorički razvoj djeteta u prve dvije godine života</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. - Lacković-Grgin, K. (1999). <i>Samopoimanje mladih</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko.

Naziv predmeta i kod:	PRAVA DJETETA, FILPED 261
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 1 S, 1 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	seminar
Status predmeta:	izborni
<p>Cilj predmeta: Ovaj izborni predmet ima za cilj da uvede studente u problematiku prava djeteta koja se tiče svih područja života, rada i djelovanja djeteta, a koja je najsvebuhvatnije data u Konvenciji o pravima djeteta usvojenoj na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija od 20. novembra 1989. godine.</p> <p>Pored upoznavanja sa odredbama Konvencije cilj ovog izbornog predmeta usmjeren je na izgradnju svijesti o potrebi njihovog poštovanja i uvažavanja kako u zakonima, pravnim aktima, tako i u njihovoj primjeni, kao i veće osjetljivosti za uočavanje i reagiranje na pojave kršenja prava djeteta u svakodnevnom životnim situacijama koje nastaju na relacijama društvo-dijete, škola-dijete, roditelj-dijete, dijete-dijete i sl.</p>	
<p>Sadržaj predmeta:</p> <p>Definicija djeteta</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravo na život, opstanak i razvoj siromaštvo • poštovanje mišljenja djeteta: istraživanja o dječjoj participaciji, šta se radi na podizanju svijesti, samostalnosti kod djece i sl. • nediskriminacija - koliko je ovaj princip ugrađen u Ustav i domaće zakone, primjeri iz prakse na uklanjanju pojava diskriminacije po svim osnovama, • siromaštvo i prava djeteta <p>Građanska prava i slobode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ime i državljanstvo (djeca u BiH koja nisu upisana u knjige rođenih (član 7) • Pristup odgovarajućim informacijama (član 17) • Zaštita privatnosti (član 16) <p>Obitelj i poštovanje prava djeteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Djeca lišena porodične sredine (član 20), • Usvajanje (član 21) • Zanimarivanje i zlostavljanje (član 19), • Seksualna eksploatacija i seksualna zloupotreba (član 34) <p>Osnovna zdravstvena i socijalna zaštita:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Zdravstvo i zdravstvene usluge (član 24) b) Socijalna zaštita i kapaciteti službi za brigu o djeci (član 26) c) Djeca ometena u razvoju (član 23) – broj djece po grupama oštećenja, njihovo obrazovanje, zdravstvena , socijalna zaštita i rehabilitacija, <p>Obrazovanje, slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Obrazovanje, uključujući stručno obrazovanje i usmjeravanje (član 28) b) Ciljevi obrazovanja (član 29) c) Odmor, rekreacija i kulturne aktivnosti (član 31) 	
<p>Preduvjeti za upis predmeta: nema</p>	
<p>Način provjere znanja: Zadaci studenata u okviru ovog izbornog predmeta su da timski rade na istraživanju pojedinih pitanja i problema koje sami odaberu i definiraju pred cijelom grupom, a u saglasnosti sa nastavnikom. Grupno istraživanje treba da obuhvati što veći broj raznovrsnih izvora informacija, da koristi kako kvantitativne tako i kvalitativne podatke, da formira portfolio,</p>	

da interpretira rezultate i prezentira ih pred ostalim studentima, na što kreativniji i što ilustrativniji način, da otvori neka bitna pitanja i probleme koji nisu u saglasnosti sa Konvencijom, da predlaže ili iznalazi rješenja. Da proučavaju literaturu.

Završni ispit je pismeni i sastoji se od testa znanja i niza zadataka za rješavanje problema.

Literatura:

1. Konvencija UN o pravima djeteta, UNICEF (bez godine izdavanja)
2. Lihić, E.: Početnica za učenje o dječijim pravima, »Naša djeca« Sarajevo, 1994.
3. Više autora: Demokratija i ljudska prava, USAID office, Tuzla
4. Slapšak, S.: Dječija Prava, CIVIK LINK, Ljubljana, 1995.
5. Danesh, H.B.: Koraci ka miru, EFP, International press, 2004.

Naziv predmeta i kod:	DIDAKTIKA, FILPED 311
Semestar (semestri) i broj bodova:	V i VI semestar, 2P, 1S, 1V, 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	<p>Proučavanje i istraživanje fundamentalnih problema didaktičke teorije i odgojno-obrazovne prakse. Studente treba upoznati sa savremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi i omogućiti im valjano primanje i shvatanje didaktičkih spoznaja kako bi mogli kompetentno sudjelovati u rješavanju teorijskih i praktičnih problem iz ove oblasti. Osnovni zadaci su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - temeljito ovladavanje fundamentalnim sadžajima didaktike, - osposobljavanje za uočavanje i procjenjivanje didaktičkih problema, - ovladavanje tehnikama i instrumentima značajnim za učenje i poučavanje, - osposobljavanje za čitanje naučnih i stručnih tekstova, - permanentno praćenje didaktičke teorije, - praćenje i istraživanje didaktičkih problema u neposrednoj praksi, - bavljenje naučno - stručnim radom.
Sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Didaktika u sistemu naučnih disciplina i umjetničkih područja 2. Didaktičke teorije 3. Nastavni proces 4. Didaktički sistemi 5. Učenje i poučavanje u nastavi 6. Organizacija i realizacija učenja i poučavanja 7. Metode nastavnog rada 8. Zakonitosti, zakoni, principi i pravila nastavnog rada 9. Nastavna sredstva i pomagala 10. Komunikacije u nastavi 11. Metodologija didaktičkog istraživanja
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	<p>Evaluacija će se vršiti permanentno usmeno i pismeno. Pismeni dio je eliminatoran. Ocjenjivaće se različiti pismeni zadaci putem eseja, prikaza, projekta, testova .. usmena izlaganja (učeće u raspravama, prezentacije, predavanja..). Prisustvo studenata je obavezno (najmanje 80%).</p>
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udžbenici didaktike: Filipović, N. (1978), Matijević, M. Bognar, L. (2002); Vilotijević, M. (1999) 2. Marsh, J.C. : Kurikulum, Educa, Zagreb, 1994. 3. Kiryacou, K. : Temeljna nastavna umjeća, Educa, Zagreb, 1995. 4. Klafki, W. i drugi : Didaktičke teorije, Educa, Zagreb, 1994. 5. Grgin, T. : Školska dokimologija, Školska knjiga, Zagreb, 1987.

Naziv predmeta i kod: SOCIOLOGIJA ODGOJA, FILPED316	
Semestar (semestri) i broj bodova:	IV i V semestar, 2P, 1S, 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar
Status predmeta:	obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj nastave je da studentima omogući lakši i brži uvid u višedisciplinarni i interdisciplinarni pristup proučavanja odgoja i da ih uvede u teorijski i analitički prostor sociologije odgoja. U procesu interaktivnog učenja/poučavanja studenti će analizirati najnovije znanstvene spoznaje odgoja i biti osposobljavani za primjenu tih znanja u praksi kako bi mogli postaviti dijagnozu problema i u skladu s tim rješavati iste. Oni će sagledavati važnost sociologije odgoja za razvoj ličnosti i društva i biti osposobljavani da identificiraju i razumiju procese konfluentnog obrazovanja. Ovo uključuje i razvoj osjetljivosti i tolerancije prema različitim odgojnim konceptima i rezultatima koji su društveno uvjetovani. Nastava će dakle biti u funkciji obrazovanja/formiranja sposobnosti i umijeća pedagoškog djelovanja za »društvo koje uči«.</p>	
<p>Sadržaj predmeta:</p> <p>Čovjek i odgoj; Društvo i fenomen odgoja; Sistem vrijednosti i učenje kulture kao problem Sociologije odgoja; Procesi konfluentnog obrazovanja u društvenoj zajednici; Društvena i historijska aktuelnost interkulturalnog odgoja i neka pitanja etnopedagogije (narodne umotvorine, običaji i navike - poučne priče, pjesme, uspavanke, sklapanje braka, svadbeni običaji, propisi u trudnoći, dojenje, navikavanje na hranu i higijenu); Međukulturalna pedagogija, psihologija i antropologija i Sociologiji odgoja; Škola kao sociokulturni sistem (skriveni kurikulum, rituali, uloge, odnosi.); »Paralelna škola« (radio, TV, film, štampa, knjige); Socio-kulturna dimenzija igre i igranja; Religija i religijski odgoj; Demokracija i građanski odgoj (obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, ekološko obrazovanje, obrazovanje za socijalnu pravdu); Proces profesionalizacije nasatvnog poziv; Nastanak i razvoj Sociologije odgoja; Sociološki relevantni teorijski pristupi odgoju; Višedisciplinarni i interdisciplinarni pristup proučavanju odgoja; Teorijski i analitički prostor Sociologije odgoja; Metodološke specifičnosti Sociologije odgoja.</p>	
<p>Preduvjeti za upis predmeta: nema</p>	
<p>Način provjere znanja: Studenti su obavezni analizirati djela iz navedene literature i sačiniti izvode u vidu anotacija, rezimea, sažetaka ili kritičkih opservacija. Po vlastitom izboru analizirati 3 rada iz časopisa (jedan iz stranih časopisa). U procesu nastave prezentirati jedan od pročitanih tekstova. U toku semestra kontinuirano se prati rad i napredovanje studenata i to kroz konsultacije, mentorski rad, problemska pitanja, samostalna izlaganja, vježbanja, izradu seminarskog rada, kolokvij, pismene i usmene oblike provjeravanja i ispitivanja. Samostalne aktivnosti se boduju. U toku petog i šestog semestra student može sakupiti odgovarajući broj bodova koji se uzimaju u obzir pri donošenju konačne ocjene. U toku godine, na satima predavanja i vježbi, studenti se upoznaju s novo-pojavljenim naslovima koji su značajni za predmet Sociologija odgoja.</p>	
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Canvez, P.(1999), <i>Odgojiti građanina</i>, »Durieux«, Zagreb, »Educa«. 2. Dryden G. I Vos, J. (2001), <i>Revolucija u učenju</i>, Zagreb. 3. Konig / Zedler, (2001), <i>Teorije znanosti o odgoju</i>, Zagreb, »Educa«. 4. Lesourne, J.(1993), <i>Obrazovanje i društvo</i>, Zagreb. 5. Slatina, M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja</i>, Zenica, »Dom štampe« 6. Mougnotte, A.(1995), <i>Odgojati za demokraciju</i>, »Educa«, Zagreb. 	

Naziv predmeta i kod: KOMPARATIVNA PEDAGOGIJA, FILPED 321
Semestar (semestri) i broj bodova: V i VI semestar, 2P, 1S; 4 ETCS
Trajanje: 2 semestra
Tip kolegija: predavanje, seminar
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Upoznati studente sa savremenim kretanjima, problemima i stremljenjima u oblasti odgoja, obrazovanja i školstva u svijetu. Studente kroz ovu nastavu treba osposobiti da djeluju u više pravaca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • da budu osposobljeni za komparativno pristupanje pitanjima odgoja i obrazovanja, kroz razvijanje kritičkog i analitičkog mišljenja, te za stvaranja vlastitih sinteza • da budu sposobni da rješavaju osnovna teorijsko-metodološka pitanja komparativne pedagogije i da budu svjesni izuzetne metodološke složenosti komparativne pedagogije • da razumiju savremene odgojne tendencije u obrazovanju i školovanju uočavajući njihovu univerzalnost i globalnost (prava djeteta, tolerancija, odgoj za mir, ravnopravnost polova, zaštita zdravlja, zaštita okoline i sl), na jednoj strani, kao i njihove specifičnosti (siromaštvo, ratovi, neravnopravnosti i sl).
<p>Sadržaj predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Univerzalni procesi u svjetskim obrazovnim i školskim sistemima; • Razvoj predškolskog odgoja u Evropi i kod nas; • Aktuelna kretanja i karakteristike osnovnog - obaveznog (temeljnog) obrazovanja; • Karakteristike savremenog obrazovanja srednjeg stupnja i tendencije daljeg razvoja; • Osnovni pravci reformiranja visokog obrazovanja u svijetu i u Evropi (Bolonja dekl.) • Povratnici u obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje i obrazovanje odraslih u svijetu; • Obrazovanje i formiranje odgajatelja - nastavnika; • Evropska i svjetska iskustva u financiranju i upravljanju obrazovanjem; • Filozofske osnove i teorije obrazovanja u savremenim obrazovnim i školskim sistemima; • Specifičnosti školskih sistema u pojedinim kulturama i tradicijama. Obrazovna kultura razvijenih zemalja, zemlja trećeg svijeta i nejnerazvijenijih zemalja; • Komparativna pedagogija u sistemu pedagoških naučnih disciplina- komparativna, internacionalna ili globalna pedagogija; • Historijski razvoj komparativne pedagogije; • Međunarodne organizacije i njihovo učešće u komparativnim studijama (Unesco, Unicef, Savjet Evrope, BIE, OECD, i dr.). Udruženja komparativista; • Aktuelna pitanja u komparativnoj pedagogiji i predviđanja daljeg razvoja ove pedagoške discipline; • Tendencije i nastojanja da se konstituišu jedinstvene osnove obrazovnih programa za 21.stoljeće;
Preduvjeti za upis predmeta: nema
<p>Način provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatoran. Nakon prvog semestra studenti imaju parcijalni ispit. • Prisustvo nastavi je obavezno (najmanje 80%). U toku nastave svaki student će

imati obavezu da se detaljno upozna sa najmanje četiri školska sistema (prvenstvo evropska). Studenti u toku nastave prikupljaju podatke, vrše posmatranja, pišu kratke eseje i zabilješke, intervjuišu i sl. u cilju formiranja stručnog PORTFOLIJ-a iz Komparativne pedagogije.

- Svaki student je dužan da pripremi po jedno saopštenje o nekoj od tema koje su obuhvaćene programom, a po dogovoru sa nastavnikom, i da ga izloži pred drugim kolegama na časovima vježbi i seminara.
- Pored obavezne literature student je dužan za završni ispit proučiti i napraviti zabilješke iz najmanje tri knjige sa spiska proširene literature.

Literatura:

1. Više autora: ŠKOLSTVO U SVIJETU; HPKZ; Zagreb, 1993.
2. Više autora: EUROPSKA ORIJENTACIJA HRVATSKOG ŠKOLSTVA, 1995.
3. Delors, J. ur. UČENJE BLAGO U NAMA, Educa, Zagreb 1998. (do pet glavnih bibliografskih jedinica)
4. Edgar Morin: ODGOJ ZA BUDUĆNOST, Sedam temeljnih spoznaja u odgoju za budućnost, educa, Zagreb, 2002.
5. Herrera A. & Mandić P.: OBRAZOVANJE ZA XXI STOLJEĆE, Svjetlost - Sarajevo i Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva, Beograd 1989.

Naziv predmeta i kod:	ŠKOLSKA PEDAGOGIJA, FILPED 326
Semestar (semestri) i broj bodova:	V i VI semestar, 2P, 1V, 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, vježbe
Status predmeta:	obavezni
<p>Cilj predmeta: Uvesti studente u poznavanje školske pedagogije, njenim predmetom i područjem izučavanja, teorijom i praksom školskog odgoja u cjelini, praktičnim produbljivanjem brojnih znanstveno-teorijskih i praktičnih spoznaja koje stoje u bazi koncepta (modela), otvore putevi školsko-pedagoškog prpmišljanja, unesu promjene u cilju unapređivanja njenog rada.</p>	
<p>Sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Školska pedagogija i njezin predmet 2. Teorije škole i obrazovanja 3. Organizacija života i rada škole 4. Faktori koji određuju školski život 5. Nastava i drugi oblici srodni nastavi 6. Odgojna funkcija škole 7. Vannastavne i vanškolske aktivnosti 8. Partnerski odnosi suradnje roditelja i škole 9. Kulturno-javna djelatnost škole u zajednici 10. Školski obrazovni menadžement 11. Nastavnik – obrazovatelj, odgajatelj, njegova uloga 12. Mjesto učenika u savremenoj školi 	
<p>Preduvjeti za upis predmeta: nema</p>	
<p>Način provjere znanja: Studenti se vrednuju u toku godine i samoprocjenjuju svoj rad zajedno sa nastavnikom. Student je dužan položiti kolokvij prije izlaska na ispit. Ispit se <u>polaže pismeno i usmeno na kraju semestra.</u></p>	
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajanović, Dž. i Stevanović, M.: Školska pedagogija, Prosvjetni list, Sarajevo, 1999. 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M.: Metodika vannastavnih aktivnosti, Pedagoški fakultet, Zenica, 2004. 3. Glasser, W.: Sva njegova djela, Educa, Zagreb, od 1995-2003. 4. Marsh, C.: Curriculum, Educa, Zagreb, od 1997. 5. Stoll Fink: Mijenjajmo naše škole, Educa, Zagreb, od 1998. 	

Naziv predmeta i kod: SPECIJALNA PEDAGOGIJA, FILPED 331	
Semestar (semestri) i broj bodova:	V i VI semestar, 2P, 1S; 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente sa predmetom izučavanja specijalne pedagogije, problemima koji se javljaju u ovom području, tendencijama za poboljšanje kvalitete života djece s posebnim potrebama, te osposobiti studente za kompetentno istraživanje, razmatranje i rješavanje problema u području specijalne pedagogije.	
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none"> 11. Povijesni razvoj specijalne pedagogije 12. Karakteristike specijalnog odgoja 13. Osnovni pojmovi u specijalnoj pedagogiji 14. Mozak – najznačajniji organ u ljudskom tijelu 15. Djeca s posebnim potrebama 16. Upoznavanje specifičnosti pojedinih teškoća i iznatprosječnih sposobnosti 17. Opservacija djece s teškoćama u razvoju 18. Odgoj i obrazovanje učenika s posebnim potrebama 19. Inkluzija u obrazovanju 20. Rad pojedinih specijalnih ustanova («Vladimir Nazor», «Mjedenica» i sl.) 	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: Rad studenata će biti kontinuirano praćen putem eseja i pismene provjere znanja. Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni dio je eliminatoran.	
Literatura: <ul style="list-style-type: none"> 6. BIONDIĆ, I. (1993); <u>Integrativna pedagogija</u> : Odgoj djece s posebnim potrebama; Zagreb: Školske novine 7. MUSTAĆ, V. & VICIĆ, M. (1996); <u>Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi</u> : Priručnik za prosvjetne djelatnike; Zagreb: Školska knjiga 8. PEHAR-ZVAČKO, L. (2000); <u>Oduzeto djetinjstvo</u>; Zenica: Dom štampe 9. WINKEL, R. (1996); <u>Djeca koju je teško odgajati</u>; Zagreb, Educa 10. ZBORNIK RADOVA (2003); <u>Inkluzija u školstvu</u>; Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet - Odsjek za pedagogiju 	

Naziv predmeta i kod:	-~ ANDRAGOGIJA, FILPED 336
Semestar (semestri) i broj bodova:	V i VI semestar, 2P, 1S, 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	Upoznavanje i proučavanje znanstvenih spoznaja i dostignuća u oblasti obrazovanja odraslih. Poticanje interesovanja za andragoške probleme i stjecanje vještine organiziranja, pripremanja i realiziranja edukacijskih aktivnosti u kojima učestvuju odrasli. Nakon natave tokom dva semestra polaznici bi trebali biti osposobljeni za razumijevanje značaja obrazovanja odraslih na osobnoj i društvenoj razini, za komparaciju pedagogije, andragogije i ostalih edukacijskih znanosti koje se bave obrazovanjem različitih obrazovnih grupa, te za kritički pristup andragoškim teorijskim i praktičnim problemima. Program predmeta pruža uvid u rad andragoških institucija u BiH i svijetu, osnažuje vještinu prepoznavanja i upotrebe tradicionalnih i netradicionalnih metoda u obrazovanju odraslih, te daje smjernice za samoposmatranje i samoevaluaciju polaznika u jednom andragoškom ciklusu kakav je sveučilišna nastava.
Sadržaj predmeta:	Obrazovanje odraslih u suvremenom društvenom kontekstu, obrazovne potrebe odraslih u koncepciji teorije o ljudskim potrebama, specifičnosti učenja odraslog čovjeka, didaktičko-metodičke specifičnosti edukacije odraslih, osnovna područja obrazovanja odraslih, suvremeni sistemi obrazovanja odraslih, andragogija kao znanost.
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	Tokom zimskog i ljetnjeg semestra studenti biraju i u dogovoru sa nastavnikom pripremaju andragoške teme za koje su zainteresirani - ovaj dio ispita pripada redovnom nastavnom procesu u kome se angažman polaznika vrednuje u dužem vremenskom periodu (vježba u esejističkom izražavanju, strukturiranju pisanog teksta i usmenog izlaganja, andragoški rad kao komunikacijska vještina, uvažavanje principa andragoškog rada: dobrovoljnost, interakcija i komunikacija, sloboda i odgovornost). Završni ispit - pismeni u vidu testa znanja i usmeni u formi razgovora na zadane teme temeljene na pročitanoj literaturi i praćenju programskih cjelina tokom godine
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Despotović M., Znanje i kritičko mišljenje u odraslom dobu, Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta, Beograd, 1997. 2. Despotović M., Igra potreba - andragoške varijacije , Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta, Beograd, 2000. 3. Grupa autora, Andragogija, Školska knjiga, Zagreb, 1985. 4. Klapan, A., & Matijević, M. (ed.), Obrazovanje odraslih - ključ za 21 stoljeće", Zbornik radova 2. međunarodne konferencije u Šibeniku, Hrvatsko andragoško društvo, 2004. 5. Kulić R. i Despotović M., Uvod u andragogiju, Dom štampe, Zenica, 2005. 6. Muller W. & Wiegmann S., Netradicionalne metode u obrazovanju odraslih, Hrvatska zajednica pučkih otvorenih sveučilišta, Zagreb, 2000.

Naziv predmeta i kod:	METODIKA ODGOJNOG RADA, FILPED 341
Semestar (semestri) i broj bodova:	V i VI semestar, 2P, 1S, 4 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	predavanje, seminar
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • osposobljavanje za primjenu postupaka i tehnika vođenja individualnog i grupnog odgojnog i savjetodavnog rada • ovladavanje komunikacijskim vještinama • uloga pedagoga-pedagoške službe u unapređivanju odgojno-obrazovnog i nastavnog rada • problemi odgoja i obrazovanja u suvremenim uvjetima, dostignuća suvremene pedagoške znanosti, koncepti i teorije odgoja, primjena u pedagoškoj praksi • upoznavanje s metodama, tehnikama, postupcima u odgojnom radu • upoznavanje sa školskom pedagoškom službom.
Sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - ciljevi i zadaci odgojnog rada, osnovna obilježja odgoja, njegova granica i moć - odgoj kao interakcijsko-komunikacijski proces - specifičnosti i bit savjetodavnog rada (filozofske, psihološke, pedagoške i kulturne osnove, kao i teorije i modeli savjetodavnog rada) - oblici savjetodavnog i odgojnog rada, metode i tehnike savjetodavnog rada - metode i sredstva odgojnog rada (disciplinske mjere, nagrađivanje, slika o sebi, problemi u ponašanju mladih, krizna stanja, kompleksne situacije, postupci jačanja ličnosti) - klasični i suvremeni postupci odgojnog rada, teorije empatije, igranje uloga, sociodrama, psihodrama, humaniziranje odnosa, sloboda i prava učenika - školska pedagoška služba i načini rada i djelovanja ove službe u školi - metode i tehnike u istraživačkom radu pedagoške službe
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	<p>- ispit se polaže pismeno i usmeno. Pismeni je eliminatoran</p> <ul style="list-style-type: none"> - iz popisa šire literature studenti su dužni pročitati pet knjiga i dva članka-rasprave i o tome napisati koncept - studenti su dužni obaviti i dvotjednu praksu i dostaviti izvješće o tome - na satovima vježbi i seminaru studenti će pojedinačno i grupno uvježbavati igranje uloga, ovladavanje komunikacijskim vještinama u odgojnom i savjetodavnom radu, zatim ovladavanje postupcima i tehnikama prikupljanja podataka upotrebom metoda, tehnika i postupaka istraživanja u odgojnom radu.
Literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Osnove suvremene pedagogije, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1999. - Belenger, L.: Umijeće komuniciranja, Svjetlost, Sarajevo, 1992. - Mandić, P.: Savjetodavni vaspitni rad, Svjetlost, Sarajevo, 1976. - Rakić, B.: Vaspitno djelovanje u malim grupama, Svjetlost, Sarajevo, 1967. - Jurić, V.: Metodika rada školskog pedagoga, Školska knjiga, Zagreb, 1978

Naziv predmeta i kod:	EDUKOMETRIJA, FILPED 262
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 1 S; 1 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	seminar
Status predmeta:	izborni
Cilj predmeta:	<p>a) uvesti studente u teoriju mjerenja i vrjednovanja u djelatnosti odgoja i obrazovanja</p> <p>b) osposobiti studente za samostalno konstruiranje, utvrđivanje mjernih karakteristika, baždarenje</p> <p>c) osposobiti studente za samostalnu primjenu mjernih instrumenata, obradu i tumačenje i objašnjavanje dobivenih rezultata</p>
Sadržaj predmeta:	<p>Mjerenje u pedagogiji; Pojam i vrste; Razine mjerenja; Nominalna, ordinalna, intervalna i razmjerna razina mjerenja;</p> <p>Varijable; Definiranje, dimenzioniranje, opseg, univerzalnost.</p> <p>Testiranje, pojam i vrste testova; Testovi znanja, testovi sposobnosti, testovi ličnosti, ostali testovi;</p> <p>Konstruiranje testa; Primjena testa; Ocjenjivanje testa; Ključ za ocjenjivanje odgovora; Bodovanje odgovora;</p> <p>Mjerne karakteristike testa;</p> <p>Objektivnost testa; Utvrđivanje objektivnosti pomoću linearnog koeficijenta korelacije, značajnosti razlike između dvije aritmetičke sredine i analizom varijance;</p> <p>Diskriminiranost testa; Provjeravanje diskriminiranosti pomoću hi-kvadrat testa i Kolmogorov-Smirnovog testa. Pouzdanost testa; Greške mjerenja; Statističke mjere pouzdanosti; Definiranje slučajne greške; Korelacija između paralelnih testova;</p> <p>Standardna pogreška mjerenja; Pouzdanost po Spirman-Braunovom obrascu; Ostali obrasci pouzdanosti; Povećanje pouzdanosti produženjem testa; Tumačenje koeficijenta pouzdanosti;</p> <p>Valjanost testa; Valjanost sadržaja; Kriteriji valjanosti; Koeficijent valjanosti; Koeficijent valjanosti i predviđanja; Utvrđivanje valjanosti pomoću hi-kvadrat testa; Utvrđivanje valjanosti Pirsonovim koeficijentom;</p> <p>Test kao selekcijsko sredstvo; Korelacija i faktorska analiza;</p> <p>Analiza i obrada stavki testa; Težina stavki; Probne verzije testa i odabiranje stavki.;</p> <p>Opisivanje i tumačenje rezultata istraživanja.;</p> <p>Normativni uzorak i norme; Baždarenje testa; Percentilna skala; Skale standardnih skorova; Skale normaliziranih standardnih skorova;</p> <p>Tehnika primjene testa; Ajtem analiza; Kriterijski testovi znanja; Nizovi zadataka objektivnog tipa; Transformacija skorova u školske ocjene;</p>
Preduvjeti za upis predmeta:	nema
Način provjere znanja:	<p>Ispit se polaže nakon šestog semestra, pismeno i usmeno. Pismeni dio ispita je eliminatoran. Uvjet za izlazak na ispit je kolokviran edukometrijski dosje koji mora sadržati najmanje 20 različitih instrumenata.</p> <p>Rad studenata se vrednuje po kriteriju: uredno pohađanje nastave do 10%, edukometrijski dosje do 20%, pismeni dio ispita do 40 % i usmeni dio ispita do 30%.</p>

Literatura:

1. Andrilović Vlado: Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja, ŠK, Zgb, 1991.
2. Brkić Milenko: Metodologija izrade testova znanja, Jela educa, Sarajevo, 2002.
3. Brkić-Kundačina: Statistika u istraživanjima odgoja i obrazovanja, Jela educa, Sarajevo, 2004.
4. Brkić-Kundačina: Edukometrija, Jela educa, Sarajevo, 2005.
5. Standardi za pedagoško i psihološko testiranje, Educa, Zagreb, 1992.

Naziv predmeta i kod: UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE ŠKOLOM, FILPED263	
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 1 S; 1 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	seminar
Status predmeta:	izborni
Cilj predmeta: Cilj nastave ovog predmeta je sticanje temeljnih znanja koja su potrebna menadžerima u institucijama obrazovanja na svim organizacijskim razinama kao i vježbanje i razvoj menadžerskih sposobnosti i umijeća kako bi se trasirao put ka kvalitetnoj školi. StudENTima će olakšati razumijevanje menadžmenta kao procesa usklađivanja upravljanja ljudima i poslovima i omogućiti da prakticiraju bazične/tvrde i medijativne/mehke funkcije menadžmenta u obrazovanju kako bi ovladali praktičnim menadžerskim principima upravljanja i organizacionim promjenama u odgoju/obrazovanju.	
Sadržaj predmeta: Funkcije i uloge menadžera u obrazovanju; Bazične (planiranje, odlučivanje, organiziranje i kontroliranje) i medijativne (komuniciranje, motiviranje, savjetovanje i vođenje) funkcije menadžmenta u obrazovanju; Menadžerski posao školskog direktora viđen kroz uloge; Ciljevi školskog menadžmenta; Timski rad; Upravljanje radnom uspješnošću; Umijeća vođenja sastanaka; Upravljanje konfliktima u školi; Kako postupati s ljudima koji postižu slabe rezultate; Kako postupati s ljudima negativnog ponašanja; Profesionalna orijentacija, selekcija i upravljanje karijerom; Privrženost radnoj organizaciji.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: Nastava će se izvoditi u obliku konsultativnog i mentorskog vođenja, interaktivnog rada (samostalni zadaci upućeni na korištenje Interneta) i izrada istraživačkog i/ili esejskog rada (obima između 5000 - 7000 riječi) i usmenog prezentiranja rezultata do kojih se došlo. Studenti su obvezni analizirati djela iz navedene literature i sačiniti izvode u vidu anotacija, rezimea, sažetaka ili kritičkih opservacija. Po vlastitom izboru analizirati 3 rada iz časopisa (jedan iz stranih časopisa ili sa internet izvora). U procesu nastave prezentirati jedan od pročitanih tekstova. U toku semestra kontinuirano se prati rad i napredovanje studenata kroz pismene i usmene oblike praćenja, evidentiranja, provjeravanja i ispitivanja. Samostalne aktivnosti se boduju. U toku prvog i drugog semestra student može sakupiti odgovarajući broj bodova koji se uzimaju u obzir pri donošenju konačne ocjene. U toku godine, na satima predavanja i vježbi, studenti se upoznaju s novo-pojavljenim naslovima koji su značajni za predmet Upravljanje i rukovođenje školom.	
Literatura:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtijarević – Šiber, F. (1999). <i>Management ljudskih potencijala</i>. Zagreb, »Golden marketing« (odabrana poglavlja – samoizbor studenata). 2. Silov, M. (ur.) (2001). <i>Suvremeno upravljanje i rukovođenje u školskom sustavu</i>. Zagreb, Persona. 3. Everard, K.B. i Morris, G. (1990) <i>Effective School Management</i>, London, Paul Cham-pan Publishing Ltd. 4. Senge, P. M. (2001). <i>Peta disciplina: principi i praksa učeće organizacije</i>. Zagreb, Mozaik knjiga 5. Velikonja, M. (ur.) (1995). <i>Menedžment v vzgoji in izobraževanju</i>. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. 	

Naziv predmeta i kod: PEDAGOŠKA KOMUNIKOLOGIJA, FILPED264	
Semestar (semestri) i broj bodova:	III i IV semestar, 1 čas, 1 ETCS
Trajanje:	2 semestra
Tip kolegija:	seminar
Status predmeta:	izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ove naučne discipline je uvesti studente u područje komunikacijskih procesa i odnosa te im razviti sposobnost komuniciranja i komunikativnog djelovanja. Zato je neophodno da student sagledava važnosti komunikativnog djelovanja u procesu odgoja i obrazovanja i da interpersonalno komuniciranje shvati kao razvojni pedagoški proces.	
Sadržaj predmeta: Osnovni komunikološki pojmovi; Informacija i značenje; Oblikovanje poruka; Unutarnja i vanjska pravila komuniciranja; Kognitivne i bihevioralne vještine komuniciranja; Komunikacijska kompetencija; Interakcija, komunikacija i kooperacija; Konverzacija i persuazija;. Sposobnosti, umijeća i vještine pedagoškog komunikativnog djelovanja; Verbalno i neverbalno komuniciranje; Interpersonalno i intrapersonalno komuniciranje; Uočavanje veze između emocija i razvoja sposobnosti komuniciranja; Razvoj osjetljivosti i tolerancije prema različitim komunikativnim izvorima; Razvoj osjetljivosti za standarde i pravila komuniciranja; Mijenjanje osjećanja i raspoloženja u procesu komuniciranja i otklon smetnji uspješnog komunikativnog djelovanja; Stilovi komunikativnog djelovanja; Upravljanje komunikacijskim procesom.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: Nastava će se izvoditi u obliku konsultativnog i mentorskog vođenja, interaktivnog rada (samostalni zadaci upućeni na korištenje Interneta) i izrada istraživačkog i/ili esejskog rada (obima između 5000 - 7000 riječi) i usmenog prezentiranja rezultata do kojih se došlo. Studenti su obavezni analizirati dva djela iz navedene literature i sačiniti izvode u vidu anotacija, rezimea, sažetaka ili kritičkih opservacija. U toku izrade eseja kontinuirano se prati rad i napredovanje studenata kroz oblike praćenja, evidentiranja, provjeravanja i ispitivanja. U toku godine, na satima predavanja i vježbi, studenti se upoznaju s novo-pojavljenim naslovima koji su značajni za predmet Pedagoška komunikologija.	
Literatura: 1. Brajša, P. (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i> , (2. prošireno izdanje), Zagreb, »Školske novine« 2. Salovey, P. i Sluyter, D. (1999), <i>Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija – Pedagoške implikacije</i> , Zagreb, »Educa«. 3. Kathleen K. Reardon (1998), <i>Interpersonalna komunikacija</i> , »Alinea«, Zagreb. 4. Lilian G. Katz, i D. McClellan (1999), <i>Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije</i> , Zagreb. 5. Neill, S. (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i> , Zagreb, »Educa«.	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
Broj: 02-01/86
Sarajevo, 6. 5. 2008. godien

Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta u Sarajevu Odlukom broj: 02-01/177 od 27. 9. 2005. godine usvojilo je Nastavne planove i programe svih studijskih grupa na svim Nastavno-naučnim odsjecima i katedrama Fakulteta, a u skladu sa principima Bolonjskog procesa.

Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na usvojene Nastavne planove i programe (Saglasnost Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 7. 2005. godine).

U toku primjene usvojenih Nastavnih planova i programa uočene su greške tehničke prirode pa je Nastavno-naučno vijeće na sjednici od 18. 4. 2008. godine (Odluka broj: 02-01/86 od 6. 5. 2008. godine) prihvatilo tehničke ispravke u Nastavnim planovima i programima školske 2005/2006. godine – (I ciklus studija).

UNIVERZITET U SARAJEVU

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

školska 2005/2006.

Sarajevo, maj 2005.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
1.1. RAZLOZI ZA POKRETANJE STUDIJA.....	3
1.2. DOSADAŠNJA ISKUSTVA U PROVOĐENJU EKVIVALENTNIH ILI SLIČNIH PROGRAMA	4
1.3. MOGUĆI PARTNERI IZVAN VISOKOŠKOLSKOG SISTEMA.....	4
1.4. OTVORENOST STUDIJA ZA POKRETLJIVOST STUDENATA	4
2. OPĆI DIO	5
2.1. NAZIV STUDIJA	5
3. NASTAVNI PLAN	7
3.1. POPIS OBAVEZNIH I IZBORNIH PREDMETA DODIPLOMSKOG STUDIJA SA SEDMIČNIM BROJEM SATI I ECTS BODOVIMA (TABELARNI PREGLED)	7
3.2. SPISAK IZBORNIH PREDMETA PO SEMESTRIMA (UZ NAZIV PREDMETA DAT JE BROJ ČASOVA I BROJ ECTS BODOVA)	11
4.1. DODIPLOMSKI STUDIJ - OBAVEZNI PREDMETI.....	12
4.2. DODIPLOMSKI STUDIJ – IZBORNI PREDMETI	43
ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU	51
4.3. NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA.....	54
4.4. STRUKTURA I REŽIM STUDIRANJA	54
4.5. IZBORNI NEPSIHOLOŠKI PREDMETI	54
5. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA	55
5.1. MJESTA IZVOĐENJA STUDIJSKOG PROGRAMA	55
6. OČEKIVANE POTEŠKOĆE U PROVOĐENJU NASTAVNOG PROCESA	55

1. UVOD

1.1. Razlozi za pokretanje studija

Razlozi za pokretanje studija psihologije proizilaze iz velikog interesa i potreba suvremenog društva za psiholozima, tako da danas skoro da i nema društvenih djelatnosti ili sistema (npr. obrazovanje, zdravstvo, privreda i dr.) gdje psihologija nije direktno ili indirektno uključena. Naime, psiholozi se kao stručnjaci zapošljavaju u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama te andragoškim centrima. Mnogi rade kao profesori psihologije u srednjim i višim školama. U visokoškolskim i znanstvenim institucijama zaposleni su na području edukacije odgajatelja, učitelja i nastavnika, socijalnih radnika, liječnika, kineziologa, kriminologa, politologa. Određen broj psihologa bavi se znanstveno-istraživačkim radom.

Također, u suvremenom društvu psiholozi su angažirani i u savjetovalištim za mentalno zdravlje, ovisnost i penologiju, zatim u savjetovalištim za djecu i mlade te bračnim savjetovalištim. Psihologe možemo naći da rade u ustanovama poput psihijatrijskih i neuroloških klinika, klinika za ovisnike, klinika za djecu, starce, mentalno retardirane, itd.

Dio psihologa se zapošljavaju i u ustanovama za profesionalnu orijentaciju i selekciju, zatim u zavodima za zapošljavanje, u zaštiti na radu, proizvodnim radnim organizacijama te različitim korporacijama u sektorima za upravljanje ljudskim potencijalima i sl.

U zadnje vrijeme mnogi psiholozi su zaposleni u bankama, sudstvu, policiji, vojsci i sredstvima javnog informiranja.

Osim navedenog, psiholozi se zapošljavaju u znanstveno-istraživačkim institucijama te službama različitih ministarstava (privreda, pravosuđe, školstvo, zdravstvo, socijalna skrb, promet).

Znatan broj psihologa će se, nakon usvajanja zakona o psihološkoj djelatnosti u BiH, odlučivati za privatnu praksu (psihoterapeutska djelatnost i angažman u privatnim savjetovalištim).

U cijeloj Evropi su studiji psihologije slično koncipirani te obično traju pet akademskih godina. Kroz različite oblike poslijediplomskih studija i cjeloživotnog obrazovanja postoji mogućnost i za permanentnim usavršavanjem i usmjeravanjem u posebna psihologijska područja nakon diplomiranja. Naime, nakon završetka diplomskog studija otvorena je mogućnost za kontinuiranim poslijediplomskim znanstvenim usavršavanjem radi sticanja doktorata znanosti iz psihologije.

Dodiplomski i diplomski studijski program psihologije Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu osmišljen je u skladu s postavljenim zahtjevima i okvirima Zajednice evropskih društava psihologa. «EFPPA (Zajednica evropskih društava psihologa) je izradila okvir obrazovanja psihologa koji će biti osnovica za europsku diplomu psihologa. Taj okvir napravljen je sukladno Bolonjskoj deklaraciji i predviđa petogodišnji studij po načelu 3+2, s tim da Dodiplomski studij ne osposobljava studente za zanimanje psihologa ni u kojem obliku.» (str. 2, Prijedlog preddiplomskog i diplomskog studijskog programa iz psihologije Odsjeka za psihologiju Univerziteta u Zagrebu).

1.2. Dosadašnja iskustva u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu osnovan je školske 1989/90. godine i predstavlja prvi i najstariji studij psihologije u državi. Dosadašnjim programima, koji se već 16 godina kontinuirano razvijaju i unapređuju, obrazovan je veći broj psihologa. Nastavnici svih nastavno-znanstvenih zvanja i suradnici, koji učestvuju u izvođenju nastave u okviru studija psihologije, svoja stručna, znanstvena i nastavna iskustva stekli su tokom kraćih i dužih boravaka na univerzitetima širom Evrope (Hrvatska, Slovenija, Njemačka, Švedska, SCG, itd.).

1.3. Mogući partneri izvan visokoškolskog sistema

U mnogim vladinim i nevladinim organizacijama (međunarodnim i lokalnim) evidentan je nedostatak psihologa te je stoga planirana intenzivnija, kontinuirana suradnja nastavnika i studenata Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu s navedenim organizacijama. Naime, za očekivat je da će mnoge društvene (obrazovanje, znanost, zdravstvo, socijalna zaštita, vojne institucije i sl.) i privredne institucije (npr. sektori upravljanja ljudskim potencijalima, marketing i sl.) u budućnosti pokazati veći interes za daljnji razvoj našeg studija psihologije te samim tim i za obrazovanjem psihologa tako što će nam omogućiti izvođenje jednog dijela nastave i prakse studenata u navedenim institucijama.

1.4. Otvorenost studija za pokretljivost studenata

Odsjek za psihologiju u Sarajevu je zainteresiran za postizanje maksimalne otvorenosti studija i pokretljivosti studenata kako unutar Bosne i Hercegovine tako i u evropskim okvirima, a što je u skladu s temeljnim načelima Bolonjske deklaracije. Nastojali smo organizaciju ovoga studija u potpunosti uskladiti sa preporukama Evropskog okvira za obrazovanje psihologa (EuroPsy1) te tako ujedno omogućiti da studij psihologije bude kompatibilan s ostalim studijima psihologije širom Evrope.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija

Dodiplomski studij društvenih znanosti – smjer Psihologija
Diplomski studij Psihologije

2.2. Nositelj studija i izvođač studija

Nositelj redovnog dodiplomskog i diplomskog *studija psihologije* je Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

Izvođač studija je Odsjek za psihologiju

2.3. Trajanje studija

Jednopredmetni studij psihologije traje pet godina i to u dvije faze:

1. Dodiplomski studij – 6 semestara (tri godine)
2. Diplomski studij – 4 semestra (dvije godine)

2.4. Uvjeti upisa na studij

Na *Dodiplomski studij psihologije* mogu se upisati kandidati koji su:

- a) završili četverogodišnju srednju školu
- b) prijavili se na konkurs za upis na Dodiplomski studij psihologije
- c) položili prijemni (kvalifikacioni) ispit

Uvjeti upisa na *diplomski studij psihologije* su:

- a) završen Dodiplomski studij psihologije (180 ECTS bodova)
- b) završen srodni Dodiplomski studij (najmanje trogodišnji), koji je *ekvivalent* dodiplomskom studiju psihologije u Sarajevu (što podrazumijeva evaluaciju programa od strane Odsjeka iz Sarajeva te polaganje razlike ispita od strane kandidata što opet određuje sarajevski Odsjek za psihologiju)
- c) prijava na konkurs za upis na diplomski studij psihologije

2.5. Dodiplomski studij

Tokom prve tri godine (šest semestara) student upoznaje osnove različitih psihologijskih teorija, metoda i disciplina. Dakle, završetkom *prve faze* studija psihologije tj. preddiplomske faze student/ica stiče temeljna teorijska, metodološka i analitička znanja i vještine, koje ih osposobljavaju za uspješan nastavak studiranja psihologije (i drugih sličnih studija).

U skladu s evropskim standardima ovaj program ne pruža nužne kompetencije za samostalno obavljanje psihološke prakse bilo koje vrste. Nakon završenog preddiplomskog studija studenti se mogu zaposliti na različitim vrstama administrativnih poslova višeg stupnja, ali se ne mogu baviti stručnim poslovima psihologa.

Ako student/ica odluči nastaviti studij na diplomskoj razini onda se može uključiti na studijske programe u području društvenih znanosti i obrazovanja na ustanovi-predlagaču ili drugim ustanovama u BiH (sociologija, socijalni rad, antropologija, pedagogija, filozofija, edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, predškolski odgoj, razredna nastava, informacijske znanosti, ekonomija, novinarstvo i dr.).

2.6. Diplomski studij

Tokom diplomskog studija (2 godine, 4 semestra) student se osposobljava za samostalan rad psihologa. Dakle, temeljni Cilj ove *druge faze* studiranja psihologije jeste sticanje nužnih istraživačkih i stručnih kompetencija za samostalan rad u psihologiji.

Za praćenje ovog programa nužan je završen Dodiplomski studij psihologije na nekom od bosanskohercegovačkih i drugih evropskih univerziteta, čiji je studij organiziran u skladu s temeljnim načelima Bolonjske deklaracije, a kojim se stiče naziv *baccalaurea/baccalaureus društvenih znanosti, smjer psihologija*. Kandidati sa srodnih studija iz BiH i inostranstva mogu također nastaviti diplomski studij psihologije, ali samo nakon pozitivne evaluacije programa njihovog preddiplomskog studija i polaganja razlike ispita, a što određuje Odsjek za psihologiju u Sarajevu.

Psiholozi se, kao stručni suradnici, zapošljavaju u svim djelatnostima suvremenog društva: predškolske institucije, osnovne i srednje škole, visokoškolsko obrazovanje, socijalna skrb, zapošljavanje, zdravstvo, privreda, policija, vojska, trgovina (marketing), državne i upravne institucije (kao što su privredne i slične komore, državni zavodi za socijalnu skrb, itd.).

2.7. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stiče završetkom studija

Završetkom dodiplomskog studija stiče se naziv *baccalaurea/baccalaureus društvenih znanosti, smjer psihologija*.

Završetkom *diplomskog studija* stiče se stručni naziv *magistar/magistra psihologije*.

3. NASTAVNI PLAN

3.1. Popis obaveznih i izbornih predmeta dodiplomskog studija sa sedmičnim brojem sati i ECTS bodovima (tabelarni pregled)

Semestar I

Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	ECTS
Uvod u psihologiju	FIL-PSI-111	2	0	2	5
Statistika u psihologiji I	FIL-PSI-112	2	0	2	5
Anatomija i fiziologija CNS-a I	FIL-PSI-114	2	0	2	5
Biološka psihologija I	FIL-PSI-116	2	0	2	5
Povijest psihologije i psihološki pravci	FIL-PSI-118	2	0	0	4
Bosanski / hrvatski / srpski jezik	FIL BHS 101	1	0	1	3
Strani jezik		1	0	1	3
UKUPNO 22		12		10	30

Način polaganja ispita:

Pismeni: Uvod u psihologiju; Biološka psihologija I; Povijest psihologije i psihološki pravci

Pismeni i usmeni: Statistika u psihologiji I; Anatomija i fiziologija CNS-a I

Semestar II

Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	ECTS
Osjeti i percepcija	FIL-PSI-119	2	0	2	5
Statistika u psihologiji II	FIL-PSI-113	2	0	2	5
Anatomija i fiziologija CNS-a II	FIL-PSI-115	2	0	2	5
Biološka psihologija II	FIL-PSI-117	2	0	2	5
Metodologija eksperimentalne psihologije	FIL-PSI-120	2	1	2	6
Bosanski / hrvatski / srpski jezik	FIL BHS 102	1	0	1	2
Strani jezik		1	0	1	2
UKUPNO: 25		12	1	12	30

Način polaganja ispita:

Pismeni: Osjeti i percepcija; Biološka psihologija II; Metodologija eksperimentalne psihologije

Pismeni i usmeni: Statistika u psihologiji II; Anatomija i fiziologija CNS-a II

Semestar III

Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	ECTS
Učenje i pamćenje	FIL-PSI-211	2	1	0	5
Inteligencija	FIL-PSI-212	2	1	0	4
Uvod u razvojnu psihologiju	FIL-PSI-213	2	0	2	5
Metodologija neeksperimentalne psihologije	FIL-PSI-214	2	1	2	6
Psihometrija I	FIL-PSI-215	2	0	3	6
Izborni predmet		2	0	0	2
Pedagogija I	FIL PED 201	1	0	1	2
UKUPNO: 24		13	3	8	30

Način polaganja ispita:

Pismeni: Učenje i pamćenje; Inteligencija; Metodologija neeksperimentalne psihologije; Psihometrija I

Pismeni i usmeni: Uvod u razvojnu psihologiju

Semestar IV

Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	ECTS
Mišljenje i jezik	FIL-PSI-217	2	1	0	5
Motivacija i emocije	FIL-PSI-218	2	1	0	5
Psihologija djetinjstva i adolescencije	FIL-PSI-219	2	0	2	5
Neuropsihologija	FIL-PSI-220	2	0	2	5
Psihometrija II	FIL-PSI-216	2	0	3	6
Izborni predmet		2	0	0	2
Pedagogija II	FIL PED 202	1	0	1	2
UKUPNO: 23		13	2	8	30

Način polaganja ispita:

Pismeni: Mišljenje i jezik; Motivacija i emocije; Neuropsihologija; Psihometrija II

Pismeni i usmeni: Psihologija djetinjstva i adolescencije

Semestar V

Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	ECTS
Uvod u psihologiju ličnosti ✓ ✓	FIL-PSI-311	2	0	2	6
Psihologija odrasle dobi i starenja ✓ ✓	FIL-PSI-312	2	1	1	6
Uvod u socijalnu psihologiju ✓ ✓	FIL-PSI-313	2	0	1	5
Mentalno zdravlje ✓ ✓	FIL-PSI-314	2	1	2	5
Uvod u psihopatologiju ✓ ✓	FIL-PSI-315	2	0	0	5
Izborni predmet I ✓ —		2			3
UKUPNO: 20		12	2	6	30

Način polaganja ispita:

Pismeni: Mentalno zdravlje, Uvod u psihopatologiju

Pismeni i usmeni: Uvod u psihologiju ličnosti; Psihologija odrasle dobi i starenja; Uvod u socijalnu psihologiju;

Semestar VI

Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	V	ECTS
Psihologija ličnosti — —	FIL-PSI-316	2	0	2	6
Socijalna percepcija i stavovi — —	FIL-PSI-317	2	0	2	4
Uvod u edukacijsku psihologiju — —	FIL-PSI-318	2	0	0	4
Uvod u psihologiju rada — ✓	FIL-PSI-319	2	0	0	4
Uvod u kliničku psihologiju — ✓	FIL-PSI-320	2	0	0	4
Izborni predmet I — —		2			3
Završni dodiplomski rad — —	FIL-PSI-399	4			5
UKUPNO: 20		16		4	30

Način polaganja ispita:

Pismeni: Uvod u edukacijsku psihologiju; Uvod u psihologiju rada; Uvod u kliničku psihologiju

Pismeni i usmeni: Psihologija ličnosti; Socijalna percepcija i stavovi

3.2. Spisak izbornih predmeta po semestrima (uz naziv predmeta dat je broj časova i broj ECTS bodova)

Semestar III

Osnove informatike (FIL-PSI-261) 2(2) ili Psihologija boli (FIL-PSI-262) 2(2)

Semestar IV

Statistička obrada podataka pomoću računara (FIL-PSI-263) 2(2) ili Psihofiziologija spavanja (FIL-PSI-264) 2(2) ili Epistemologija (FIL-PSI – 265) 2(2)

Semestar V

Psihologija komuniciranja (FIL-PSI-361) 2(3) ili Psihologija nadarenosti (FIL-PSI – 362) 2(3) ili Uvod u modeliranje kognitivnih funkcija (FIL-PSI-363) 2(3)

Semestar VI

Ekološka razvojna psihologija (FIL-PSI – 364) 2(3) ili Kroskulturalna psihologija (FIL-PSI – 365) 2(3) ili Osnove traumatske psihologije (FIL- PSI – 366) 2(3)

4. NASTAVNI PROGRAM

4.1. DODIPLOMSKI STUDIJ - OBAVEZNI PREDMETI

Odsjek za psihologiju
Trogorišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u psihologiju
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Kolegij ima cilj upoznati studente s temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene naučne discipline, pri čemu je naglasak na pregledu i informaciji, a ne na prikazivanju područja «u dubinu». Svrha kolegija je i detaljnije informirati studente o studiju i psihologiji kao struci, te im dati opći uvid u neka temeljna područja i znanja iz psihologije, što će im omogućiti lakše snalaženje u studiju.
Sadržaj predmeta: Psihologija kao nauka i kao struka. Metode psihologije. Biološki temelji psihologije. Osjeti i percepcija. Svijest i stanja svijesti. Učenje i pamćenje. Inteligencija. Mišljenje i govor. Motivacija i emocije. Razvojna psihologija. Ličnost. Psihički poremećaji i terapija. Stres i zdravlje. Socijalna psihologija: odnos pojedinca i socijalne okoline. Primjena psihologije u različitim područjima života. U sadržaju kolegija navedeno je 15 velikih tema koje studentima treba predstaviti vodeći računa o tri aspekta: 1. prikazati istraživanja u području, odnosno odgovoriti na pitanje čime se područje bavi (fundamentalni aspekt), 2. informirati o primjeni istraživanja u raznolikim praktičnim aspektima, odnosno odgovoriti na pitanje kako se i u kojoj mjeri rezultati istraživanja pretaču u praksu (primijenjeni aspekt ili aspekt struke), te 3. informirati o zastupljenosti «područja» tokom studija (npr. organizacija matične katedre, pokrivenost u kolegijima i slično).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: - Petz, B. (2001). <i>Uvod u psihologiju</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. - Rathus, A. S. (2000). <i>Temelji psihologije</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. - Internet izvori i druga literatura

Odsjek za psihologiju
Trogiodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Statistika u psihologiji I
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u psihološkim istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje.
Sadržaj predmeta: Korištenje statistike u psihologiji. Statistika i naučni metod. Usporedba tzv. kliničkog i tzv. statističkog pristupa u psihologiji. Osnovni koncepti u statistici: varijable, skale mjerenja, deskriptivna i inferencijalna statistika. Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata. Mjere centralne tendencije: aritmetička sredina, centralna vrijednost, dominantna vrijednost. Mjere varijabiliteta: totalni raspon, indeks središnjeg raspršenja, varijanca, standardna devijacija, poluinterkvaritlno raspršenje. Izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta. Usporedba različitih oblika distribucije rezultata. Normalna distribucija. Z-vrijednosti i standardna normalna distribucija. Određivanje položaja rezultata u grupi: percentili i decili. Standardna pogreška aritmetičke sredine. Testiranje hipoteza. Provjeravanje razlika među aritmetičkim sredinama i proporcijama. Snaga statističkog testa.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Petz, B. (2002). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kolesarić, V. I Petz, B. (2003). <i>Statistički rječnik</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Howell, D.C. (1997). <i>Statistical Methods for Psychology</i>. Wardsworth Publishing Company, Belmont, CA.
- Minium, E.W., Clarke, R.C., Coladarci, T. (1999). <i>Elements of Statistical Reasoning</i>, Wiley, New York, (2. izd.).

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Anatomija i fiziologija CNS-a I
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta sa elementima građe i funkcijom struktura centralnog i perifernog nervnog sistema, kao i davanje bazičnih podataka za adekvatno razumjevanje psiholoških procesa na osnovu spoznaje njihovog funkcionalnog i morfološkog supstrata.
Sadržaj predmeta: Uvod u neuroanatomiju. Značaj i primjena neuroanatomije u psihološkim znanostima. Osnovni pojmovi i orijentacija u neuroanatomiji. Terminologia anatomica. Uvod u neuroanatomiju: podjela nervnog sistema, osnovni elementi građe (neuron, neuroglia, sinapsa, krvni sudovi), vrste i organizacija živčanih vlakana, vegetativni nervni sistem (simpatikus i parasimpatikus). Kičmena moždina. Topografija i vanjska morfologija. Građa kičmene moždine (siva i bijela masa) Organizacija sive mase i njezini fiziološki aspekti. Najvažniji putevi kičmene moždine. Kičmeni živci. Anatomska podloga spinalnih refleksa i njihov klinički značaj. Lezije kičmene moždine (paraplegija, kvadriplegija, siringomijelija funikalrna mijeloza. Ispadi spinalnih živaca, etiologija i simptomatologija. Uloga psihologa kod neuroloških ispada kičmene moždine. Moždano stablo. Topografija i vanjska morfologija produžene moždine, mosta i srednjeg mozga. Organizacija sive mase. Jedre moždanih živaca od trećeg do dvanaestog. Anatomija moždanih živaca, jedre, periferni tok, distribucija i zone inervacije. Najznačajniji ispadi moždanih živaca. Retikularna formacija moždanog stabla. Retikularna jedra, vazomotorni i respiratorni centar. ARAS sistem. Značaj retikularne formacije u fiziologiji spavanja. Integrativne funkcije retikularne formacije. Organizacija bijele mase i putevi vezani za moždano stablo.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: Šećerov, D., Hižar, ŠI.: Anatomija centralnog nervnog sistema. Svjetlost, Sarajevo; 1989 Krmpotić, J., Mrdušić, A: <i>Anatomija čovjeka</i> . Naklada Slap, Jastrebarsko; 2002 Ilić, A., i saradnici: <i>Anatomija centralnog živčanog sistema</i> . Prosveta, Beograd; 2001 Barac, B., i saradnici: <i>Neurologija</i> . Naprijed, Zagreb; 1992 Heimer, L.: <i>The Human Brain and Spinal Cord-Functional Neuroanatomy and Dissection Guide</i> . Springer-Verlag, New York, 1995 U sklopu obavezne literature student mora posjedovati anatomski atlas.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Biološka psihologija I
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Razumijevanje bioloških osnova psihičkih procesa i ponašanja, te upoznavanje s istraživačkim metodama biološke psihologije.
Sadržaj predmeta: Biološka psihologija kao dio neuroznanosti. Odnos između biološke psihologije i drugih područja neuroznanosti. Vrste istraživanja koje obilježavaju biopsihološki pristup i podjela biološke psihologije. Evolucija čovjeka i osnove genetike. Interakcija genetskih faktora i iskustva. Podjela živčanog sistema. Stanice u živčanom sistemu. Širenje živčanog impulsa i sinaptički prenos: hemijsko prenošenje impulsa s jednog neurona na drugi. Neurotransmiteri: podjela, načela djelovanja. Farmakologija sinaptičkog prenosa. Istraživačke metode biološke psihologije: invazivne i neinvazivne istraživačke metode. Mozgovna oštećenja i uzroci mozgovnih oštećenja. Neuropsihičke bolesti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: – Pinel, J.P. (2001). <i>Biološka psihologija</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. – Judaš, M. i Kostović, I. (1997): <i>Temelji neuroznanosti</i> . Zagreb: MD.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Povijest psihologije i psihološki pravci
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 P; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje sa razvojem psihologije kao nauke, korijenima psihologije i glavnim teorijskim sistemima psihologije. Razvoj psihologije pratit će se unutar društvenog i političkog konteksta u kojem su živjeli i stvarali značajni psiholozi.
Sadržaj predmeta: Psihologija u antičkom dobu. Filozofski i naučni korijeni psihologije. Wilhelm Wundt i osnivanje psihologije. Njemački psiholozi 19. i ranog 20. vijeka. Strukturalizam. Geštalt psihologija. Funkcionalizam. Biheviorizam. Neobiheviorizam. Povijest kliničke psihologije i razvoj psihoanalize. Razvoj psihologije na prostoru bivše Jugoslavije. Razvoj psihologije u Bosni i Hercegovini.
Preuvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Hothersall, D. (2002). Povijest psihologije. Naklada Slap. Jastrebarsko.
- Dizdarević. I. (2004). Koraci u afirmaciji psihologije u Bosni i Hercegovini. Štamparija Fojnica i DP FBiH.
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.
- Internet izvori.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Osjeti i percepcija
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predloženog kolegija je upoznavanje studenata s područjem kognitivne psihologije koje se odnosi na osjete i percepciju
Sadržaj predmeta: Percepcija: Kratka povijest pristupa psihologiji percepcije. Kognitivna psihologija i ljudska obrada informacija. Definicije percepcije. Razlike između konstruktivističkih (Gregory) i direktnih teorija percepcije (Gibson). Računalna teorija percepcije (Maar). Razlika osjet-percept. Kapacitet senzornih kanala. Dominantnost vidne percepcije. Adaptacija i rekuperacija. Percepcija prema senzornom modalitetu. Percepcija pokreta. Uloga nasljeđa i okoline za razvoj percepcije. Percepcija govora i lica. Percepcija i dob. Smetnje percepcije. Međukulturalna istraživanja percepcije.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Uvoda u psihologiju
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Pinnel, J.P.(2002). <i>Biološka psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Rathus, S.A. (2000). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kretch, D., Crutchfield, R.S. (1978). <i>Elementi psihologije</i>. Beograd: Naučna knjiga.
- Pečjak, V. (1981). <i>Psihologija saznavanja</i>. Sarajevo: Svjetlost.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Statistika u psihologiji II
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u psihološkim istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz kolegija Metodologija psiholoških istraživanja II i Psihometrija I i II, kao i drugih opštih i primjenjenih kolegija na studiju.
Sadržaj predmeta: Korelacija. Skaterdijagram. Koeficijenti korelacije: r, rho, Φ , serijalni koeficijent, koeficijent kontingencije, koeficijent zakrivljene korelacije. Interpretacija i upotreba koeficijenta korelacije. Jednostavna i multipla regresijska analiza. Jednostavna analiza varijance. Višesmjerna analiza varijance. Neparametrijski testovi (χ^2 test, Mann-Whitney test, Kruskal-Wallisov test, Fridmanov test, Wilcoxonov test predznaka za zavisne uzorke).
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Statistike u psihologiji I
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Petz, B. (2002). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kolesarić, V. I Petz, B. (2003). <i>Statistički rječnik</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Howell, D.C. (1997). <i>Statistical Methods for Psychology</i>. Wardsworth Publishing Company, Belmont, CA.
- Minium, E.W., Clarke, R.C., Coladarci, T. (1999). <i>Elements of Statistical Reasoning</i>, Wiley, New York, (2. izd.).

Odsjek za psihologiju
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Anatomija i fiziologija CNS-a II
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta sa elementima građe i funkcijom struktura centralnog i perifernog nervnog sistema, kao i davanje bazičnih podataka za adekvatno razumjevanje psiholoških procesa na osnovu spoznaje njihovog funkcionalnog i morfološkog supstrata.
Sadržaj predmeta: Mali mozak. Podjela malog mozga Flokulonodularni režanj. Anteriorni režanj i njegova uloga u regulaciji mišićnog tonusa. Posteriori režanj, precizni pokreti i kordinacija mišićne aktivnosti, motorno učenje. Neuronski krugovi. Građa malog mozga. Kora i cerebelarne jedre. Bijela masa. Lezije malog mozga, uzroci i simptomatologija. Četvrta moždana komora. Međumozak. Podjela. Talamus, siva masa. Epitalamus i epifiza. Epifiza i cirkadijalni ritmovi. Metotalamus. Subtalamus. Hipotalamus i hipofiza. Hipotalamo-hipofizni sistem. Hormonalni disbalansi. Neuropsihološki značaj lezija endokrinog sistema. Treća moždana komora. Veliki mozak. Morfologija velikog mozga. Hemisfere i režnjevi velikog mozga. Vijuge i brazde vanjske, unutrašnje i bazalne strane velikog mozga. Moždana kora i njen značaj. Neokorteks. Citoarhitektonska podjela kore velikog mozga i njen klinički značaj. Epilepsija. Bazalne ganglije i ekstrapiramidni sistem. Lateralne moždane komore. Bijela masa velikog mozga. Limbički sistem. Njušni mozak. Vaskularizacija velikog mozga i vaskularni poremećaji (moždani udar, subduralno i subarahnoidalno krvarenje). Uloga psihologa u rehabilitaciji pacijenata sa oštećenjima velikog mozga. Pregled motornih, senzibilnih i senzoričkih puteva CNS-a. Moždane ovojnice. Cerebrospinalna tečnost. Cirkumventrikularni organi i njihov značaj. Anatomska podloga spavanja i sna. Anatomska podloga govora. Kognitivne funkcije. Psiha i anatomska baza psiholoških procesa.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Anatomije i fiziologije CNS-a I
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: Šećerov, D., Hižar, ŠI.: Anatomija centralnog nervnog sistema. Svjetlost, Sarajevo; 1989 Krmpotić, J., Mrdušić, A: <i>Anatomija čovjeka</i> . Naklada Slap, Jastrebarsko; 2002 Ilić, A., i saradnici: <i>Anatomija centralnog živčanog sistema</i> . Prosveta, Beograd; 2001 Barac, B., i saradnici: <i>Neurologija</i> . Naprijed, Zagreb; 1992 Heimer, L.: <i>The Human Brain and Spinal Cord-Functional Neuroanatomy and Dissection Guide</i> . Springer-Verlag, New York, 1995 U sklopu obavezne literature student mora posjedovati anatomske atlas.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Biološka psihologija II
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Razumijevanje biološke osnove hranjenja i pijenja, spolnosti, bioloških ritmova, budnosti i spavanja, te neuroplastičnosti.
Sadržaj predmeta: Biopsihološke osnove hranjenja i pijenja. Teorije gladi i hranjenja. Fiziološka osnova gladi i sitosti. Žeđ, pijenje i regulacija tjelesnih tekućina. Poremećaji hranjenja: gojaznost, anoreksija i bulimija nervoza. Hormoni i spolnost. Neuroendokrini sistem. Hormoni i spolni razvoj. Seksualna orijentacija, hormoni i mozak. Spavanje, sanjanje i cirkadijni ritmovi. Fiziološki i ponašajni korelati spavanja. REM spavanja i sanjanje. Neuralni mehanizmi spavanja. Poremećaji spavanja. Ovisnost o drogama i krugovi potkrepljenja u mozgu. Neuroplastičnost: razvoj, učenje i oporavak od mozgovnog oštećenja. Neuralna degeneracija, regeneracija i reorganizacija. Terapijske implikacije neuroplastičnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Biološke psihologije I.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Pinnel, J.P.(2002). <i>Biološka psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Judaš, M. i Kostović, I. (1997): <i>Temelji neuroznanosti</i>. Zagreb: MD.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Metodologija eksperimentalne psihologije
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2P + 1S + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Temeljna znanja o eksperimentu uopšteno te o eksperimentu u psihologiji. Razumijevanje podataka dobivenih eksperimentom. Uopšteno razumijevanje načina dobijanja psiholoških podataka.
Sadržaj predmeta: Uopšteno o nauci. Opće metode psihologije: metoda opažanja (ekstrospekcija) i metoda samoopažanja (introspekcija). Klasični prirodoznanstveni eksperiment. Psihologijski eksperiment. Uzročno-posljedični odnosi. Nezavisna varijabla. Zavisna varijabla. Naučna istraživanja. Uopšteno o mjerenju u psihologiji. Teorije merenja. Relevantni činioci u psihologijskom eksperimentu i njihovo moguće djelovanje na zavisnu varijablu mimo nezavisne varijable. Uloga ispitanika i uloga eksperimentatora u eksperimentu. Eksperimentalna i kontrolna skupina; kontrolni eksperiment na istim ispitanicima. Faktorijalni i funkcionalni eksperimenti; eksperimenti s više od jedne nezavisne varijable. Valjanost zaključivanja o odnosima nezavisne i zavisne varijable i mogućnosti generalizacije rezultata eksperimenta.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Kontinuirana provera tokom semestra i završni ispit koji se polaže pismeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Bujas, Z. (1981). <i>Uvod u metode eksperimentalne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga.
- Rathus, S.A. (2000). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kolesarić, V. (1996). <i>Metodologija psihologijskih istraživanja</i>. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta (interno izdanje).
- Mejovšek, M. (2003). <i>Uvod u metode znanstvenog istraživanja</i>, Naklada Slap, Zagreb
- Breakwell, S.H., Hammond, S. & Fife-Schaw, C. (2003). <i>Research Methods in Psychology</i>. London: SAGE Publications.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Učenje i pamćenje
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2P + 1S; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovama kognitivne psihologije i složenijim kognitivnim procesima: učenjem i pamćenjem. Studenati će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima i različitim fenomenima kognitivnih procesa učenja i pamćenja. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz kolegija u okviru kojeg se izučava kognitivna psihologija, kao i drugih opštih i primjenjenih kolegija na studiju.
Sadržaj predmeta: Procesiranje informacija i kompjuterska metafora. Teorije učenja. Klasično i operantno uslovljavanje. Socijalno učenje. Teorije kognitivnog učenja. Učenje, inteligencija i kognitivni stilovi. Transfer. Povijesni pregled istraživanja pamćenja. Teorije i modeli pamćenja. Strukture i procesi pamćenja. Proces prepoznavanja. Dosjećanja. Obnavljanje. Zaboravljanje. Razine obrade i slučajno zapamćivanje. Rekonstruktivno pamćenje. Pamćenje u svakodnevnom životu. Pamćenje i kontekst (autobiografsko i socijalno pamćenje, vjerodostojnost pamćenja). Metode za poboljšanje pamćenja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Literatura: – Zarevski, P. (1994). <i>Psihologija pamćenja i učenja</i> , Naklada Slap. Jastrebarsko. – Ratus, S. A. (2000). <i>Temelji psihologije</i> . Naklada Slap. Jastrebarsko. – Sternberg, R.J. (2003). <i>Cognitive Psychology</i> . Wadsworth. – Glass, A.L. Holyoak, K.J. (1986). <i>Cognition</i> . Random House, New York. – Baddley, A.S. (1996). <i>Essential od Human Memory</i> . East Sussex: Psychology Press – Howe, M.J.A. (1999). <i>Psihologija učenja</i> . Naklada Slap. Jastrebarsko. – Hampson, P.J. I Morris, P.E. (1996). <i>Understanding Cognition</i> . Blackwell. Oxford UK. – Ellis, H.C. I Hunt, R.R. (1993). <i>Fundamentals of Cognitive Psychology</i> . McGraw Hill. Boston. – Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Inteligencija
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2P + 1S; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa tradicionalnim i savremenim teorijama i modelima inteligencije, kao i drugim temeljnim znanjima o inteligenciji. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz kolegija u okviru kojeg se izučava kognitivna psihologija, kao i drugih opštih i primjenjenih kolegija na studiju.
Sadržaj predmeta: Povijesni pregled istraživanja inteligencije. Pristupi u tumačenju inteligencija. Definicije inteligencije. Faktorski modeli i struktura inteligencije (Spearmanova dvofaktorska teorija, Thurstonova teorija, Guilfordova teorija, Katelova teorija). Savremeni modeli inteligencije (savremeni hijerarhijski modeli, Sternbergova trijarnična teorija, Gardnerova teorija višestrukih inteligencija, Cecijev bioekološki model. Inteligencija i procesiranje informacija. Genetski i okolinski utjecaj na inteligenciju. Vrste inteligencije (akademska, socijalna, praktična i emocionalna inteligencija). Mjerenje inteligencije. Dinamičko testiranje inteligencije. Implicitne teorije inteligencije. Inteligencija, društvo i kultura.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Zarevski, P. (2000) . <i>Struktura i priroda inteligencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Gardner, H., Kornhaber, M.L., Wake, W.K. (1999). <i>Inteligencija, različita gledišta</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Best, J.B. (1995). <i>Cognitive Psychology</i>. Minneapolis: West Publishing Company.
- Sternberg, R.J. (2003). <i>Cognitive Psychology</i>. Wadsworth.
- Carroll, J.B. (1993). <i>Human cognitive abilities: A survey of factor-analytic studies</i>. Cambridge University Press. Cambridge, USA.
- Goleman, D. (1998). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Geopolitika. Beograd.
- Sternberg, R.J. (Eds.). (2000). <i>Handbook of Intelligence</i> Cambridge University Press. Cambridge, UK.
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u razvojnu psihologiju
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje (razumijevanje) tradicionalnih i savremenih načela, koncepata, teorija i metoda istraživanja različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni).
Sadržaj predmeta: Ciljevi i problemi razvojne psihologije. Osnovni pojmovi razvojne psihologije. Povijest i filozofski korijeni razvojne psihologije. Periodizacija razvoja i temeljne zakonitosti razvoja. Biološki i okolinski faktori razvoja. Metodologija istraživanja razvoja (nacrti istraživanja: longitudinalni, transverzalni i sekvencijalni). Etička načela istraživanja u razvojnoj psihologiji. Razvojne teorije - Freud, Erikson, Bandura, Piaget, Vigotski, Kohlberg, Bronfenbrenner. Usporedba razvojnih teorija.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Filozofski fakultet, Sarajevo.
- Berk, L. (2005). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Školska knjiga, Zagreb.
- Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Školska knjiga, Zagreb.
- Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Metodologija neeksperimentalne psihologije
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2P + 1S + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Studenti će upoznati metode istraživanja u psihologiji, a koje nisu eksperimentalne. Moći će analizirati i uporediti različite istraživačke nacрте. Naučit će prepoznati moguće izvore ugrožavanja unutarnje i vanjske valjanosti u istraživanju i primijeniti odgovarajuće postupke kako bi ih izbjegli. Studenti će ovladat glavnim tehnikama prikupljanja i analize kvalitativnih podataka. Moći će izabrati odgovarajuću kvalitativnu tehniku u istraživanjima.
Sadržaj predmeta: Načini spoznavanja i paradigma procesa istraživanja. Višestruke operacionalizacije. Vrste istraživačkih pristupa. Izvori ugrožavanja unutarnje valjanosti u neeksperimentalnim pristupima. Postupci smanjivanja nevaljanosti. Ugrožavanje vanjske valjanosti. Nacrti koji ne omogućuju i koji omogućuju uzročno-posljedično zaključivanje. Kvazieksperimentalni pristup. Vremenske serije. Simulacijska istraživanja i analogni eksperimenti. Korelacijski pristup i zaključivanje. Izvori ugrožavanja valjanosti u korelativnim nacrtima. Kauzalno-komparativni nacrt. Ugrožavanje valjanosti u kauzalno-komparativnim istraživanjima. Anketni pristup. Načini prikupljanja anketnih podataka. Problem uskraćivanja odgovora i manjkavih podataka. Kontrola prikupljanja podataka pri anketiranju. Probabilističko uzorkovanje. Kvalitativni istraživački pristup. Osobine kvalitativnih istraživanja i poredenje s kvantitativnim pristupom. Koraci u kvalitativnom istraživanju. Vrste kvalitativnih istraživanja. Sistematsko opažanje. Stupanj uključivanja opažaca u procese koje opaža. Intervju. Vrste intervjuа. Postavljanje pitanja u intervjuu i vodič za intervjuiranje. Ponašanje intervjuera. Fokus grupe. Sekundarna dokumentacija. Analiza sadržaja. Studija slučaja. Uzorci u kvalitativnim istraživanjima. Postupci za povećavanje valjanosti i pouzdanosti u kvalitativnim istraživanjima.
Preduvjeti za upis predmeta: Metodologija eksperimentalne psihologije, Statistika u psihologiji I
Način provjere znanja: Kontinuirana provera tokom semestra i završni ispit koji se polaže pismeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Cook, T.D. i Campbell (1979.) <i>Quasi-experimentation</i>. Boston: Houghton Mifflin.
- Henry, G.T. (1990.) <i>Practical sampling</i>. London: Sage.
- Strauss, A. i Corbin, J. (1991.) <i>Basics of qualitative research</i>. London: Sage.
- Goodwin, C.J. (2005.) <i>Research in psychology</i>. New York: Wiley.
- Crano, D. W. i Brewer, M.B. (1986.) <i>Principles and methods of social research</i>. Boston: Allyn and Bacon.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihometrija I
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2P + 3V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Studenti će ovladati temeljnim pojmovima, znanjima i načelima opće teorije mjerenja i psihologijskog testiranja, te pouzdanošću kao metrijskom karakteristikom.
Sadržaj predmeta: Definicije i grane psihometrije; Pregled razvoja mjerenja, opća teorija mjerenja, mjerenje u psihologiji, mjerne skale, transformacije i kombinacije varijabli Razvoj i klasifikacija testova; Pregled mjernih karakteristika testova; Normiranje testova, analiza i evaluacija individualnih rezultata Pouzdanost mjerenja, teoretski model, determinante pouzdanosti, empirijski postupci za utvrđivanje pouzdanosti; Odnos između pravih i bruto rezultata (Ocjena pravoga rezultata. Standardna pogreška mjerenja, ocjene pravog rezultata i prognoze . Intervali pouzdanosti.).Koficijenti pouzdanosti (Unutarnja konzistencija: α , KR-20, KR-21, Spearman-Brown, Hoyt, slit- half - S.B. i Guttman, pouzdanost lineranih kombinacija. Retest. Alternativni oblici.). Teorija generalizabilnosti
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz predmeta Statistika u psihologiji I i Statistika u psihologiji II.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Američko udruženje psihologa (1992). <i>Standardi za pedagoško i psihološko testiranje</i>. Educa, Zagreb
- Bucik, V. (1997) <i>Osnove psihološkoga testiranja</i>. Filozofska Fakulteta Univerza u LJublani
- Fajgelj, S. (2003). <i>Psihometrija: metod i teorija psihološkog mjerenja</i>. Centar za primijenjenu psihologiju Beograd
- Fulgosi, A.(1982). <i>Faktorska analiza</i>, Školska knjiga, Zagreb
- Jackson, C. (2000). <i>Psihologijsko testiranje</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Krković, A. (1978). <i>Elementi psihometrije</i>. Zagreb: SN Liber.
- Krković, A., Momirović, K., Petz, B. (1966). <i>Odabrana poglavlja iz psihometrije i neparametrijske statistike</i>. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske i Republički zavod za zapošljavanje.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Mišljenje i jezik
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2P + 1S; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa višim kognitivnim procesima mišljenja i razumijevanjem jezičkog funkcionisanja ljudi. Studeneti će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima i različitim fenomenima kognitivnih procesa mišljenja i jezika. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz kolegija u okviru kojeg se izučava kognitivna psihologija, kao i drugih opštih i primjenjenih kolegija na studiju.
Sadržaj predmeta: Reprezentacija znanja. Kategorizacija. Deskriptivni vs. normativni modeli. Definicije mišljenja. Vrste mišljenja. Deduktivno i induktivno mišljenje. Rješavanje problema. Teorije i modeli procesa rješavanja problema. Prosuđivanje i donošenje odluka. Stvaralačko mišljenje. Kreativnost. Jezik i govor. Teorije o razvoju jezika. Struktura i funkcija jezika. Riječi i značenja. Jezik i mišljenje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Udžbenici:
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Glass, A.L. Holyoak, K.J. (1986). <i>Cognition</i>. Random House, New York.
- Kelllogg, R.T. (2002). <i>Cognitive Psychology</i>. London: SAGE Publication.
- Caplan, D. (1999). <i>Language: Structure, processing and disorders</i>. MIT Press, Cambridge, Massachusetts.
- Best, J.B. (1995). <i>Cognitive Psychology</i>. Minneapolis: West Publishing Company.
- Sternberg, R.J. (2003). <i>Cognitive Psychology</i>. Wadsworth.
- Altmann, G.T.M. (2001). The language machine: Psycholinguistics in review. <i>Brithish Journal of Psychology</i>, 92, 129-170.
- Hampson, P.J. I Morris, P.E. (1996). <i>Understanding Cognition</i>. Blackwell. Oxford UK.
- Ellis, H.C. I Hunt, R.R. (1993). <i>Fundamentals of Cognitive Psychology</i>. McGraw Hill. Boston.
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Motivacija i emocije
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2P + 1S; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa različitim pristupima objašnjenju emocija i motivacije. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz opštih i primjenjenih kolegija na studiju.
Sadržaj predmeta: Definicije motivacije, povijesni razvoj psihologije motivacije. Osnovni motivacijski modeli. Teorijski pristupi motivaciji: Biološke i fiziološke teorije motivacije; psihoanalitičke teorije motivacije; etološka i sociobiološka shvatanje motivacije, teorije nagona, humanističke i personološke teorije motivacije; kognitivne teorije; neurofiziološke teorije. Biološki motivi. Socijalni motivi. Kognitivni motivi. Zadovoljenje motiva i frustracija. Suvremeni motivacijski konstrukti. Mjerenje motivacije. Povijesni pregled o shvaćanju emocija. Teorije emocija: vrste teorija emocija, fiziološke teorije emocija, biheviorističke teorije, psihoanalitičke teorije, aktivacijske i motivacijske teorije, funkcionalističke i evolucionističke teorije, kognitivističke teorije. Integrativni teorijski pristupi emocijama. Metode istraživanja emocija. Emocionalna ekspresija. Utjecaj nasljeđa i okoline. Raspoloženje. Emocije i motivacija.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Literatura: – Beck, R.C. (2003). <i>Motivacija: Teorije i načela</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap – Oatley, K. i Jenkins, J. (2003). <i>Razumijevanje emocija</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap – Buck, R. (1988). <i>Human motivation and emotion</i> , Wiley, Chichester. – Franken, R.E. (1994). <i>Human motivation</i> , Brooks/Cole Publishing Company, Pacific Grove. – Plutchik, R. (1994). <i>The psychology and biology of emotion</i> , Harper Collins Publishers, London. – Weiner, B. (1992). <i>Human motivation: metaphors, theories and research</i> , Sage, London.

Odsjek za psihologiju
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihologija djetinjstva i adolescencije
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Usvajanje spoznaja o specifičnostima razvoja od začeca do razdoblje adolescencije kroz pojedine aspekte razvoja. Poznavanje optimalnih uvjeta razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.
Sadržaj predmeta: Faze prenatalnog razvoja. Utjecaj okolinskih faktora na razvoj. Prenatalna skrb. Porod i perinatalno razdoblje. Tjelesni, motorički, perceptivni, kognitivni, govorni, moralni, emocionalni i socijalni razvoj tokom dojenačke dobi, ranog djetinjstva, srednjeg djetinjstva i adolescencije.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Uvoda u razvojnu psihologiju.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Filozofski fakultet, Sarajevo.
- Berk, L. (2005). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Školska knjiga, Zagreb.
- Gajanović, N. (1982). <i>Psihički razvoj djeteta i vaspitanje</i>. Svjetlost, Sarajevo.
- Piaget, J. I Inhelder, B. (1986). <i>Intelektualni razvoj djeteta</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
- Čturić, N. (2000). <i>Psihomotorički razvoj djeteta u prve dvije godine života</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Lacković-Grgin, K. (1999). <i>Samopoimanje mladih</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Neuropsihologija
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Razumijevanje predmeta proučavanja neuropsihologije, lateralizacije funkcija, biološke osnove kognitivnih funkcija, osnova neuropsihološke procjene, kao i načina procjene kognitivnih funkcija.
Sadržaj predmeta: Historijski razvoj neuropsihologije. Metode proučavanja ponašanja u biološkoj psihologiji: neuropsihologijsko testiranje. Metode proučavanja ponašanja u kognitivnoj neuroznanosti. Lateralizacija, jezik i komisurotomija. Razlike između lijeve i desne hemisfere. Kortikalna lokalizacija jezičnih funkcija: Wernicke-Geschwindov model. Biopsihologija stresa i bolesti. Biopsihologija emocija. Stres i psihosomatski poremećaji. Biološke osnove pamćenja i pažnje. Neuropsihološka procjena. Neuropsihološka procjena kognitivnih funkcija.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz Biološke psihologije I i Biološke psihologije II.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Pinel, J.P. (2001). <i>Biološka psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Galić, S. (2002). <i>Neuropsihologijska procjena</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Lezak, M.D. (2004). <i>Neuropsychological assessment</i>. Oxford University Press: New York
- Gazzaniga, M.S., Ivry, R.B., Mangun, G.R. (1998). <i>Cognitive neuroscience: the biology of the mind</i>. Norton & Company: New York, London
- Očić, G. (1998). <i>Klinička neuropsihologija</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva: Beograd
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

Odsjek za psihologiju
Trogorišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihometrija II
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2P + 3V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Studenti će upoznati i razumjeti probleme određivanja diskriminativnosti i valjanosti psiholoških instrumenata.
Sadržaj predmeta: Diskriminativnost čestica. Težina i korigirana težina. Interkorelacije i homogenost. Analiza distraktora Diskriminativnost testa Metode procjena u psihometriji: skale procjena, sistemi uspoređivanja, liste označavanja Kriterijska valjanost testova, pojam i osobine kriterija. Prediktivna valjanost (Linearna korelacija i regresija. Korekcije za omeđenost obima i atenuaciju. Regresija sa kategoričnim varijablama. Multipla i parcijalna korelacija i regresija. Nelinearna regresija.). Konstruktna valjanost testova, faktorska analiza i MTMM matrice Principi konstrukcije testova, analiza i odabiranje čestica Uvod u teoriju odgovora na česticu. Krivulja značajnosti čestice. Logistični modeli: Raschev model, dvo- i troparametrski model. Informacijska funkcija čestice i testa
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Psihometrije I.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: – Anastasi, A. (2003). <i>Psychological testing</i> (7. izdanje). New York: MacMillian. – Fulgosi, A. (1984). <i>Faktorska analiza</i> . Zagreb: Školska knjiga. – Cronbach, J.L. (1990). <i>Essentials of Psychological Testing</i> (5. izdanje). New York: Harper and Row. – Fajgelj, S. (2003). <i>Psihometrija: metod i teorija psihološkog mjerenja</i> . Centar za primijenjenu psihologiju Beograd

Odsjek za psihologiju
Trogorišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u psihologiju ličnosti
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2P + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Cilj ovog nastavnog predmeta je sticanje znanja o različitim tumačenjima ličnosti i mogućoj primjeni pojedinih teorija. Očekuje se da će studenti na kraju rada imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije ličnosti.
Sadržaj predmeta: Uvod u psihologiju ličnosti. Implicitni pristup ličnosti. Izvori podataka za proučavanje ličnosti. Teorije ličnosti. Uvjeti koje bi trebala zadovoljavati dobra teorija ličnosti. Kriteriji razlikovanja i vrednovanja teorija ličnosti. Psihonalitički pristup proučavanja ličnosti. Obrambeni mehanizmi ličnosti. Revizija psihoanalitičkog tumačenja ličnosti: Neofrojdisti. Kognitivni pristup. Pristup teorija učenja. Fenomenološki i humanistički pristup proučavanja ličnosti. Empirijska validacija pojedinih teorija ličnosti. Usporedba teorija ličnosti i kritički osvrt na njih. Metode istraživanja u psihologiji ličnosti. Ekspresivno ponašanje. Osobine ličnosti i tipovi ličnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti: Biološka psihologija I i Biološka psihologija II; Učenje i pamćenje; Inteligencija.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: – Fulgosi, A. (1985). <i>Psihologija ličnosti: Teorije i istraživanja</i> . Zagreb: Školska knjiga – Hol, K.S. i Lindzi, G.(1983). <i>Teorije ličnosti</i> , Nolit, Beograd. – Larsen, R.J. i Buss, D.M. (2005). <i>Psihologija ličnosti: domene znanja o ljudskoj prirodi</i> . Mc Graw Hill)trenutno u postupku prevođenja: Naklada Slap. Jastrebarsko.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihologija odrasle dobi i starenja
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2P + 1S + 1V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje s razvojnim teorijama i istraživanjima o dobno povezanim promjenama u fizičkom, senzornom, kognitivnom, emocionalnom i socijalnom funkcioniranju u razdoblju odrasle dobi i starosti u kontekstu biopsihosocijalnog modela razvoja. Isticanje kompleksnosti procesa starenja, specifičnosti funkcioniranja odraslih osoba.
Sadržaj predmeta: Osnovni pojmovi u psihologiji odrasle dobi i starenja. Životni ciklus i periodizacija razvoja u odrasloj dobi. Razvojni zadaci u odrasloj i srednjoj dobi. Biološko tumačenje starenja. Biološke promjene u odrasloj dobi. Psihički razvoj u odrasloj dobi: osjeti i percepcija, učenje i pamćenje, inteligencija, kreativnost i mudrost, ličnost i motivacija. Socijalni vidovi razvoja u odrasloj dobi: prijateljstvo, partnerstvo i brak, obitelj, roditeljstvo, odnosi među generacijama; razvoj karijere i umirovljenje; korištenje slobodnog vremena i društveno angažiranje. Psihološke teorije razvoja u odrasloj dobi (Erikson, Havighurst, Gould, Levinson, Vaillant). Socijalni i zdravstveni problemi u odrasloj dobi i briga zajednice. Umiranje, smrt i žalovanje.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Psihologije djetinjstva i adolescencije.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001). <i>Psihologija odrasle dobi i starenja</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Berk, L. (2005). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Školska knjiga, Zagreb.
- Birren, J.E. i Schaie, K.W. (1996). <i>Handbook of the Psychology of Aging</i>. New York: John Wiley and sons.
- Smiljanić, V. (1979). <i>Psihologija starenja</i>. Nolit, Beograd.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u socijalnu psihologiju
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2P + 1V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Nakon ovog kolegija studenti će znati odrediti područje socijalne psihologije u odnosu na druge grane psihologije i ostale društvene znanosti. Studenti bi trebali steći opći uvid u socijalne uzroke, socijalnu determiniranost i socijalne posljedice čovjekova funkcioniranja, te osnovne teorijske i metodološke pristupe i njihovom znanstvenom proučavanju.
Sadržaj predmeta: Predmet i razvoj socijalne psihologije. Razvoj socijalne psihologije i ključna područja istraživanja. Definicija socijalne psihologije. Metode istraživanja u socijalnoj psihologiji. Etička pitanja u socijalno-psihološkim istraživanjima. Socijalna zavisnost i socijalni uticaji. Socijalni motivi. Agensi socijalizacije. Oblici socijalnog uticaja i socijalnog pristiska. Socijalna facilitacija. Deindividualizacija. Konformizam. Pokoravanje autoritetu. Kooperativnost sa autoritetom. Kontinuum inerpersionalno-grupno ponašanje.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti: Metodologija ekperimentalne psihologije i Metodologija neeksperimentalne psihologije
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Hewestone, M. i Stroebe, W. (2003). <i>Socijalna psihologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap, (str.345-453)
- Penington, D. (1996). <i>Osnove socijalne psihologije</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap, (str.13-81; 245-270)
- Myers, D.G.(1993). <i>Social Psychology</i>, McGraw Hill, Inc.
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Mentalno zdravlje
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2P + 1S + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Studenti će se upoznati s teorijom i praksom mentalne higijene. Studenti će moći definirati mentalno zdravlje te ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Naučit će osnovne principe prevencije i mjere uspješnosti preventivnih aktivnosti što će im kasnije, posebno u diplomskom studiju psihologije, poslužiti kao teorijska osnovica za adekvatno planiranje odgovarajućih programa prevencije. Studenti će moći objasniti ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja. Spoznaje stečene na ovom predmetu moći će primijeniti u svakodnevnom životu.
Sadržaj predmeta: Teorijske osnove mentalne higijene. Mentalno zdravlje i mentalna higijena. Razvoj koncepta mentalnog zdravlja. Epidemiološki metod u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Modeli mentalne bolesti-povijesni pristup. Nivo primarne, sekundarne i tercijarne prevencije. Stres i kriza. Suočavanje sa stresom; socijalna podrška. Mentalno-higijenski aspekti u djetinjstvu i adolescenciji te mogućnost preventivnih aktivnosti. Mentalno zdravlje odrasle dobi (priprema za brak i obitelj, preventivni rad s trudnicama, „burnout“ i prevencija sagorijevanja na poslu). Prevencija konflikta i savladavanje konflikta. Problemi alkoholizma, narkomanije i SIDE te mogućnosti preventivnih aktivnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: položeni ispiti iz Uvod u razvojnu psihologiju, Psihologija djetinjstva i adolescencije
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Arambašić, L. (2000). <i>Psihološke krizne intervencije</i>. Društvo za psihološku pomoc, Zagreb. (odabrana poglavlja)
- Lacković-Grgin, K. (2000). <i>Stres u djece i adolescenata</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (odabrana poglavlja)
- Veljković, J. (1970). <i>Uvod u mentalnu higijenu i socijalnu psihijatriju</i>. II, popravljeno izdanje. Beograd-Zagreb: MEDICINSKA KNJIGA. (odabrana poglavlja)
- Vidanović, I., Kolar, D. (2003). <i>Mentalna higijena</i>. Beograd: Dom za decu i omladinu-LINEA.
- Vlajković, J. (1990). <i>Teorija i praksa mentalne higijene</i>, 2 izdanje. Beograd: SDPS.
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogiodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u psihopatologiju
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2P; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta je upoznati studente s razvojem psihopatologije kao znanosti te njenom praktičnom primjenom u kliničkoj praksi, osnovnim poremećajima pojedinih psihičkih funkcija te klasifikacijama koje se danas koriste u psihopatologiji.
Sadržaj predmeta: Uvod u psihopatologiju. Definicija i povijest psihopatologije. Odnos s psihijatrijom, psihologijom i drugim strukama. Poremećaji svijesti i psihomotorike. Poremećaji mišljenja. Poremećaji afekta. Poremećaji pamćenja i inteligencije. Poremećaji opažanja. Poremećaji nagona i socijalnog funkcioniranja. Poremećaji volje. Poremećaji doživljavanja vlastite ličnosti. Poremećaji pažnje. Glavni psihijatrijski poremećaji.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Biološke psihologije II
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: – Davison, G.C. i Neale J.M. (1999). <i>Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja</i> (određena poglavlja). Naklada Slap, Jastrebarsko. – Jakovljević, M. (1995). <i>Psihijatrija</i> . TIP A.G. Matoš, Samobor. – Kecmanović, D. (1989). <i>Psihijatrija, tom I i II</i> (određena poglavlja). Medicinska knjiga – Svjetlost, Beograd – Zagreb – Sarajevo.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihologija ličnosti
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2P + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Nastavni predmet Psihologija ličnosti bit će usmjeren na suvremene modele i teme koje su trenutno dominantne u području. Studenti će biti upoznati sa metodološkim pristupima u psihologiji ličnosti. Znanje stečeno kroz ovaj kolegij će pomoći studentima da integriraju različite i ponekad nepovezane aspekte znanja o psihološkom funkcioniranju ličnosti. Također, stečena znanja iz Psihologije ličnosti studentima bit će od koristi u različitim područjima aplikativne psihologije.
Sadržaj predmeta: Metode za otkrivanje osobina ličnosti: Allport, Eysenck, Cattell i Model pet faktora ličnosti. Upitnici za procjenjivanje osobina ličnosti. Kružni model ličnosti. Stabilnost i promjene osobina ličnosti. Osobine ličnosti i predviđanje ponašanja. Situacionizam i interakcionizam. Socio-kognitivne teorije o strukturi i procesu funkcioniranja ličnosti. Evolucijski pristup u psihologiji ličnosti. Bihevioralna genetika i psihologija ličnosti. Fiziološke osnove temeljnih dimenzija ličnosti. Grayeva teorija osjetljivosti na potkrepljenje. Cloningerova psiho-biološka teorija. Temperament i crte ličnosti. Dinamika ličnosti. Ličnost i self-konstrukti. Osobni projekti i životni Ciljevi. Zadovoljstvo života i ličnost. Ličnost i kognitivni procesi. Ličnost i kognitivni stilovi. Rodne razlike u kognitivnim sposobnostima i crtama ličnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Uvoda u psihologiju ličnosti
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Larsen, R.J. i Buss, D.M. (2005). <i>Psihologija ličnosti: domene znanja o ljudskoj prirodi</i>. Mc Graw Hill (trenutno u postupku prevođenja: Naklada Slap)
- Caprara, G.V. i Cervone, D. (2003). <i>Ličnost: determinante, dinamika i potencijali</i>. Dereta. Beograd
- Hogan, R., Johnson, J. And Briggs, S. (1997). <i>Handbook of Personality Psychology</i>. Academic Press, San Diego.
- Hjelle, L. (1992). <i>Current Research and Applications in Personality Theories</i>. Mc Graw-Hill, Inc.
- Lacković-Grgin, K. (1994). <i>Samopoimanje mladih</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Wiggins, J.S. (1996). <i>The Five –Factor Model of Personality</i>. The Guilford Press. London.
- Internet izvori

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Socijalna percepcija i stavovi
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Studenti će biti upoznati sa značajem subjektivnog tumačenja socijalne okoline i njegovog djelovanja na ponašanje. Također, naučit će kako ljudi stvaraju dojmovi o drugim ljudima i moguće pogreške pri stvaranju dojmova. Na ovom kolegiju studenti će ovladati temeljnim znanjem o stavovima i njihovim mjenjanjem.
Sadržaj predmeta: Pojam o sebi. Izvori samospoznaje. Samopoštovanje. Samopredstavljanje. Stvaranje dojmova. Samopercepcija. Tačnost percipiranja osoba. Neverbalno ponašanje. Značaj stavova. Strukturalni i funkcionalni pristup. Mjerenje stavova. Organizacija i promjena stava: Teorija ravnoteže. Načelo kongruentnosti. Kognitivna disonanca. Stavovi i ponašanja. Persuazija. Komunikacijski model persuazije: karakteristike poruke, izvora primatelja i kanala komunikacije. Otpornost na persuaziju.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Uvoda u socijalnu psihologiju
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Gilbert, D.T., Fiske, S.T. i Lindzey, G. (1998). <i>The handbook of social psychology</i>. New York:Mc Graw Hill. (str.269-390).
- Hewstone, M. i Stroebe, W. (2003). <i>Socijalna psihologija</i>. Jastrebarsko:Naklada Slap. (str.237-258).
- Pennington, D. (1996). <i>Osnove socijalne psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str.82-132).
- Internet izvori i naučni radovi

Odsjek za psihologiju
TroGodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u edukacijsku psihologiju
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2P; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Studenti će moći definirati edukacijsku psihologiju i objasniti vrste istraživačkih nacrti, koje se u edukacijskoj psihologiji koriste. Uočiti će koji su temeljni uvjeti učenja te će moći objasniti njihovu specifičnu ulogu u procesu učenja. Studenti će dobiti i osnovnu orijentaciju u području školske psihologije. Na informativnoj razini studenti će upoznati glavna područja kojima se bavi školska i predškolska psihologija te će spoznati osnovna područja rada školskog psihologa. Studenti će, osim osnovnih informacija u području, steći temelj za praćenje obaveznih i izbornih predmeta iz ovog područja psihologije u diplomskom studiju. Spoznaje stečene na ovom predmetu moći će primijeniti u svakodnevnom životu.
Sadržaj predmeta: Šta je to edukacijska psihologija te njen predmet proučavanja? Metode istraživanja edukacijske psihologije (deskriptivne, korelacijske, eksperimentalne). Odnos edukacijske psihologije i školske psihologije. Temelji školske psihologije. Uloga predškolskog i školskog psihologa. Osobine učenika važne u školskom radu (kognitivni, socijalni, emocionalni i motivacijski faktori). Razvoj i individualne razlike u učenju (individualne razlike u kognitivnim sposobnostima, učenici sa posebnim potrebama). Kulturalne razlike u učenju. Spolni stereotipi u obrazovanju. Razlike u učenju između dječaka i djevojčica. Jezičke razlike. Rad školskog psihologa (rad s djecom, nastavnicima i roditeljima).
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Učenje i pamćenje, Uvod u razvojnu psihologiju, Psihologija djetinjstva i adolescencije
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Hitrec, G. (1991). <i>Kako pripremiti dijete za školu?</i> Zagreb: ŠKOLSKA KNJIGA.
- Kolesarić, V., Krizmanić, M., & Petz, B. (ur.) (1991). <i>Uvod u psihologiju</i>. Zagreb: Prosvjeta.
- Reynolds, C. R., & Gutkin, T. B. (Eds.) (1999). <i>The handbook of school psychology</i> (3rd ed.). New York: Wiley.
- Slavin, R.E. (2003). <i>Educational psychology – theory and practice</i> (6th ed.). New York: Allyn and Bacon. (poglavlje 1)
- Stoll, L., Fink, D. (2000). <i>Mijenjajmo naše škole</i>. Zagreb: Educa.
- Woolfolk, A. (2001). <i>Educational Psychology. Eighth Edition</i>. Boston: Allyn and Bacon. (poglavlja 1,3,4)
- Zarevski, P. (ur.) (2000). <i>Učitelji za učitelje: primjeri provedbe načela Aktivne/efikasne škole</i>. Zagreb: IEP. (odabrana poglavlja)
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u psihologiju rada
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2 P; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati psiho-fiziološke osnove čovjekove radne aktivnosti, socijalne okvire njenog odvijanja i glavne pristupe povećanju produktivnosti, sigurnosti i zadovoljstva ljudi u radu. Na taj način (1) doprinijeti općoj kompetenciji za primjenu psihologijskih spoznaja u rješavanju različitih problema praktičnog života, (2) razviti neke specifične kompetencije koje mogu pomoći i u vlastitoj profesionalnoj prilagodbi te (3) steći osnovu za odabir i praćenje naprednijih kolegija iz primijenjene psihologije u diplomskom studiju.
Sadržaj predmeta: Značenje rada u životu pojedinca; Čovjekova radna aktivnost: psihološki i fiziološki zahtjevi; energetska potrošnja, mentalno opterećenje, krivulje rada, umor; Individualne razlike i radna uspješnost: uloga sposobnosti, vještina i znanja i motivacije. Prilagodba čovjeka radu: profesionalna orijentacija, selekcija i osposobljavanje. Kadrovska psihologija: psihologijska osnova upravljanja ljudskim resursima; Prilagodba rada čovjeku: oblikovanje radnih mjesta i uvjeta rada; Ergonomija: interdisciplinski pristup humanizaciji rada; Socijalni kontekst rada: priroda i karakteristike suvremenih organizacija; Organizacijska psihologija: proučavanje organizacijske strukture i kulture. Psihologija rada kao profesija: područja djelovanja i mogućnosti zaposlenja u Bosni i Hercegovini.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: - Petz, B. (1987). <i>Psihologija rada</i> . Školska knjiga, Zagreb. - Chmiel, N. (2000). <i>Introduction to work and organizational psychology: a European perspective</i> . Blackwell Publishers - Warr P. (Ed.) (2002). <i>Psychology at Work</i> (Fifth Edition). Peguin Books. - Odabir relevantnih radova iz stručnih časopisa

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u kliničku psihologiju
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2 P; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Studenti će upoznati specifična područja kliničke psihologije i osnovna područja rada kliničkog psihologa. Razumjet će probleme i kriterije normalnog i abnormalnog ponašanja i doživljavanja, te prepoznati odstupanja od normalnog funkcioniranja. Upoznat će osnovne modele (paradigme) u kliničkoj psihologiji, te suvremene tendencije ka njihovoj integraciji. Upoznat će se sa osnovnim metodama kliničke procjene i sa osnovnim tipovima kliničkih intervencija.
Sadržaj predmeta: Definicija, predmet i historijski razvoj kliničke psihologije, sličnosti i razlike u odnosu na srodne discipline. Područja rada kliničkog psihologa, posebnosti istraživanja u kliničkoj psihologiji. Pojam, modeli i kriteriji normalnog i abnormalnog ponašanja i doživljavanja. Osnovni teorijski modeli u kliničkoj psihologiji. Osnovne faze i metode kliničke procjene i osnovne karakteristike različitih kliničkih intervencija. Specifična područja u kliničkoj psihologiji.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Uvoda u psihopatologiju i Uvoda u psihologiju ličnosti.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Nietzel, M.T., Bernstein, D.A., Milich A. (2001). <i>Uvod u Kliničku psihologiju</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap.
- Davidson GC, Neale JM (1999). <i>Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja</i> (Odabrana poglavlja). Jasterbarsko: Naklada Slap.
- Biro, M., Butollo, W. (ur.) (2003). <i>Klinička psihologija</i>, Novi Sad: Katedra za kliničku psihologiju, Ludvig Maximilians Univerzität i Futura publikacije.

4.2. DODIPLOMSKI STUDIJ – IZBORNI PREDMETI

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Osnove informatike
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Ciljevi predmeta: Studenti će steći osnovna znanja i vještine rada na računaru koja mu pomažu u primjeni kvantitativnih metoda u psihologiji.
Sadržaj predmeta: Uvod (definicije pojmova, istorija razvoja informatike). Građa i način rada računara. Operativni sistemi. Obrada teksta (MS WORD). Tablelarni proračuni (MS EXCEL). Baze podataka (MS ACCESS). Računarske prezentacije (POWER POINT). Ekspertni sistemi. Softver i softverska industrija. Organizacija podataka u računaru. Alternativne aplikacije (otvorene aplikacije). WEB pretraživači i e-mail klijenti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Literatura: - O'Hara, S. (2002). <i>Vodič kroz Windows XP, Vodič kroz Word, Vodič kroz Excel</i> Zagreb, Miš. - Internet izvori - Literatura koja se odnosi na programske aplikacije MS Office-a, Open Office-a i Web aplikacija.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihologija boli
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Ciljevi kolegija su da studenti nauče kako se psihologija, kao znanost i struka, teorijski i praktično odnosi prema doživljaju boli. Polaznici trebaju usvojiti specifična znanja o prirodi boli.
Sadržaj predmeta: U okviru kolegija sustavno se prolazi kroz slijedeće teme: Značenje sintagme 'psihologija boli'. Biološke osnove boli. Teorije boli. Mjerenje boli. Kontekstualne osobitosti doživljaja boli. Individualne razlike u doživljaju boli (spol, osobine ličnosti, kulturne i rasne razlike). Placebo efekt kod boli. Psihološka stanja i bol (emocije, pažnja). Kronična bol i načini suočavanja. Psihološki tretmani boli.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Biološka psihologija I i Biološka psihologija II
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni i usmeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Havelka, M (ur.) (1998). <i>Zdravstvena psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Hadjistavropoulos, T., & Craig, K.D. (Eds.) (2004). <i>Pain. Psychological Perspectives</i>. London: LEA.
- Price, D.D. (1999). <i>Psychological Mechanisms of Pain and Analgesia</i>. Progress in Pain Research and Management. Vol. 15. Seattle: IASP Press.
- Melzack, R., & Wall, P.D. (1996). <i>The challenge of pain</i>. Penguin Books

Odsjek za psihologiju
Trogorišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Statistička obrada podataka pomoću računara
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2 P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Ciljevi predmeta: Osposobiti studente za samostalno korištenje računara pri provođenju statističkih obrada podataka. Studenti će znati samostalno kreirati tabelu za upis podataka, provesti, te primjereno interpretirati rezultate statističkih analiza.
Sadržaj predmeta: Pregled programa koji se koriste za analizu podataka (STATISTICA, SPSS, EXCELL); Uvod u rad s programom SPSS/WIN; Kreiranje baze podataka i definiranje varijabli; Priprema i unos podataka u SPSS; Manipulacije s bazama podataka; Tretman podataka koji nedostaju; Linearne i nelinearne transformacije rezultata; Funkcije; Selekcija podataka; Deskriptivna statistika; Testiranje razlika među aritmetičkim sredinama; Opći linearni model - jednostavna i složena analiza varijance; Mjere povezanosti; Parcijalna korelacija; Kontingencijske tablice; Neparametrijski testovi; Regresijska analiza; Grafičko prikazivanje podataka; Testiranje pouzdanosti; Redukcija podataka; Interpretacija rezultata statističkih analiza.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz Statistike u psihologiji I, Statistike u psihologiji II
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Brace, N, Kemp, R, Snelgar, R (2000). <i>SPSS for Psychologists – A Guide to Data Analysis using SPSS for Windows</i>. New York: Palgrave.
- George, D., Mallery, D. (1999). <i>SPSS for Windows - Step by Step</i>. Boston: Allyn and Bacon.
- Bourque, L.B., Clark, V.A. (1992). <i>Processing Data - The Survey Example</i>. Newbury Park: Sage Publications.
- Ostala literatura koji se odnose na statističku obradu podataka.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihofiziologija spavanja
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Sticanje znanja koja su psiholozima potrebna u praktičnom radu o spavanju, problemima spavanja i njihovom uticaju na svakodnevno funkcionisanje čovjeka.
Sadržaj predmeta: Zašto spavamo? Fiziološki mehanizmi spavanja i budnog stanja. Biološki ritmovi. Cirkadiurni sat. Spavanje različitih vrsta i veza sa evolucijom spavanja. Neuralni sistemi u osnovi spavanja. REM spavanje. Biološka funkcija spavanja. Poremećaji spavanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz Biološke psihologije I i Biološke psihologije II.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: – Rosenzweig, M.R., Breedlove, S.M., Leiman, A.L. (2002). <i>Biological Psychology</i> . Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, Inc. – Carlson, N.R. <i>Physiology of Behavior</i> . Boston: Allyn and Bacon

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihologija nadarenosti
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2P; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje sa osnovnim teorijskim pristupima psihologije nadarenosti, najvažnijim istraživanjima nadarenosti, kao i drugim temeljnim znanjima iz psihologije nadarenosti.
Sadržaj predmeta: Povijesni pregled. Različiti domeni nadarenosti. Teorije i modeli nadarenosti. Psihološki konstrukti (inteligencija, kreativnost, motivacija, interesi, itd.) i nadarenost. Identifikacija nadarenih. Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti. Razvojni problemi i poteškoće nadarene djece i mladih. Nadarenost i genijalnost.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni sljedeći ispiti: Učenje i pamćenje, Inteligencija, Mišljenje i jezik, Uvod u psihologiju ličnosti, Psihologija djetinjstva i adolescencije
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Callahan, C.M. (2000). Intelligence and Giftedness. U <i>Handbook of Intelligence</i>, Sternberg, R.J. (Eds.). Cambridge University Press. Cambridge, UK.
- Subotnik, R.F., Arnold, K.D. (1995). <i>Beyond Terman: contemporary longitudinal studies of giftedness and talent</i>. Ablex Publishing corporation. Norwood, New Jersey.
- Heller, K.A., Mönks, F.J. i Passow, A.H. (Eds.). <i>International handbook of research and development of gifted and talent</i>. Pergamon Press. Oxford, UK.
- Renzulli, J. S. (1978). What makes giftedness? Reexamining a definition. <i>Phi Delta Kappan</i>, 60, 180-184, 261.
Sternberg, R. J., & Davidson. J. E. (Eds., 1986). <i>Conceptions of giftedness</i>. Cambridge: Cambridge University Press.
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Psihologija komuniciranja
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar, 1P + 1S; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminari
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Razumijevanje osnova uspješne komunikacije i usvajanje tehnika i vještina potrebnih za uspješnu komunikaciju s pojedincima, u grupi i s publikom.
Sadržaj predmeta: Osnovni komunikološki pojmovi. Komunikacijski proces. Verbalna komunikacija. Neverbalna komunikacija. Priroda interpersonalne komunikacije. Važnost komunikacije za interpersonalne odnose. Prepreke za uspješnu komunikaciju. Vještine uspješne komunikacije s pojedincem. Kreiranje imidža. Samootkrivanje. Asertivnost. Aktivno slušanje. Empatičko razumijevanje. Pravila komunikacije. Usklađena konverzacija. Motivaciona pismenost. Emocionalna pismenost. Konflikti. Komunikacija u maloj grupi. Vođenje grupne diskusije. Debata. Predstavljanje grupe i iznošenje grupnih zaključaka. Govorenje pred publikom. Korištenje prezentacijskih vještina tijekom izlaganja. Različite svrhe i odgovarajući oblici obraćanja publici. Kritičko slušanje i postavljanje pitanja govorniku. Igre koje igraju poslovni ljudi. Vrste klijenata. Psihologija pregovaranja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Kontinuirana provera tokom semestra i završni ispit koji se polaže pismeno
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Mandić, T. (1998): Komunikologija, izdanje autora, Beograd
- Moris, D., (1979): Otkrivanje čoveka, Izdavački zavod Jugoslavija, Beograd
- Thomson, P. (1998): Tajna komunikacije, Barka, Zagreb
- Tomić, Z, (2005): Osnove političkog komuniciranja, Poslovne komunikacije, Mostar
- Pearson, J. C., Spitzberg, B. H. (1990). <i>Interpersonal communication: concepts, components and contexts</i>. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers.
- Egan, G. (1977). <i>You and me: the skills of communicating and relating to others</i>. Monterey: Brooks/Cole Publishing Company.
- Bolton, R. (1986). <i>People skills</i>. New York: Touchstone.
- Lucas, S. E. (1998). <i>The art of public speaking</i>. New York: McGraw-Hill.
- Stewart, J. (Ed.) (1999). <i>Bridges, not walls: a book about interpersonal communication</i>. McGraw-Hill.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Uvod u modeliranje kognitivnih funkcija
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2P; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje sa osnovama modeliranja kognitivnih funkcija.
Sadržaj predmeta: Pregled različitih pristupa modeliranju kognitivnih funkcija. Povijesni pregled istraživanja vještačke inteligencije. Metode i tehnike u istraživanju vještačke inteligencije. Modeliranje kognitivnih funkcija. Ekspertni sistemi. Prednosti i ograničenja vještačke inteligencije. Konekcioniistički pristup u kognitivnom modeliranju. Konekcionizam i vještačka inteligencija (simbolička i konekcioniistička vještačka inteligencija). Konekcioniistički modeli. Prednosti i ograničenja konekcioniističkih modela.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni sljedeći ispiti: Osjeti i percepcija, Učenje i pamćenje, Inteligencija, Mišljenje i jezik.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Hampson, P.J. i Morris, P.E. (1996). <i>Understanding Cognition</i>. Blackwell. Oxford UK.
- Schank, R.C. & Towle, B. (2000). Artificial Intelligence. U <i>Handbook of Intelligence</i>, Sternberg, R.J. (Eds.). Cambridge University Press. Cambridge, UK.
- Wilson, R. & Keil, F. (1999). <i>The MIT Encyclopedia of the Cognitive Sciences</i>. The MIT Press, Cambridge.
- Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Ekološka razvojna psihologija
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2P ; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Studenti će se upoznati s različitim modelima o mehanizmima djelovanja socijalnih ekoloških sustava na razvoj. Po završetku kolegija studenti će razumjeti kako socijalni konteksti, promjene u njima i interakcije između njih i djeteta utječu na razvoj te će moći prepoznati i razlikovati okolnosti i uvjete u različitim kontekstima koji pogoduju kao i one koji narušavaju optimalan djetetov razvoj.
Sadržaj predmeta: Ekološki model razvoja. Utjecaj mikrosustava na razvoj djeteta: obitelj (utjecaj pojedinačnih članova obitelji i obiteljske konfiguracije i strukture), dječji vrtić, vršnjaci, škola. Utjecaj mezosustava na razvoj. Utjecaj egzosustava na razvoj: radno mjesto i zaposlenost roditelja, socijalna mreža, socioekonomski status, zakonodavstvo i socijalna politika, sredstva masovnih komunikacija. Utjecaj makrosustava na razvoj: kulturalni i subkulturalni utjecaji. Rizični, zaštitni i faktori otpornosti u dječjem razvoju.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Bronfenbrenner, U.(1982). <i>Ekološka razvojna psihologija</i>. Nolit, Beograd.
- Bronfenbrenner, U., & Morris, P. A. (1998). The ecology of developmental processes. In W. Damon (Series Ed.) & R. M. Lerner (Vol. Ed.), <i>Handbook of child psychology: Vol. 1. Theoretical models of human development</i> (5th ed., pp. 993-1028). New York: John Wiley.
- Bronfenbrenner, U. (1989). Ecological systems theory. <i>Annals of Child Development</i>, 6, 187-249.

Odsjek za psihologiju
Trogorodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Kroskulturalna psihologija
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2P; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa utjecajem kulture i vrijednosti na različite aspekte doživljavanja i ponašanja pojedinca.
Sadržaj predmeta: Predmet i razvoj kroskulturalne psihologije. Određenje pojma kulture. Specifičnosti i univerzalnost kulture. Dimenzije kulturalnih varijacija: kulturalne vrijednosti i norme. Dimenzije socijalnog ponašanja. Individualne vrijedonosne orijentacije. Utjecaj kulture na neke bazične psihološke procese (percepcija, emocije, kognicija) i na poimanje sebe i drugih. Kultura i interpersonalni odnosi. Kulturalne razlike i socijalne mreže. Komunikacija u međukulturalnom kontekstu. Međukulturalni odnosi. Multikulturalnost. Istraživanje kulture i ličnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni predmeti: Uvod u psihologiju ličnosti; Motivacija i emocije.
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Berry, J. W., Poortinga, Y. H., Segall, M. H. i Dasen, P. R. (2002). <i>Cross-cultural psychology</i>. Cambridge: University Press. (str. 345-471)
- Berry, P. R., Dasen, P. R. i Saraswathi, T. S. (1997). <i>Handbook of cross-cultural psychology</i>. Boston, MA: Allyn & Bacon. (str. 69-106)
- Smith, P.B. i Bond, M. H. (1999): <i>Social psychology across cultures</i>. Boston: Allyn & Bacon. (str. 11-37, 70-96)
- Triandis, H. C. (1995). <i>Individualism and collectivism</i>. Westview Press (str. 43-129).
- Altarriba, J. (1993). <i>Cognition and culture: A cross-cultural approach to cognitive psychology</i>. Amsterdam: North Holland.
- Church, A.T. (Ur.) (2001). Special issue on personality and culture. <i>Journal of Personality</i>, 69, 787-1060.
- Poyatos, F. (1988). <i>Cross-cultural perspectives in nonverbal communication</i>. Hogrefe & Huber Publishers.
- Radovi iz tekuće znanstvene i primijenjene periodike
- Internet izvori

Odsjek za psihologiju
Trogodišnji jednopredmetni studij

Naziv predmeta i kod: Osnove traumatske psihologije
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2 P; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Studenti će steći osnovna znanja o traumatskim događajima i o gubicima, odnosno o specifičnom psihičkom stanju traume i procesu tugovanja. Moći će prepoznati kratkoročne i dugoročne posljedice navedenih stanja te načine njihovog ublažavanja. Naučit će temeljna načela pružanja podrške ljudima nakon traumatskih događaja te nakon gubitka. Steći će znanja o teorijskim modelima traumatskog stresa, metodološkim i etičkim pitanjima istraživanja u području traumatske psihologije. Osvijestit će potrebu za brigom o stručnjacima koji rade sa traumatiziranim ljudima.
Sadržaj predmeta: Traumatski događaji i gubici te njihove kratkoročne i dugoročne posljedice na tjelesnom i psihičkom planu. Teorijski modeli traumatskog stresa. Psihička stanja traume i proces tugovanja. Načela pružanja podrške ljudima u stanju traume ili tokom procesa tugovanja. Specifičnosti provedbe istraživanja u području traumatske psihologije uključujući i etička pitanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra i završni pismeni ispit
Literatura: – Arambašić, L (2005). <i>Gubitak, tugovanje, podrška</i> , Jastrebarsko: Naklada Slap. – Pregrad, J (ur.) (1996). <i>Stres, trauma, oporavak</i> , Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. – Rando, T.A. (1993). <i>Treatment of complicated mourning</i> , Illinois: Research Press. – Stroebe, M.S., Hansson, R.O., Stroebe, W. i Schut, H. (ur.) (2002). <i>Handbook of bereavement research: Consequences, coping and care</i> , Washington, D.C.: American Psychological Association.

4.3. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Po završetku semestra studenti/ce evaluiraju sve odslušane predmete (njihov sadržaj, način izvedbe, rad nastavnika/ce i odnos prema studentima).

4.4. Struktura i režim studiranja

Struktura studija i režim studiranja određeni su zahtjevima i preduvjetima pojedinih predmeta. Okvirni plan studija prikazan je u tablicama, a preduvjeti upisa pojedinog predmeta navedeni su u tački 3.2 uz opis svakog predmeta. Upis u sljedeći semestar uvjetovan je prikupljanjem dovoljnog broja ECTS bodova (30 ECTS bodova).

Osim slušanja i polaganja pojedinih predmeta u studentske obaveze spada i studentska praksa, koja se obavlja tokom X semestra.

4.5. Izborni nepsihološki predmeti

Ovi izborni predmeti se biraju sa spiska ponuđenih predmeta na nivou Filozofskog fakulteta.

Student završava Dodiplomski studij s prikupljenih 180 ECTS bodova.

Diplomski studij student završava s prikupljenih 120 ECTS bodova na diplomskom studiju, a što uključuje obavljenu studentsku praksu te izradu i odbranu diplomskog rada.

Uvjete pod kojima studenti, koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu, mogu nastaviti studij trenutno nije moguće odrediti dok ne bude poznata konačna verzija Statuta Univerziteta u Sarajevu, a s kojim ti uvjeti moraju biti usklađeni.

5. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

5.1. Mjesta izvođenja studijskog programa

Program se izvodi u prostorima Filozofskog fakulteta u Sarajevu, nastavnim bazama za provođenje praktične nastave, institucijama u kojima se provodi studentska praksa te drugim institucijama u kojima su zaposleni psiholozi.

6. OČEKIVANE POTEŠKOĆE U PROVOĐENJU NASTAVNOG PROCESA

Odsjek za psihologiju raspolaže s malim brojem kabineta za nastavnike i neopremljenom psihološkom laboratorijom.

Naziv predmeta i kod: Engleski jezik 1 – strani jezik, FIL ANG 103
Semestar i broj bodova: I. semestar; 1 sata predavanja, 1 sat vježbi; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar, dva sata sedmično
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: opći
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Ovim bi se studenti pripremili i za nastavu Stranog jezika 2 čiji je osnovni cilj produbljavaње postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanja tekstova. Nastava za pregled gramatike iz prve dvije podoblasti je zamišljena u vidu predavanja i popratnih vježbi na sljedeće tematske podcjeline: 1. glagoli 2. imenice, 3. pridjevi 4. prilozi 5. zamjenice ; 6. član 7. brojevi 8. rečenica. Svc tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treću podoblast se vrši isključivo na satovima vježbi. Težište vježbi je usmjereno ka pronalaženju glavne potke teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta te aktivnom prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura. Od studenata se očekuje i sposobnost smislene diskusije na engleskom na tematske cjeline koje dati tekstovi obrađuju.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Kontinuirano tokom nastave (učesće na časovima vježbi-20%, dva kolokvija/ testa – 50%, i jednog eseja na zadatu temu- 30% = 100%) ili završnom provjerom znanja (pismeno).
Udžbenik: 1. Grgić, Berislav, i Brihta, Jolanda, Engleska gramatika za svakoga , Školska knjiga, Zagreb, 1986.; 2. Murphy, Raymond, English Grammar in Use , Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
Literatura: 1. Alexander, L. G., New Concept English: Developing Skills (An Integrated Course For Intermediate Students) , Longman Group Ltd, London, 1971.: Units One and Two (stranice 8- 98).

Naziv predmeta i kod: Strani jezik 2 (engleski) FIL ANG 104
Semestar i broj bodova: II. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar, dva sata sedmično
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: opći
<p>Cilj predmeta: Revizija i produbljanje već postojećeg znanja studenata iz osnovnih gramatičkih struktura (vrste riječi, te rečenične strukture), osposobljavanje studenata da vladaju neophodnom općom i stručnom leksikom u svrhu pripreme studenata za daljni samostalni rad na tekstovima iz struke.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: revizija gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), revizija gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanja tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja i dostignuća, sa posebnim akcentom na tekstovima iz struke. Nastava za pregled gramatike iz prve dvije podoblasti je zamišljena u vidu vježbi na sljedeće tematske podcjeline: 1. glagoli; 2. imenice; 3. pridjevi; 4. prilog; 5. zamjenice; 6. član; 7. brojevi; 8. rečenica. Nastava za treću podoblast se vrši isključivo na satovima vježbi a njihovo težište je na pronalaženju glavne potke teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta te aktivnom prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura prilikom analiziranja i razumijevanja tekstova općeg i stručnog karaktera. Od studenata se očekuje upoznavanje sa i usvajanje osnovnih stručnih termina te sposobnost smislene diskusije na engleskom na date tematske cjeline.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: upisan II semestar tekuće godine, položen <i>Engleski jezik I</i> -- opći.
Način provjere znanja: Kontinuirano tokom nastave (učesće na časovima vježbi -- 20%; dva kolokvija/testa -- 50% i jednog eseja na zadatu temu 30% = 100%) ili završnom provjerom znanja (pismeno).
<p>Udžbenici: 1. Grgić, Berislav, i Brihta, Jolanda, Engleska gramatika za svakoga, Školska knjiga, Zagreb, 1986. 2. Azar, Betty Schramphfer, Fundamentals of English Grammar, Prentice Hall Regents, New Jersey, 1992. 3. Hewings, Martin, Advanced Grammar in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.</p>
<p>Literatura: 1. Alexander, L. G., New Concept English: Fluency in English (An Integrated Course for Advanced Students), Longman Publications Ltd, 1971.: Unit 2, pages: 35-66. 2. Odabir tekstova iz struke: Meeting a Class for the First Time, pp. 21-25; What to Do About Cheating, pp. 95-102; Problem Students (There's Almost Always at Least One), pp. 148-159; Nature and Nurture: A Fundamental Developmental Issue, pp. 397-401.</p>

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik I - opći	FIL ROM 103
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.	
Sadržaj predmeta: U toku prvog i drugog semestra studenti se upoznaju sa slijedećim morfološkim kategorijama gramatike francuskog jezika: les classes des mots ou parties du discours; le nom: les sous-classes et catégories; les déterminants: les classes de déterminants; les pronoms: les classes de pronoms; l'adjectif qualificatif; le verbe: les sous-classes de verbes; la conjugaison des verbes; les adverbes: les classes d'adverbes; les prépositions: les classes de prépositions; les conjonctions: les conjonctions de coordination et de subordinations; les propositions coordonnées et les propositions subordonnées. Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevođenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.	
Prevođenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevođenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.	
Preduvjeti za upis predmeta: osnovno predznanje iz francuskog jezika stečeno kroz osnovno i srednje obrazovanje	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici:	
Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 1</i> , Paris, Hatier/ Didier, 1995 Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i> , Beograd, 1982.	
Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine.	

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik II – opći	FIL ROM 104
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 2 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.	
Sadržaj predmeta: U toku prvog i drugog semestra studenti se upoznaju sa slijedećim morfološkim kategorijama gramatike francuskog jezika: les classes des mots ou parties du discours; le nom: les sous-classes et catégories; les déterminants: les classes de déterminants; les pronoms: les classes de pronoms; l'adjectif qualificatif; le verbe: les sous-classes de verbes; la conjugaison des verbes; les adverbes: les classes d'adverbes; les prépositions: les classes de prépositions; les conjonctions: les conjonctions de coordination et de subordinations; les propositions coordonnées et les propositions subordonnées. Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevođenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.	
Prevođenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevođenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit <i>Francuski jezik I - opći</i>	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici: .	
Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 1</i> , Paris, Hatier/ Didier, 1995 Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i> , Beograd, 1982.	
Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine	

Naziv modula: Opći predmet			
Naziv predmeta: NJEMAČKI JEZIK KAO OPĆI PREDMET			
Status predmeta: opći predmet	Semestar:	Časova: 1P, 1V;	ECTS: 3
Ciljevi kolegija: Osposobljavanje studenata za razumijevanje ključnih informacija iz tekstova koji tematiziraju stvari koje su im poznate i kojima su neposredno okruženi: studij, slobodno vrijeme, putovanja, te za usmenu i pismenu komunikaciju iz navedenih oblasti. Osposobljavanje studenata za razumijevanje lakših tekstova koji se tiču predmeta njihovog studija. Nakon odslušanog kolegija studenti bi trebali vladati njemačkim jezikom na nivou B2 Evropskog referentnog okvira.			
Aktivnosti tokom semestra:			
Prva sedmica	Lek. 1: Junge Leute von heute – Wie junge Leute wohnen Gr: weil i obwohli; Präteritum von <i>haben</i> i <i>sein</i>		
Druga sedmica	Lek. 2: Urlaub und Reisen Gr: Perfekt mit <i>haben</i> / <i>sein</i> , Perfekt der trennbaren und nicht trennbaren Verben; Fragen mit <i>welch-</i>		
Treća sedmica	Lek. 3 Gesundheit Gr: Ratschläge mit <i>sollt-</i> ; Komparativ i Superlativ; wenn und dass-Sätze		
Četvrta sedmica	Lek.4: Farben und Typen Gr: Adjektivdeklinatation		
Peta sedmica	Lek 5 Leben im Ausland Gr: Nebensätze mit <i>damit</i> und <i>ohne...zu</i> + Infinitiv Konjunktiv II		
Šesta sedmica	Lek 6 Berufe Nebensätze mit <i>so dass</i> , Genitiv nach Nomen und Präpositionen, <i>brauchen</i> als Verb und Modalverb		
Sedma sedmica	Lek 7 Konflikte und Lösungen Gr: Pronominaladverbien und Fragepronomen, HS mit <i>denn</i>		
Osma sedmica	Polusemestralni ispit		
Deveta sedmica	Lek 8 Gemeinsinn statt Egoismus Gr: n-Deklination, Nebensätze mit <i>statt</i> , <i>zu</i> + Infinitiv, <i>anstatt dass</i> , <i>statt</i> + Genitiv		
Deseta sedmica	Lek 9: Medien Gr: Passiv, Verben als Nomen, NS mit <i>seit</i> , <i>während</i> , <i>bevor</i>		
Jedanaesta sedmica	Lek 10: Hochschulen und Universitäten		
Dvanaesta sedmica	Lek 11: Internationale Studiengänge		
Trinaesta sedmica	Lek 12: Integrationsprozess Europa – die Organe der EU		
Četrnaesta sedmica	Završni semestralni ispit		
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da redovno pohađaju nastavu. Svaki rad i zalaganje tokom izvođenja nastave bit će vrednovan. U četrnaestoj nastavnoj sedmici organizira se završni ispit. On se polaže pismeno uz mogućnost i usmenog razgovora. Konačna			

ocjena se izvodi iz ocjene praćenja rada studenta u nastavi i ocjene koju je student dobio prilikom završne provjere.
Za vanredne studente ocjena se utvrđuje isključivo putem ispita.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 1P + 1V sata, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja)). Razumijeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...). Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 2. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 3. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 4. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 5. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, FIL PED 202
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 1 P + 1 V, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: 4. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb, 1993. 5. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 6. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 7. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predstava -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 8. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 9. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

RUSKI JEZIK (opći kurs)

Naziv predmeta i kod: Ruski jezik – opći kurs FIL SLA 103, FIL SLA 104
Semestar (semestri) i broj bodova: I. i II. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat vježbi; ECTS 5 (I. semestar ECTS 3; II. semestar ECTS 2)
Trajanje: I. i II. Semester
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći/izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj nastave ruskog jezika, kao općeg predmeta, je ovladavanje ruskim jezikom kao sredstvom komuniciranja u okviru tematike, leksike, gramatike, predviđene programom. Cilj je također i sticanje jezičke kompetencije u smislu služenja stručnom literaturom na ruskom jeziku iz date oblasti. Da bi se to postiglo, potrebno je da studenti nauče osnove fonetskog sistema ruskog jezika, da ovladaju ruskom grafijom i ortografijom, da ovladaju govornim modelima u okviru programom predviđene tematike i usvojenog gramatičkog gradiva, da usvoje leksički i gramatički minimum predviđen programom.
Sadržina predmeta:
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. B. Tošović. Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom. Sarajevo, Svjetlost 1990.
2. Vera Hruš. Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike. Zagreb. 1997.
3. 26 urokov po razvityju reči. Moskva, «Russkij jazyk». 2000.

Naziv predmeta i kod: Bosanski/hrvatski/srpski jezik I, FIL BHS 101
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 1 P + 1V, ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan, opći
Cilj predmeta: Student treba da ovlada pravopisnim pravilima i vještinom pravilnog pisanja.
Preuvjeti za upis predmeta: Upisan studij Pedagogije/ Psihologije
Načini provjere znanja: pismeno (1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave)
Udžbenici: Aktuelni pravopisi – prema izboru standardnog jezika.
Literatura: >Jahić – Halilović – Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> , 2000. >Barić – Lončarić – Malić – Pavešić – Peti – Zečević – Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , 1997. >Stanojčić – Popović, <i>Srpska gramatika</i> >Dževad Jahić, <i>Trilogija o bosanskome jeziku</i> , 1999.

Studentske obaveze i način polaganja ispita sastoje se iz nekoliko dijelova.

Studenti su (1) dužni redovno prisustvovati svim oblicima nastave (predavanja i vježbe), uredno se pripremati za nastavu i aktivno učestvovati u svim za to predviđenim oblicima nastavnog rada, (2) pristupiti polaganju dvaju ispitnih testova u toku nastave (polusemestralni / parcijalni – nakon 7 sedmica nastave, te drugi parcijalni ispit na kraju semestra). U slučaju nezadovoljenja ovih ispitnih obaveza, studenti su dužni pristupiti (3) kumulativnom ispitu – pismenom i usmenom, odnosno (4) dodatnim konsultacijama i polaganju popravnog kumulativnog ispita (u za to predviđenom terminu, ako nije položen kumulativni ispit).

Konačna ocjena određuje se na osnovu (1) urednog pohađanja nastave, priprema za nastavu i učešća na nastavi (max. 20%), (2) polusemestralnog parcijalnog ispita (max. 40%)/ i drugog parcijalnog ispita na kraju semestra (max. 40%), u slučaju nezadovoljenja definiranih ispitnih obaveza, (3) kumulativnog ispita ili popravnog kumulativnog ispita (max. 50%).

Naziv predmeta i kod: Bosanski/hrvatski/srpski jezik II, FIL BHS 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 P + IV, ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan, opći
Cilj predmeta: Upoznavanje sa savremenim standardnim jezikom i njegovim stilovima.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Bosanskog/ hrvatskog/ srpskog jezika I
Načini provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ nakon sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru + 1 usmeni razgovor
Udžbenici: Aktuelni pravopisi – prema izboru standardnog jezika.
Literatura:
1. Dževad Jahić, <i>Trilogija o bosanskome jeziku</i> , 1999.
2. Jahić – Halilović – Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> , 2000.
3. Barić – Lončarić – Malić – Pavešić – Peti – Zečević – Znika, <i>Hrvatska gramatika</i> , 1997.
4. Stanojčić – Popović, <i>Srpska gramatika</i>
5. Hasnija Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski, aktuelni pravopisi</i> .

Studentske obaveze i način polaganja ispita sastoje se iz nekoliko dijelova.

Studenti su (1) dužni redovno prisustvovati svim oblicima nastave (predavanja i vježbe), uredno se pripremati za nastavu i aktivno učestvovati u svim za to predviđenim oblicima nastavnog rada, (2) pristupiti polaganju dvaju pismenih ispita u toku nastave (polusemestralni / parcijalni – nakon 7 sedmica nastave, te drugi parcijalni ispit na kraju semestra) te (3) polagati usmeni ispit, nakon položena oba parcijalna pismena ispita. U slučaju nezadovoljenja ovih ispitnih obaveza, studenti su dužni pristupiti (4) kumulativnom ispitu – pismenom i usmenom, odnosno (5) dodatnim konsultacijama i polaganju popravnog kumulativnog ispita (u za to predviđenom terminu, ako nije položen kumulativni ispit).

Konačna ocjena određuje se na osnovu (1) urednog pohađanja nastave, priprema za nastavu i učešća u nastavnom radu (max. 10%), (2) polusemestralnog parcijalnog ispita (max. 25%)/ i drugog parcijalnog ispita na kraju semestra (max. 25%), te (3) završnog usmenog ispita (max. 40%), a, u slučaju nezadovoljenja definiranih ispitnih obaveza, (4) kumulativnog ispita ili popravnog kumulativnog ispita (max. 40%).

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
Broj: 02-01/86
Sarajevo, 6. 5. 2008. godien

Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta u Sarajevu Odlukom broj: 02-01/177 od 27. 9. 2005. godine usvojilo je Nastavne planove i programe svih studijskih grupa na svim Nastavno-naučnim odsjecima i katedrama Fakulteta, a u skladu sa principima Bolonjskog procesa.

Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na usvojene Nastavne planove i programe (Saglasnost Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 7. 2005. godine).

U toku primjene usvojenih Nastavnih planova i programa uočene su greške tehničke prirode pa je Nastavno-naučno vijeće na sjednici od 18. 4. 2008. godine (Odluka broj: 02-01/86 od 6. 5. 2008. godine) prihvatilo tehničke ispravke u Nastavnim planovima i programima školske 2005/2006. godine – (I ciklus studija).

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ROMANISTIKU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

školska 2005/2006.

Sarajevo, maj 2005.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ROMANISTIKU

OPIS STUDIJA

U okviru **Odsjeka za romanistiku** nastavno-naučni proces i studij odvijaju se na tri katedre :

- Katedra za francuski jezik i književnost
- Katedra za italijanski jezik i književnost
- Katedra za španski jezik i književnost.

Uz osnovne studije navedenih jezika i pripadajućih književnosti, na Odsjeku se odvija i obavezni nastavni proces iz slijedećih predmeta :

- Bosanski / hrvatski / srpski jezik
- Latinski jezik
- Metodika nastave stranog jezika i hospitacije
- Pedagogija

CILJ STUDIJA

Osposobiti studente da ovladaju znanjima romanskih jezika (francuskog, italijanskog, španskog), znanjima iz književnosti ovih jezika, kao i osnovnim elementima civilizacijskog naslijeđa.

ORGANIZACIJA STUDIJA

Nastavnim planom i programom u ak. 2005/06 g. na Odsjeku za romanistiku predviđen je **jednopedmetni studij francuskog jezika i književnosti, dvopedmetni (kombinirani) studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti, te dvopedmetni (kombinirani) studij francuskog jezika i književnosti i nekog drugog „filološkog“ odsjeka** (anglistika, germanistika, orijentalistika, slavistika i Odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik), **te „nefilološkog“**, koji svojim nastavnim planom nudi mogućnost dvopedmetnog (kombinovanog) studija (filozofija i sociologija, historija, historija umjetnosti, književnosti naroda BiH, komparativna književnost i bibliotekarstvo, psihologija i pedagogija).

STEPENOVANJE NASTAVE

Nastava je stepenovana u tri nivoa : 3 + 2 + 3 godine, a opterećenje studenata tokom nastavnog procesa izražava se u **ECTS** bodovima (kreditima).

Nakon prvog dodiplomskog stepena (6 semestara), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, napisanog završnog dodiplomskog rada i ostvarenih **180 ECTS** bodova, student stiče **diplomu prvog akademskog stepena – baccalaureat (BA)** i pripadajući naziv **baccalaureus / baccalaurea** (francuskog jezika i/ili italijanskog jezika).

Završni dodiplomski rad treba sadržavati od 12 do 15 kartica kucanog teksta (tj. otprilike od 5 do 6 hiljada riječi). Temu za rad student je obavezan izabrati u toku V semestra, a isti predati mentoru do 01.maja tekuće akademske godine.

U dvopredmetnom (kombiniranom) studiju, student piše dva završna dodiplomska rada, tj. dodiplomski rad za svaku studijsku grupu (npr. jedan rad iz talijanistike i jedan iz francuzistike).

Nakon drugog stepena (+ 4 semestra), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, odbranjenog magistarskog rada i ostvarenih još **120 ECTS** bodova, student stiče **diplomu drugog akademskog stepena – magisterij (MA)** i pripadajući naziv **magistar znanosti / struke** (u zavisnosti od izabranog usmjerenja na MA studiju). U skorijoj budućnosti Odsjek ima u planu grananje ovog nivoa studija na smjerove (nastavni, prevodilački, nastavno-istraživački...).

Prvih šest semestara predavanja zajednički su studentima i trogodišnjeg i petogodišnjeg studija (svi se studenti prvo upisuju na trogodišnji studij, nakon kojeg odlučuju o nastavku školovanja).

Nakon trećeg stepena (+ 6 semestara), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, ostvarenih **180 ECTS** bodova i odbranjene doktorske disertacije, stiče se diploma trećeg akademskog stepena i naziv **doktor znanosti**.

KOMPETENCIJE I VJEŠTINE KOJE SE STIČU PO ZAVRŠETKU TROGODIŠNJEG PREDDIPLOMSKOG STUDIJA

Na preddiplomskoj razini (BA trogodišnji jednopredmetni ili dvopredmetni studij) studij je koncipiran tako da studentu omogućuje razvoj postojećih i usvajanje novih kompetencija iz romanističke/talijanističke struke. Po završetku preddiplomskog studija student posjeduje takvu razinu jezičnog znanja i razvijene vještine komunikacije na francuskom/talijanskom jeziku te sposobnosti razumijevanja i interpretacije sadržaja iz područja proučavanja francuskog/talijanskog jezika i književnosti koje ga osposobljavaju za poslove jezičnog posredovanja u ekonomskim, upravnim i kulturnim institucijama, rad u turizmu, medijima i izdavaštvu. Završetkom preddiplomskog studija francuskog/talijanskog jezika i književnosti ostvaruju se uvjeti za nastavak studija na diplomskom MA studiju.

NAČIN PROVJERE ZNANJA

Za redovne studente prisustvo je obavezno na svim oblicima nastave (ono se također boduje i ulazi u završnu ocjenu). Provjera znanja vrši se kontinuirano tokom

nastavnog procesa (aktivnost u nastavi, domaći zadaci, polusestrialni testovi, usmena izlaganja i sl.), a završna provjera znanja, u pravilu, obavlja se pismeno i/ili usmeno.

S obzirom da su svi ispiti jednosemestralni, nakon svakog semestra studenti imaju provjeru znanja iz svih predmeta koji se ocjenjuju, a potom boduju na osnovu unaprijed utvrđenog bodovnog plana (izuzetak čine jezične i književne vježbe koje drže asistenti – provjera znanja vrši se u toku semestra, a srednja ocjena ulazi u računanje završne semestralne ocjene iz predmeta kojem vježbe pripadaju).

UVJETI ZA PRELAZAK U NAREDNU GODINU

Prilikom prelaska u naredni semestar, tudenti mogu prenijeti najviše 3 ECTS boda, a u narednu godinu do 6 ECTS bodova. Izuzetak čini prelazak iz druge u treću godinu BA studija kada je student obavezan položiti sve ispite i skupiti traženih 120 ECTS bodova da bi upisao V semestar. Nastavnim planom i režimom studija utvrđuje se koji se ispiti ne mogu prenijeti, a broj mogućih izlazaka na ispit i ispitni rokovi utvrđuju se na osnovu Zakona o visokom obrazovanju i Statuta Univerziteta u Sarajevu.

IZBORNI PREDMETI

Izborni se predmeti u pravilu nude na višim godinama studija (na prvoj godini nema izbornih predmeta). **Sa slobodne liste izbornih rpedmeta** koje, na prijedlog Vijeća Odsjeka, utvrdi Nastavno-naučno vijeće Fakulteta, (student bira jedan od ponuđenih predmeta u semestru kako bi sakupio traženih 30 ECTS bodova i prešao u slijedeći semestar. Prije početka svake naredne akademske godine, Odsjek odlučuje o tome koji se predmeti nude kao izborni te koliko se studenata maksimalno može prijaviti za svaki od njih.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA ROMANISTIKU

Trogodišnji jednopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
BA Studij

NASTAVNI PLAN

SEMESTAR I

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Pregled francuske gramatike I	FIL ROM 111	2		6	10
2.	Ortoepija I	FIL ROM 112	1			2
3.	Francuska književnost humanizma i renesanse	FIL ROM 121	2	1	1	7
4.	Latinski jezik I	FIL ROM 100	1		1	3
5.	Uvod u italijanski jezik*	FIL ROM 151	2		1	5
	Uvod u španski jezik*	FIL ROM 161	2		1	5
6.	B/H/S jezik	FIL BHS 101	1		1	3
UKUPNO 20			9	1	10	30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR II

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Pregled francuske gramatike II	FIL ROM 113	2		6	10
2.	Ortoepija II	FIL ROM 114	1			2
3.	Francuska književnost baroka i klasicizma	FIL ROM 122	2	1	1	7
4.	Latinski jezik II	FIL ROM 101	1		1	3
5.	Italijanski jezik I	FIL ROM 152	1		2	5
	Španski jezik I	FIL ROM 162	1		2	5
6.	B/H/S jezik	FIL BHS 102	1		1	3
UKUPNO 20			8	1	11	30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR III

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Morfosintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 211	2		6	10
2.	Fonetika	FIL ROM 212	1			2
3.	Književnost francuskog Prosvjetiteljstva	FIL ROM 221	1	1	1	7
4.	Francuska civilizacija I	FIL ROM 231	1	1		4
5.	Italijanski jezik II	FIL ROM 251	2		2	5
	Španski jezik II	FIL ROM 261	2		2	5
6.	Izborni predmet	FIL ROM 271	1		1	2
UKUPNO 20			8	2	10	30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR IV

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Morfosintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 213	2		6	10
2.	Fonologija francuskog jezika	FIL ROM 214	1			2
3.	Književnost francuskog romantizma	FIL ROM 222	1	1	1	7
4.	Francuska civilizacija II	FIL ROM 232	1	1		4
5.	Italijanski jezik III	FIL ROM 252	2		2	5
	Španski jezik III	FIL ROM 262	2		2	5
7.	Izborni predmet	FIL ROM 272	1		1	2
UKUPNO 20			8	2	10	30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR V

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Sintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 311	2		5	10
2.	Prozodija francuskog jezika	FIL ROM 312	1		1	3
3.	Francuska književnost 20. stoljeća I	FIL ROM 321	1	1	1	5
4.	Historija francuskog jezika	FIL ROM 313	1			3
5.	Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije I	FIL ROM 341	2		1	5
6.	Pedagogija	FIL PED 201	1		1	2
7.	Izborni predmet	FIL ROM 371	1		1	2
UKUPNO 20			9	1	10	30

SEMESTAR VI

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Sintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 314	2	1	5	8
2.	Francuska književnost 20. stoljeća II	FIL ROM 322	1	1	1	5
3.	Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije II	FIL ROM 342	2		1	5
4.	Pedagogija	FIL PED 202	1		1	2
5.	Izrada završnog dodiplomskog rada	FIL ROM 372		2		8
6.	Izborni predmet	FIL ROM 373	1		1	2
UKUPNO 20			7	4	9	30

Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti
BA Studij

SEMESTAR I

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Pregled francuske gramatike I	FIL ROM 111	2		6	6
2.	Ortoepija I	FIL ROM 112	1			1
3.	Francuska književnost humanizma i renesanse	FIL ROM 121	2	1	1	5
4.	Uvod u italijanski jezik	FIL ROM 151	2		6	7
5.	Italijanska književnost I	FIL ROM 156	2	1	2	5
6.	Latinski jezik I	FIL ROM 100	1		1	3
7.	B/H/S jezik	FIL BHS 101	1		1	3
UKUPNO 30			11	2	17	30

SEMESTAR II

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Pregled francuske gramatike II	FIL ROM 113	2		6	6
2.	Ortoepija II	FIL ROM 114	1			1
3.	Francuska književnost baroka i klasicizma	FIL ROM 122	2	1	1	5
4.	Italijanski jezik I	FIL ROM 152	2		6	7
5.	Italijanska književnost II	FIL ROM 157	2	1	2	5
6.	Latinski jezik II	FIL ROM 101	1		1	3
7.	B/H/S jezik	FIL BHS 102	1		1	3
UKUPNO 30			11	2	17	30

SEMESTAR III

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Morfosintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 211	2		6	6
2.	Fonetika	FIL ROM 212	1			2
3.	Književnost francuskog Prosvjetiteljstva	FIL ROM 221	1	1	1	5
4.	Francuska civilizacija I	FIL ROM 231	1	1		2
5.	Italijanski jezik II	FIL ROM 251	2		7	7
6.	Italijanska književnost III	FIL ROM 256	2	1	2	6
7.	Izborni predmet I	FIL ROM 271	1		1	2
8.	Izborni predmet II	FIL ROM 273	1		1	2
UKUPNO 30			10	3	17	30

Student bira jedan od ponuđenih izbornih predmeta u semestru kako bi sakupio traženih 30 ECTS bodova i prešao u slijedeći semestar.

SEMESTAR IV

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Morfosintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 213	2		6	6
3.	Fonologija francuskog jezika	FIL ROM 214	1			2
2.	Književnost francuskog Romantizma	FIL ROM 222	1	1	1	5
4.	Francuska civilizacija II	FIL ROM 232	1	1		2
5.	Italijanski jezik III	FIL ROM 252	2		7	7
6.	Italijanska književnost IV	FIL ROM 257	2	1	2	6
7.	Izborni predmet I	FIL ROM 272	1		1	2
8.	Izborni predmet II	FIL ROM 274	1		1	2
UKUPNO 30			10	3	17	30

Student bira jedan od ponuđenih izbornih predmeta u semestru kako bi sakupio traženih 30 ECTS bodova i prešao u slijedeći semestar.

SEMESTAR V

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Sintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 311	2		5	5 ✓
2.	Prozodija francuskog jezika	FIL ROM 312	1		1	1 ✓
3.	Francuska književnost 20. stoljeća I	FIL ROM 321	1	1	1	4 ✓
4.	Historija francuskog jezika	FIL ROM 313	1			2 ✓
5.	Metodika nastave stranog jezika i hospitacije I	FIL ROM 343	2		1	2 ✓
6.	Pedagogija	FIL PED 201	1		1	2 ✓
7.	Sintaksa italijanskog jezika I	FIL ROM 351	2		4	7 ✓
8.	Italijanska književnost V	FIL ROM 356	1	1	2	5 ✓
9.	Izborni predmet	FIL ROM 371	1		1	2 ✓
10.	Izborni predmet	FIL ROM 374	1		1	2 ✓
UKUPNO 30			12	2	16	30

Student bira jedan od ponuđenih izbornih predmeta u semestru kako bi sakupio traženih 30 ECTS bodova i prešao u slijedeći semestar.

SEMESTAR VI

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Sintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 314	2	1	5	5
2.	Francuska književnost 20. stoljeća II	FIL ROM 322	1	1	1	4
3.	Metodika nastave stranog jezika i hospitacije II	FIL ROM 344	2		1	2
4.	Pedagogija	FIL PED 202	1		1	2
5.	Sintaksa italijanskog jezika II	FIL ROM 352	2		4	5
6.	Italijanska književnost VI	FIL ROM 357	1	1	2	4
7.	Izrada završnog dodiplomskog rada iz francuskog jezika	FIL ROM 372		1		3
8.	Izrada završnog dodiplomskog rada iz italijanskog jezika	FIL ROM 376		1		3
9.	Izborni predmet	FIL ROM 373	1		1	2
10.	Izborni predmet	FIL ROM 375	1		1	2
UKUPNO 30			10	5	16	30

Student bira jedan od ponuđenih izbornih predmeta u semestru kako bi sakupio traženih 30 ECTS bodova i prešao u slijedeći semestar.

Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti + drugi izborni blok

BA Studij

SEMESTAR I

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Pregled francuske gramatike I ✓	FIL ROM 111	2		4	5 ✓
2.	Ortoepija I ✓	FIL ROM 112	1			1 ✓
3.	Francuska književnost humanizma i renesanse ✓	FIL ROM 121	2		1	3 ✓
4.	Uvod u italijanski jezik* ✓	FIL ROM 151	2		1	~~3~~ 2 ✓
5.	Uvod u španski jezik* ✓	FIL ROM 161	2		1	~~3~~ 2 ✓
6.	Latinski jezik I ✓	FIL ROM 100	1		1	3 ✓
7.	Drugi izborni blok		15			15
8.	Drugi izborni blok					
9.	Drugi izborni blok					
10.	B/H/S jezik ✓	FIL BHS 101	1		1	~~3~~ 1 ✓
UKUPNO			30			30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR II

*ODLUKA MINU BAO
02-01/230 OD 15.4.2010.*

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Pregled francuske gramatike II ✓	FIL ROM 113	2		4	5
2.	Ortoepija II ✓	FIL ROM 114	1			1
3.	Francuska književnost baroka i klasicizma ✓	FIL ROM 122	2		1	3
4.	Italijanski jezik I* ✓	FIL ROM 152	1		2	~~3~~ 2
5.	Španski jezik I* ✓	FIL ROM 162	1		2	~~3~~ 2
6.	Latinski jezik II ✓	FIL ROM 101	1		1	3
7.	Drugi izborni blok		15			15
8.	Drugi izborni blok					
9.	Drugi izborni blok					
10.	B/H/S jezik	FIL BHS 102	1		1	~~3~~ 1
UKUPNO			30			30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR III

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Morfosintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 211	2		4	4
2.	Fonetika	FIL ROM 212	1			2
3.	Književnost francuskog Prosvjetiteljstva	FIL ROM 221	1		1	3
4.	Francuska civilizacija I	FIL ROM 231	1	1		2
5.	Italijanski jezik II*	FIL ROM 251	2		1	3
6.	Španski jezik II*	FIL ROM 261	2		1	3
7.	Drugi izborni blok		14			15
8.	Drugi izborni blok					
9.	Drugi izborni blok					
10.	Izborni predmet	FIL ROM 271	1		1	1
UKUPNO			30			30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR IV

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Morfosintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 213	2		4	4
2.	Fonologija francuskog jezika	FIL ROM 214	1			2
3.	Književnost francuskog Romantizma	FIL ROM 222	1		1	3
4.	Francuska civilizacija II	FIL ROM 232	1	1		2
5.	Italijanski jezik III*	FIL ROM 252	2		1	3
6.	Španski jezik III*	FIL ROM 262	2		1	3
7.	Drugi izborni blok		14			15
8.	Drugi izborni blok					
9.	Drugi izborni blok					
10.	Izborni predmet	FIL ROM 272	1		1	1
UKUPNO			30			30

* Student u prvom semestru bira jedan od ova dva jezika koji želi da sluša (dakle **ili** italijanski **ili** španski). Kada se odluči za jedan od njih, isti mora slušati tokom četiri semestra.

SEMESTAR V

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Sintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 311	2		4	4
2.	Prozodija francuskog jezika	FIL ROM 312	1		1	2
3.	Francuska književnost 20. stoljeća I	FIL ROM 321	1		1	3
4.	Historija francuskog jezika	FIL ROM 313	1			2
5.	Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije I	FIL ROM 341	1		1	2
6.	Pedagogija	FIL PED 201	1		1	2
7.	Drugi izborni blok		15			15
8.	Drugi izborni blok					
9.	Drugi izborni blok					
UKUPNO			30			30

SEMESTAR VI

REDNI BROJ	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	BODOVI
1.	Sintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 314	2		4	4
2.	Francuska književnost 20. stoljeća II	FIL ROM 322	1	1	1	4
3.	Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije II	FIL ROM 342	2		1	2
4.	Pedagogija	FIL PED 202	1		1	2
5.	Drugi izborni blok		15			15
6.	Drugi izborni blok					
7.	Drugi izborni blok					
8.	Izrada završnog dodiplomskog rada iz drugog izbornog bloka *					
9.	Izrada završnog dodiplomskog rada iz francuskog jezika *	FIL ROM 372		1		3
UKUPNO			30			30

NASTAVNI PROGRAM

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Pregled francuske gramatike I	FIL ROM 111
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 sata predavanja + 6 sati vježbi; 10 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Upoznavanje sa osnovama francuske gramatike sa težištem na vrstama riječi i njihovoj morfologiji uz istovremeno postepeno uvođenje u studij jezika.	
Sadržaj predmeta: Kratak uvod u studij jezika. Osnovna područja gramatike. Morfologija. Vrste riječi i njihova podjela. Imenice. Pridjevi. Član. Pokazni determinatori i pokazne zamjenice. Prisvojni determinatori i prisvojne zamjenice. Upitni determinatori i upitne zamjenice. Lične zamjenice. Odnosne zamjenice. Glagoli (paradigma svih konjugacija i najčešćih nepravilnih glagola). Prilozi. Brojevi.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: dva testa od kojih se prvi radi polovinom, a drugi krajem semestra. Ispit nakon I semestra se sastoji iz pismenog dijela (koji sadrži test iz Pregleda francuske gramatike I, diktat i prijevod kraćeg odlomka iz jednog od dva teksta koji se čitaju tokom semestra) i usmenog dijela. Studenti se oslobađaju polaganja pismenog dijela ispita ukoliko su svi pismeni testovi iz francuskog jezika koje su radili tokom semestra pozitivno ocijenjeni, a konačna ocjena im se izvodi na osnovu rezultata postignutih na tim testovima.	
Udžbenici: <i>La Grammaire pour tous.</i> Bescherelle 3. Paris : Hatier. Poisson-Quinton S., Mimran R. et Mahéo-Le Coadic (2004). <i>Grammaire expliquée du français.</i> CLE International/SEJER. Drašković, Vlado, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i>	
Literatura: Naslovi dva obavezna teksta na francuskom jeziku koje student treba pročitati tokom I i II semestra određuju se pred početak svake školske godine.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Ortoepija I	FIL ROM 112
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja; 2 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta:	
Upoznavanje sa osnovama francuske ortoepije i francuskog pravopisa.	
Sadržaj predmeta:	
Ortoepija i ortografija. Francuski grafički sistem. Grafem i fonem. Dijakritički znakovi. Fonogram. Morfogram. Logogram. Francuski fonematski sistem. Simboli međunarodne fonetske abecede. Priroda sloga i boja samoglasnika. Osnovna pravila silabacije. Spajanje riječi u govoru. Francuski samoglasnički sistem i samoglasnički sistem bosanskog/hrvatskog/srpskog.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: dva testa od kojih se prvi radi sredinom, a drugi krajem semestra. Ispit: pismeni test nakon I semestra. Ovog ispita oslobađaju se studenti kojima su testovi, koje su radili tokom semestra, pozitivno ocijenjeni, a konačna ocjena im se izvodi na osnovu rezultata postignutih na tim testovima.	
Priručnik: Abry D. et Chalaron M.-L.(1994) <i>Phonétique</i> . 350 exercices avec six cassettes. Coll. Exercions-nous. Paris:Hachette.	
Literatura:	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Francuska književnost humanizma i renesanse FIL ROM 121
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar, 2 sata predavanja + 1 sat vježbi + 1 sat seminara, 7 ECTS*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni + izborni
<p>Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s epohom humanizma i renesanse u svjetlu promjena koje su revolucionirale cjelokupnu evropsku civilizaciju, oblikovale novu sliku svijeta i mjesto čovjeka u njemu. Primarni cilj kolegija je paralelno praćenje promjena koje su se zbile na planu književnosti (književne vrste, teme, inspiracije, uzori, glavni predstavnici).</p>
<p>Sadržaj predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvod u proučavanje književnosti, modeli proučavanja i klasifikacije - smjena epoha i ulazak u "moderna vremena" – historijska, društvena i književna pozornica francuskog 16. st. u kontekstu analognih promjena u Evropi; - pojam humanizma i renesanse, slika postupnog raskidanja sa srednjovjekovnom tradicijom i okretanja ka novim uzorima grčko-rimske antike i suvremene Italije; - poezija – od "velikih retoričara" do Plejade, promjene na planu shvaćanja poezije, pjesničkih vrsta, uzora – utjecaj platonizma i petrarkizma; - predstavnici Plejade, pjesnici P. de Ronsard i J. Du Bellay – reforma jezika i poezije; - proza 16. st. – F. Rabelais, M. de Montaigne, M. de Navarre.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završni ispit (pismeni, usmeni)
<p>Udžbenici: BANAŠEVIC, Nikola [i dr.], <i>Francuska književnost (od srednjeg vijeka do 1683)</i>, Knj.I, Sarajevo – Beograd, Svjetlost – Nolit, 1976. — VINJA, Vojmir [i dr.], <i>Povijest svjetske književnosti</i>. Knjiga 3, Zagreb, Mladost, 1982; SOLAR, Milivoj, <i>Teorija književnosti</i>, Zagreb, Školska knjiga, 2001.</p>
<p>Literatura: BRUNEL, Pierre [i dr.], <i>Histoire de la littérature française</i>, Tome I (Du Moyen Âge au XVIIIe s.), Paris, Bordas, 1977; -LAGARDE, André; MICHARD, Laurent, <i>Le XVIe siècle. Les grands auteurs français du programme</i>, II, Paris, Bordas, 1986. - DEMONET-LAUNAY, M.-L., <i>XVIe siècle.</i>, Paris, Bordas, 1994.</p>
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.

Trogorodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogorodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Latinski jezik I	FIL ROM 100
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS*	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja + vježbe	
Status predmeta: obavezni + opći	
Cilj predmeta: Cilj svakog jezika, pa tako i latinskog, jest upoznavanje, razumijevanje i prepoznavanje jezične strukture, kao i razumijevanje izvanjezičnog, tj. civilizacijskog konteksta u kojem se kroz taj jezik prenose neke informacije. Konačni je cilj učenja steći osnove latinskog jezika, tj. najnužnije znanje kojim bi studenti s uspjehom mogli pristupiti čitanju lakših latinskih tekstova i prevesti ih na materinski jezik. Učenjem latinskog jezika šire se pogledi na antički svijet rimske kulture, duhovnog nasljeđa i upoznaju se vrijednosti koje se temelje na univerzalnim načelima. Izvlačeći pouke iz mudrih razmišljanja starih Rimljana, student širi svoje vidike i povezuje sve te vrijednosti sa suvremenim svijetom.	
Sadržaj predmeta: Usvajanje vokabulara, gramatičkih sadržaja (imenica i pridjeva, priloga, zamjenica i brojeva), analize, razumijevanje i prevodenje teksta te upoznavanje s izvanjezičnim sadržajima. Kroz jednostavne i kratke rečenice, analizom teksta studenti uočavaju gramatičke oblike i njihovu funkciju u rečenici - tekstu.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra, a završni ispit samo usmeno.	
Udžbenici: <i>Elementa latina</i> = osnove latinskog jezika, Veljko Gortan, Oton Gorski, Pavao Pauš, Školska knjiga, Zagreb, 2004.	
Literatura: <i>Latinska gramatika</i> , Gortan - Gorski - Pauš, Školska knjiga, Zagreb. <i>Rječnici</i> - raznih autora i izdavača.	
* Ovaj predmet nosi različit broj ECTS bodova ukoliko se sluša kao opći.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Uvod u italijanski jezik * FIL ROM 151
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar, 2 sata predavanja + 1 sat vježbi; 5 ECTS*
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Usvojiti znanja iz italijanskog jezika (<i>livello intermedio</i>) B1
Sadržaj predmeta: Upoznavanje se italijanskim glasovnim sistemom, naglaskom i bilježenjem akcenta. Usvajanje osnova italijanske gramatike. Oblici i funkcije člana (određeni, neodređeni, partitivni). Vrste riječi. Imenička deklinacija i uloga prijedloga. Vrste, broj, rod i građenje pridjeva i priloga i njihova upotreba. Glavni i redni brojevi. Vrste, oblici i upotreba zamjenica. Indikativ prezenta glagola.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeni (test), usmeni, kontinuirana provjera znanja
Udžbenici: Jernej Josip, <i>Konverzijska talijanska gramatika</i> . Zagreb. Školska knjiga, 1985. Chiuchiù A., Minciarelli F., Silvestrini M., <i>Grammatica Italiana per Stranieri »In Italiano«</i> , Perugia. Edizioni Guerra, 1995.
Literatura: Gruppo META, <i>»Uno« Corso comunicativo di italiano per stranieri</i> , Roma. Bonacci editore, 1992. RJEČNICI Deanović M – Jernej J., <i>Talijansko-hrvatski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Deanović M – Jernej J., <i>Hrvatsko-talijanski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Zingarelli. <i>Vocabolario della lingua italiana</i> , a cura di M. Dogliotti e L. Rosiello, Bologna, Zanichelli.
* Ovaj predmet nosi različit broj ECTS bodova i ima različit broj sati u zavisnosti od toga da li se radi o jednopredmetnom ili dvopredmetnom studiju.

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Uvod u španski jezik	FIL ROM 161
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar, 2 sata predavanja + 1 sat vježbi; 5 ECTS*	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Kroz književne tekstove iz različitih perioda izučava se španski jezik, kultura i tradicija, kako Španije tako i zemalja Latinske Amerike.	
Sadržaj predmeta: Rasprostranjenost i značaj španskog jezika; osnove fonetike španskog jezika: vokali, konsonanti, diftonzi, triftonzi, akcenat, intonacija, ortografija, interpunkcija; imenice: rod i broj imenica, imenice koje promjenom roda ili broja mijenjaju značenje, određivanje roda prema semantičkim skupinama, imenice koje imaju dva roda, deminutivi i augmentativi; pridjevi: rod i broj pridjeva, mjesto pridjeva, apokope, komparacija pridjeva, pokazni, prisvojni i neodređeni pridjevi; član: određeni i neodređeni, upotreba člana; zamjenice: lične, prisvojne, pokazne, relativne, upitne, neodređene, proklitički i enklitički oblici, povratna i recipročna; brojevi: glavni i redni brojevi, izražavanje sati i datuma...	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici: Vojmir Vinja: <i>Gramatika španjolskog jezika</i> , Školska knjiga, Zagreb	
Literatura: Rafael Seco: <i>Manual de gramática española</i> , Aguilar, Madrid Selena Millares, Aurora Centellas: <i>Método de español para extranjeros</i> , Edinumen John Butt Carmen Benjamin: <i>A New Reference Grammar of Modern Spanish</i> , Edward Arnold, London Samuel Gili Gaya: <i>Curso superior de sintaxis española</i> , Biblograf, Barcelona	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Bosanski, hrvatski, srpski jezik I FIL BHS 101
Smjer, semestar i broj bodova: Odsjek za romanske jezike Prvi semestar. ECTS 3
Trajanje: 1 semestar: 2 sata (1 /pred./ + 1 /vj./)
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važna praktična pismenost na oba plana.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na aspekte korektnog pisanog izražavanja. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.
Preduvjeti za upis predmeta: Ne postoje. Ovo je opći predmet.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ tokom 6. sedmice nastave + prvi polusestrialni ispit u 8. sedmici nastave + 1 test /kolokvij/ tokom 12. sedmice nastave + 2. polusestrialni ispit na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni ispit: pismeni u 18. sedmici nastave u semestru
Literatura: 1. Halilović, S.: <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> . Zenica: Dom štampe. 1999. 2. Babić, Finka, Moguš: <i>Hrvatski pravopis</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2001. 3. Pešikan, Pižurica, Jerković: <i>Pravopis srpskog jezika</i> . Novi Sad: Matica srpska. 1993.

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Pregled francuske gramatike II	FIL ROM 113
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 2 sata predavanja + 6 sati vježbi; 10 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Dalje upoznavanje sa osnovama francuske gramatike sa težištem na sintaksi proste rečenice.	
Sadržaj predmeta: Tipovi rečenica. Prosta izjavna rečenica i njena sastavnička struktura. Subjekt i predikat. Imenska grupa. Modifikatori imenske grupe: pridjev u funkciji epiteta i imenska dopuna. Apozicija. Glagolska grupa. Objekt (prijelazna direktna i indirektna konstrukcija). Pasivna konstrukcija. Atributska konstrukcija. Priloške odredbe. Grafičko prikazivanje rečenične strukture. Složena rečenica (koordinativno i subordinativno povezivanje). Slaganje vremena.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz <i>Pregleda francuske gramatike I</i>	
Način provjere znanja: dva testa od kojih se prvi radi polovinom, a drugi krajem semestra. Ispit nakon II semestra se sastoji iz pismenog dijela (koji sadrži test iz Pregleda francuske gramatike II, diktat i prijevod kraćeg odlomka iz jednog od dva teksta koji se čitaju tokom semestra) i usmenog dijela. Studenti se oslobađaju polaganja pismenog dijela ispita ukoliko su svi pismeni testovi iz francuskog jezika koje su radili tokom semestra pozitivno ocijenjeni, a konačna ocjena im se izvodi na osnovu rezultata postignutih na tim testovima.	
Udžbenici: <i>La Grammaire pour tous.</i> Bescherelle 3. Paris : Hatier Poisson-Quinton S., Mimran R. et Mahéo-Le Coadic (2004). <i>Grammaire expliquée du français.</i> CLE International/SEJER. Drašković, Vlado, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i>	
Literatura: Naslovi dva obavezna teksta na francuskom jeziku koje student treba pročitati tokom I i II semestra određuju se pred početak svake školske godine.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Ortoepija II	FIL ROM 114
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja; 2 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Dalje upoznavanje sa osnovama francuskog fonematskog sistema s težištem na samoglasnicima koji predstavljaju posebnu poteškoću u izgovoru u poređenju sa maternjim jezikom, ali istovremeno i sa nekim pravopisnim specifičnostima koje se na njih odnose.	
Sadržaj predmeta: Zaobljeni samoglasnici i njihovi fonogrami. Nestabilno e, izgovor i osnovna ortoepska pravila. Nazalni samoglasnici i njihovi fonogrami. Nazalni samoglasnici i vezivanje. Otvoreno i zatvoreno e. Ortoepska pravila izgovora i karakteristične grafije. Izgovorne i pravopisne specifičnosti nekih glagola prve vrste (alternacije nestabilnog e i otvorenog e). Transkripcija teksta.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz <i>Ortoepije I</i> .	
Način provjere znanja: dva testa od kojih se prvi radi sredinom, a drugi krajem semestra. Ispit: pismeni test nakon II semestra. Ovog ispita oslobađaju se studenti kojima su testovi, koje su radili tokom semestra, pozitivno ocijenjeni, a konačna ocjena im se izvodi na osnovu rezultata postignutih na tim testovima.	
Priručnik: Abry D. et Chalaron M.-L.(1994) <i>Phonétique</i> . 350 exercices avec six cassettes. Coll. Exerçons-nous. Paris:Hachette.	
Literatura:	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Francuska književnost baroka i klasicizma FIL ROM 122
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 sata predavanja + I sat vježbi + I sat seminara; 7 ECTS*
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni + izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s epohom baroka i klasicizma u francuskoj književnosti 17. stoljeća, s posebnim osvrtom na sučeljavanje ovih dviju estetika u domenu dramskog stvaranja, te na definiranje osnovnih principa klasične dramaturgije.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none"> - osnovne značajke baroknog duha i estetike na prijelazu iz 16. u 17. stoljeće; - barokna poezija i pozorište; Aristotelovci vs. Moderni; - velika debata tridesetih godina 17.st. oko tumačenja i primjene pravila klasične dramaturgije; - formiranje doktrine klasicizma i njeni osnovni postulati; - književni žanrovi u 17. stoljeću; - pozorište – od barokne tragikomedije do klasicističke tragedije i komedije; - veliki dramski pisci – Corneille, Racine, Molière.
Preuvjeti za upis predmeta: položen ispit književnosti iz prethodnog semestra (ne važi za studente koji ga slušaju kao izborni predmet)
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završni ispit (pismeni i usmeni)
Udžbenici: BANAŠEVIĆ, Nikola [i dr.], <i>Francuska književnost (od srednjeg vijeka do 1683)</i> , Knj.I, Sarajevo – Beograd, Svjetlost – Nolit, 1976. — VINJA, Vojmir [i dr.], <i>Povijest svjetske književnosti</i> . Knjiga 3, Zagreb, Mladost, 1982.
Literatura: BIYIDI, Odile, <i>XVIIe siècle</i> , Paris, Bordas, 1991. – BRUNEL, Pierre [i dr.], <i>Histoire de la littérature française</i> , Tome I (Du Moyen age au XVIIe s.), Paris, Bordas, 1977. – VITANOVIĆ, Slobodan, <i>Poetika Nikole Boaloe i francuski klasicizam</i> , Beograd, Književna misao, 1971. - ADAM, Antoine, <i>L'Âge classique</i> , Tome I (1624-1660), Paris, Arthaud, 1968. – CLARAC, Pierre, <i>L'Âge classique</i> , Tome II (1660-1680), Paris, Arthaud, 1968; LEVILLAIN, Henriette, <i>Qu'est-ce que le baroque?</i> Klincksieck, 2003.
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Latinski jezik II	FIL ROM 101
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS*	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja + vježbe	
Status predmeta: obavezni + opći	
Cilj predmeta: Cilj svakog jezika, pa tako i latinskog, jest upoznavanje, razumijevanje i prepoznavanje jezične strukture, kao i razumijevanje izvanjezičnog, tj. civilizacijskog konteksta u kojem se kroz taj jezik prenose neke informacije. Konačni cilj je učenja steći osnove latinskog jezika, tj. najnužnije znanje kojim bi studenti s uspjehom mogli pristupiti čitanju lakših latinskih tekstova i prevesti ih na materinski jezik. Učenjem latinskog jezika šire se pogledi na antički svijet rimske kulture, duhovnog nasljeđa i upoznaju se vrijednosti koje se temelje na univerzalnim načelima. Izvlačeći pouke iz mudrih razmišljanja starih Rimljana, student širi svoje vidike i povezuje sve te vrijednosti sa suvremenim svijetom.	
Sadržaj predmeta: Usvajanje vokabulara, gramatičkih sadržaja (glagola i sintakse glagolskih imena), analize, razumijevanje i prevođenje teksta te upoznavanje s izvanjezičnim sadržajima. Kroz jednostavne i kratke rečenice, analizom teksta studenti uočavaju gramatičke oblike i njihovu funkciju u rečenici - tekstu.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra, a završni ispit samo usmeno	
Udžbenici: <i>Elementa latina</i> = osnove latinskog jezika, Veljko Gortan, Oton Gorski, Pavao Pauš, Školska knjiga, Zagreb, 2004.	
Literatura: <i>Latinska gramatika</i> , Gortan - Gorski - Pauš, Školska knjiga, Zagreb. <i>Rječnici</i> - raznih autora i izdavača.	
* Ovaj predmet nosi različit broj ECTS bodova ukoliko se sluša kao opći.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Italijanski jezik I	FIL ROM 152
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja + 2 sata vježbi; 5 ECTS*	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Usvojiti temeljna morfo-sintaksička znanja iz italijanskog jezika (<i>livello avanzato</i>) B2	
Sadržaj predmeta: Sintaksa proste rečenice. Oblici pravilnih i najvažnijih nepravilnih glagola. Upotreba vremena u indikativu. Pravila o slaganju vremena. Indirektni govor. Čitanje, tumačenje, analiza riječi i gramatičkih konstrukcija, prepričavanje nastavnih jedinica iz propisanih udžbenika. Prevođenje sa italijanskog i na italijanski jezik. Konverzacijske vježbe. Na vježbama se koriste i audio-vizuelne materijali i metode primjerene propisanom gradivu prve godine.	
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz <i>Uvoda u italijanski jezik</i>	
Način provjere znanja: pismeni (test), usmeni, kontinuirana provjera znanja	
Udžbenici: Jernej Josip, <i>Konverzacijska talijanska gramatika</i> . Zagreb. Školska knjiga, 1985. Chiuchiù A., Minciarelli F., Silvestrini M., <i>Grammatica Italiana per Stranieri »In Italiano«</i> , Perugia. Edizioni Guerra, 1995.	
Literatura: Gruppo META, <i>»Uno« Corso comunicativo di italiano per stranieri</i> , Roma. Bonacci editore, 1992. RJEČNICI Deanović M – Jernej J., <i>Talijansko-hrvatski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Deanović M – Jernej J., <i>Hrvatsko-talijanski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Zingarelli. <i>Vocabolario della lingua italiana</i> , a cura di M. Dogliotti e L. Rosiello, Bologna, Zanichelli.	
* Ovaj predmet nosi različit broj ECTS bodova i ima različit broj sati u zavisnosti od toga da li se radi o jednopredmetnom ili dvopredmetnom studiju.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Španski jezik I	FIL ROM 162
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar, 1 sat predavanja + 2 sata vježbi; 5 ECTS*	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta:	
Kroz književne tekstove iz različitih perioda izučava se španski jezik, kultura i tradicija, kako Španije tako i zemalja Latinske Amerike.	
Sadržaj predmeta:	
Glagoli: glagolski načini; pomoćni glagoli; <i>ser</i> i <i>estar</i> , mijenjanje vrijednosti pridjeva uz glagole <i>ser</i> i <i>estar</i> ; tri pravilne konjugacije, polunepravilni glagoli, nepravilni glagoli, indikativ prezenta, perfekta, aorista, imperfekta i futura; pasiv; povratni glagoli; gerund; particip; prilozi: vremena, mjesta, načina, količine, afirmacije, negacije; prijedlozi: prosti i složeni; veznici: prosti i složeni; uzvici.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen <i>Uvod u španski jezik</i>	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici:	
Vojmir Vinja: <i>Gramatika španjolskog jezika</i> , Školska knjiga, Zagreb	
Literatura:	
Rafael Seco: <i>Manual de gramática española</i> , Aguilar, Madrid	
Selena Millares, Aurora Centellas: <i>Método de español para extranjeros</i> , Edinumen	
John Butt Carmen Benjamin: <i>A New Reference Grammar of Modern Spanish</i> , Edward Arnold, London	
Samuel Gili Gaya: <i>Curso superior de sintaxis española</i> , Biblograf, Barcelona	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Bosanski, hrvatski, srpski jezik II FIL BHS 102
Smjer, semestar i broj bodova: Odsjek za romanistiku. Drugi semestar. ECTS 3
Trajanje: 1 semestar: 2 sata (1 /pred./ + 1 /vj./)
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studenti jezičkih odsjeka upoznaju sa osnovnim gramatičkim zakonitostima u maternjem jeziku. Na taj način, ovi će studenti lakše ovladati i gramatikom stranog jezika koji studiraju.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne gramatičke pojavnosti. Vježbe, s druge strane, služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.
Preduvjeti za upis predmeta: Ne postoje. Ovo je opći predmet.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ tokom 6. sedmice nastave + polusemestralni ispit u 8. sedmici nastave + 1 test /kolokvij/ tokom 12. sedmice nastave + završni ispit na kraju semestra u 16. sedmici nastave u semestru) i završni kumulativni ispit: pismeni u 17. sedmici nastave u semestru.
Literatura: 1. Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 1979. 2. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> . Dom štampe: Zenica. 2000. 3. Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2005.

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Morfosintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 211
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 sata predavanja + 6 sati vježbi; 10 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Produblivanje i proširivanje znanja koje su studenti stekli i to potvrdili uspješno položenim ispitom iz predmeta <i>Pregled francuske gramatike I i II</i> .	
Sadržaj predmeta: Imenice : vrste, rod, tvorba, dvostruki rod, kolebljivi rod, množina, dva pluralna oblika, vlastita imena, složenice. Član: određeni, neodređeni, partitivni, upotreba i izostavljanje, stilska vrijednost, član i dijelovi tijela. Pridjevi: ženski rod u govoru i pisanju, stepenovanje, mjesto pridjeva, priloška upotreba pridjeva. Posvojni zamjениčki pridjevi : poređenje sa nazivima u b/h/s jeziku, stilska vrijednost. Pokazni zamjениčki pridjevi : dva osnovna značenja - vremensko i prostorno, stilske vrijednosti. Neodređeni zamjениčki pridjevi Zamjenice: lične (naglašene i nenaglašene), povratne, zamjениčki prilozi <u>en</u> i <u>y</u> , neodređena zamjenica <u>on</u> , posvojne, pokazne, odnosne (proste i složene), priloške zamjenice <u>où</u> i <u>dont</u> , upitne i neodređene.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta <i>Pregled francuske gramatike II</i> .	
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra, završni pismeni i usmeni ispit.	
Udžbenici: Grevisse Maurice, <i>Précis de grammaire française</i> , Gembloux, J.Duculot. Mauger Gaston, <i>Grammaire pratique du français d'aujourd'hui</i> , Paris, Hachette.	
Literatura: Dodatna : Grevisse Maurice, <i>Le Bon usage</i> , Gembloux, J. Duculot. Pinchon Jacqueline, <i>Morphosyntaxe du français</i> , Paris, Hachette. Thomas Adolphe, <i>Dictionnaire des difficultés de la langue française</i> , Paris, Larousse. Robert Paul, <i>Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française</i> (<i>Le Petit Robert</i>), Paris. <i>Le lexis, dictionnaire de la langue française</i> , Larousse. Putanec Valentin, <i>Francusko-hrvatski rječnik</i> , Zagreb.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Fonetika	FIL ROM 212
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 1 sat predavanja ; 2 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Upoznavanje sa osnovama fonetskog opisa glasova.	
Sadržaj predmeta: Predmet fonetike. Osnovni pojmovi fiziološke, akustičke i auditivne fonetike. Opis i klasifikacija francuskih suglasnika i samoglasnika.	
Preuvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra (dva pismena testa od kojih se prvi radi sredinom, a drugi krajem III semestra). Ispit: pismeni ispit nakon III semestra. Ovog ispita oslobađaju se studenti kojima su testovi koje su radili tokom semestra pozitivno ocijenjeni, a konačna ocjena im se izvodi na osnovu rezultata postignutih na tim testovima.	
Udžbenici: Léon P. R. (1996). <i>Phonétisme et prononciations du français</i> (avec des travaux pratiques d'application et leurs corrigés): Chapitre 3 "La nature physique des sons de la parole" Chapitre 4 "La perception des sons de la parole" Chapitre 5 "La production des sons de la parole" Paris: Nathan Université, pp.29-63.	
Literatura:	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Književnost francuskog prosvjetiteljstva FIL ROM 221
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi + 1 sat seminara; 7 ECTS*
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminari,
Status predmeta: obavezni + izborni
Cilj predmeta: Cilj kolegija je da studenti steknu predstavu o nastanku i razvoju kritičkog mišljenja Prosvjetiteljstva, kao i da se upoznaju sa idejama tolerancije, prava čovjeka, solidarnosti – koje provijavaju u djelima pisaca XVIII vijeka.
Sadržaj predmeta: Književne, socijalne i filozofske ideje Prosvjetiteljstva. – Razum kao sredstvo saznanja i kao instrument društvene kritike. – Kritički duh prosvjetiteljstva. – Božansko i prirodno pravo. – Deklaracija o pravima čovjeka i građanina. – Enciklopedija. – Rusoov <i>Društveni ugovor</i> . – Monteskjeova razmatranja o <i>duhu zakona</i> . – Didroovo shvatanje umjetnosti. – Volterova ideja historije, tolerancije, otpora zlu. – Nastanak i razvoj romana u XVIII vijeku. – Karakteristike dramske književnosti u XVIII vijeku.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit književnosti iz prethodnog semestra
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završni ispit (pismeni i usmeni)
Udžbenici: Džakula Branko, <i>Francuska književnost</i> , knj. II, 1978
Literatura: Hazard (Paul), <i>La crise de la conscience européenne</i> , 1935. Mauzi (Robert), <i>L'idée du bonheur en France au XVIIIe siècle</i> , 1860. Ehrard (Jean), <i>L'idée de la nature en France dans la première moitié du XVIIIe siècle</i> , 1970. Didier (Béatrice), <i>Le XVIIIe siècle</i> , III, 1976.
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Francuska civilizacija I	FIL ROM 231
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 1 sat predavanja + 1 sat seminara; 4 ECTS*	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja i seminar	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Cilj kursa francuske civilizacije je da studenti ovladaju osnovnim pojmovima civilizacije i da, povezujući istorijske, kulturne i umjetničke pojave, stvore predstavu o jedinstvenom civilizacijskom prostoru savremene Francuske, o njenim razvojnim fazama i njenim duhovnim vezama sa antičkim naslijeđem i civilizacijama drugih evropskih naroda.	
Sadržaj predmeta: Pojam civilizacije; civilizacija i kultura; osnovne karakteristike civilizacije; naslijeđe grčko-rimske civilizacije; civilizacija Galije (romanizacija, hrišćanstvo, prodor Varvara); Karolinzi i Merovinzi; viteški, epski i kurtoazni duh; Humanizam i Renesansa; Racionalizam; Prosvjetiteljstvo: razvoj filozofije i nauke; kritički duh ideološka priprema za francusku revoluciju; Restauracija, Julska monarhija, Drugo carstvo, Pariska komuna, Treća Republika; likovne umjetnosti 19.vijek; Prvi i drugi svjetski rat; razvoj ideja umjetnosti i tehnike; novi izražajni mediji.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završni usmeni ispit	
Udžbenici:	
Literatura: G. Duby- R. Mandrou, <i>Histoire de la civilisation française</i> , 1968, 2 toma S. i G. Vitanović, <i>Francuska civilizacija</i> , Beograd, 1999. G. Cotentin-Rey, <i>Les Grandes étapes de la civilisation française</i> , Bordas, 1991.	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Italijanski jezik II	FIL ROM 251
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 sata predavanja + 2 sata vježbi; 5 ECTS*	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja, lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Proširiti znanja (teorijski i praktički) iz morfološko-sintaksičkih struktura savremenog italijanskog jezika.	
Sadržaj predmeta: Osobnosti imenica – nepravilnosti u oblicima za rod, broj. Principi građenja riječi. Imenice i pridjevi sa izmijenjenim značenjem (augmentativni, deminutivni, pejorativni i hipokoristični oblici). Nepravilni glagoli. Analiza rečenice – rečenični dijelovi i vrste rečenica. Slaganje vremena u indikativu. Upotreba konjuktiva u zavisnim i glavnim rečenicama. Slaganje vremena u konjuktivu. Leksičke vježbe kao i vježbe pravilne upotrebe glagolskih oblika. Analiza rečenice. Pisanje po diktatu. Prevođenje (sa italijanskog i na italijanski jezik). Leksička i gramatička obrada nekog kraćeg djela od italijanskih autora. Vježbe prevođenja i konverzacije. Vježbe samostalnog izražavanja na italijanskom jeziku. Na vježbama se koriste i audio-vizuelne materijali i metode primjerene propisanom građivu druge godine.	
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz <i>Uvoda u italijanski jezik</i> i <i>Italijanski jezik I</i>	
Način provjere znanja: pismeni, usmeni, kontinuirana provjera znanja	
Udžbenici: Jernej Josip, <i>Konverzacijska talijanska gramatika</i> . Zagreb. Školska knjiga, 1985. Chiuchiù A., Minciarelli F., Silvestrini M., <i>Grammatica Italiana per Stranieri »In Italiano«</i> , Perugia. Edizioni Guerra, 1995. Gruppo META, <i>»Uno« Corso comunicativo di italiano per stranieri</i> , Roma. Bonacci editore, 1992. Konačni spisak potrebnih udžbenika i literature se utvrđuje prije početka akademske godine.	
Literatura: RJEČNICI Deanović M – Jernej J., <i>Talijansko-hrvatski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Deanović M – Jernej J., <i>Hrvatsko-talijanski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Zingarelli, <i>Vocabolario della lingua italiana</i> , a cura di M. Dogliotti e L. Rosiello, Bologna, Zanichelli.	
*Ovaj predmet nosi različit broj ECTS bodova i ima različit broj sati u zavisnosti od toga da li se radi o jednopredmetnom ili dvopredmetnom studiju.	

2006/2007

Trogorodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Španski jezik II	FIL ROM 261
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 2 sata predavanja + 2 sata vježbi; 5 ECTS*	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Kroz književne tekstove iz različitih perioda izučava se španski jezik, kultura i tradicija, kako Španije tako i zemalja Latinske Amerike.	
Sadržaj predmeta: Problemi slaganja glagola sa subjektom; sintaksa vremena (prezent, perfekt, aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur, kondicional, kondicional II); konjuktiv, upotreba konjuktivnih vremena; imperativ; slaganje vremena; upotreba i apsolutna konstrukcija infinitivnih glagolskih oblika (infinitiv, gerundiv, particip); perifrasis verbal.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen <i>Španski jezik I</i>	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra, završni pismeni i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici: Vojmir Vinja: <i>Gramatika španjolskog jezika</i> , Školska knjiga, Zagreb	
Literatura: Rafael Seco: <i>Manual de gramática española</i> , Aguilar, Madrid Selena Millares, Aurora Centellas: <i>Método de español para extranjeros</i> , Edinumen John Butt Carmen Benjamin: <i>A New Reference Grammar of Modern Spanish</i> , Edward Arnold, London Samuel Gili Gaya: <i>Curso superior de sintaxis española</i> , Biblograf, Barcelona	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Morfosintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 213
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 sata predavanja + 6 sati vježbi; 10 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Cilj nastave predmeta Morfosintaksa francuskog jezika II sastoji se u produbljivanju i proširivanju znanja iz morfosintaksičkih struktura francuskog jezika u cjelini.	
Sadržaj predmeta: Brojevi : razlike u terminologiji, razne upotrebe i mjesto. Glagoli: vrste glagola, glagolska stanja, vremena, načini, defektivni, nepravilni glagoli. Prilozi: opće osobine, porijeklo, vrste, stepenovanje, tvorba priloga na <u>-ment</u> . Prijedlozi: specifičnost u poređenju s našim jezikom. Veznici: nekoliko najznačajnijih veznika, veznički izrazi, mjesto i ponavljanje veznika.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta <i>Morfosintaksa I</i> .	
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra, završni pismeni i usmeni ispit.	
Udžbenici: Grevisse Maurice, <i>Précis de grammaire française</i> , Gembloux, J.Duculot. Mauger Gaston, <i>Grammaire pratique du français d'aujourd'hui</i> , Paris, Hachette.	
Literatura: Dodatna : Grevisse Maurice, <i>Le Bon usage</i> , Gembloux, J. Duculot. Pinchon Jacqueline, <i>Morphosyntaxe du français</i> , Paris, Hachette. Thomas Adolphe, <i>Dictionnaire des difficultés de la langue française</i> , Paris, Larousse. Robert Paul, <i>Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française</i> (<i>Le Petit Robert</i>), Paris. <i>Le lexis, dictionnaire de la langue française</i> , Larousse. Putanec Valentin, <i>Francusko-hrvatski rječnik</i> , Zagreb.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Fonologija francuskog jezika	FIL ROM 214
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 1 sat predavanja; 2 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Upoznavanje sa fonološkim pristupom u opisivanju fonematskog sistema francuskog jezika.	
Sadržaj predmeta: Osobnosti jezičkog znaka. Morfem i fonem. Fonem i fon. Razlikovna obilježja. Paradigmatsko i sintagmatsko određenje fonema. Položajne i slobodne varijante. Suglasnički fonemi i njihov fonološki status. Polusuglasnici. Samoglasnički fonemi stabilnog i nestabilnog fonološkog statusa. Fonološki status zaobljenog nazalnog samoglasnika, stražnjeg a i nestabilnog e. Fonološki pristup i ortoepska norma. Neki osnovni principi korekcije izgovora.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz <i>Fonetike</i> .	
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra (dva pismena testa od kojih se prvi radi sredinom, a drugi krajem III semestra). Ispit: pismeni ispit nakon III semestra. Ovog ispita oslobađaju se studenti kojima su testovi koje su radili tokom semestra pozitivno ocijenjeni, a konačna ocjena im se izvodi na osnovu rezultata postignutih na tim testovima.	
Udžbenici: Léon P.R. (1996). <i>Phonétisme et prononciations du français</i> (avec des travaux pratiques d'application et leurs corrigés): Chapitre 6: "Classement et fonctionnement des consonnes" Chapitre 7: "Classement et fonctionnement des voyelles" Paris:Nathan Université, pp.65-93. Léon P.R., <i>Prononciation du français standard</i> , Paris, Didier.	
Literatura:	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Književnost francuskog romantizma FIL ROM 222
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi + 1 sat seminara; 7 ECTS*
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni + izborni
Cilj predmeta: Cilj kolegija je da studenti prošire krug književnih ideja i da romantizam, kao “novu osjećajnost” shvate kao autonoman pjesnički program afirmisanja subjektivnosti, individualnih svojstava književnih likova kao i isticanje složenog ustrojstva društvenih odnosa i “ljudske komedije”.
Sadržaj predmeta: Preromantizam (Šatobrijan, G-đa de Stal, Ž. Sand, Senankur, B. Konstan). – Elementi poetike romantizma. – Evropski romantizam – Najvažniji predstavnici francuskog romantizma (Lamartin, Igo, Vinji, Mise, Nerval). – Karakteristike poezije romantizma (motivi, teme; deskripcija, ispovijest; pjesnički gigantizam, vizionarska poezija). – Bodlerova poetika. – Istorijski i psihološki roman (Igo, Stendal). – Balzakova <i>Ljudska komedija</i> . – Flober. – Elementi romantičarske drame. – Nastanak književne kritike (Sent-Bev, Ten, Renan).
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit književnosti iz prethodnog semestra
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra, završni pismeni i usmeni ispit.
Udžbenici: Grupa autora, <i>Francuska književnost II</i> , Svjetlost-Nolit, 1978.
Literatura: Giraud (Jean), <i>L'école romantique française</i> , 1953. Moreau (Pierre), <i>Le romantisme</i> , 1957. Richard (Jean-Pierre), <i>Etudes sur le romantisme</i> , 1970.
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Francuska civilizacija II	FIL ROM 232
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 1 sat predavanja + 1 sat seminara; 4 ECTS*	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja i seminar	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Cilj kursa francuske civilizacije je da studenti ovladaju osnovnim pojmovima civilizacije i da, povezujući istorijske, kulturne i umjetničke pojave, stvore predstavu o jedinstvenom civilizacijskom prostoru savremene Francuske, o njenim razvojnim fazama i njenim duhovnim vezama sa antičkim naslijeđem i civilizacijama drugih evropskih naroda.	
Sadržaj predmeta: Pojam civilizacije; civilizacija i kultura; osnovne karakteristike civilizacije; naslijeđe grčko-rimske civilizacije; civilizacija Galije (romanizacija, hrišćanstvo, prodor Varvara); Karolinzi i Merovinzi; viteški, epski i kurtoazni duh; Humanizam i Renesansa; Racionalizam; Prosvjetiteljstvo: razvoj filozofije i nauke; kritički duh ideološka priprema za francusku revoluciju; Restauracija, Julska monarhija, Drugo carstvo, Pariska komuna, Treća Republika; likovne umjetnosti 19.vijek; Prvi i drugi svjetski rat; razvoj ideja umjetnosti i tehnike; novi izražajni mediji.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz <i>Francuske civilizacije I</i> (ne važi za studente koji ga slušaju kao izborni predmet)	
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završni usmeni ispit	
Udžbenici:	
Literatura: G. Duby- R. Mandrou, <i>Histoire de la civilisation française</i> , 1968, 2 toma S. i G. Vitanović, <i>Francuska civilizacija</i> , Beograd, 1999. G. Cotentin-Rey, <i>Les Grandes étapes de la civilisation française</i> , Bordas, 1991.	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Italijanski jezik III	FIL ROM 252
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar; 2 sata predavanja +2 sata vježbi; 5 ECTS*	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Utvrđiti postojeća i usvojiti napredna znanja iz materije predmeta	
Sadržaj predmeta: Kondicional i njegova upotreba. Perifrastične glagolske konstrukcije. Sintaksa prijedloga i člana. Implicitne rečenice. Analiza rečenice (vrste rečenica i njihovi dijelovi). Leksička i gramatička obrada nekog kraćeg djela od italijanskih autora. Vježbe prevođenja i konverzacije. Vježbe samostalnog izražavanja na italijanskom jeziku. Na vježbama se koriste i audio-vizuelni materijali i metode primjerene propisanom gradivu druge godine.	
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni propisani ispiti iz prethodnih semestara	
Način provjere znanja: pismeni, usmeni, kontinuirana provjera znanja	
Udžbenici: Jernej Josip, <i>Konverzacijska talijanska gramatika</i> . Zagreb. Školska knjiga, 1985. Chiuchiù A., Minciarelli F., Silvestrini M., <i>Grammatica Italiana per Stranieri »In Italiano«</i> , Perugia. Edizioni Guerra, 1995. Gruppo META, <i>»Uno« Corso comunicativo di italiano per stranieri</i> , Roma. Bonacci editore, 1992. Konačni spisak potrebnih udžbenika i literature se utvrđuje prije početka akademske godine.	
Literatura: RJEČNICI Deanović M – Jernej J., <i>Talijansko-hrvatski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Deanović M – Jernej J., <i>Hrvatsko-talijanski rječnik</i> . Zagreb. Školska knjiga. Zingarelli, <i>Vocabolario della lingua italiana</i> , a cura di M. Dogliotti e L. Rosiello, Bologna, Zanichelli.	
*Ovaj predmet nosi različit broj ECTS bodova i ima različit broj sati u zavisnosti od toga da li se radi o jednopredmetnom ili dvopredmetnom studiju.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Španski jezik III	FIL ROM 262
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 2 sata predavanja + 2 sata vježbi; 5 ECTS*	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Kroz književne tekstove iz različitih perioda izučava se španski jezik, kultura i tradicija, kako Španije tako i zemalja Latinske Amerike.	
Sadržaj predmeta: Dijelovi rečenice; prosta i složena rečenica, jukstapozicija, koordinacija, subordinacija; nezavisno - složena rečenica: kopulativne, distributivne, disjunktivne, adverbativne; imeničke rečenice: subjekatske, objekatske (direktne i indirektne) i rečenice dopune okolnosti; relativne rečenice; priloške rečenice: mjesne, vremenske, načinske, poredbene, uzročne, posljedične, pogodbene, dopusne.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen Španski jezik II	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra, završni pismeni i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici: Vojmir Vinja: <i>Gramatika španjolskog jezika</i> , Školska knjiga, Zagreb.	
Literatura: Rafael Seco: <i>Manual de gramática española</i> , Aguilar, Madrid Selena Millares, Aurora Centellas: <i>Método de español para extranjeros</i> , Edinumen John Butt Carmen Benjamin: <i>A New Reference Grammar of Modern Spanish</i> , Edward Arnold, London Samuel Gili Gaya: <i>Curso superior de sintaxis española</i> , Bibliograf, Barcelona	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Sintaksa francuskog jezika I	FIL ROM 311
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2 sata predavanja + 5 sati vježbi; 10 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i lektorske vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Upoznavanje s osnovama sintakse francuskog jezika.	
Sadržaj predmeta: Različita poimanja konstitutivnih činilaca proste i složene rečenice. Sintaksički postupci: predikacija, koordinacija, subordonacija, determinacija. Sintaksa glagolskih oblika; glagolski način, indikativ, vremena indikativa. Prosta i složena vremena, indikativna i modalna upotreba. Prezent, imperfekt, perfekt, pluskvamperfekt, aorist, passé antérieur, futur I, futur II. Kondicional sadašnji i prošli (vremenska upotreba); imperativ, kondicional prezenta i kondicional prošli (modalna upotreba); sibžonktiv, sibžonktiv prezenta, perfekta, imperfekta i pluskvamperfekta; infinitiv, infinitivne konstrukcije; particip prezenta i glagolski pridjev, gérondif, particip prošli, pravila o slaganju participa prošlog; slaganje vremena.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta <i>Morfosintakse II</i> .	
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra, završni pismeni i usmeni ispit.	
Udžbenici: Grevisse Maurice, <i>Le Bon usage</i> , Gembloux, J. Duculot.	
Literatura: Hervé- D. Béchade, <i>Syntaxe du français moderne et contemporain</i> , Paris, PUF, 1986. Philippe Monneret, René Rioul, <i>Questions de syntaxe française</i> , Paris, PUF, 1999. Paul Imbs, <i>L'emploi des temps verbaux en français moderne</i> , Paris, Klincksieck, 1960. Rječnici	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Prozodija francuskog jezika	FIL ROM 312
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Upoznavanje sa osnovama prozodije francuskog jezika	
Sadržaj predmeta: Predmet prozodije. Slog. Osnovna fonotaktička pravila. Silabifikacija i morfemske alternacije. Akcentuacija. Jezička i govorna riječ. Obilježja naglašenog sloga u francuskom jeziku. Mjesto i funkcije naglasaka. Homogenost naglasne jedinice. Ulančavanje i vezivanje. Izgovorna prilagođavanja. Prozodijska uloga nestabilnog e. Ritam. Intonacija. Intonacijska jedinica. Prikazivanje intonacijskih obrazaca. Funkcije intonacije.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: dva pismena testa od kojih se prvi radi sredinom, a drugi krajem V semestra. Ispit: pismeni ispit nakon V semestra. Ovog ispita oslobađaju se studenti kojima su testovi koje su radili tokom semestra pozitivno ocijenjeni, a konačna ocjena im se izvodi na osnovu rezultata postignutih na tim testovima.	
Udžbenici: Wioland, F. (1991) <i>Prononcer les mots du français</i> . Des sons et des rythmes. Paris: Hachette F.L.E. Léon, P.-R. (1996) <i>Phonétisme et prononciations du français</i> . Avec des travaux pratiques d'application et leurs corrigés. Chapitre 8: "L'infra-structure rythmique, syllabes, groupes, pauses, débit, tempo." Chapitre 9: "L'accentuation et le rythme". Chapitre 10: "La mélodie et l'intonation". Chapitre 11: "Le jeu du "E caduc" Chapitre 12: "Les phénomènes syntactiques: liaisons et enchaînements" Paris: Nathan. pp.95-160.	
Literatura:	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Francuska književnost 20. stoljeća I	FIL ROM 321
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi + 1sat seminar; 5 ECTS*	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Upoznavanje sa savremenom francuskom književnošću prvih decenija 20. st.	
Sadržaj predmeta: Nadrealizam; nova proza (Marcel Proust: <i>A la recherche du temps perdu</i> , André Gide: <i>Les Faux-monnayeurs</i>); Nova poezija (Apollinaire začetnik poezije vijeka, decenija „estetskog zaborava“); Dada i prednadrealizam; Nadrealizam u Francuskoj i u svijetu; <i>Manifeste du surréalisme</i> (1924); Časopis <i>La Révolution surréaliste</i> (1924-1929); Breton, Aragon, Eluard; nadrealistička proza, jedan od činilaca izmjene definicije književnih rodova; <i>Nadja</i> (1928); <i>Le Paysan de Paris</i> (1925).	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit književnosti iz prethodnog semestra (ne važi za studente koji ga slušaju kao izborni predmet)	
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra, završni pismeni i usmeni ispit.	
Udžbenici: Grupa autora, <i>Francuska književnost 3/1 i 3/2</i> , Svjetlost-Nolit, 1981. i 1982.	
Literatura: L. Pierre-Quint: <i>Marcel Proust, sa vie, son oeuvre</i> , 1952. G. Brée: <i>André Gide, l'insaisissable Protée</i> , 1953. Claude Bonnefoy: <i>Apollinaire</i> , 1969. Georges Hugnet: <i>L'Aventure Dada, 1916-1922</i> .1971. Maurice Nadeau: <i>Histoire du surréalisme</i> , 1948. i 1964. H. Kapidžić-Osmanagić: <i>Le surréalisme serbe et ses rapports avec le surréalisme français</i> .1968.	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Historija francuskog jezika	FIL ROM 313
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 1 sat predavanja; 3 ECTS*	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta sastoji se u upoznavanju studenata sa najvažnijim jezičkim promjenama u srednjovjekovnom francuskom, potomku vulgarnog latinskog jezika nekadašnje rimske provincije Galije. Akcenat će biti stavljen ne samo na izučavanje interne evolucije jezika, nego i na one vanjezičke faktore koji su utjecali na njegovo oblikovanje.	
Sadržaj predmeta: Sem izučavanja odnosa jezik – dijalekat i njihovih glavnih obilježja u sinhronijskoj ravni srednjovjekovne epohe, studenti će se uvesti u dijahronijsko izučavanje jezika kroz kratak presjek glavnih lingvističkih promjena i historijskih prevrata koji su prouzrokovali diferencijaciju pučkog latinskog jezika i potonju dijalektalnu fragmentaciju romanskog svijeta. Studenti će na taj način biti upućeni u historiju nastanka francuskog idioma, prva pisana svjedočanstva i tipološku karakterizaciju jezika na galoromanskom teritoriju.	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: usmeni ispit	
Udžbenici:	
Literatura: F. Brunot – Ch. Bruneau, <i>Précis de la grammaire historique de la langue française</i> , Paris, Masson, 1969 Dauzat, Albert, <i>Les étapes de la langue française</i> , PUF, coll. Que sais – je ?, 1956 Faral, Edmond, <i>Petite grammaire de l'ancien français</i> , Paris, 1970 Lagarde – Michard, <i>Le Moyen Age</i> , vol. I, Paris, Bordas, 1985 Lodge, Anthony, <i>Le français – Histoire d'un dialecte devenu langue</i> , Paris, Fayard, 1997 J. Picoche - Ch. Marchello-Nizia, <i>Histoire de la langue française</i> , Nathan Université, 1996 Walter, Henriette, <i>L'aventure des langues en Occident</i> , Robert Laffont, Paris, 1994. Zink, Michel, <i>Littérature française du Moyen Age</i> , PUF, 1992	
Spisak tekstova bit će distribuiran na početku semestra.	
* Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije I
FIL ROM 341
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar; 2 sata predavanja + 1 sat vježbi; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj Kolegija se, između ostalog, sastoji u upoznavanju studenata sa teorijama učenja i opštepedagoškim i psihološkim faktorima koji nalaze svoju primjenu u nastavi francuskog kao stranog jezika.
Sadržaj predmeta: U toku kursa, studenti treba da se praktično osposobe da rukovode nastavnim procesom u osnovnoj i srednjoj školi i da tako sprovedu u praksu jedan dio teorijskih postavki i načela iz metodike nastave. Primijenjena lingvistika i metodika nastave. Jezik kao sustav. Sinkronija i dijakronija. Opozicija između govornog i pisanog jezika. Dvostruka artikulacija. Metodi nastave stranih jezika. Metodološki razvoj na morfosintaksnom planu u nastavi stranih jezika. Značaj i osobine kvalitetnog udžbenika za francuski jezik. Artikulacija nastavnog sata. Nastava francuske riječi. Nastava francuske gramatike. Nastava francuske civilizacije. Nastava francuske književnosti. Bazični rječnik francuskog jezika. Interferencija. Semantika u primijenjenoj lingvistici. Kontrastivna lingvistika i metodika nastave. Planiranje u nastavi francuskog jezika. Savremena škola i nastavna tehnologija.
Preuvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: usmeni ispit
Udžbenici:
Literatura: H. Besse – R. Porquier, <i>Grammaire et didactique des langues</i> , Paris, Hachette, 1991. Pera Polovina, <i>Metodika nastave francuskog jezika</i> , Beograd. Philippe Blanchet, <i>Introduction à la complexité de l'enseignement du français langue étrangère</i> , Louvain – la – Neuve, 1998. „Le Français dans le monde“ (časopis)
Dodatna: Amr Helmy Ibrahim, <i>Lexiques</i> , Paris, Hachette, 1989. Daniel Gaonach, <i>Acquisition et utilisation d'une langue étrangère</i> , Paris, Hachette, 1990. Henri Besse, <i>Méthodes et pratiques des manuels de langue</i> , Paris, Didier, 1992.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: V semestar, 2 sata, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar 1 sat predavanja, 1 sat vježbi
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja)). Razumijeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...) . Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 2. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 3. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 4. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 5. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Sintaksa francuskog jezika II	FIL ROM 314
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2 sata predavanja + 5 sati vježbi + 1 sat seminara; 8 ECTS	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe, lektorske vježbe i seminar	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: produbljivanje znanja iz sintakse francuskog jezika.	
Sadržaj predmeta: Analiza konstitutivnih činilaca složene rečenice (veznička sredstva, glagolsko vrijeme, glagolski aspekt i dubinska struktura iskaza). Razlike glagolskog aspekta u francuskom i b/h/s jeziku. Sintaksa složene rečenice, podjela. Nezavisnosložene rečenice u jukstapoziciji i koordinaciji. Zavisnosložene rečenice: superordinirane i zavisne klauze; subjekatske rečenice; objekatske rečenice; neupravno pitanje; ostale supstantivne rečenice; relativne rečenice; namjerne rečenice; uzročne rečenice; pogodbene rečenice; posljedične rečenice, dopusne rečenice; vremenske rečenice.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta <i>Sintaksa francuskog jezika I</i>	
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra, završni pismeni i usmeni ispit.	
Udžbenici: Grevisse Maurice, <i>Le Bon usage</i> , Gembloux, J. Duculot.	
Literatura: Hervé- D. Béchade, <i>Syntaxe du français moderne et contemporain</i> , Paris, PUF, 1986. Philippe Monneret, René Rioul, <i>Questions de syntaxe française</i> , Paris, PUF, 1999. Paul Imbs, <i>L'emploi des temps verbaux en français moderne</i> , Paris, Klincksieck, 1960. Rječnici	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti
Trogodišnji dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Francuska književnost 20. stoljeća II	FIL ROM 322
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi + 1 sat seminara; 5 ECTS*	
Trajanje: 1 semestar	
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar	
Status predmeta: obavezni + izborni	
Cilj predmeta: Praćenje književnih zbivanja od egzistencijalizma do strukturalizma.	
Sadržaj predmeta: Egzistencijalizam; roman akcije, energije, bratstva i novog angažovanja (Saint-Exupéry); Malraux preteča egzistencijalizma (<i>La Condition humaine</i> , 1933.); književnost ljudske sudbine; filozofija apsurdna; angažovana književnost; teatar ideja; teatar situacija; uspon eseja. Sartre: <i>La Nausée</i> , 1938. <i>Huis clos</i> , 1944. S. de Beauvoir: <i>L'Invitée</i> , 1943. Estetika egzistencijalističkog romana. Camus: <i>L'Étranger</i> , 1942.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit književnosti iz prethodnog semestra	
Način provjere znanja: kontinuirana provjera tokom semestra, završni pismeni i usmeni ispit.	
Udžbenici: Grupa autora, <i>Francuska književnost 3/1 i 3/2</i> , Svjetlost-Nolit, 1981. i 1982.	
Literatura: Jean Lacouture: <i>Malraux, une vie dans le siècle</i> , 1973. Michel Contat et Michel Rybalka: <i>Les écrits de Sartre</i> , 1970. B.-H. Lévy: <i>Le siècle de Sartre</i> , 2000. Claude Francis – Fernande Gontier: <i>Les écrits de Simone de Beauvoir</i> , 1979. P.G. Castex: <i>Albert Camus et „l'Étranger“</i> , 1965. Nikola Kovač: <i>Sukob bića i ideala</i> , 1975.	
*Ukoliko se ovaj predmet sluša kao izborni, on nosi različit broj ECTS bodova.	

Trogodišnji jednopredmetni/dvopredmetni studij francuskog jezika i književnosti

Naziv predmeta i kod: Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije II FIL ROM 342
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar; 2 sata predavanja + 1 sat vježbi; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj Kolegija se, između ostalog, sastoji u upoznavanju studenata sa teorijama učenja i opštepedagoškim i psihološkim faktorima koji nalaze svoju primjenu u nastavi francuskog kao stranog jezika.
Sadržaj predmeta: U toku kursa, studenti treba da se praktično osposobe da rukovode nastavnim procesom u osnovnoj i srednjoj školi i da tako sprovedu u praksu jedan dio teorijskih postavki i načela iz metodike nastave. Primijenjena lingvistika i metodika nastave. Jezik kao sustav. Sinkronija i dijakronija. Opozicija između govornog i pisanog jezika. Dvostruka artikulacija. Metodi nastave stranih jezika. Metodološki razvoj na morfosintaksonom planu u nastavi stranih jezika. Značaj i osobine kvalitetnog udžbenika za francuski jezik. Artikulacija nastavnog sata. Nastava francuske riječi. Nastava francuske gramatike. Nastava francuske civilizacije. Nastava francuske književnosti. Bazični rječnik francuskog jezika. Interferencija. Semantika u primijenjenoj lingvistici. Kontrastivna lingvistika i metodika nastave. Planiranje u nastavi francuskog jezika. Savremena škola i nastavna tehnologija.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz <i>Metodike I</i>
Način provjere znanja: usmeni ispit
Udžbenici:
Literatura: H. Besse – R.Porquier, <i>Grammaire et didactique des langues</i> , Paris, Hachette, 1991. Pera Polovina, <i>Metodika nastave francuskog jezika</i> , Beograd. Philippe Blanchet, <i>Introduction à la complexité de l'enseignement du français langue étrangère</i> , Louvain – la – Neuve, 1998. „Le Français dans le monde“ (časopis)
Dodatna: Amr Helmy Ibrahim, <i>Lexiques</i> , Paris, Hachette, 1989. Daniel Gaonach, <i>Acquisition et utilisation d'une langue étrangère</i> , Paris, Hachette, 1990. Henri Besse, <i>Méthodes et pratiques des manuels de langue</i> , Paris, Didier, 1992.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, FIL PED 202
Semestar (semestri) i broj bodova: VI semestar, 2 sata, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar 1 sat predavanja, 1 sat vježbi
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada.. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb,1993. 2. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 3. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 4. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predstava -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 5. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 6. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

**ZA STUDENTE DRUGIH ODSJEKA KOJI PO NASTAVNOM PLANU I
PROGRAMU IMAJU PREDVIĐEN STRANI JEZIK KAO OPĆI PREDMET**

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik I - opći	FIL ROM 102
Semestar (semestri) i broj bodova: I semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.	
Sadržaj predmeta: U toku prvog i drugog semestra studenti se upoznaju sa slijedećim morfološkim kategorijama gramatike francuskog jezika: les classes des mots ou parties du discours; le nom: les sous-classes et catégories; les déterminants: les classes de déterminants; les pronoms: les classes de pronoms; l'adjectif qualificatif; le verbe: les sous-classes de verbes; la conjugaison des verbes; les adverbes: les classes d'adverbes; les prépositions: les classes de prépositions; les conjonctions: les conjonctions de coordination et de subordinations; les propositions coordonnées et les propositions subordonnées. Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevodenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.	
Prevođenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevođenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.	
Preuvjeti za upis predmeta: osnovno predznanje iz francuskog jezika stečeno kroz osnovno i srednje obrazovanje	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici:	
Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 1</i> , Paris, Hatier/ Didier, 1995 Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i> , Beograd, 1982.	
Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine.	

**ZA STUDENTE DRUGIH ODSJEKA KOJI PO NPP IMAJU PREDVIĐEN
STRANI JEZIK KAO OPĆI PREDMET**

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik II – opći	FIL ROM 103
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.	
Sadržaj predmeta: U toku prvog i drugog semestra studenti se upoznaju sa slijedećim morfološkim kategorijama gramatike francuskog jezika: les classes des mots ou parties du discours; le nom: les sous-classes et catégories; les déterminants: les classes de déterminants; les pronoms: les classes de pronoms; l'adjectif qualificatif; le verbe: les sous-classes de verbes; la conjugaison des verbes; les adverbes: les classes d'adverbes; les prépositions: les classes de prépositions; les conjonctions: les conjonctions de coordination et de subordinations; les propositions coordonnées et les propositions subordonnées. Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevođenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.	
Prevođenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevođenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.	
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit <i>Francuski jezik I - opći</i>	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici:	
Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 1</i> , Paris, Hatier/ Didier, 1995 Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i> , Beograd, 1982.	
Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine	

**ZA STUDENTE DRUGIH ODSJEKA KOJI PO NPP IMAJU PREDVIĐEN
STRANI JEZIK KAO OPĆI PREDMET**

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik III – opći	FIL ROM 202
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
<p>Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.</p>	
<p>Sadržaj predmeta: III i IV semestar Upoznavanje studenata sa osnovnim sintaksičkim kategorijama gramatike francuskog jezika : la phrase et les types de phrases; les constituants de la phrase; les formes fondamentales du groupe du verbe et du groupe du nom; la phrase simple: place et forme des groupes du nom et du verbe; la phrase complexe: la subordination, la coordination et la juxtaposition; les subordonnées relatives, complétives et circonstancielles; l'infinitif et les constructions infinitives; participe, adjectif verbal, gérondif; discours direct et discours indirect; concordance des temps. Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevođenji konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.</p>	
<p>Prevođenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevođenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.</p>	
Preuvjeti za upis predmeta: položen ispit <i>Francuski jezik II - opći</i>	
Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.	
Udžbenici:	
<p>Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 2</i>, Paris, Hatier/ Didier, 1995 Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i>, Beograd, 1982. Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Izbor tekstova za prevođenje utvrđuje se na početku akademske godine.</p>	

**ZA STUDENTE DRUGIH ODSJEKA KOJI PO NPP IMAJU PREDVIĐEN
STRANI JEZIK KAO OPĆI PREDMET**

Naziv predmeta i kod: Francuski jezik IV – opći	FIL ROM 203
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS	
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: opći	
<p>Cilj predmeta: Osnovni je cilj nastave stranog jezika kao općeg predmeta produbljivanje znanja o jeziku i njegovoj strukturi u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.</p>	
<p>Sadržaj predmeta: III i IV semestar Upoznavanje studenata sa osnovnim sintaksičkim kategorijama gramatike francuskog jezika : la phrase et les types de phrases; les constituants de la phrase; les formes fondamentales du groupe du verbe et du groupe du nom; la phrase simple: place et forme des groupes du nom et du verbe; la phrase complexe: la subordination, la coordination et la juxtaposition; les subordonnées relatives, complétives et circonstancielles; l’infinitif et les constructions infinitives; participe, adjectif verbal, gérondif; discours direct et discours indirect; concordance des temps. Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevođenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.</p>	
<p>Prevođenje stručne literature Uvođenje studenata u problematiku prevođenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.</p>	
<p>Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit <i>Francuski jezik III - opći</i></p>	
<p>Način provjere znanja: dvije pismene provjere znanja u toku semestra i usmeni na kraju semestra.</p>	
<p>Udžbenici:</p>	
<p>Literatura: Dominique Berger, Régine Mérieux, <i>Cadences 2</i>, Paris, Hatier/ Didier, 1995 Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i>, Beograd, 1982. Larousse : <i>La grammaire du français contemporain</i> (ili neka druga gramatika francuskog jezika koja odgovara nastavnim zahtjevima) Izbor tekstova za prevođenje utvrđuje se na početku akademske godine.</p>	

SADRŽAJ

A /Nastavni plan

Uvod	2
1. Plan trogodišnjeg jednopredmetnog studija francuskog jezika i književnosti - BA studij	
Semestar I i II	5
Semestar III i IV	6
Semestar V i VI	7
2. Plan trogodišnjeg dvopredmetnog studija francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti - BA studij	
Semestar I i II	8
Semestar III i IV	9
Semestar V i VI	10
3. Plan trogodišnjeg dvopredmetnog studija francuskog jezika i književnosti + drugi izborni blok – BA studij	
Semestar I i II	11
Semestar III i IV	12
Semestar V i VI	13

B / Nastavni program

Pregled francuske gramatike I	15
Ortoepija I	16
Francuska književnost humanizma i renesanse	17
Latinski jezik I	18
Uvod u italijanski jezik	19
Uvod u španski jezik	20
Pregled francuske gramatike II	21
Ortoepija II	22
Francuska književnost baroka i klasicizma	23
Latinski jezik II	24
Italijanski jezik I	25
Španski jezik I	26
Morfosintaksa francuskog jezika I	27
Fonetika	28
Književnost francuskog prosvjetiteljstva	29
Francuska civilizacija I	30
Italijanski jezik II	31
Španski jezik II	32
Morfosintaksa francuskog jezika II	33
Fonologija francuskog jezika	34
Književnost francuskog romantizma	35
Francuska civilizacija II	36

Italijanski jezik III	37
Španski jezik III	38
Sintaksa francuskog jezika I	39
Prozodija francuskog jezika	40
Francuska književnost 20. stoljeća I	41
Historija francuskog jezika	42
Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije I	43
Sintaksa francuskog jezika II	44
Francuska književnost 20. stoljeća II	45
Metodika nastave francuskog jezika i hospitacije II	46
Francuski jezik I – opći	47
Francuski jezik II – opći	48
Francuski jezik III – opći	49
Francuski jezik IV – opći	50
Sadržaj	51

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
Broj: 02-01/86
Sarajevo, 6. 5. 2008. godien

Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta u Sarajevu Odlukom broj: 02-01/177 od 27. 9. 2005. godine usvojilo je Nastavne planove i programe svih studijskih grupa na svim Nastavno-naučnim odsjecima i katedrama Fakulteta, a u skladu sa principima Bolonjskog procesa.

Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na usvojene Nastavne planove i programe (Saglasnost Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 7. 2005. godine).

U toku primjene usvojenih Nastavnih planova i programa uočene su greške tehničke prirode pa je Nastavno-naučno vijeće na sjednici od 18. 4. 2008. godine (Odluka broj: 02-01/86 od 6. 5. 2008. godine) prihvatilo tehničke ispravke u Nastavnim planovima i programima školske 2005/2006. godine – (I ciklus studija).

The seal is circular with the text "FILOZOFSKI FAKULTET" at the top, "UNIVERZITET U SARAJEVU" around the inner edge, and "U SARAJEVU" at the bottom. In the center is a building illustration. To the right of the seal, the text "SEKREKAR FAKULTETA" is printed, followed by a handwritten signature and the name "Azra Kreso".

SEKREKAR FAKULTETA
Azra Kreso

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

akademska 2005/2006.

Sarajevo, maj 2005.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

OSNOVNI PODACI O STUDIJU RUSISTIKE

Studij je koncipiran kao jednopredmetni i dvopredmetni, trogodišnji i petogodišnji studij. Obuhvaća sticanje znanja iz ruskog jezika, ruske književnosti, kulture i civilizacije te osnovnih teorijskih saznanja iz nauke o jeziku i književnosti. Uz to, važan segment predstavlja i sticanje znanja i sposobnosti iz prevodenja sa maternjeg na strani jezik i obratno. Osim izučavanja stručnih predmeta na ovom Odsjeku kao i zajedničkih stručnih predmeta za sve nastavničke grupe na Fakultetu, studentima/cama se omogućuje izučavanje izbornih predmeta i/ili kolegija koje mogu birati sa bilo kojeg drugog odsjeka Filozofskog fakulteta.

ORGANIZACIJA STUDIJA

Nastavnim planom i programom predviđen je jednopredmetni i dvopredmetni (kombinirani) studij ruskog jezika i književnosti. Studij na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti može se kombinirati sa slijedećim studijskim grupama Filozofskog fakulteta: Ruski jezik i književnost sa filološkim odsjecima: **Anglistika** (Engleski jezik i književnost), **Bosanski/hrvatski/srpski jezik**, **Germanistika** (Njemački jezik i književnost), **Orientalistika** (Arapski jezik i književnost, Turski jezik i književnost, Perzijski jezik i književnost), **Romanistika** (Francuski jezik i književnost, Italijanski jezik i književnost);

Ruski jezik i književnost sa nefilološkim odsjecima: **Filozofija**, **Historija**, **Historija umjetnosti**, **Književnosti naroda BiH**, **Komparativna književnost**, **Komparativna književnost i bibliotekarstvo**, **Sociologija**.

STEPENOVANJE STUDIJA (NASTAVNI CIKLUSI)

Nastavni proces na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti odvija se u tri ciklusa: 3 + 2 + 3 godine, odnosno 6 + 4 + 6 semestara, a opterećenje studenata tokom nastavnog procesa (što uključuje i ispite) izražava se u ECTS bodovima, pojedinačno po planiranim predmetima i zbirno po semestrима.

Nakon završenog prvog ciklusa (6 semestara), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, prezentiranog završnog (dodiplomskog) rada i ostvarenih 180 ECTS bodova, student/ica stiče zvanje *bakalaureus/bakalaurea (ruski jezik i književnost)*.

Nakon završenog drugog ciklusa (+ 4 semestra), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, odbranjenog diplomskog rada i ostvarenih 120 ECTS bodova, student/ica stiče diplomu drugog akademskog stepena – *magisterij (MA)* i stručni naziv *Magistar ruskog jezika i književnosti*.

Nakon završenog trećeg ciklusa (+ 6 semestara), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, odbranjene doktorske disertacije i ostvarenih 180 ECTS

bodova, stiće se diploma trećeg akademskog stepena i naziv *doktora nauka (znanosti) uz naznaku pripadajuće znanstvene oblasti*.

Kod kombiniranih studijskih grupa, stručni nazivi se kombiniraju redosljedom kojim student upisuje studijsku grupu. Kada se kombiniraju petogodišnji i trogodišnji studij, prvo se navodi zvanje sa petogodišnjeg, a potom sa trogodišnjeg studija.

IZBORNI PREDMETI

Studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti mogu prijaviti *izborni predmet* sa liste izbornih predmeta matičnog Odsjeka ili sa slobodne liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta već od druge godine studija.

Nastavnici su, jedan semestar prije održavanja nastave, dužni ponuditi listu izbornih predmeta na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti i na Filozofskom fakultetu, a ispiti se polažu prema režimu polaganja izabranih predmeta, odnosno na način kako je predviđeno Nastavnim planom i programom. Predmetni nastavnici za izborne predmete također utvrđuju koliko se studenata maksimalno može prijaviti za svaki od njih.

NAČIN PROVJERE ZNANJA I USLOVI ZA PRELAZAK U NAREDNU GODINU

Provjera znanja vrši se kontinuirano tokom nastavnog procesa (aktivnost u nastavi, domaći zadaci, projekti, referati i sl.). U osmoj (VIII) sedmici od početka nastave vrši se prva polusestrialna pismena provjera znanja (mid-term), krajem semestra druga, odnosno završna parcijalna pismena provjera (end-term). Završni ispit po pravilu je pismeni i usmeni. Za studente koji ne zadovolje na završnom kumulativnom ispitu organiziraju se dopunske konsultacije (po potrebi i nastava) nakon čega pristupaju završnom popravnom kumulativnom ispitu. Broj mogućih izlazaka na ispit i ispitni rokovi utvrđuju se na osnovu Zakona o visokom obrazovanju i Statuta Univerziteta u Sarajevu.

Uslov za prelazak na drugu godinu studija, odnosno za upis u treći semestar su sakupljena 54 ECTS boda.

Treću godinu, odnosno peti semestar, mogu upisati studenti koji su ispunili sve obaveze i položili sve ipite iz prethodne dvije godine studija, odnosno koji su sakupili 120 ECTS bodova.

Za upis u drugi II ciklus (MA), potrebno je da studenti imaju sakupljenih 180 ECTS za upis u IV godinu, odnosno VII semestar studija, i 240 ECTS za upis u V godinu, odnosno IX semestar studija.

SEMINARSKI, DODIPLOMSKI I DIPLOMSKI (MAGISTARSKI) RAD

Prema režimu studiranja na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti, Nastavnim planom i programom za trogodišnji BA studij (I ciklus) predviđeno je da studenti I godine pišu seminarski rad iz predmeta *Kultura i civilizacija 1* i/ili *Kultura i civilizacija 2*. Studenti II godine dužni su napisati seminarski rad iz nekog od obaveznih predmeta III i IV semestra po izboru. U III godini studija studenti su obavezni napisati završni dodiplomski rad koji predstavlja samostalan rad studenta, obima do 6 000 riječi, proreda 1,5, font 12 Times New Roman, koji se piše u VI semestru i predaje u 12. sedmici

nastave. Završni dodiplomski rad prezentira se pred mentorom i/ili predmetnim nastavnikom nakon izvršenih ispitnih obaveza. Za uspješno odbranjen rad student dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj ECTS bodova.

KOMPETENCIJE STUDENATA NAKON ZAVRŠENOG I. CIKLUSA STUDIJA

Nakon završenog I ciklusa studija (trogodšnji BA studij) i sakupljenih 180 ECTS bodova, student stiče slijedeće kompetencije i mogućnosti zapošljavanja:

- saradnik u nastavi,
- saradnik u poslovima prevođenja,
- turistički vodič,
- saradnik u sredstvima informisanja,
- saradnik u izdavačkim organizacijama.

NASTAVNICI I SARADNICI ODSJEKA ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Ime i prezime	Nastavno-naučno zvanje
Dr. Ilijas Tanović	Redovni profesor
Dr. Marina Katnić-Bakaršić	Redovni profesor
Mr. Safet Kešo	Viši asistent
Mr. Adijata Ibrišimović-Šabić	Viši asistent
Amela Ljevo-Ovčina	Domaći lektor

UNIVERZITET U SARAJEVU
 FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
 ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

JEDNOPREDMETNI BA STUDIJ
 I GODINA

I SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Fonetika ruskog jezika	FIL SLA 121	2	2	0	6
2.	Savremeni ruski jezik 1 - lektorske vježbe	FIL SLA 123	0	6	0	7
3.	Uvod u rusku književnost	FIL SLA 151	2	2	0	6
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 1	(FIL KOB 112) FIL SLA 141	2	2	0	6
5.	Kultura i civilizacija 1	FIL SLA 111	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 1	FIL BHS 101	1	1	0	3
		UKUPNO: 22	8	13	1	30 ECTS

II SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Pregled gramatike ruskog jezika	FIL SLA 122	2	2	0	6
2.	Savremeni ruski jezik 2 - lektorske vježbe	FIL SLA 124	0	6	0	7
3.	Ruski klasici XIX vijeka	FIL SLA 152	2	2	0	6
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 2	(FIL KOB 118) FIL SLA 142	2	2	0	6
5.	Kultura i civilizacija 2	FIL SLA 112	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 2	FIL BHS 102	1	1	0	3
		UKUPNO: 22	8	13	1	30 ECTS

* Obavezan predmet za studente/ice Odsjeka za slavenske jezike i književnosti koji će slušati zajedno sa studentima/icama Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo.

II GODINA

III SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija1	FIL SLA 223	2	1	0	5
2.	Savremeni ruski jezik 3 - lektorske vježbe	FIL SLA 221	0	6	0	8
3.	Leksikologija	FIL SLA 243	1	1	1	5
4.	Ruski klasici XIX vijek 2	FIL SLA 253	2	2	1	6
5.	<i>Izborni predmet</i>	FIL SLA 283	2	0	0	3
6.	Pedagogija 1	FIL PED 201	1	1	0	3
		UKUPNO: 21	8	11	2	30 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 283 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 1* FIL PED 201 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju

IV SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija2	FIL SLA 224	2	2	0	6
2.	Savremeni ruski jezik 4 - lektorske vježbe	FIL SLA 222	0	6	0	8
3.	Uvod u lingvistiku	FIL SLA 244	2	0	0	3
4.	Poetika ruskog romana	FIL SLA 254	2	2	1	7
5.	<i>Izborni predmet</i>	FIL SLA 284	2	0	0	3
6.	Pedagogija 2	FIL PED 202	1	1	0	3
		UKUPNO: 21	9	11	1	30 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 284 (3 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 2* FIL PED 202 (3 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju.

III GODINA

V SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika	FIL SLA 325	2	2	1	7
2.	Savremeni ruski jezik 5 - lektorske vježbe	FIL SLA 321	0	6	0	8
3.	Ruska književnost XX vijeka 1	FIL SLA 355	2	2	1	7
4.	Metodika nastave ruskog jezika 1	FIL SLA 315	2	2	0	5
5.	<i>Izborni predmet*</i>	FIL SLA 395	0	0	0	3
		UKUPNO: 20	6	12	2	30 ECTS

Napomena: *Izborni predmet** (FIL SLA 395; 3 ECTS) prvi je dio izrade završnog dodiplomskog rada koji podrazumijeva odabir teme, izradu nacrtu završnog rada, prikupljanje i iščitavanje literature predviđene u nacrtu. Broj kontakt sati (konsultacija) sa nastavnikom i saradnikom u toku izrade dodiplomskog rada nije strogo preciziran i zavisi od posebnih zahtjeva odabranih tema ili oblasti izučavanja, ali sveukupno opterećenje studenta ne smije prelaziti broj sati predviđen Nastavnim planom.

VI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika sa osnovama stilistike	FIL SLA 326	2	1	1	5
2.	Savremeni ruski jezik 6 - lektorske vježbe	FIL SLA 322	0	6	0	6
3.	Ruska književnost XX vijeka 2	FIL SLA 356	2	2	1	5
4.	Metodika nastave ruskog jezika 2 – hospitovanje	FIL SLA 316	2	1	0	4
5.	Teorija i praksa prevodenja	FIL SLA 346	1	1	0	2
6.	<i>Završni dodiplomski rad</i>	FIL SLA 399	0	0	0	8
		UKUPNO: 20	7	11	2	30 ECTS

Napomena: *Završni dodiplomski rad (FIL SLA 399; ECTS 8)* predstavlja samostalan rad studenta obima do 6 000 riječi, proreda 1,5, font 12 Times New Roman, koji se piše u VI semestru i predaje u 12. sedmici nastave. Završni dodiplomski rad prezentira se pred mentorom nakon izvršenih ispitnih obaveza. Za uspješno odbranjen rad student dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj ECTS bodova. Ukupan broj studijskih bodova koji student stiče izradom i odbranom završnog rada iznosi 8 ECTS. Predmet završnog rada može biti bilo koju stručna oblast izučavana tokom jednopredmetnog studija ruskog jezika i književnosti na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti.

UNIVERZITET U SARAJEVU
 FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
 ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

DVOPREDMETNI BA STUDIJ
 I GODINA

I SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Fonetika ruskog jezika ✓	FIL SLA 121	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 1 - lektorske vježbe ✓	FIL SLA 123	0	4	0	3
3.	Uvod u rusku književnost ✓	FIL SLA 151	2	1	0	3
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 1	(FIL KOB 112) FIL SLA 141	2	1	0	3
5.	Kultura i civilizacija 1	FIL SLA 111	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 1 ✓	FIL BHS 101	1	1	0	2
		UKUPNO: 16	8	7	1	15 ECTS

II SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Pregled gramatike ruskog jezika ✓	FIL SLA 122	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 2 - lektorske vježbe ✓	FIL SLA 124	0	4	0	3
3.	Ruski klasici XIX vijeka ✓	FIL SLA 152	2	1	0	3
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 2	(FIL KOB 118) FIL SLA 142	2	1	0	3
5.	Kultura i civilizacija 2	FIL SLA 112	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 2 ✓	FIL BHS 102	1	1	0	2
		UKUPNO: 16	8	7	1	15 ECTS

* Obavezan predmet za studente/ice Odsjeka za slavenske jezike i književnosti koji će slušati zajedno sa studentima/icama Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo.

II GODINA

III SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija 1	FIL SLA 223	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 3 - lektorske vježbe	FIL SLA 221	0	4	0	3
3.	Leksikologija	FIL SLA 243	1	0	1	2
4.	Ruski klasici XIX vijeka 2	FIL SLA 253	2	0	1	3
5.	<i>Izborni predmet</i> ✓	FIL SLA 283	2	0	0	2
6.	Pedagogija 1	FIL PED 201	1	1	0	3
		UKUPNO: 15	8	5	2	15 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 283 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 1* FIL PED 201 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju.

IV SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija2	FIL SLA 224	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 4 - lektorske vježbe	FIL SLA 222	0	4	0	3
3.	Uvod u lingvistiku ✓	FIL SLA 244	2	0	0	2
4.	Poetika ruskog romana	FIL SLA 254	2	0	1	3
5.	<i>Izborni predmet</i>	FIL SLA 284	2	0	0	2
6.	Pedagogija 2	FIL PED 202	1	1	0	3
		UKUPNO: 15	9	5	1	15 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 284 (2 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 2* FIL PED 202 (3 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju.

III GODINA

V SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika	FIL SLA 325	2	0	1	3
2.	Savremeni ruski jezik 5 - lektorske vježbe	FIL SLA 321	0	4	0	3
3.	Ruska književnost XX vijeka 1	FIL SLA 355	2	0	1	3
4.	Metodika nastave ruskog jezika 1	FIL SLA 315	2	1	0	3
5.	<i>Izborni predmet*</i>	FIL SLA 395	0	0	0	3
		UKUPNO: 13	6	5	2	15 ECTS

Napomena: *Izborni predmet** (FIL SLA 395; 3 ECTS) prvi je dio izrade završnog dodiplomskog rada koji podrazumijeva odabir teme, izradu nacrtu završnog rada, prikupljanje i iščitavanje literature predviđene u nacrtu. Broj kontakt sati (konsultacija) sa nastavnikom i saradnikom u toku izrade dodiplomskog rada nije strogo preciziran i zavisi od posebnih zahtjeva odabranih tema ili oblasti izučavanja, ali sveukupno opterećenje studenta ne smije prelaziti broj sati predviđen Nastavnim planom.

VI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika sa osnovama stilistike	FIL SLA 326	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 6 - lektorske vježbe	FIL SLA 322	0	4	0	3
3.	Ruska književnost XX vijeka 2	FIL SLA 356	2	0	1	3
4.	Metodika nastave ruskog jezika 2 – hospitanje	FIL SLA 316	1	1	0	2
5.	Teorija i praksa prevođenja	FIL SLA 346	1	1	0	2
6.	<i>Završni diplomski rad</i>	FIL SLA 399	0	0	0	~~8~~ 3
		UKUPNO: 13	6	6	1	12 + 8 ECTS

ODLUKA XNU
BROJ: 02-01/237
00 15.4.2010.

Napomena: *Završni dodiplomski rad (FIL SLA 399; ECTS 8)* predstavlja samostalan rad studenta obima do 6 000 riječi, proreda 1,5, font 12 Times New Roman, koji se piše u VI semestru i predaje u 12. sedmici nastave. Završni dodiplomski rad prezentira se pred mentorom nakon izvršenih ispitnih obaveza. Za uspješno odbranjen rad student dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj ECTS bodova. Ukupan broj studijskih bodova koji student stiče izradom i odbranom završnog rada iznosi 8 ECTS. Predmet završnog rada može biti bilo koja stručna oblast izučavana tokom dvopredmetnog studija ruskog jezika i književnosti na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (oblast ruskog jezika ili ruske književnosti ili oblast na drugoj odabranoj dvopredmetnoj studijskoj grupi).

**LISTA IZBORNIH PREDMETA ODSJEKA ZA SLAVENSKE JEZIKE I
KNJIŽEVNOSTI
(akademska 2006/2007. godina)**

1. **RUSKI JEZIK (opći kurs)** – nudi se istovremeno i kao izborni za slobodnu listu Fakulteta. Odgovorni nastavnik: prof. dr. Ilijas Tanović, redovni profesor; Saradnik: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor.
2. **TEORIJA I PRAKSA PREVOĐENJA** – obavezan predmet na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti nudi se kao izborni za slobodnu listu Fakulteta. Odgovorni nastavnik: prof.dr. Ilijas Tanović, redovni profesor.
3. **STAROSLAVENSKI JEZIK** – izborni predmet na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (II godina, 3. semestar). Voditelj izbornog kolegija: mr. Safet Kešo, odgovorni nastavnik: prof.dr. Ilijas Tanović.
4. **UPOREDNA GRAMATIKA SLAVENSKIH JEZIKA** - izborni kolegij na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (II godina, 4. semestar). Voditelj kolegija: mr. Safet Kešo, odgovorni nastavnik: prof.dr. Ilijas Tanović.
5. **STILISTIKA 1** obavezan predmet na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo nudi se kao izborni na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (III godina, 5. semestar). Odgovorni nastavnik: prof.dr. Marina Katnić-Bakaršić, redovni profesor.
6. **STILISTIKA 2** obavezan predmet na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo nudi se kao izborni na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (III godina, 6. semestar). Odgovorni nastavnik: prof.dr. Marina Katnić-Bakaršić, redovni profesor.

Napomena: Zbog trenutne kadrovske situacije, Odsjek za slavenske jezike i književnosti nije u mogućnosti organizirati nastavu i ponuditi više izbornih predmeta u ovoj akademskoj godini.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

I godina studija
I semestar

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Fonetika) FIL SLA 121
Semestar (semestri) i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi, ECTS 6 + 6 sati lektorskih vježbi, 7 ECTS. Ukupno 13 ECTS
Trajanje: I. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste uvođenje studenata u ovi lingvističku disciplinu, njihovo upoznavanje s osnovama fonetike i fonologije uopće te sa glavnim karakteristikama ruskog fonetskog sistema u poređenju sa fonetskim sistemom u bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku.
Sadržina predmeta: Predavanja obuhvataju ključne sadržaje iz artikulatorene, akustičke, eksperimentalne i funkcionalne fonetike, najvažnije pojave iz oblasti ruskog i našeg vokalizma i konsonantizma, te pitanja odnosa fonetike i fonologije prema ortografiji, probleme tipologije i granice sloga, akcenta, intonacije i intonacionih konstrukcija. Nastava se izvodi kombinirano – na maternjem i na ruskom jeziku.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom (dio: Fonetika)</i>. Sarajevo, 1990.
2. R.I. Avanesov. <i>Russkoe literaturnoe proiznoshenie</i>. Moskva, 1972.
3. ANSSSR. <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Moskva, 1980.
4. Ivanova I.S., Šatilov A.S. <i>Russkij jazyk. Samouchitel'</i>. SPb.: Zlatoust, 1998.
5. Šustikova T.V. <i>Vvodnyj fonet.-grammat. kurs ruskogo jazyka</i>. M.: Sovershenstvo, 1997.
6. Kolosnicyna G.V. <i>Slushajte, povtorjajte, pojte, govorite ... Interaktivnyj fonet.-razgovornyj kurs</i>. M.: Russkij jazyk, 2002.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJER ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 1, FIL SLA 123
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 6 sati vježbi; 7 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ovaj kolegij omogućuje studentima da razviju vještine slušanja, čitanja i pisanja na ruskom jeziku i steknu komunikativnu kompetenciju na elementarnom nivou.
Sadržaj predmeta: Usmena komunikacija usmjerena je na vještine slušanja i govorenja. Studenti tokom nastave usmeno izlažu o zadatim temama. Priprema diskusija podrazumijeva individualni istraživački rad studenata. Usvajanje gradiva provjerava se pisanjem sastava i domaćih zadaća i pisanjem diktata na časovima. Studenti usvajaju novi leksički materijal sastavljanjem rječnika na osnovu nastavnih sadržaja
Preduvjeti za upis predmeta nema
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. V. E. Antonova, M. M. Nahabina, A.A. Tolstyh. Doroga v Rossiju, Sankt-Peterburg, 2005. 2. L.V. Sil vina. Russkij jazyk, Sankt-Peterburg, 2004. 3. L.V. Miller, L.V.Politova, I.J. Rybakova. Žili-byli...; Sankt-Peterburg, 2003.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Uvod u rusku književnost, FIL SLA 151
Semestar (semestri) i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: I. semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: S obzirom da je ovaj kolegij prvi stupanj u svladavanju sveukupnoga programa studija ruskog jezika i književnosti, osnovni cilj jeste da se studentima pruži osnovna informacija o predmetu proučavanja nauke o književnosti i različitim perspektivama i pristupima njenog proučavanja kao i osnovama teorije književnosti, terminologijom na ruskom jeziku i historijskim pregledom ruske književnosti XIX vijeka. Težište ovog kolegija je na upoznavanju studenata s najznačajnijim odlikama perioda punog romantizma u Rusiji – društvenim okvirima njegovog nastanka, filozofskim i književno-teorijskim implikacijama, izražajnim obilježjima, tematskim preokupacijama i temeljnim pravcima kritičkog mišljenja o ovom pokretu. Student treba da stekne jasnu sliku o osobenostima poetskog izraza ovog pokreta u Rusiji u kontekstu evropskog romantizma kroz djela najznačajnijih predstavnika ove stilske formacije, ali i onih pjesnika, koji su u godinama kada je romantizma izgubio svoju izvornu svježinu i izraz, nastavili da pišu u tom duhu u drugoj polovini 19. stoljeća
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti se upoznaju sa društvenohistorijskim i književnim prilikama na početku XIX vijeka, smjenom književnih pravaca: od sentimentalizma, preko ranog romantizma ka romantizmu, stvaralaštvom utemeljivača ruskog romantizma, V.A. Žukovskog i K.N. Bačuškova. Prati se dalje period ruskog romantizma u poeziji, koji svoj puni procvat doživljava u djelima A.S. Puškina i M.J. Ljermontova. Njihovim djelima je posvećena posebna pažnja – od prvih mladalačkih pjesama do zrelih ostvarenja prerano prekinutih smrću ovih pjesnika. U izvjesnoj mjeri se ukazuje i na neke teorijske postavke, te obrađuju osobenosti kod upotrebe određenih pjesničkih formi. U drugom dijelu kolegij se okreće baštinicima romantičarskog izraza u ruskoj poeziji u drugoj polovini 19. stoljeća – pjesnicima „lirske apstrakcije“ i „čiste umjetnosti“. Stvaralaštvo i poetika A. Feta i F. Tjutčeva. Predavanja se izvode usmeno (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.
U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u

semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga I. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga I. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Sokolov, A. N. (1965), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*, tom I. Izdatel'stvo Moskovskogo universiteta, Moskva.

Literatura (izborna):

1. Abramovich, G.L. (1975), *Vvedenie v literaturovedenie*. Prosveshchenie, Moskva.
2. Karaban, V.S., Korotkaja, L.L. (1973), *Hrestomatija po vvedeniju v literaturovedenie*. BGU, Minsk.
3. Pospelov, G.N. (1972), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*. Vysshaja shkola, Moskva.
4. Solar, M. (1984), *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.
5. Škreb/Stamać. (1997), *Uvod u književnost*. Zagreb.
6. Timofeev, L.I. (1971), *Osnovy teorii literatury*. Prosveshchenie, Moskva.
7. Tomaševski, B. (1972), *Teorija književnosti. Poetika*. Srpska književna zadruga, Beograd.

Naziv predmeta i kod: Teorija i metodologija proučavanja književnosti I FIL KOB 112	
Semestar (semestri) i broj bodova: Prvi semestar,	2P + 2V, 6 ECTS/jednopedmetni/ 2P + 1V 3 ECTS /dvopedmetni/
Trajanje: I semestar	
Tip kolegija: predavanja i vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta:	
Predmet Teorija i metodologija proučavanja književnosti I namijenjen je studentima/icama prve godine studija komparativne književnosti i ima za cilj upoznavanje s osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.	
Sadržaj predmeta:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj znanosti o književnosti, tradicionalni izvori (kraći pregled povijesnih poetika i retorika); 2. Osnovni pristupi i problemi povijesti književnosti, teorije književnosti i književne kritike; 3. Klasifikacija književnosti, osnovni rodovi i vrste (genologija), književni periodi i razdoblja (stilske formacije), te metodološki smjerovi. 	
Preduvjeti za upis predmeta: nema	
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; 2 kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra)	
Preduslov za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi.	
Finalna provjera: pismeni ispit	
Literatura:	
Aristotel. O pjesničkom umijeću. Zagreb: August Cesarec, 1983. Beker, M. Povijest književnih teorija. Zagreb: MH, 1999. Biti, V. Pojmovnik suvremene i kulturne teorije. Zagreb, 1997. (ili II izd. 2000.) Boileau-Despreaux, N. Pjesničko umijeće. Zagreb: MH, 1999. Culler, J. Književna teorija: vrlo kratak uvod. Zagreb, AGM, 2001. Pavličić, P. Književna genologija. Zagreb: Liber, 1983. Skreb/Štamač. Uvod u književnost. Zagreb, 1997. Solar, M. Teorija književnosti. Zagreb, 1998.	

Naziv predmeta i kod: Kultura i civilizacija 1 i 2 , FIL SLA 111, FIL SLA 112
Semestar (semestri) i broj bodova: I. i II. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat seminarara; ECTS 2
Trajanje: I i II semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta:</p> <p>Cilj ovog kolegija je da se učenici upoznaju sa osnovama kulture i civilizacije zemlje čiji jezik izučavaju. Kolegij se sastoji od predavanja (20) sati i seminarara (15 sati po semestru). Pored toga, u nastavi metodike daju se podaci o kulturi i civilizaciji Rusije. Također se pri semantizaciji leksike sa kulturnom komponentom daju lingvokulturološke informacije. Usvajajući ruski jezik studenti se susreću sa nizom ekstralingvističkih podataka o zemlji čiji jezik uče. Za učenje stranog jezika relevantni su svi podaci o kulturi i civilizaciji. Nastavno gradivo (tekstovi, dijalози i sl.) sadrže i ekstralingvističke podatke o svojoj zemlji, kao i o kulturi neke treće zemlje.</p>
<p>Sadržina predmeta:</p> <p>Teškoće mogu predstavljati nazivi novih realija u zemlji čiji se jezik uči, a također i strani nazivi za nove realije u svojoj zemlji. Različita su mišljenja o tome koliko kultura zemlje čiji se jezik uči treba da bude zastupljena u građi udžbenika, prije svega u tekstovima i odlomcima. Neki metodičari smatraju da ta zastupljenost treba da iznosi 40%, a drugi su za manji procent. Kako studenti veliki broj podataka o kulturi zemlje čiji se jezik uči nalaze u književnim djelima na tom jeziku, time se najznačajnije područje kulturnih sadržaja usvaja kroz nastavu date strane književnosti.</p> <p>Svaki jezik izražava kulturu naroda koji njim govori. Jezik ima, pored osnovne komunikativne i kumulativnu funkciju. Kumulativna funkcija jezika je funkcija skupljanja kolektivnog iskustva i njegovog prenošenja sa generacije na generaciju. Za potpunije znanje jezika veoma je bitno poznavanje cjelokupne kulture, poznavanje karaktera naroda, poznavanje života u njegovim različitim manifestacijama. Pored poznavanja jezičke norme nekog jezika, treba znati i <i>uzus</i>, tj. upotrebu jezika u određenoj konkretnoj situaciji. Potrebno je poznavati značenje riječi sa specifičnom kulturnom komponentom. Posebnu pažnju valja posvetiti bezekvivalentnoj leksici i frazeologiji, leksici sa konotacijom i leksici fona, odnosno leksici sa kulturno-sociološkom pojmovnom bazom. Kultura jednog naroda obuhvata i standardizovane norme neverbalnog ponašanja, te je neophodno poznavanje i neverbalnih sredstava komunikacije u datoj kulturi.</p> <p>U kulturu spadaju običaji, taradicionalne norme i sl.</p> <p>Nastava stranog jezika mora biti praćena i dopunjena kulturno-istorijskim realijama o zemlji čiji se jezik uči.* (*Neki autori, koji se bave lingvokulturologijom (E.M. Vreščagin, V.G. Kostomarov, Fr. Closset) smatraju da svršeni studenti stranog jezika i književnosti treba da poznaju kulturu i civilizaciju na nivou pripadnika date strane kulture koji ima završenu srednju općeobrazovnu školu. Iako u nas nije bilo istraživanja ove vrste, mislimo da je to preobiman zahtjev).</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test

(ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Lista preporučene literature:

1. A.Akišina, N. Formanova. Etiket russkovo pisma. Moskva 2000.
2. Marina Katnić-Bakaršić. Stilistika. Naučna i univerzitetska knjiga. Sarajevo, 2001.
3. E.M. Vereščagin, V.G. Kostomarov. Jazyk i kultura, Moskva, 1993.
4. Anna Vežbickaja. Ponimanije kuljtur čerez posredstvo ključevyh slov. Moskva, 2001.
5. J.A. Sorokin. Problemy prikladnoj psiholingvistiki. Moskva, 1992.
6. Sokolov Vladimir. Nravstvennyj mir sovjetskovo čeloveka. Moskva. Poliizdat, 1981.
7. Šmeljov Aleksej. Leksičeskij sostav russkovo jazika kak otaženije «russkoj duši». Russkij jazyk. Moskva, 1996.

Naziv predmeta i kod: Bosanski, hrvatski, srpski jezik I FIL BHS 101
Smjer, semestar i broj bodova: Odsjek za romanske jezike. Odsjek za njemački jezik i književnost. Odsjek za slavenske jezike i književnosti. Prvi semestar. ECTS 3
Trajanje: 1 semestar: 3 sata (2 /pred./ + 1 /vj./)
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važna praktična pismenost na oba plana.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na aspekte korektnog pisanog izražavanja. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.
Preduvjeti za upis predmeta: Ne postoje. Ovo je opći predmet.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ tokom 6. sedmice nastave + prvi polusemestralni ispit u 8. sedmici nastave + 1 test /kolokvij/ tokom 12. sedmice nastave + 2. polusemestralni ispit na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni ispit: pismeni u 18. sedmici nastave u semestru
Literatura: 1. Halilović, S.: <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> . Zenica: Dom štampe. 1999. 2. Babić, Finka, Moguš: <i>Hrvatski pravopis</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2001. 3. Pešikan, Pižurica, Jerković: <i>Pravopis srpskog jezika</i> . Novi Sad: Matica srpska. 1993.

**I godina
II semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Pregled gramatike) FIL SLA 122
Semestar (semestri) i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi + 6 sati lektorskih vježbi, ECTS 6 + ECTS 7. Ukupno 13 ECTS
Trajanje: II. Semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: U okviru ovoga predmeta planirane nastavne cjeline uvode studente u ključne segmente elementarne gramatike ruskoga jezika. Program omogućuje uspješno ovladavanje baznom ruskom gramatičkom terminologijom te istodobno upoznaje studente sa svim vrstama riječi u obimu koji predstavlja solidnu osnovu za proučavanje morfologije, a kasnije i sintakse ruskoga jezika.
Sadržina predmeta:
Preduvjeti za upis predmeta: Ispunjene sve obaveze iz I. semestra predviđene Nastavnim planom i programom, odnosno položeni ispiti iz Savremenog ruskog jezika (Fonetika i lektorske vježbe).
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom (dio: Fonetika)</i>. Sarajevo, 1990.
2. Poljanec R.F. <i>Pregled gramatike ruskog jezika</i>. Školska knjiga, Zagreb, 1973.
3. Pul'kina I.M., Zahava-Nekrasova E.B. <i>Učebnik ruskoga jazyka</i>. Moskva, 1977.
4. Vera Hruš. <i>Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike</i>. Zagreb, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 2, FIL SLA 124
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar, 6 sati vježbi, 7 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je razvijanje vještina slušanja, govorenja, čitanja i pisanja na ruskom jeziku. Studentima omogućuje da steknu jezičku/komunikativnu kompetenciju u određenim situacijama svakodnevnog komuniciranja.
Sadržaj predmeta: Važan segment nastave čine usmena izlaganja studenata o zadatim temama i jednoj slobodnoj. Prevode se kraći književni tekstovi i odlomci naučno-popularnih tekstova primjereni mogućnostima studenata drugog semestra. Pisanjem eseja i diktata provjerava se usvajanje gradiva. Pored udžbenika, na vježbama se koristi i radna sveska, audio i video materijali i određeni sadržaji na internetu vezani za rusku kulturu i društvo.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 1
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. V. E. Antonova, M. M. Nahabina, A. A. Tolstyh. Doroga v Rossiju, Sankt-Peterburg, 2005. 2. L.V. Sil vina. Russkij jazyk, Sankt-Peterburg, 2004. 3. L.V. Miller, L.V. Politova, I. J. Rybakova. Žili-byli...; Sankt-Peterburg, 2003.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruski klasici XIX vijeka, FIL SLA 152
Semestar (semestri) i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: II. Semester
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa nastankom i razvojem realizma u prvoj polovini 19. stoljeća preko najreprezentativnijih djela ruskih klasika. Kolegij se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja bit će posvećena društveno-historijskim uslovima koji su doveli do nastanka ove stilske formacije, periodizacijom realizma u ruskoj književnosti („naturalna škola“, sociološka i psihološka struja ruskog realizma, kritički realizam, visoki realizam), načinu na koji pojedina djela otjelovljuju osnovne preokupacije svoje epohe.
Sadržina predmeta: S obzirom da je ovaj kolegij koncipiran kao uvod u veliku rusku klasičnu književnost XIX vijeka te da će se u narednim kolegijima studenti detaljnije i dublje upoznati kako sa općenitim razvojem i historijom ruske književnosti tako i sa pojavama i pojmovima specifičnim upravo za rusku književnost kroz analizu odabranih djela, u II semestru, u prvoj polovini kolegija, predavanja će se fokusirati na društveno-historijski kontekst 19. stoljeća, da bi studenti stekli jasnu sliku o neraskidivoj povezanosti između društvenih previranja u Rusiji, pojave i razvoja proznih žanrova u ruskoj književnosti i, posebno, procvata klasičnog ruskog romana. Nakon toga studenti će se upoznati sa odabranim djelima (suženi izbor), vrhunskih autora 19. stoljeća (A. Puškin, M. Ljermontov, N. Gogolj, A. Hercen, I. Gončarov, I. Turgenjev, M. Saltikov-Ščedrin, F. Dostojevski, L. Tolstoj). Pri tome će se posebna pažnja posvetiti razumijevanju pojmova kao što su „naturalna škola“, realizam, roman, roman u stihu, epistolarni roman, „suvišni čovjek“, „mali čovjek“ ruske književnosti 19. stoljeća. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: Izmirene sve obaveze iz prethodnog semestra i položen ispit iz predmeta Uvod u rusku književnost.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Literatura (obavezna): 1. Stojnić, M., ur. (1976), <i>Ruska književnost</i> , knjiga I i II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd. 2. Stojnić, M. (1972), <i>Ruski pisci XIX i XX vijeka</i> , knjiga I. Zavod za izdavanje

udžbenika, Sarajevo.

3. Sokolov, A. N. (1965), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*, tom I. Izdatel'stvo Moskovskogo universiteta, Moskva.

Lista preporučene literature:

1. Aleksandar Flaker, *Ruski klasici XIX stoljeća.*
2. Aleksandar Flaker, *Stilske formacije.*
3. Bahtin, M., *Problemi poetike Dostojevskog.*
4. Ejhenbaum, B., *Lev Tolstoj.* Kniga prvaja, Kniga vtoraja, Semidesjatye gody.
5. Kremencov L. P., *Russkaja literatura XIX veka. 1801 – 1850.*
6. Lešić, Z., *Teorija književnosti.*
7. Lihačev, D. S.; Makogonenko G. P., *Istorija ruskoj literatury. Rascvet realizma. Tom 3.*
8. Lotman, J., *Struktura umjetničkog teksta.*
9. Rogover, E.S., *Russkaja literatura vtoroj poloviny XIX veka.*
10. Solar, M., *Teorija proze.*
11. Voronskij, A., *Izbrannye stat'i o literature. Iz knigi „Gogol’“.*

Naziv predmeta i kod: Teorija i metodologija proučavanja književnosti II FIL KOB 118
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar, 2P + 2V, 6 ECTS/jednopedmetni/ 2P + 1 V, 3 ECTS /dvopedmetni/
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Predmet Teorija i metodologija proučavanja književnosti II namijenjen je studentima/icama prve godine studija i ima za cilj upoznavanje s osnovnim pojmovima versifikacije, te stilističkom analizom književnog teksta.
Sadržaj predmeta: 1. Osnovni pojmovi versifikacije, versifikacioni sistemi, najpoznatiji stihovi i strofe; 2. Stil, mikrostrukture stila . N.B. U Rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će se obraditi tokom semestra
Preduvjeti za upis predmeta: položen predmet Teorija i metodologija proučavanja književnosti I
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; 2 kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra) Preduslov za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit
Literatura: Biti, V. Pojmovnik suvremene i kulturne teorije. Zagreb, 1997. Skreb/Štamać. Uvod u književnost. Zagreb, 1997. Moranjak-Bamburać, N. Retorika tekstualnosti. Sarajevo: Buybook, 2003. Jakobson, R. Ogladi iz poetike. Beograd: Prosveta, 1978. Lešić, Z. Jezik i književno djelo. Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika, 1971. Lotman, J. Struktura umjetničkog teksta. Zagreb: Alfa, 2001. Pavličić, P. Stih i značenje. Zagreb: Naprijed, 1989.

Naziv predmeta i kod: Bosanski, hrvatski, srpski jezik II	FIL BHS 102
Smjer, semestar i broj bodova: Odsjek za romanske jezike. Odsjek za njemački jezik i književnost. Odsjek za slavenske jezike i književnosti. Drugi semestar. ECTS 3	
Trajanje: 1 semestar: 2 sata (1 /pred./ + 1 /vj./)	
Tip kolegija: predavanje, vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studenti jezičkih odsjeka upoznaju sa osnovnim gramatičkim zakonitostima u maternjem jeziku. Na taj način, ovi će studenti lakše ovladati i gramatikom stranog jezika koji studiraju.	
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne gramatičke pojavnosti. Vježbe, s druge strane, služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.	
Preduvjeti za upis predmeta: Ne postoje. Ovo je opći predmet.	
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ tokom 6. sedmice nastave + polusemestralni ispit u 8. sedmici nastave + 1 test /kolokvij/ tokom 12. sedmice nastave + završni ispit na kraju semestra u 16. sedmici nastave u semestru) i završni kumulativni ispit: pismeni u 17. sedmici nastave u semestru.	
Literatura: 1. Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 1979. 2. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> . Dom štampe: Zenica. 2000. 3. Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2005.	

**II godina
III semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Morfologija 1) FIL SLA 223
Semestar (semestri) i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, ECTS 5 + lektorske vježbe 6 sati – 8 ECTS. Ukupno 13 ECTS
Trajanje: III. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog predmeta jeste bolje ovladavanje gramatičkim i morfološkim kategorijama, morfološkom strukturom riječi, tvorbenim tipovima, leksičko-semantičkim, morfološkim i sintaksičkim diferenciranjem vrsta riječi i njihovom podjelom. Jednosemestralnim trajanjem predmet je sadržajno i tematski limitiran na izučavanje imenica, pridjeva, zamjenica i brojeva, ali u solidnom obimu.
Sadržina predmeta:
Preduvjeti za upis predmeta: Ispunjene sve obaveze iz I godine studija odnosno I i II semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo, 1988.
2. R. Košutić. <i>Ruska gramatika. Tom II – Oblici</i>. Beograd, 1965.
3. <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Gl. red. N. Ju. Shvedova, Nauka, Moskva, 1980.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 3, FIL SLA 221
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar, 6 sati vježbi; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija jeste savladavanje vještine razgovora na ruskom jeziku čitanjem dijaloških i narativnih tekstova, govorenjem tekstova različitog tipa, učenjem stihova, razvijanje vještine prevođenja, utvrđivanje poznatog gramatičkog i leksičkog materijala i usvajanje novog, te upoznavanje sa ruskom kulturom.
Sadržaj predmeta: Značajan dio sadržaja kolegija čine ruski filmovi, predstave, emisije iz kulture, informativne emisije na internetu i drugi audio i video materijali. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju prezentaciju. Previde se književni tekstovi sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski, pišu eseji, diktati i rade domaće zadaće. Tokom semestra studenti sastavljaju vlastite rječnike nepoznatih riječi.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 2
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. I. K. Gapočka. Ja čitaju po-ruski, Moskva, 2006. 2. G. A. Bitehtina. 26 urokov po razvitiju reči, Moskva, 2000.
Dodatna i preporučena literatura: 1. E.R.Laskareva. Čistaja grammatika, Sankt-Peterburg, 2006.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Leksikologija, FIL SLA 243
Semestar (semestri) i broj bodova: III. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara, ECTS 5
Trajanje: III. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, seminar
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: <p>Leksika, kao jedan od jezičkih sistema, vrlo je značajna u nastavi stranih jezika. U modernoj metodici nastave kako stranog, tako i maternjeg jezika sve više pažnje se poklanja različitim aspektima leksike, u prvom redu leksičkom značenju, odnosu značenja i pojma, odnosu leksičkog i gramatičkog značenja, leksičkoj polisemiji, homonimiji, sinonimiji. U nastavi ruskog jezika, kao genetski srodnog i tipološki sličnog bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku, posebno mjesto pripada složenom odnosu semantičkih jedinica između ovih jezika. Pri učenju stranog jezika, genetski srodnog i tipološki sličnog maternjem, vrlo je snažno djelovanje jezičke interferencije. Postojanje ne malog broja međujezičkih rusko bosansko, hrvatsko, srpskih homonima može predstavljati različite teškoće u korektnom ovladavanju ruskim jezikom kao stranim.</p>
Sadržina predmeta: <p>Leksika, uprkos vrlo različitim, pa i suprotstavljenim, međusobnim odnosima riječi koje je čine, predstavlja organiziran sistem, formalno analogan morfološkom sistemu. Međutim, leksički sistem, za razliku od drugih jezičkih sistema ili podsystema, nije zatvoren: on se stalno razvija i mijenja. Neke riječi zastarijevaju i postepeno se gube iz savremenog jezika, postaju arhaične. Istovremeno, u svaki jezik ulazi nova leksika, nove oznake za realije i pojmove kojih ranije nije bilo. Sa lingvometodičkog stanovišta bitno je i to što se leksika nikada ne koristi u cjelokupnom obimu. Za nastavu stranog jezika od velike je važnosti izučavanje leksičkog minimuma za različite nivoe učenja jezika i za različite svrhe. Prema Vilhemu fon Humboltu, «govornici neograničeno koriste ograničena sredstva» i uspješno komuniciraju i iskazuju svoje misli, želje, zahtjeve. Složenost u ovladavanju leksičkim sistemom stranog jezika predstavlja to što se ni jezički oblici ni semantičke jedinice ne podudaraju u dvama jezicima. Razlike se javljaju u oznakama, npr. srodstva, boja i sl. i među vrlo srodnim i tipološki sličnim jezicima, kakvi su ruski i bosanski, hrvatski, srpski jezik. Ove činjenice moraju imati značajno mjesto u nastavi leksike ruskog jezika kao stranog.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Izmirene obaveze i položeni ispiti iz ruskog jezika u prethodnim semestrima.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. A.A. Bragina. Leksika jazyka i kuljtura strany. Moskva, Russkij jazyk, 1986.
2. A.A. Bragina. Neologizmy v ruskom jazyke. Moskva, prosvešćenije, 1993.

3. E.I. Vasiljenko. O nekotoryh prijomah raboty po leksike pri obučenii inostrancev russkome jazyku. Moskva, IMU, 1996.
4. V.V. Vinogradov. Leksikologija i leksikografija. Moskva, Nauka, 1977.
5. Šmeljov Aleksej. Leksičeskij sostav russkovo jazyka kak otaženije «ruskoj duši», Moskva, Russkij Jazyk, 1996.
6. USSRJ. Učebnyj slovar sočetaemosti slov russkovo jazyka. Moskva, Russkij jazyk, 1978.
7. L.A. novikov. Problemy jazykovovo značeniija. Moskva, 2001.
8. Slovar sinonimov russkovo jazyka. Akademija nauk SSSR, lenjingrad, «Nauka».

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruski klasici XIX vijeka 2 (ruska pripovijedna književnost) FIL SLA 253
Semestar (semestri) I broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi: ECTS 6
Trajanje: III. Semester
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: <p>Ovaj kolegij nadovezuje se na prethodne kolegije iz oblasti ruske književnosti iz I. i II. semestra i nastavlja i proširuje spoznaju o ruskim klasicima XIX vijeka. Osnovni cilj mu je da na odabranim primjerima upozna studente s osnovama naratologije, razvojem pripovijednih žanrova u ruskoj književnosti i nastankom i razvojem ruskog klasičnog romana. Posebna pažnja posvećuje se pojmovima kao što su: narativna poezija, epska poezija, balada, romansa, poema; kraće prozne pripovijedne vrste: novela, priča, pripovijest. Teorija romana.</p> <p>S obzirom da su se studenti na prethodnim kolegijima upoznali sa društveno-historijskim i književnim prilikama u Rusiji XIX vijeka, periodizacijom ruskog realizma te odabranim djelima ruskih stvaralaca koji su obilježili epohu, težište je na upoznavanju studenata s problematikom književnog žanra, na savladavanju pojmova i terminologije na maternjem i ruskom jeziku.</p>
Sadržina predmeta: <p>Na predavanjima studenti proširuju znanje o osnovnim oblicima književnog teksta. Upoznaju se s kraćim proznim pripovijednim vrstama, jednostavnim oblicima (bajka, novela, priča, pripovijest (<i>новель, рассказ</i>) i razvojem novele i priče u Rusiji. Nadalje studenti se upoznaju sa teorijskim postavkama žanra romana i posebno sa Bahtinovom teorijom polifonijskog romana. Student treba da stekne jasnu spoznaju o pojmovima kao što su: književni lik – individualizacija, uopštavanje, ideal, tema i ideja, siže i kompozicija i da se upozna sa osnovama strukture književnog teksta. Predavanja se izvode usmeno (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Kao predlošci će u dogovoru sa studentima biti izabrani ponajprije kraći prozni oblici iz ruske književnosti 19. stoljeća koji u svojem tematskom, kompozicijskom i stilskom sloju ilustriraju stilsku formaciju u kojoj su nastali i/ili na nekim svojim razinama nagoviještaju promjenu paradigme. Cilj je seminara da potakne studente na praktično korištenje književnoteorijskih termina pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponudena u sva tri kolegija ruske književnosti, književnim seminarima prethodnih semestara i dijelom će pratiti predavanja. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstom te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona</p>

djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu. Također je obavezan da napiše bar jedan seminarski rad obima između 20.000 i 25.000 znakova (bez proreda).

Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara i položen ispit iz predmeta: **Uvod u rusku književnost i Ruski klasici XIX vijeka 1**

Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra (analize, interpretacije, eseji, referati); pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga I i II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga I. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Propp, V. ( ), *Morfologija bajke*
4. Shmid, V. (1996), *Proza Pushkina v poeticheskom prochtenii. "Povesti Belkina"*. SpbGU, Sankt-Peterburg.
5. Jolles, A. (2000), *Jednostavni oblici*. Matica hrvatska, Zagreb.

Literatura (izborna):

1. Grechnev, V. Ja. (1979), *Russkij rasskaz konca XIX-XX veka. Problematika i poetika zhanra*. Nauka, Leningrad.
2. Kremencov L. P. (2005), *Russkaja literatura XIX veka. 1801 – 1850*. Flinta/Nauka, Moskva.
3. Lešić, Z. (2005), *Teorija književnosti*. Sarajevo Publishing, Sarajevo.
4. Lihačev, D. S.; Makogonenko G. P. (1982), *Istorija ruskoj literatury. Rascvet realizma. Tom 3*, Nauka, Leningrad.
5. Lotman, J. (2001), *Struktura umjetničkog teksta*. Alfa, Zagreb.
6. Solar, M. (1989), *Teorija proze*. SNL, Zagreb.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 2 sata, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja)). Razumijeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...). Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 2. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 3. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 4. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 5. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

**II godina
IV semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Morfologija 2) FIL SLA 224
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi, ECTS 6 + 6 sati lektorskih vježbi ECTS 8. Ukupno 14 ECTS.
Trajanje: IV. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: I svojim sadržajem i zacrtanim ciljevima predmet je koncipiran tako da predstavlja sadržajni i metodološki nastavak predmeta Morfologija 1. Osim leksičko-semantičkih, tvorbenih, morfoloških, sintaksičkih, stilističkih i drugih vrijednosti glagola, njihove morfološke strukture i klasifikacije, studenti se, apostrofirajući gotovo iste ili slične vrijednosne aspekte, u dobroj mjeri upoznaju i sa priložima, prijedlozima, veznicima i vezničkim riječima, te sa riječcama i uzvicima.
Sadržina predmeta:
Preduvjeti za upis predmeta: Ispunjene sve obaveze iz prethodnog semestra i položen ispit iz predmeta Savremeni ruski jezik (Morfologija 1).
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo, 1988.
2. Gvozdev A.N. <i>Sovremennyj russkij literaturnyj jazyk. Chast' I</i>. izd. 3-e, Moskva, 1967.
3. <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Gl. red. N. Ju. Shvedova, Nauka, Moskva, 1980.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 4, FIL SLA 222
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar, 6 sati vježbi; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija jeste savladavanje vještine razgovora na ruskom jeziku čitanjem dijaloških i narativnih tekstova, učenjem stihova i govorenjem tekstova različitog tipa, razvijanje vještine prevođenja, utvrđivanje poznatog gramatičkog i leksičkog materijala i usvajanje novog, te upoznavanje sa ruskom kulturom.
Sadržaj predmeta: Značajan dio sadržaja kolegija čine ruski filmovi, predstave, emisije iz kulture, informativne emisije, internet kursevi ruskog jezika i drugi audio i video materijali. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju prezentaciju koristeći različite izvore. Previde se književni i publicistički tekstovi sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski. Pišu se diktati i eseji i rade domaće zadaće. Studenti tokom semestra sastavljaju rječnike nepoznatih riječi na osnovu nastavnih sadržaja.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 3
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. I. K. Gapočka. Ja čitaju po-ruski, Moskva, 2006.
2. G. A. Bitehtina. 26 urokov po razvitiju reči, Moskva, 2000.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. E. R. Laskareva. Čistaja grammatika, Sankt-Peterburg, 2006.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Uvod u lingvistiku; FIL SLA 244
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, ECTS 3
Trajanje: IV. Semester
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa pojmom lingvistike, njenim predmetom, osnovnim pojmovima i terminima, te najvažnijim disciplinama. Na taj način razvija se svijest o jeziku, a ujedno studenti uspješnije povezuju znanja iz ostalih predmeta koji se bave jezikom.
Sadržina predmeta: Predavanja su posvećena upoznavanju sa pojmom, predmetom i zadacima lingvistike. Budući da je riječ o uvodu, studenti smještaju lingvistiku u kontekst drugih, srodnih disciplina (prije svega semiotike), zatim usvajaju znanja o jezičnim funkcijama, te se upoznaju sa pojmom jezičnog znaka i njegovim svojstvima. Centralni dio posvećen je usvajanju osnovnih postulata strukturalne de Saussurreove lingvističke teorije (opozicije jezik – govor, sinhronija – dijahronija, sintagmatski – paradigmatski odnosi itd). Proučavaju se jezični nivoi i njihove jedinice, zatim sociolingvistika, raslojavanje jezika, te klasifikacija jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i jedan seminarski rad.
Udžbenici: 1. Škiljan, D. Pogled u lingvistiku. Zagreb, Školska knjiga, 1980. i kasnije izdanje.
Literatura: 1. Katnić-Bakaršić, M. Stilistika. Sarajevo, Tugra, 2007 2. Radovanović, M. Sociolingvistika. Beograd, BIGZ, 1979 i kasnija izdanja. 3. Riđanović, M. Jezik i njegova struktura. Sarajevo, Svjetlost, 1985 i kasnije izdanje...

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Poetika ruskog romana (i rusko dramsko stvaralaštvo XIX vijeka), FIL SLA 254
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi; ECTS 7
Trajanje: IV. Semester
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ovaj kolegij koncipiran je kao poseban problematski orijentiran kurs, koji je, iako predstavlja nastavak proučavanja ruske književnosti iz prethodnih semestara, detaljniji i produbljeniji. Cilj kolegija je upoznati studente sa novim, originalnim tipom romana i drame koji su stvorili ruski klasični pisci XIX vijeka. Kolegij se sastoji iz predavanja (30 sati), vježbi (30 sati) i seminara (15 sati).
Sadržina predmeta: U prvom dijelu kolegija studenti se upoznaju sa specifičnostima dramskog žanra, teorijskim postavkama u Rusi i kod nas, razvojem drame u Rusiji u XIX stoljeću od Puškinovog »Borisa Godunova« i tzv. »malih tragedija« do stvaranja nacionalnog ruskog dramskog repertoara u djelima A. Ostrovskeg. Istovremeno na predavanjima studenti se upoznaju sa Bahtinovom teorijom polifonijskog romana, polifonošću romana Dostojevskog i pojmovima autorske svijesti, dijaloga i karnevala i karnevalesknog. U drugom dijelu kolegija posebna pažnja posvećena je dramskom stvaralaštvu na putu ka Čehovljevoj lirskoj drami: Njekrasov i Turgenjev. Tolstoj dramaturg, Čehovljeva lirski drama. Na predavanjima, osim sa specifičnim polifonijskim romanima Dostojevskog, studenti se upoznaju i sa teorijom romana-epopeje na primjeru Tolstojeve epopeje »Rat i mir«. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preuvjeti za upis predmeta: Izmirene sve obaveze iz prethodnih semestara i položeni ispiti iz predmeta: Uvod u rusku književnost, Ruski klasici XIX vijeka I, Ruski klasici XIX vijeka 2 (ruska pripovijedna književnost).
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru; završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Literatura (obavezna): 1. Stojnić, M., ur. (1976), <i>Ruska književnost</i> , knjiga I i II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd. 2. Stojnić, M. (1972), <i>Ruski pisci XIX i XX vijeka</i> , knjiga I. Zavod za izdavanje

udžbenika, Sarajevo.

3. Sokolov, A. N. (1965), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*, tom I. Izdatel'stvo Moskovskogo universiteta, Moskva.
4. Bahtin, M., *Problemi poetike Dostojevskog*.
5. Anikst, A., *Teorija dramy v Rossii ot Pushkina do Chehova*.
6. *Ot Nekrasova do Chehova. Russkaja dramaturgija vtoroj poloviny XIX veka*.

Lista preporučene literature:

1. Aleksandar Flaker, *Ruski klasici XIX stoljeća*.
2. Aleksandar Flaker, *Stilske formacije*.
3. Bahtin, M. *O romanu*.
4. Ejhenbaum, B., *Lev Tolstoj*. Kniga pervaja, Kniga vtoraja, Semidesjatye gody.
5. Kremencov L. P., *Russkaja literatura XIX veka. 1801 – 1850*.
6. Lešić, Z., *Teorija književnosti*.
7. Lihačev, D. S.; Makogonenko G. P., *Istorija ruskoj literatury. Rascvet realizma. Tom 3*.
8. Lotman, J., *Struktura umjetničkog teksta*.
9. Rogover, E.S., *Russkaja literatura vtoroj poloviny XIX veka*.
10. Solar, M., *Teorija proze*.
11. Voronskij, A., *Izbrannye stat'i o literature. Iz knigi „Gogol“*.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, 200-210
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 2 sata, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: <ul style="list-style-type: none"> 4. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 5. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 6. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ul style="list-style-type: none"> 6. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb, 1993. 7. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 8. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 9. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predstava -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 10. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 11. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

**III godina
V semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Sintaksa) FIL SLA 325
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbe, 1 sat seminara; ECTS 7 + lektorske vježbe 6 sati; ECTS 8. Ukupno 15 ECTS
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe; lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Primarni cilj ovog predmeta jeste upoznavanje studenata sa osnovama sintakse ruskog jezika. Cilj je sticanje teorijskih znanja o sintaksi, usvajanje osnovnih termina, pojmova i definicija koje se tiču proste rečenice, te osnovna klasifikacija složene rečenice, neki njihovi tipovi, kao i praktična primjena tih saznanja u analizi rečenica.
Sadržina predmeta: Predavanja su posvećena upoznavanju sa predmetom sintakse, njenim osnovnim jedinicama, tj. sintaksemama. Studenti se upoznaju sa pojmom binarne sintaksičke grupe, zatim sintagme i njihovim tipovima. Nakon toga uvodi se pojam proste rečenice, njena paradigma, a zatim se proučavaju osnovni tipovi proste rečenice na strukturnom i semantičkom planu (sheme proste rečenice), kao i rečenični dijelovi. Uvodi se i pojam složene rečenice i daje njena osnovna podjela na nezavisnosložene, zavisnosložene i asindetske rečenice. Nezavisnosložene rečenice (sastavne, rastavne, suprotne, gradacione i eksplikativne) proučavaju se detaljno. Nakon toga slijede osnovna saznanja o složenoj rečenici, njena podjela na neraščlanjene i raščlanjene, te proučavanje nekih tipova. Seminar podrazumijeva produbljivanje teorijskih saznanja, aktivan pristup studenata u pripremi nekih izlaganja o pojedinim pitanjima. Studenti pripremaju i seminarske radove. Vježbe prate predavanja, a uključuju prevodjenje sa ruskog i na ruski jezik, diktate, pisanje eseja, rješavanje sintaksičkih zadataka i slično. Na lektorskim vježbama usvajaju se različite teme vezane za konverzaciju.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti FIL SLA 223 i 224 Morfologija ruskog jezika
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i jedan seminarski rad.
Udžbenici: 1. S.E. Krjučkov, L.Ju. Maksimov. Sintaksis složnogo predloženiya, Moskva, 1977. 2. N.Ju. Švedova, V.V. Lopatin (ur.). Kratkaja ruskaja grammatika, Russkij jazyk, Moskva, 1989.
Literatura: 1. N.Ju. Švedova (ur.). Russkaja grammatika. T.2, Akademija nauk, Moskva, 1980.

2. I. Palić. Sintaksa. U: Jahić Dž., Halilović, S., Palić I., Gramatika bosanskoga jezika. Zenica, Dom štampe, 2000.

NAPOMENA: TOKOM SEMESTRA NA SEMINARSKIM SATIMA DAJE SE I DODATNA LITERATURA ZA POJEDINE TEME (V.O. MOŽAEVA. OBSTOJATEL'STVA MESTA, VREMENI; ČASOPISI RUSSKAJA REČ' I RUSSKIJ JAZYK ZA RUBEŽOM, SILIĆ, PRANJKOVIĆ, GRAMATIKA HRVATSKOGA JEZIKA, KATNIĆ-BAKARŠIĆ, M. GRADACIONNYE PREDLOŽENJA, ITD.).

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 5, FIL SLA 321
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar, 6 sati vježbi, 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je usavršavanje jezičkih vještina: razumijevanja, slušanja, govorenja i pisanja i vještine prevodenja sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski, te upoznavanje sa različitim oblicima ruske kulture. Utvrđuje se poznati gramatički i leksički materijal i usvaja novi.
Sadržaj predmeta: Na lektorskim vježbama se gledaju emisije iz kulture, filmovi i predstave. Slušaju se informativne emisije i prate aktuelni događaji u Rusiji. Ovi sadržaji predstavljaju pripremu za različite diskusije, dijaloge i intervjue. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju njegovu prezentaciju. Prevode se novinski članci (kultura, muzika, umjetnost, ekonomija, sport i drugi sadržaji). Usvajanje gradiva provjerava se pisanjem eseja i diktata.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 4
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. O.P. Rassadova, L. Stepanova. Intesivnyi kurs ruskogo jazyka 2, Moskva, 1989. 2. A. Rodimkina i drugi. Rossija segodnja, Sankt-Peterburg, 2002.
Dodatna i preporučena literatura: 1. A.L. Kuznecov i drugi. Iz istorii ruskog kul tury, Moskva, 2007. 2. Intesivnyj kurs ruskogo rečevog občćenija. Moskva, 2004. 3. Časopisi: Kul tura reči i Russkij jazyk za rubežom.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruska književnost XX vijeka 1, FIL SLA 355
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi; ECTS 7
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je upoznati studente s društvenohistorijskim i književnim prilikama u Rusiji na razmeđu dvaju vijekova i u prvoj polovini XX vijeka. Ovaj period označava se kao period dezintegracije realizma i karakterizira ga pojava modernih književnih pokreta i pravaca kao i neka nova obilježja realizma. Ovaj kolegij treba da upozna studente s ključnim tekstovima, idejama i metodama ruske znanosti o književnosti i kulturologije 20. stoljeća, s jedne strane kao doprinos modernoj znanosti o književnosti, a s druge kao okvir za razumijevanje ruske književnosti i kulture, ali je težište na obradi najznačajnijih djela prve polovine XX stoljeća.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti se upoznaju s društvenohistorijskim i književnim prilikama na početku XX vijeka, s poezijom i prozom ruske književnosti XX vijeka koja u ruskom društvu zadobija potpuno nove funkcije i unekoliko se suprotstavlja poetici dominantnog realizma XIX stoljeća. Ruska književnost XX vijeka podređena je prvenstveno estetskim načelima koja se prvih dekada ovog stoljeća burno smjenjuju: od simbolizma i impresionizma preko akmeizma do futurizma, konstruktivizma i imažinizma. Ruska avangarda. Nadalje studenti se upoznaju s osnovnim problemima znanstvenoga mišljenja i izražavanja te metodama moderne književne znanosti, među kojima ruska komponenta zauzima istaknuto mjesto. Ruski su formalisti položili temelje moderne književne znanosti 20. stoljeća, Bahtinova teza o dijalogu iz 30-ih postala je okosnicom kulturnoga obrata 70-ih od moderne i modernizma prema postmoderni i postmodernizmu, Lotmanova je semiotika otvorila nove kulturološke perspektive. U prvom dijelu kolegij prati promjene u razvoju proze koja se našla između realističke tradicije i novog modernog izraza. Obrađuju se djela pisaca „znanjevaca“: A.I. Kuprin, I.A. Bunjin, L. Andrejev, M. Gorki. Studenti se upoznaju s poetikom modernih pjesničkih pravaca, njihovim najznačajnijim predstavnicima i djelima. U drugom dijelu studenti se upoznaju s književnošću perioda socijalističke revolucije i građanskog rata. Dvadesete godine kao period najveće umjetničke slobode i procvata. Avangardna književnost i umjetnost. S obzirom na ogroman broj značajnih djela i pisaca iz ovog perioda na kolegiju se obrađuju samo ona djela koja predstavljaju obilježje epohe, književne škole ili pravca uz neosporan umjetnički kvalitet. Predavanja se izvode usmeno (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Kao predlošci će u dogovoru sa studentima biti izabrana poezija iz ruske književnosti 20. stoljeća koja u svojem tematskom, kompozicijskom i stilskom sloju ilustrira stilsku formaciju u kojoj je

nastala i/ili na nekim svojim razinama nagoviještava promjenu paradigme. Cilj je seminara da potakne studente na praktično korištenje književnoteorijskih termina pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponudena u ranijim kolegijima ruske književnosti, književnim seminarima prethodnih semestara i dijelom će pratiti predavanja. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstom te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji. Na seminaru će se također analizirati temeljni tekstovi ruske književnoznanstvene misli 20. stoljeca, od formalizma (Šklovski, Ejhenbaum, Tomaševski, Tinjanov) i strukturalizma (Jakobson) preko teorije dijaloga i kulture (Bahtin) do semiotike kulture (Lotman), postmoderne misli (M. Epšejn) i kulturologije.

U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.

Preduvjeti za upis predmeta: ispunjene sve obaveze iz prethodnih kolegija ruske književnosti.

Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga II. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Muratova, A. N., ur. (1983), *Istorija ruskoj literatury v IV tomah*. Tom IV, Nauka, Lenjingrad.
4. Nikolić, M. (1972), *Ruske poetske teme*. Beograd.

Literatura (izborna):

1. Flaker, A. (1984), *Ruska avangarda*. Zagreb.
2. Flaker, A., Ugrešić, D., ur. (1984), *Pojmovnik ruske avangarde*. Zagreb.
3. Voronskij, A. (1982), *Izbrannye stat'i o literature*. Moskva.
4. *Književni manifesti*. (1929), Lenjingrad.
5. Silard, L. (1983), *Russkaja literatura konca XIX-nachala XX veka (1890-1917)*. Tom I, Budapest.
6. Kusturica, N. (2002), *Doticaji i suočenja II*. Sarajevo.
7. Lotman, Ju. (1970), *Predavanja iz strukturalne poetike. Uvod, teorija stiha*. Sarajevo.
8. Oraić-Tolić, D. (1990), *Teorija citatnosti*. Zagreb.
9. Oraić-Tolić, D. (1996), *Paradigme 20. stoljeća. Avangarda i postmoderna*. Zagreb.
10. Tinjanov, J. (1990), *Stihovna semantika. Arhaisti i novatori: izbor*. Sarajevo.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Metodika nastave ruskog jezika 1 i 2, FIL SLA 315, FIL SLA 316
Semestar (semestri) i broj bodova: V. i VI. semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 5 u V. semestru i 4 ECTS u VI. Semestru
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija je da studenti ovladaju teorijskim osnovama nastave ruskog jezika kao stranog i da te spoznaje primijene u praktičnoj nastavi. Kolegij se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). Osim toga, studenti su obavezni da prisustvuju nastavi u osnovnoj i srednjoj školi (po 10 časova) i da samostalno održe čas ruskog jezika. Na početku kolegija obrađuju se predmet i zadaci metodike. Slijedi blok sati posvećen savremenoj teoriji nastave stranog jezika. U okviru ovog bloka obrađuju se <i>lingvističke, psihološke, pedagoške i kibernetске</i> osnove metodike.
Sadržina predmeta: Kako je za uspješnu nastavu metodike neophodno poznavanje i <i>predmetodske realnosti</i> , u okviru kolegija izučavaju se nastavni planovi i programi, udžbenici i priručnici, nastavna sredstva (vizuelna, auditivna i audiovizuelna). Studenti se osposobljavaju za kvalitetno planiranje nastavnog procesa, za struktuiranje različitih tipova časa i za držanje časova u realnim školskim uslovima. Da bi se nastava izvodila kvalitetno, studenti se upoznaju sa ulogom i zadacima nastavnika stranog jezika, motivacijom i sposobnošću za vođenje procesa moderne nastave na kibernetским osnovama. Ključni dio programa posvećen je <i>metodskoj realnosti</i> , koja obuhvata osnovni sadržaj nastave, a to su: izgovor, grafija i ortografija, gramatika i leksika. Savremena nastava stranog jezika podrazumijeva i lingvokulturološku komponentu, te se u okviru metode realnosti studenti upoznaju sa osnovama kulture i civilizacije zemlje čiji jezik uče. Da bi se ostvario osnovni cilj metode realnosti, neophodno je da studenti ovladaju bitnim znanjima, sposobnostima i vještinama, a to su: <i>slušanje (audiranje), govorenje (govor), čitanje, pisanje (pisana riječ)</i> na ruskom jeziku. U modernoj nastavi stranih jezika dosta pažnje se posvećuje i <i>postmetodskoj realnosti</i> , pod kojom se podrazumijeva osposobljavanje za primjenu stečenih znanja u nastavi na različitim nivoima i u različitim školama. Specifičnost nastave stranog jezika je u tome što ona, osim sticanja znanja, obuhvata i razvijanje odgovarajućih vještina i navika. Vrednovanje i provjera znanja vrši se na osnovu dvaju osnovnih kriterija: zalaganja i postignuća. Prvi kriterij uključuje redovno pohađanje nastave, učešće u vježbama, uspješnost u izradi zadataka, a drugi – pokazano znanje na teorijskom i praktičnom dijelu ispita. Ocjena se donosi tako što se za prvi kriterij – zalaganje i uredno pohađanje dobija do 20%, za teorijski dio – 40% i za praktičnu nastavu – 40%. Studenti su obavezni da urade dva seminarska rada.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz ruskog jezika iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Lista preporučene literature:

1. Demjanenko, Lazarenko, Kislaja. Osnovi obščeje metodiki obučenija inostrannym jazykam. Kijev, Visšaja škola, 1986.
2. Dimitrijević Naum. Zablude u nastavi stranih jezika. Sarajevo, Svjetlost, 1979.
3. A.A. Leontjev. Psiholingvistika i obučenije ruskome jazyku nerusskih. Moskva, Russkij jazyk, 1997.
4. Nikolić Vera. Metodika nastave ruskog jezika. Beograd. Zavod za udžbenike, 1984.
5. Nikolić Vera. Problemi u nastavi ruske leksike. Beograd. Filološki fakultet, 1989.
6. Pasov E.I. Osnovy metodiki obučenija inostrannxm jazykam. Mosjkva, Russkij jazyk, 1997.
7. Prebeg-Vilke Mirjana. Uvod u glotodidaktiku. Zagreb. Školska knjiga, 1977.
8. Salistra I.D. Voprosy programirovanija v učebnom processe po inostrannome jazyku. Moskva, Izdateljstvo Moskovskovo universiteta, 1997.
9. Tanović Ilijas, Šehović Amela. Negativan uticaj stranih jezika na maternji jezik (Posljedice jezičke interferencije). Svjetlost, Sarajevo, 2004.
10. Tanović Mustafa. Sistem vježbi u nastavi stranih jezika.»Svjetlost», Sarajevo, 2007.

**III godina
VI semester**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Sintaksa sa osnovama stilistike) FIL SLA 326
Semestar (semestri) i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbe, 1 sat seminara; ECTS 5 + lektorske vježbe 6 sati; ECTS 6. Ukupno 11 ECTS
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe + lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog predmeta jeste dalje sticanje znanja iz sintakse ruskoga jezika, te upoznavanje studenata/-ica sa osnovama stilistike. Naročito bitno jeste razvijanje stilističke kompetencije i performanse.
Sadržina predmeta: Proučavaju se tipovi zavisnosložene rečenice, asindetske rečenice i upravni/neupravni govor. U okviru predmeta ukazuje se na pojave ekspresivne sintakse, sintaksičke sinonimije i funkcionalno-stilskog raslojavanja pojedinih sintaksičkih jedinica. Daju se osnovni stilistički pojmovi: stil, stilem, stilska markiranost, emocionalno-ekspresivna markiranost... Uvodi se podjela na funkcionalne stilove, podstilove i žanrove, tako da studenti postupno prepoznaju tekstove sa različitom stilskom pripadnošću. Seminar podrazumijeva produbljivanje teorijskih saznanja, te aktivan pristup studenata u pripremi izlaganja o pojedinim pitanjima. Studenti pripremaju i seminarske radove. Vježbe prate predavanja, a uključuju sintaksičke i stilističke analize, različite tipove vježbi i zadataka, zatim prevođenje sa ruskog i na ruski jezik, diktate, pisanje eseja. Na lektorskim vježbama usvajaju se različite teme vezane za konverzaciju.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispiti FIL SLA 325 Sintaksa ruskog jezika
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i jedan seminarski rad.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. S.E. Krjučkov, L.Ju. Maksimov, Sintaksis složnogo predloženija, Moskva, 1977.
2. M. Katnić-Bakaršić Stilistika. Drugo izdanje. Sarajevo, Tugra, 2007.
3. N.Ju. Švedova, V.V. Lopatin (ur.). Kratkaja russkaja grammatika, Russkij jazyk, Moskva, 1989.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. N.Ju. Švedova (ur.). Russkaja grammatika. T.2, Akademija nauk, Moskva, 1980.
2. Kožina, M. N. Stilistika ruskoga jazyka. Moskva, 1983.
3. I. Palić. Sintaksa. U: Jahić Dž., Halilović, S., Palić I. Gramatika bosanskoga jezika. Zenica, Dom štampe, 2000.
4. J. Silić Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Zagreb, Disput, 2006.

NAPOMENA: TOKOM SEMESTRA NA SEMINARSKIM SATIMA DAJE SE I DODATNA LITERATURA ZA POJEDINE TEME – ČASOPISI RUSSKAJA REČ' I RUSSKIJ JAZYK ZA RUBEŽOM, SILIĆ, PRANJKOVIĆ, GRAMATIKA HRVATSKOGA JEZIKA, KATNIĆ-BAKARŠIĆ, M. STILISTIKA DRAMSKOG DISKURSA ITD.)

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 6, FIL SLA 322
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 6 sati vježbi; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je usavršavanje jezičkih vještina: razumijevanja, slušanja, govorenja i pisanja i vještine prevodenja sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski, te upoznavanje sa različitim oblicima ruske kulture. Utvrđuje se poznati gramatički i leksički materijal i usvaja novi.
Sadržaj predmeta: Na lektorskim vježbama se gledaju emisije iz kulture, filmovi i predstave. Slušaju se informativne emisije i prate aktuelni događaji u Rusiji. Ovi sadržaji predstavljaju pripremu za različite diskusije, dijaloge i intervju. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju njegovu prezentaciju. Prevode se novinski članci (kultura, muzika, umjetnost, ekonomija, sport i slični sadržaji). Usvajanje gradiva provjerava se pisanjem diktata i eseja.
Preduvjeti za upis predmeta položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 5
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. O. P. Rassadova, L: Stepanova. Intesivnyj kurs ruskogo jazyka 2, Moskva, 1989. 2. A. Rodimkina i drugi. Rossija segodnja, Sankt-Peterburg, 2002.
Dodatna i preporučena literatura: 1. A.L. Kuznecov i drugi. Iz istorii ruskoj kul tury, Moskva, 2007. 2. Intensivnyj kurs ruskogo rečevogo občćenija. Moskva, 2004. 3. Časopisi: Kul tura reči i Russkij jazyk za rubežoni.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruska književnost XX vijeka 2, FIL SLA 356
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi; ECTS 5
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je upoznati studente s književnim prilikama u Rusiji u drugoj polovini XX vijeka. Ovaj kolegij predstavlja nastavak kolegija iz prethodnog semestra i treba da produbi i proširi spoznaju i znanje studenata o idejama i metodama ruske znanosti o književnosti i kulturologije 20. stoljeća, s jedne strane kao doprinos modernoj znanosti o književnosti, a s druge kao okvir za razumijevanje ruske književnosti i kulture, ali je težište na obradi najznačajnijih djela ruske književnosti XX stoljeća.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti se upoznaju s društvenohistorijskim i književnim prilikama u drugoj polovini XX vijeka, proširuju saznanja vezana za osnovne probleme znanstvenoga mišljenja i izražavanja te metodama moderne književne znanosti, s težištem na kulturnom obratu 70-ih, od moderne i modernizma prema postmoderni i postmodernizmu te Lotmanovoj semiotici koja je otvorila nove kulturološke perspektive. S obzirom na ogroman broj značajnih djela i pisaca iz ovog perioda na kolegiju se obrađuju samo ona djela koja predstavljaju obilježje epohe, književne škole ili pravca uz neosporan umjetnički kvalitet. Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Kao predlošci će u dogovoru sa studentima biti izabrani kraći prozni tekstovi i/ili dijelovi iz dužih tekstova ruske književnosti 20. stoljeća, koji u svojem tematskom, kompozicijskom i stilskom sloju ilustriraju bilo stilsku formaciju u kojoj su nastali i/ili na nekim svojim razinama nagoviještavaju promjenu paradigme. Cilj je seminara da potakne studente na praktično korištenje književnoteorijskih termina pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponuđena u ranijim kolegijima ruske književnosti, književnim seminarima prethodnih semestara i dijelom će pratiti predavanja. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstom te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji. Na seminaru će se također analizirati temeljni tekstovi ruske književnoznanstvene misli 20. stoljeća, sa težištem na teoriji dijaloga i kulture (Bahtin), semiotici kulture (Lotman), postmodernoj misli (M. Epšejn) i kulturologiji. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: ispunjene sve obaveze iz prethodnih kolegija ruske književnosti.

Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga II. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Muratova, A. N., ur. (1983), *Istorija ruskoj literatury v IV tomah*. Tom IV, Nauka, Lenjingrad.
4. *Vvedenie v literaturovedenie. Hrestomatija*. (2006), 4-e izd., prerab. i dop. Pod red. P. A. Nikolaeva, A. Ja. Esalnek, Moskva.

Literatura (izborna):

1. Flaker, A. (1984), *Ruska avangarda*. Zagreb.
2. Flaker, A., Ugrešić, D., ur. (1984), *Pojmovnik ruske avangarde*. Zagreb.
3. Voronskij, A. (1982), *Izbrannye stat'i o literature*. Moskva.
4. Kusturica, N. (2002), *Doticaji i suočenja II*. Sarajevo.
5. Lotman, Ju. (1970), *Predavanja iz strukturalne poetike. Uvod, teorija stiha*. Sarajevo.
6. Oraić-Tolić, D. (1990), *Teorija citatnosti*. Zagreb.
7. Oraić-Tolić, D. (1996), *Paradigme 20. stoljeća. Avangarda i postmoderna*. Zagreb.
8. Tinjanov, J. (1990), *Stihovna semantika. Arhaisti i novatori: izbor*. Sarajevo.
9. Buslakova, T.P. (2006), *Russkaja lit.-a XX veka: uchebnyj minimum dlja abiturienta*. 3-e izd., Moskva.
10. *Russkaja lit.-a XIX-XX vekov v 2 t. T. II: Russkaja lit.-a XX veka. Literaturovedcheskij slovar'*. (2006), Sost. i nauch. red. B.S. Bugrov, M.M. Golubkov, 8-e izd., Moskva.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Teorija i praksa prevođenja, FIL SLA 346
Semestar (semestri) i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat vježbi, ECTS 2
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studentima pruže informacije o teorijskim osnovama prevođenja kao posebne djelatnosti, o osnovnim teorijskim koncepcijama prevođenja: lingvističkoj, filološkoj i komunikativnoj. Zadatak ovog nastavnog predmeta je razvijanje sposobnosti za potpunije razumijevanje procesa prevođenja i za primjenu različitih modela i postupaka s ciljem postizanja ekvivalentnosti sadržaja iskazanog na jeziku izvoru i jeziku cilju. Najviše pažnje posvećeno je modelima koji, u zavisnosti od karaktera sadržaja koji se prevodi, mogu dati najbolje rezultate i na osnovu kojih se može vrednovati kvalitet prijevoda. To su semantički (denotativni ili situativni) model prevođenja, transformacioni model, i model nivoa ekvivalentnosti plana sadržaja.
Sadržaj predmeta: Na početku kolegija daje se kratak historijski pregled razvoja teorijske misli o prevođenju do konstituiranja teorije prevođenja kao samostalne discipline. Slijedi dio programa posvećen karakteristikama različitih vidova i oblika prevođenja (ljudskom i mašinskom prevođenju; usmenom (konsekutivnom i simultanom) i pismenom prevođenju. Poseban dio programa bavi se različitim pristupima prevođenju sa stanovišta funkcionalno-stilske pripadnosti tekstova koji se prevode (prevođenje tekstova koji pripadaju književno-umjetničkom stilu i prevođenje tekstova koji pripadaju drugim stilovima). Vježbe pismenog prevođenja tekstova različitog sadržaja i pripadnosti različitim funkcionalnim stilovima rade se nakon predavanja. Pri tome se primjenjuju i vježbe obratnog prijevoda. Vježbe usmenog konsekutivnog prevođenja rade se u sali (učionici) uz simuliranje uobičajenih uslova takvog prevođenja. Vježbe simultanog prevođenja obavljaju se u kabinetu opremljenom za ovu vrstu usmenog prevođenja. Provjera i vrednovanje znanja vrši se na osnovu poznavanja savremenih teorijskih koncepcija prevođenja, njihovoj primjeni pri prevođenju konkretnih sadržaja i kvalitetu prijevoda samih studenata. Ocjena se utvrđuje tako što se za poznavanje teorijskih modela i načina njihove primjene dobija do 50%, a za rezultate ostvarene tokom vježbi prevođenja i izradi seminarskih radova - do 50%.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz ruskog jezika iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Lista preporučene literature: 1. Barhudarov L.S. Jazyk i perevod. Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1985.

2. Fjodorov A.V. Osnovy obščej teorijj perevoda. Moskva, Vysšaja škola, 1993.
  3. Francis R. Jones. Prevoditeljev put. (Prijevod Rusmir Mahmutćehajić), Sarajevo, Buybook, 2004. Grosman Meta i dr. Književni prevod. Ljubljana, Filozofska fakulteta, 1997.
  4. Ivir Vladimir. Teorija i tehnika prevođenja. Sremski Karlovci, Zavod za izdavanje udžbenika. 1985.
  5. Latyschew L.K. Kurs perevoda. Moskva, Meždunarodnye otnošenja. 1991.
  6. Levi Jirzy. Umeni prekladu. Praha, 1983.
  7. Ljovovskaja E.D. Teoretičeskie problemy perevoda. Moskva, Vysšaja škola, 1995.
  8. Marojević Radmilo. Lingvistika i poetika prevođenja. Beograd, Naučna knjiga. 1988.
  9. Neljubin L.L. Perevod i prikladnaja lingvistika. Moskva, Vysšaja škola. 1993.
  10. Popovič Anton. Teoria umeleckeho prekladu. Bratislava, 1985.
  11. Recker J.I. teorija perevoda i perevodčeskaja praktika, Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1974.
  12. Sibinović Miodrag. Novi original. Beograd, Naučna knjiga, 1990.
  13. Stojnić Mila. O prevođenju književnog teksta. Sarajevo, IGKRO «Svjetlost», 1980.
  14. Švejcjer A.D. Perevod i lingvistika. Moskva, Voenizdat. 1983.
  15. Tanović Ilijas. Prevođenje u nastavi stranih jezika. (u zborniku «Prevođenje i nastava stranih jezika») Beograd, Filološki fakultet, 1989.
  16. Tanović Ilijas. Труднопереводимость фразеологических единиц (на материале перевода произведений Иво Андрича на русский язык). /u zborniku EUROPHRAS - Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah/ Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2007.
  17. Vlahov Sergej, Florin Sider. Neperevodimoe v perevode. Moskva, Meždunarodnye otnošenja. 1988.
- ZBORNICI:
18. Prevajanja. Ljubljana, Filozofska fakulteta. 2004.
  19. Prevođenje: suvremena strujanja i tendencije. Zagreb. Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 1995.
  20. Teorija i poetika prevođenja. (priredio Ljubiša Rajić). Beograd, Prosveta, 1981.
  21. Tetradj perevodčika (periodične publikacije u redakciji L.S. Barhudarova). Moskva, «Meždunarodnye otnošenija».

IZBORNI PREDMETI ODSJEKA ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

1. STAROSLAVENSKI JEZIK

Naziv predmeta i kod: <i>Izborni predmet – Staroslavenski jezik</i> FIL SLA 283
Semestar (semestri) i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, ECTS 3
Trajanje: III. Semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente sa osnovama staroslavenskog jezika i njegovim značajem za proučavanje slavenskih jezika.
Sadržina predmeta: U toku predavanja studenti se, u uvodnom dijelu, upoznaju sa staroslavenskom ćirilicom i staroslavenskim glasovnim sistemom. U prvom dijelu kolegija proučava se fonetika i historija staroslavenskog fonetskog sistema dok je u drugom dijelu kolegija puna pažnja posvećena upoznavanju studenata sa morfologijom i sintaksom staroslavenskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra, finalni test (pismeni i/ili usmeni) na kraju semestra.
Preporučena literatura: 4. Josip Hamm. <i>Staroslavenska gramatika</i> . Zagreb, 1958. 5. Petar Đorđić. <i>Staroslavenski jezik</i> . Beograd, 1975. 6. G.A. Haburgaev. <i>Staroslavjanskij jazyk</i> . Moskva, 1974. 7. Milenko Popović. <i>Osnove staroslavenskog za studente ruskog jezika</i> . Zagreb, 1983. 8. V.F. Krivčik, N.S. Možejko. <i>Staroslavjanskij jazyk</i> . Minsk, 1974. 9. Aleksandar Done. <i>Staroslavenski jezik – za studente slavistike – šapirografirana predavanja</i> .

2. UPOREDNA GRAMATIKA SLAVENSKIH JEZIKA

Naziv predmeta i kod: <i>Izborni predmet</i> – Uparedna gramatika slavenskih jezika FIL SLA 284
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 3 ECTS
Trajanje: IV. Semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Zadatak ovoga predmeta nije da student praktično ovlada slavenskim jezicima, nego je cilj naučiti studenta da se orijentira u “glavnim” slavenskim jezicima. Ova se disciplina temelji: 1/ na staroslavenskom jeziku i 2/ na historiji najmanje jednog slavenskog jezika.
Sadržina predmeta: Uparedna gramatika slavenskih jezika predstavlja ogranak uporedne gramatike indoevropskih jezika i to valja imati na umu. Glavni zadatak uporedne gramatike slavenskih jezika jested a prouči i opiše praslavenski jezik i zajedničke procese (glasovne i obličke) u slavenskim jezicima. Potrebno je da studenti ovladaju grafijom ruskog, češkog, poljskog ... jezika i da mogu uvijek sa izvjesnom sigurnošću pročitati tekst na tim jezicima i identificirati one slavenske riječi koje postoje i u maternjem slavenskom jeziku. Na nekoliko posljednjih časova praktične nastave studenti čitaju i analiziraju tekstove na svim slavenskim jezicima.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; finalni test (pismeni i/ili usmeni) na kraju semestra.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. R. Bošković. Osnovi uporedne gramatike slovenskih jezika I. Beograd, 1970.
2. R. Bošković. Osnovi uporedne gramatike slovenskih jezika II. Nikšić, 1985.
3. S. Ivšić. Poredbena gramatika slavenskih jezika. Zagreb, 1970.
4. N.A. Kondrašov. Slavjanskije jazyki. Moskva, 1986.
5. S.B. Bernštejn. Očerok sravnitel'noj grammatiki slavjanskih jazykov. Moskva, 1974. (i druga izdanja)
6. A.G. Širokova., V.P. Gudkov. Slavjanskije jazyki. Moskva, 1977.
7. M. Mihaljević. Slavenska poredbena gramatika. Zagreb, 2002.

3. STILISTIKA

Naziv predmeta i kod: STILISTIKA I
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara i 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan/izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa elementarnim pojmovima, terminima i problemima koje izučava stilistika. Predmet je koncipiran tako da studenti mogu steći predstavu, tj. svijest o jeziku uopće, o njegovoj prirodi, načinu funkcioniranja i značaju za čovjeka, shvaćenoga prije svega kao homo loquens. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihova stilistička analiza i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoj profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o pojmovima stil i stilistika, te o osnovnim pravcima u stilistici, koja je danas veoma razuđena disciplina i kreće se u rasponu od strukturalne do poststrukturalne, pragmatičke, kognitivne i diskursne stilistike. Pri tome kao uvod služi smještanje stilistike u širi kontekst interdisciplinarnosti, a posebno se promatra njen suodnos sa lingvistikom i semiotikom. Uvode se osnovni stilistički pojmovi i termini (stil, stilem, markiranost, stilistička kompetencija / performansa...itd.). Centralni dio zauzima proučavanje raslojavanja jezika, odnosno diskursnog polja, a u okviru toga predstavljanje funkcionalne stilistike i pojedinih funkcionalnih stilova (sakralnog, razgovornog, administrativnog, naučnog, žurnalističkog, publicističkog, reklamnog, esejističkog, scenarističkog, stripovnog, retoričkog), sve do književnomjetničkog stila. Pri tome se postupno od pojma funkcionalni stil kreće prema diskursnom tipu. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performace – analizu pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Studenti su obavezni da pročitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cjelovito obrađivali na seminarima.
Preduvjeti za upis predmeta:
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:

Katnić-Bakaršić, M. (2007) Stilistika. Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
Kovačević, M., Badurina, L. (2001) Raslojavanje jezične stvarnosti. Rijeka: Izdavački centar Rijeka.

Literatura:

Bahtin, M. (1980) Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika. U: Marksizam i filozofija jezika. Beograd: Nolit. Str. 123-186.

Bourdieu, P. (1992) Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena. Zagreb: Naprijed.

Giro, P. (1975) Semiologija. Beograd: BIGZ.

Guiraud, P. (1964) Stilistika. Sarajevo: Veselin Masleša.

Jakobson, R. (1966) Lingvistika i poetika. Beograd: Nolit. (Odabrani tekstovi)

Lotman, J.M. (1976) Struktura umetničkog teksta. Beograd: Nolit. (Odabrani dijelovi knjige)

Silić, J. (2006) Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Zagreb: Disput.

Škreb, Z., Stamać, A. (1986) Uvod u književnost. Teorija, metodologija. Zagreb: Globus. (Odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti).

Uspenski, B.A. (1979) Poetika kompozicije. U: Poetika kompozicije.

Semiotika ikone. Beograd: Nolit, 1979.

Napomena:

Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

4. TEORIJA I PRAKSA PREVOĐENJA

Naziv predmeta i kod: Teorija i praksa prevođenja, FIL SLA 346
Semestar (semestri) i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat vježbi, ECTS 2
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan/izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studentima pruže informacije o teorijskim osnovama prevođenja kao posebne djelatnosti, o osnovnim teorijskim koncepcijama prevođenja: lingvističkoj, filološkoj i komunikativnoj. Zadatak ovog nastavnog predmeta je razvijanje sposobnosti za potpunije razumijevanje procesa prevođenja i za primjenu različitih modela i postupaka s ciljem postizanja ekvivalentnosti sadržaja iskazanog na jeziku izvoru i jeziku cilju. Najviše pažnje posvećeno je modelima koji, u zavisnosti od karaktera sadržaja koji se prevodi, mogu dati najbolje rezultate i na osnovu kojih se može vrednovati kvalitet prijevoda. To su semantički (denotativni ili situativni) model prevođenja, transformacioni model, i model nivoa ekvivalentnosti plana sadržaja.
Sadržaj predmeta: Na početku kolegija daje se kratak historijski pregled razvoja teorijske misli o prevođenju do konstituiranja teorije prevođenja kao samostalne discipline. Slijedi dio programa posvećen karakteristikama različitih vidova i oblika prevođenja (ljudskom i mašinskom prevođenju; usmenom (konsekutivnom i simultanom) i pismenom prevođenju. Poseban dio programa bavi se različitim pristupima prevođenju sa stanovišta funkcionalno-stilske pripadnosti tekstova koji se prevode (prevođenje tekstova koji pripadaju književno-umjetničkom stilu i prevođenje tekstova koji pripadaju drugim stilovima). Vježbe pismenog prevođenja tekstova različitog sadržaja i pripadnosti različitim funkcionalnim stilovima rade se nakon predavanja. Pri tome se primjenjuju i vježbe obratnog prijevoda. Vježbe usmenog konsekutivnog prevođenja rade se u sali (učionici) uz simuliranje uobičajenih uslova takvog prevođenja. Vježbe simultanog prevođenja obavljaju se u kabinetu opremljenom za ovu vrstu usmenog prevođenja. Provjera i vrednovanje znanja vrši se na osnovu poznavanja savremenih teorijskih koncepcija prevođenja, njihovoj primjeni pri prevođenju konkretnih sadržaja i kvalitetu prijevoda samih studenata. Ocjena se utvrđuje tako što se za poznavanje teorijskih modela i načina njihove primjene dobija do 50%, a za rezultate ostvarene tokom vježbi prevođenja i izradi seminarskih radova - do 50%.
Preduvjeti za upis predmeta:
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Lista preporučene literature: <ol style="list-style-type: none">
1. Barhudarov L.S. Jazyk i perevod. Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1985.
2. Fjodorov A.V. Osnovy obščej teorijj perevoda. Moskva, Vysšaja škola, 1993.
3. Francis R. Jones. Prevoditeljev put. (Prijevod Rusmir Mahmutćehajić), Sarajevo,

- Buybook, 2004. Grosman Meta i dr. Književni prevod. Ljubljana, Filozofska fakulteta, 1997.
4. Ivir Vladimir. Teorija i tehnika prevodenja. Sremski Karlovci, Zavod za izdavanje udžbenika. 1985.
  5. Latyschew L.K. Kurs perevoda. Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1991.
  6. Levi Jirzy. Umeni prekladu. Praha, 1983.
  7. Ljvovskaja E.D. Teoretičeskie problemy perevoda. Moskva. Vysšaja škola, 1995.
  8. Marojević Radmilo. Lingvistika i poetika prevodenja. Beograd, Naučna knjiga. 1988.
  9. Neljubin L.L. Perevod i prikladnaja lingvistika. Moskva, Vysšaja škola. 1993.
  10. Popović Anton. Teoria umeleckeho prekladu. Bratislava, 1985.
  11. Recker J.I. teorija perevoda i perevodčeskaja praktika, Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1974.
  12. Sibinović Miodrag. Novi original. Beograd, Naučna knjiga, 1990.
  13. Stojnić Mila. O prevodenju književnog teksta. Sarajevo, IGKRO «Svjetlost», 1980.
  14. Švejczer A.D. Perevod i lingvistika. Moskva, Voenizdat. 1983.
  15. Tanović Ilijas. Prevodenje u nastavi stranih jezika. (u zborniku «Prevodenje i nastava stranih jezika») Beograd, Filološki fakultet, 1989.
  16. Tanović Ilijas. Труднопереводимость фразеологических единиц (на материале перевода произведений Иво Андрича на русский язык). /u zborniku EUROPHRAS - Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah/ Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2007.
  17. Vlahov Sergej, Florin Sider. Neperevodimoe v perevode. Moskva, Meždunarodnye otnošenja. 1988.
- ZBORNICI:
18. Prevajanja. Ljubljana, Filozofska fakulteta. 2004.
  19. Prevodenje: suvremena strujanja i tendencije. Zagreb. Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 1995.
  20. Teorija i poetika prevodenja. (priredio Ljubiša Rajić). Beograd, Prosveta, 1981.
  21. Tetradi perevodčika (periodične publikacije u redakciji L.S. Barhudarova). Moskva, «Meždunarodnye otnošenja».

5. STILISTIKA II

Naziv predmeta i kod: STILISTIKA II KOB324
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2P + 2S; 5 ECTS /jednopedmetni/ 2P + 2S; 5 ECTS /dvopedmetni/
Trajanje: VI. semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste dalje proučavanje stilistike, pri čemu se u centru pažnje nalazi književnoumjetnički stil. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti dalje razviju stilističku <i>kompetenciju</i> i <i>performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihova stilistička analiza i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoj profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o književnoumjetničkom stilu i njegovim podstilovima (dramskom, proznom i poetskom). Drugo centralno pitanje jeste proučavanje nivoa stilističke analize od fonostilistike, grafostilistike, preko leksičke, morfološke i sintatskičke pa do tekstualne i diskursne stilistike. Proučava se stil hiperteksta, koji uključuje i interpretaciju sms poruka, bloga, te književnosti nastale u tim formama. Konačno, izučavaju se tropi i figure, te narativne figure. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performace – analizu pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Osim toga rade se analize stilski različitih tekstova. Studenti također čitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cjelovito obrađivali na seminarima.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit Stilistika I
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: Katnić-Bakaršić, M. (2007) Stilistika. Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
Literatura: Bahtin, M. (1980) Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika. U: Marksizam i filozofija jezika. Beograd: Nolit. Str. 123-186. Bourdieu, P. (!992) Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena. Zagreb: Naprijed.

- Jakobson, R. (1966) *Lingvistika i poetika*. Beograd: Nolit. (Odabrani tekstovi).
- Katnić-Bakaršić, M. (2003) *Stilistika dramskog diskursa*. Zenica: Vrijeme.
- Lešić, Z., Kapidžić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2007) *Suvremena tumačenja književnosti*. Sarajevo: SarajevoPublishing.
- Lotman, J.M. (1976) *Struktura umetničkog teksta*. Beograd: Nolit. (Odabrani dijelovi knjige).
- Moranjak-Bamburać, N. (2003) *Retorika tekstualnosti*. Sarajevo: Buybook.
- Oraić-Tolić, D. (1990) *Teorija citatnosti*. Zagreb: GZH.
- Silić, J. (2006) *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*. Zagreb: Disput.
- Škreb, Z., Stamać, A. (1986) *Uvod u književnost. Teorija, metodologija*. Zagreb: Globus. (Odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti).
- Uspenski, B.A. (1979) *Poetika kompozicije*. U: *Poetika kompozicije. Semiotika ikone*. Beograd: Nolit, 1979.
- Napomena:

Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
Broj: 02-01/86
Sarajevo, 6. 5. 2008. godien

Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta u Sarajevu Odlukom broj: 02-01/177 od 27. 9. 2005. godine usvojilo je Nastavne planove i programe svih studijskih grupa na svim Nastavno-naučnim odsjecima i katedrama Fakulteta, a u skladu sa principima Bolonjskog procesa.

Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na usvojene Nastavne planove i programe (Saglasnost Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 7. 2005. godine).

U toku primjene usvojenih Nastavnih planova i programa uočene su greške tehničke prirode pa je Nastavno-naučno vijeće na sjednici od 18. 4. 2008. godine (Odluka broj: 02-01/86 od 6. 5. 2008. godine) prihvatilo tehničke ispravke u Nastavnim planovima i programima školske 2005/2006. godine – (I ciklus studija).

 SEKRETABLE FAKULTETA
Azra Kreso
Azra Kreso

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

Nastavno-naučno vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/177

Sarajevo, 27. 09. 2005. godine.

Na osnovu člana 262. Pravila Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Prečišćeni tekst) i saglasnosti Senata Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 07. 2005. Nastavno-naučno vijeće Fakulteta na 9. sjednici od 15. IX 2005. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se Nastavni planovi i programi (školska 2005/2006. godina) na svim Odsjecima Filozofskog fakulteta u Sarajevu i Katedri za historiju umjetnosti.

DEKAN FAKULTETA

[Handwritten signature]
Prof. dr. Salih Fočo

DOSTAVITI:

1. Odsjecima
2. Studentskoj službi 2x
3. Uz zapisnik
4. a/a